

INTERPELACJA:

Zielona Góra, 17 lutego 2020 r.

Składająca : Aleksandra Mrozek

Dotyczy: Efektów prac Zespołu ds. szkolnictwa wyższego

W P Ł Y N E Ł O
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
Biuro Sejmiku

02-03-2020

Nr rej. 273 ilość zał.

Podpis J.M.

Pani Marszałek,

W ramach programu Młodzi On -Life w 2019 roku realizowano wiele inicjatyw wychodzących naprzeciw oczekiwaniom młodych Lubuszan. Ile i jakie – znajdziemy na stronie Urzędu marszałkowskiego Województwa Lubuskiego. Między innymi powołany został Zespół ds. Szkolnictwa wyższego, który miał za zadanie zdiagnozowanie problemów w lubuskim szkolnictwie wyższym i opracowanie działań naprawczych w kierunku zatrzymania młodzieży w regionie lubuskim. W związku z powyższym bardzo proszę o odpowiedź na następujące pytania:

1. Jakie zdiagnozowano problemy dotyczące szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim?
2. Jakie Zespół sugeruje działania naprawcze w kierunku zatrzymania młodzieży w regionie lubuskim?
3. Jaki jest skład Zespołu ds. szkolnictwa wyższego i czy są koszty związane z jego funkcjonowaniem?

Z wyrazami szacunku,
Aleksandra Mrozek

W P L Y N E Ł O
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA LUBUSKIE
Sejmiku

09-03-2020
Nr rej. 350 ilość zał.

DR.II.0003.1.2020
Podpis: *[Signature]*

Urząd Marszałkowski
Województwa Lubuskiego

ul. Podgórna 7
65-057 Zielona Góra
tel +48/68/456 52 00 fax +48/68/456 52 96
www.lubuskie.pl

Zielona Góra, 9 marca 2020 r.

**Pani
Aleksandra Mrozek
Radna Sejmiku Województwa
Lubuskiego**

Francuska Pani Redne,

W odpowiedzi na interpelację (BS.0003.23.2020) złożoną przez Panią dnia 2 marca br. przekazuję poniższą informację

Problemy szkolnictwa wyższego opisane zostały w dokumencie „Kierunki rozwoju szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim do roku 2030” (w załączeniu), przyjętym Uchwałą nr 275/3889/18 Zarządu Województwa Lubuskiego z dnia 31 lipca 2018 r. Materiał zawiera część diagnostyczną (załącznik nr 1) opracowaną na podstawie badań statystycznych i badań ankietowych (studentów i młodzieży szkół średnich ze wszystkich powiatów). Wnioski z diagnozy poprzedzają część programową. Wśród istotnych problemów szkolnictwa wyższego wskazano: spadek liczby studentów, szczególnie studiów niestacjonarnych, małą liczbę uczelni wyższych w regionie, niską liczbę studentów cudzoziemców, małe umiędzynarodowienie lubuskich uczelni w projektach naukowo-badawczych. Respondenci badań ankietowych wskazywali m.in. lepsze perspektywy pracy po studiach na uczelniach w większym mieście.

Na podstawie wniosków z diagnozy wyznaczono trzy główne kierunki działań:

- Atrakcyjne kształcenie, czyli koncentracja na tworzeniu atrakcyjnej oferty dydaktycznej i wsparcie dla studiujących;
- Wysokiej jakości nauka, czyli wzmacnianie potencjału naukowego lubuskich naukowców i pozycji uczelni;

- Komercjalizacja badań i wzmocnienie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, czyli tworzenie warunków do rozwoju innowacji i zwiększenia transferu technologii oraz zacieśnianie współpracy na linii uczelnie-biznes.

Projekt dokumentu podlegał konsultacjom podczas spotkań na uczelniach w Gorzowie Wielkopolskim i Zielonej Górze.

Dokument był przygotowany w ramach grupy roboczej składającej się z przedstawicieli wybranych Departamentów UMWL w Zielonej Górze, lubuskich uczelni, lubuskich samorządów studenckich i doktoranckich, samorządów lubuskich miast akademickich (Gorzów Wielkopolski, Zielona Góra), lubuskich organizacji pracodawców, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze oraz Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze.

W odpowiedzi na postulaty członków grupy odnośnie stałego organu, w ramach którego samorząd terytorialny, uczelnie i przedstawiciele otoczenia gospodarczego mogliby się regularnie spotykać i wymieniać informacje oraz zgłaszać propozycje działań, powołano stały Lubuski zespół ds. szkolnictwa wyższego (LZSZW). Jego skład określa Zarządzenie Nr 84/2018 Marszałka Województwa Lubuskiego z dnia 13 sierpnia 2018 r. (w załączeniu). Członkowie nie otrzymują wynagrodzeń. Koszt funkcjonowania LZSZW to koszty przeznaczone na organizację posiedzeń zespołu. W 2019 r. odbyło się jedno posiedzenie zespołu (2475,00 zł brutto). Większość spraw ustalana jest drogą telefoniczną i elektroniczną.

Ponadto corocznie (począwszy od 2019 r.) przygotowany jest „Plan działań na rzecz szkolnictwa wyższego”, który wprost wymienia konkretne zadania przewidziane do realizacji w danym roku (w załączeniu). Członkowie Zespołu przygotowali karty zadań opisujące podejmowane działania. W ramach samorządu województwa są to m.in. dotacje na działanie wybranych kierunków studiów, stypendia dla kierunku lekarskiego, stypendia motywujące, stypendia przedsiębiorcze, małe dotacje na granty badawcze, itp.

Sprawozdanie z realizacji Planu za rok 2019 oraz Plan na rok 2020 są przygotowane pod obrady Zarządu Województwa.

Dokumenty, o których mowa w niniejszym piśmie zostaną przekazane elektronicznie do Biura Sejmiku.

Z powrotem
up. MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA
Maciej Nowicki
Kierownik Departamentu Rozwoju Regionalnego

Załącznik nr 1 do

UCHWAŁY NR 275/3889/18
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
z dnia 31 lipca 2018 r.

ZIELONA GÓRA, lipiec 2018

KIERUNKI ROZWOJU SZKOLNICTWA WYŻSZEGO W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM DO ROKU 2030 r.

Spis treści

WSTĘP	2
1. WNIOSKI Z DIAGNOZY SZKOLNICTWA WYŻSZEGO	4
2. SCENARIUSZE ROZWOJU	15
3. KIERUNKI, CELE I DZIAŁANIA	20
4. SYSTEM REALIZACJI (ZARZĄDZANIE, WDRAŻANIE, FINANSOWANIE I MONITOROWANIE)	28

Załącznik nr 1

Diagnoza szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim

WSTĘP

Szkolnictwo wyższe mocno oddziałuje na rozwój regionu. Jest jednym z tzw. „miękkich” czynników rozwoju regionalnego, tworząc kapitał ludzki wysokiej jakości. Szkoły wyższe jako pracodawcy oraz kształtujący wysokiej jakości kadry wpływają na rynek pracy. Duże znaczenie ma także potencjał uczelni wyższych do prowadzenia badań naukowych i przekształcania ich w innowacyjne rozwiązania służące gospodarce. Zauważalne są niepokojące sygnały dotyczące funkcjonowania szkół wyższych w województwie lubuskim, szczególnie związane ze spadkiem liczby studentów.

Na szczeblu rządowym przygotowano nową ustawę o szkolnictwie wyższym, tzw. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, przyjętą przez Sejm w lipcu 2018 r. Sporo emocji budzą zapisy dotyczące roli uczelni regionalnych. Pojawiły się obawy związane z ograniczeniem możliwości rozwoju uczelni w mniejszych ośrodkach miejskich.

W związku z tym, samorząd województwa odpowiedzialny za kształtowanie polityki rozwoju regionu i szkoły wyższe zintensyfikowały współpracę, m.in. na rzecz wspólnego wyznaczenia kierunków i celów rozwoju szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim. W proces ten włączyły się także samorządy największych lubuskich miast – ośrodków akademickich, tj. Gorzowa Wielkopolskiego i Zielonej Góry.

Powstała nieformalna Grupa robocza ds. szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim, do której Pani Elżbieta Anna Polak Marszałek Województwa Lubuskiego zaprosiła przedstawicieli uczelni, samorządu terytorialnego, Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze, organizacji pracodawców. W jej skład weszli także przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego (UMWL) i Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Koordynacją prac zajmował się Departament Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.

W ramach prac Grupy zebrano informacje nt. kondycji szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim i przygotowano raport diagnostyczny, z którym w lipcu 2017 r. zapoznał się Zarząd Województwa Lubuskiego. W dalszej kolejności zlecono ekspertyzę Instytutowi Rozwoju Szkolnictwa Wyższego, który przeanalizował aspekty formalno-prawne funkcjonowania uczelni ze szczególnym uwzględnieniem projektu ustawy o szkolnictwie wyższym oraz przeprowadził badania ankietowe wśród uczniów lubuskich szkół ponadgimnazjalnych, studentów, a także wywiady pogłębione z przedstawicielami firm.

Na podstawie przygotowanych materiałów Grupa podczas dyskusji eksperckiej wypracowała scenariusze rozwoju oraz w następnym etapie kierunki, cele i działania konieczne do rozwoju szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim. Prace zamknął opis systemu realizacji tych kierunków, tj. zarządzania, wdrażania, finansowania i monitorowania.

Opracowany dokument o charakterze strategicznym pełni następujące funkcje:

- diagnostyczną, tj. zawiera informacje o studiujących, aktualnych zasobach kadrowych, infrastrukturalnych, oferowanych kierunkach studiowania itd., w skali całego województwa w celu zdiagnozowania sytuacji wyjściowej w regionie oraz porównania do sytuacji w Polsce,
- planistyczną, tj. wspiera procesy decyzyjne władz publicznych i władz uczelni, w kontekście zdiagnozowanych wyzwań i ograniczonych zasobów finansowych,
- koordynacyjną, tj. ukierunkowuje działania na rzecz szkolnictwa wyższego w ramach współpracy samorządu terytorialnego, uczelni, otoczenia społeczno-gospodarczego. Mechanizmy tej współpracy w kontekście nowych propozycji przepisów prawnych MNiSW w zakresie ewaluacji jednostek naukowych nabierają istotnego znaczenia,
- informacyjną, tj. stwarza możliwości pozyskania informacji o szkolnictwie wyższym w województwie lubuskim dla zainteresowanych tematem.

1. WNIOSKI Z DIAGNOZY SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Diagnoza obejmuje zmiany jakie zaszły na uczelniach lubuskich głównie w dekadzie 2006-2016, dotyczące liczby studentów, kadry naukowo-dydaktycznej, oferty kierunków studiów, sfery B+R. W miarę dostępności danych wskazano także rok 2017. Analizie poddano m.in. różne formy studiowania, zarówno studentów studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, a także studiów doktoranckich i podyplomowych. W opracowaniu wykorzystano kilka źródeł danych. Ogólna charakterystyka szkolnictwa wyższego została przeprowadzona na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), uwzględniono także dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) oraz uczelni wyższych. Porównano dane w czasie oraz pokazano sytuację szkół wyższych na tle innych regionów i średniej krajowej.

Ponadto na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego została przygotowana przez Instytutu Rozwoju Szkolnictwa Wyższego ekspertyza pn. „Kierunki i perspektywy zmian szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim”. Jej celem było pogłębienie wiedzy na temat bieżącego funkcjonowania szkół wyższych w województwie lubuskim i określenie możliwych kierunków ich rozwoju. W ramach prowadzonych analiz opracowano informacje m.in. na temat funkcjonowania szkół wyższych w województwie lubuskim z uwzględnieniem jakości kształcenia oraz poziomu badań naukowych, a także opinii i oczekiwań interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych uczelni – kandydatów, studentów oraz przedstawicieli przedsiębiorstw.

Uczelnie

Na przestrzeni lat 2006-2017 zaszły bardzo widoczne zmiany w obszarze funkcjonowania szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim. Zmniejszyła się liczba placówek kształcących na poziomie wyższym, szczególnie dotyczy to uczelni niepublicznych i wydziałów zamiejscowych uczelni z innych województw.

Biorąc pod uwagę m.in. liczbę studentów, kadry naukowo-dydaktycznej, kierunków studiów należy wskazać dominującą rolę Uniwersytetu Zielonogórskiego (UZ) wśród innych lubuskich uczelni. Studiuje na nim ponad 70% lubuskich studentów i pracuje na nim zdecydowana większość regionalnej kadry naukowo-dydaktycznej. Jednocześnie po połączeniu z dniem 1 września 2017 r. z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Sulechowie

(PWSZ) stał się on jedyną uczelnią publiczną w podregionie zielonogórskim. W podregionie gorzowskim działa kilka mniejszych placówek edukacji wyższej.

Największą uczelnią w Gorzowie Wielkopolskim jest Akademia im. Jakuba z Paradyża (AJP), która do roku akademickiego 2016/2017 funkcjonowała jako Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa. Status Akademii przyznano jej warunkowo, stawiając konieczność spełnienia w ciągu 3 lat określonych wymogów m.in. w zakresie uzyskania praw doktoryzowania na co najmniej 2 kierunkach. W Gorzowie Wielkopolskim działają także: Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu (ZWKF AWF), Zamiejscowy Wydział Ekonomiczno-Społeczny Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim (WSB).

W Słubicach działa Collegium Polonicum (CP) jako wspólna jednostka Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie nad Odrą. Ponadto istnieją dwie uczelnie niepubliczne w mniejszych miastach, tj. Łużycka Szkoła Wyższa im. Jana Benedykta Solfy z siedzibą w Żarach i Wyższa Szkoła Zawodowa w Kostrzynie nad Odrą.

Podsumowując, w województwie lubuskim funkcjonują dwie publiczne uczelnie tzw. macierzyste tj. UZ i AJP, trzy jednostki zamiejscowe uczelni spoza województwa oraz trzy niepubliczne uczelnie wyższe, kształcące w wyłącznie w trybie niestacjonarnym.

Studenci

Zasadniczym wyzwaniem jest malejąca liczebność studentów w województwie lubuskim. Spadek ogólnej liczby studiujących jest dosyć poważny, jeśli chodzi o porównania na przestrzeni lat oraz w stosunku do innych regionów.

Liczba studentów w latach 2006-2016 spadła o około 59%, tj. z poziomu ponad 36 tys. studentów w 2006 r. do około 15 tys. w 2016 r. Liczba absolwentów również spadła z około 9 tys. w 2006 r. do nieco ponad 4 tys. w 2016 r., tj. o około 53%.

Porównując dane województwa lubuskiego do innych województw i średniej dla Polski w województwie lubuskim jest najmniej studentów w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców i nastąpił największy spadek ich liczby w latach 2006-2016. r. z 361 do 147.

Przyczyn takiego trendu można doszukiwać się w różnych aspektach, a spadek liczby studentów dotyczy całego kraju. Jedną z głównych jego przyczyn są uwarunkowania

demograficzne i spadek liczby młodzieży – potencjalnych studentów. Jako drugą z przyczyn można wskazać także na procesy migracyjne: zagraniczne i do innych województw. Dużą część lubuskiej młodzieży wybiera studia w innych województwach, szczególnie w dużych metropoliach.

Charakterystyczny jest także dużo wyższy spadek liczby studentów studiów niestacjonarnych niż stacjonarnych. W 2006 r. było blisko 18,5 tys. studentów studiów stacjonarnych i około 17 tys. niestacjonarnych. W 2016 r. liczba studentów studiów stacjonarnych wyniosła nieco ponad 10 tys., a niestacjonarnych niecałe 5 tys.

Taki stan rzeczy można tłumaczyć kilkoma przyczynami m.in. wcześniejszym uzupełnieniem wykształcenia wyższego przez duże grupy zawodowe (m.in. popularność kierunków pedagogicznych), zniesienie obowiązku służby wojskowej, którą można było odroczyć poprzez studia, więcej miejsc na studiach stacjonarnych, wybieranie studiów z uwagi na brak możliwości zatrudnienia, itd. Spadek liczby studentów spowodował m.in. brak studiujących w uczelniach niepublicznych, na których pobierane jest czesne za studia stacjonarne. Zbyt mała jest natomiast liczba studentów studiów podyplomowych, doktoranckich, aby poprawić sytuację spowodowaną spadkiem liczby studentów na studiach I i II stopnia.

Nie zanotowano w województwie lubuskim znaczącego udziału studentów cudzoziemców w ogólnej liczbie studentów. Stanowili oni w 2015 r. w liczbie 227 zaledwie 1,5% wszystkich studentów w regionie lubuskim. Najwięcej studentów z zagranicy kształciło się w Collegium Polonicum. Na Uniwersytecie Zielonogórskim było w 2016 r. zaledwie 60 studentów spoza Polski, a w Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim 37.

Spadek liczby studentów jest poważnym wyzwaniem dla zarządzających uczelniami lubuskimi. Powoduje także zainteresowanie się tematem przez samorząd województwa w ramach prowadzonej polityki rozwoju regionu lubuskiego.

Kadra naukowo-dydaktyczna, jakość nauki

W województwie lubuskim zmniejszyła się ogólna liczba nauczycieli akademickich, lecz jednocześnie nastąpił jakościowy rozwój kadry na uczelniach wyższych, na co wskazuje wzrost liczby tzw. profesorów tytularnych oraz adiunktów, tj. osób posiadających stopień naukowy

doktora habilitowanego lub doktora. Ogółem pracowników dydaktycznych w roku akademickim 2005/2006 było 1574, a w 2016/2017 ich liczba wyniosła 1216. Liczba profesorów w tym czasie wzrosła z 349 do 380.

Na tle kraju w województwie lubuskim występuje korzystne nasycenie kadry osobami o najwyższych kwalifikacjach. Wskaźnikiem tzw. dostępności dydaktycznej, który pokazuje jakość kształcenia jest stosunek liczby studentów przypadających na jednego nauczyciela akademickiego, który w 2015 r. w Lubuskim wyniósł 13,9 i był niższy od średniej krajowej wynoszącej 14,6. Według MNiSW wartość wskaźnika powinna wynosić 1 do 11-13 dla uczelni ogólniakademickich.

Uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora posiada obecnie jedenaście jednostek: dziesięć Wydziałów z UZ i jeden z ZWKF AWF w Gorzowie Wielkopolskim. Uprawnienie do nadawania stopnia doktora habilitowanego w województwie lubuskim posiada pięć Wydziałów UZ.

W systemie oceny jakości naukowej ważną rolę odgrywa Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych (KEJN), którego rolą jest przeprowadzanie okresowej kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych zwanej parametryzacją. Na podstawie wyników jej oceny wydawana jest przez MNiSW decyzja administracyjna w sprawie przyznania kategorii naukowej.

W ocenie parametrycznej przeprowadzonej w 2017 r. lubuskie uczelnie macierzyste wypadają niekorzystnie. Na UZ tylko jeden wydział utrzymał kat. A, pozostałe mają kategorię B. Na AJP trzy jednostki uzyskały najniższą kategorię C, a tylko jedna kategorię B. Ogólnie wyniki kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej w uczelniach w województwie lubuskim należy ocenić jako słabe. W konsekwencji taka sytuacja może skutkować w przyszłości odebraniem prawa do nadawania stopni naukowych (doktora i doktora habilitowanego) oraz prawa do samodzielnego decydowania o ofercie kształcenia.

Ważnym tematem jest także umiędzynarodowienie uczelni. W województwie lubuskim mała liczba studentów i kadry akademickiej korzysta z programu Erasmus+, pozwalającego studentom odbywać część studiów na uczelniach za granicą, a kadrze akademickiej prowadzić wyjazdy naukowo-dydaktyczne.

Oferta dydaktyczna

W województwie lubuskim można zauważyć tendencję ogólnokrajową, tj. spadek popularności kierunków humanistycznych. Pod względem ilościowym studenci chętniej wybierają kierunki związane z biznesem, prawem i administracją oraz techniką, przemysłem i budownictwem, a także filologię. Zauważalny jest wzrost studentów na takich kierunkach jak zdrowie i opieka społeczna (m.in. można wskazać tutaj kierunek lekarski na UZ) oraz technologie informacyjne.

Według danych z systemu POL-on, na dzień 2 listopada 2017 r. w województwie lubuskim prowadzonych było 125 kierunków pierwszego stopnia, 52 kierunki drugiego stopnia oraz 5 kierunków jednolitych studiów magisterskich. Analiza kierunków studiów z podziałem na profile kształcenia wykazała zdecydowaną przewagę studiów w profilu ogólnoakademickim, niż w praktycznym.

Warto wskazać na inicjatywy podejmowane przez lubuskie uczelnie wyższe, aby sprostać niełatwym wyzwaniom, szczególnie demograficznym. Uruchamiane są popularne, atrakcyjne kierunki studiów jak medycyna, prawo i psychologia na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Należy zwrócić jednak uwagę na pokrywanie się oferty dydaktycznej na uczelniach zlokalizowanych blisko siebie, co powoduje konkurowanie o studenta. Najczęściej powtarzającym się kierunkiem było bezpieczeństwo narodowe. Ten kierunek w ofercie posiadały: UZ, Collegium Polonicum (do 2017 r.), AJP w Gorzowie Wielkopolskim, Łużycka Szkoła Wyższa. Wśród powtarzających się kierunków należy również wymienić zarządzanie (UZ, WSB, AJP) oraz kierunki studiów związane z energetyką (UZ, AJP, występował także w PWSZ w Sulechowie – od 1.09.2017 Wydziale Zamiejscowym UZ), a także administrację i ekonomię.

Uczelnie podjęły wysiłek uruchamiania nowych, niszowych kierunków i specjalizacji, których nie ma na innych uczelniach lub tylko niewiele ma je w swojej ofercie, np. coaching i doradztwo filozoficzne, literatura popularna i kreacje światów gier czy biznes elektroniczny. Jednak rekrutacja studentów na te kierunki sprawiała trudności.

Studia doktoranckie w województwie lubuskim prowadzone są wyłącznie na Uniwersytecie Zielonogórskim w ramach siedemnastu kierunków.

Jednostką wydającą opinię w kontekście jakości kształcenia m.in. w przedmiocie nadania uprawnień do prowadzenia studiów wyższych na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia jest Polska Komisja Akredytacyjna (PKA).

W przeprowadzonych w latach 2012-2017 ocenach kierunków przez PKA na uczelniach w województwie lubuskim¹, w zdecydowanej większości przypadków wizytacja Komisji zakończyła się pozytywną oceną jakości kształcenia. Pozytywną notę uzyskały wszystkie oceniane kierunki na Uniwersytecie Zielonogórskim, a także kierunki oceniane na uczelniach w Gorzowie Wielkopolskim: AJP, Wydziale Zamiejscowym AWF, Wyższej Szkole Biznesu. Ocenę negatywną w tym okresie otrzymał jeden kierunek w Wyższej Szkole Zawodowej w Kostrzynie nad Odrą. Ocenę warunkową otrzymał jeden kierunek w Łużyckiej Szkole Wyższej i również jeden w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Sulechowie (który po roku otrzymał ocenę pozytywną).

Należy podkreślić, iż na mocy uchwały Prezydium PKA z 2011 r. kierunek informatyka na Uniwersytecie Zielonogórskim otrzymał ocenę wyróżniającą. Jest to jedyny kierunek w województwie lubuskim, który otrzymał najwyższą możliwą ocenę.

Na podstawie opinii PKA ogólnie pozytywnie można ocenić poziom nauczania i kulturę jakości na uczelniach w województwie lubuskim, szczególnie na uczelniach publicznych.

Opinie i oczekiwania studentów

Na potrzeby poznania opinii i oczekiwań lubuskich studentów wśród tej grupy przeprowadzono badania ankietowe². Na ankietę elektroniczną dopowiedziało ponad 301 studentów. Badanie przeprowadzono w IV kwartale 2017 r.

Wśród motywów wyboru uczelni z województwa lubuskiego respondenci przede wszystkim wskazali bliską odległość od miejsca zamieszkania (wskazana przez prawie 42% odpowiadających). Nieco mniej, bo 37% badanych studentów uznało, że interesował ich konkretny kierunek studiów znajdujący się w ofercie danej uczelni.

W przypadku decyzji o studiowaniu konkretnego kierunku najpopularniejszym motywem były po prostu zainteresowania, zarówno te ogólne, jak i zawodowe (wskazane

¹ Baza danych Polskiej Komisji Akredytacyjnej, <http://www.pka.edu.pl/portfolio-item/baza-ocen/>.

² Szczegóły dot. metodologii i wyników badań znajdują się w ekspertyzie pn. „Kierunki i perspektywy zmian szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim”, Instytut Rozwoju Szkolnictwa Wyższego na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze, Zielona Góra 2017.

odpowiednio przez 38% i 32,3% badanych osób). Studenci pokładali w nauce także nadzieje związane z możliwością nabycia przydatnych kompetencji, szczególnie w perspektywie dalszego funkcjonowania na rynku pracy.

O zadowoleniu z podjętych decyzji związanych z edukacją w szkole wyższej może świadczyć wysoki odsetek odpowiedzi respondentów, którzy uznali, że z pewnością jeszcze raz podjęliby taką samą decyzję względem wyboru studiów (59% respondentów).

Okolo 60% studentów bardzo dobrze lub dobrze ocenia program merytoryczny studiów. Cenią sobie także możliwości działania w organizacjach studenckich, dostępność sprzętu komputerowego czy warunki lokalowe. Dostyc zróżnicowania jest opinia na temat przydatności treści programowych. Okolo połowa badanych studentów ocenia ich przydatność dobrze lub bardzo dobrze, natomiast blisko 40% jako przeciętnie przydatne. Z pewnością warto wzmocnić obszar dotyczący rozwoju zawodowego studentów, zarówno pod kątem możliwości odbywania staży, praktyk, jak i ogólnie pojętego inicjowania kontaktów z pracodawcami. Dobrze lub bardzo dobrze możliwość kontaktu z pracodawcami ocenia okolo 35% studentów, okolo 26% ocenia ją natomiast jako złą lub bardzo złą, a 22% nie ma w tej sprawie zdania.

Poza oceną samego studiowania i funkcjonowania uczelni warto przyrzeć się także opiniom respondentów na temat życia studenckiego. Generalnie pozytywne opinie wśród studentów uzyskały działania typu zniżki np. komunikacyjne lub o charakterze eventowym, na różnego rodzaju wydarzenia kulturalne, sportowe itp. Relatywnie dobrze zostały również ocenione możliwości spędzania wolnego czasu oraz oferty kierowane do studentów ze strony różnych instytucji czy podmiotów nastawionych na usługi rozrywkowe. W opozycji do tych opinii z pewnością stoją odpowiedzi związane z kwestiami mieszkaniowymi. Dotyczy to zarówno cen za wynajem mieszkań oraz miejsc w akademikach, jak i warunków mieszkaniowych (szczególnie w domach studenckich), a także ogólnych możliwości wynajmu.

Szkolnictwo ponadgimnazjalne (ponadpodstawowe)

Ważnym aspektem diagnostycznym w analizie szkolnictwa wyższego jest odniesienie do szkolnictwa ponadgimnazjalnego, szczególnie w kontekście absolwentów otrzymujących świadectwo dojrzałości. Niepokojące są dane liczbowe wskazujące na zmniejszanie się na przestrzeni ostatnich lat liczby maturzystów, czyli potencjalnych studentów. Liczba

absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zdali maturę (potencjalnych studentów) spadła z około 9,5 tys. w 2007 r. do ok. 4,9 tys. w 2016 r.

Uczelnie wyższe w województwie lubuskim szacują, że w zależności od uczelni od 60 do 80% studentów pochodzi z regionu lubuskiego, zatem rekrutacja na studia jest coraz trudniejsza, z uwagi na zmniejszający się zasób maturzystów.

Lubuskich maturzystów cechuje wysoka zdawalność egzaminu maturalnego, wysokie wyniki w części językowej zdawanej matury przy widocznych trudnościach w przedmiotach przyrodniczych i matematycznych.

W badaniach ankietowych³ przeprowadzonych w lubuskich szkołach ponadgimnazjalnych (przeprowadzono 594 ankiety audytoryjne wśród uczniów we wszystkich powiatach województwa lubuskiego) 2/3 respondentów, zadeklarowało chęć studiowania po ukończeniu szkoły ponadgimnazjalnej.

Większość uczniów liczy na przydatność ukończonych studiów na rynku pracy tj. na podjęcie atrakcyjnej pracy po zakończeniu studiów. Ponad połowa badanych kieruje się w dalszej edukacji swoimi zainteresowaniami, zaś 40% badanych uczniów jest przekonana o atrakcyjności miasta, w którym chcą studiować.

Należy szczególnie podkreślić, że spośród osób chcących podjąć studia zaledwie jedna czwarta zamierza czynić to w regionie. Spośród wszystkich ankietowanych tylko 26% wyraziło chęć studiowania w województwie lubuskim. Zdecydowana większość, bo 74%, zadeklarowała, że nie chce studiować w województwie, w którym obecnie mieszka.

Osoby chcące podjąć studia poza województwem lubuskim zapytano o powody takiej decyzji. Analiza odpowiedzi respondentów pozwala stwierdzić, że generalnie liczą oni na lepsze perspektywy zawodowe po zakończeniu studiów (wskazane przez 55% respondentów z tej grupy). Wydaje się, że osoby te są także przekonane o większej atrakcyjności innych regionów, bowiem o chęci przeprowadzki z obecnego miejsca zamieszkania mówiło prawie 44% respondentów. Prawie 36% sugeruje się niską oceną prestiżu lubuskich uczelni (w porównaniu do innych uczelni krajowych czy zagranicznych). Tylko niecałe 8% osób twierdziło, że w regionie brakuje interesującego dla nich kierunku studiów.

³ J.w.

Dla większości osób, które wyraziły chęć podjęcia studiów poza województwem lubuskim najbardziej atrakcyjne są uczelnie z Wrocławia, dalej Poznania, Warszawy, Szczecina, Krakowa. Nielicznie wskazywano także na uczelnie zagraniczne (angielskie, niemieckie).

Uczniowie biorący udział w badaniu zostali zapytani, czy po wyborze studiów poza regionem planują wrócić do województwa lubuskiego. Osoby, które zadeklarowały to zdecydowanie stanowiły 9,5% badanych, raczej tak – 14,9%. Bardzo dużą grupę stanowili niezdecydowani ankietowani, aż 51,2%. Z powyższych informacji wynika, że decyzje w perspektywie około 5 lat są dla uczniów jeszcze dość odległe i nie potrafią obecnie odnieść się do swoich planów po studiach.

Uczniowie, którzy chcą podjąć studia zostali poproszeni o wskazanie swoich oczekiwań względem nauki w szkole wyższej – zarówno samego procesu i przebiegu studiów, jak i wpływu posiadania wykształcenia wyższego na ich dalsze życie. Ponownie należy zauważyć, że najwięcej wskazań związanych było z chęcią efektywnego poruszania się na rynku pracy, w tym przypadku chodziło o dobre przygotowanie dzięki studiom do pracy zawodowej wskazane przez prawie 3/4 osób. Bardzo bliskie tematycznie temu wskazaniu było wyróżnienie przez prawie 62% badanych uczniów, chęci wysokich zarobków po ukończeniu studiów.

Oczekiwania studentów względem samej nauki oscylują przede wszystkim wokół dobrego przygotowania do pracy zawodowej oraz zdobycia interesujących i przydatnych kompetencji. Studenci chcieliby także uzupełnić zdobytą wiedzę w wymiarze praktycznym dzięki stażom i praktykom. Ponownie należy wskazać, że w związku właśnie z takimi oczekiwaniami szczególnie należy wzmocnić ofertę szkół wyższych w regionie, tj. przez bardziej ścisłą i atrakcyjną współpracę z sektorem gospodarczym oraz włączanie przedsiębiorców w procesy dydaktyczne.

Obszar badań, rozwoju i innowacji (B+R+I)

W województwie lubuskim, dzięki środkom z Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2007-2013 (ponad 202 mln zł) powstała nowoczesna infrastruktura dydaktyczna i naukowo-badawcza oraz instytucje działające na rzecz współpracy z biznesem zgodne z inteligentnymi specjalizacjami regionu⁴, tj.: Park Naukowo-Technologiczny

⁴ W 2016 r. Zarząd Województwa przyjął *Program Rozwoju Innowacji*, w którym wyznaczono inteligentne specjalizacje regionu: *Zielona Gospodarka, Zdrowie i jakość życia, Innowacyjny przemysł*.

Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o., Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych Sp. z o.o., Centrum Energetyki Odnawialnej Sp. z o.o. w Sulechowie, Gorzowski Ośrodek Technologiczny Park Naukowo-Przemysłowy Sp. z o.o. Prowadzone są działania na rzecz kształcenia zgodnego z oczekiwaniami regionalnych pracodawców, m.in. na UZ utworzono kilka akademii funkcjonujących pod skrzydłami konkretnych firm. Młode firmy wspierane są także przez Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości Uniwersytetu Zielonogórskiego. Na rzecz transferu technologii z uczelni do biznesu działa Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii Uniwersytetu Zielonogórskiego. Mimo tych przedsięwzięć województwo lubuskie nadal charakteryzuje się niskimi wskaźnikami innowacyjności na tle kraju i Europy, m.in. pod względem nakładów czy ilości zatrudnionych w B+R+I.

Wskazać także należy niskie w porównaniu do innych regionów wykorzystanie środków na badania i innowacje przez uczelnie w ramach programów unijnych dostępnych na poziomie krajowym i UE, w tym Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój oraz Horyzont 2020.

Sytuacja na rynku pracy, opinie i oczekiwania otoczenia społeczno-gospodarczego

Sytuacja na lubuskim rynku pracy w ostatnich latach znacząco się poprawiła. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec I kwartału 2018 roku wyniosła 6,9%. Według danych Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze, stopa bezrobocia wg BAEL - Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności w 2017 r. wyniosła w województwie lubuskim 3,4% (w 2016 r. – 4,7%).

Wprawdzie na przestrzeni lat można zaobserwować stały wzrost odsetka osób z wyższym wykształceniem w strukturze bezrobotnych, jednak biorąc pod uwagę ilość osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem, zauważalny jest spadek ich liczby z poziomu ponad 5,5 tys. w roku 2013 do 2,6 tys. osób na koniec 2017 r. Poprawiła się także sytuacja absolwentów, podczas gdy w 2009 r. zarejestrowało się 2,8 tys. osób, to w 2017 r. – 776 osób. Dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze wskazują, że w 2015 r. szacunkowo jedynie co 20 absolwent lubuskich uczelni wyższych był bezrobotnym.

W przeprowadzonych indywidualnych wywiadach z przedsiębiorcami, przedstawiciele biznesu wskazywali swoje opinie i oczekiwania względem studentów i uczelni wyższych.

Generalnie formalna strona związana ze współpracą z uczelniami i szkołami z regionu była przez przedsiębiorców oceniana dobrze, nie wskazywano zastrzeżeń w tym zakresie i barier dotyczących kooperacji już podejmowanej. Firmy cenią sobie z pewnością wsparcie merytoryczne uczelni w związku ze zlecanymi analizami czy ekspertyzami oraz pozyskiwaniem praktykantów i stażystów. Zdaniem rozmówców należy wyposażyć kandydatów na przyszłych pracowników w wiedzę i umiejętności adekwatne do branż, które przodują w województwie lubuskim.

Przedsiębiorcy wytypowali podczas rozmów m.in. kluczowe kierunki kształcenia z perspektywy ich działalności, do których należą: automatyka, mechanika i budowa maszyn, informatyka, w szczególności programowanie oraz kierunki związane ze sztuką: grafika komputerowa (pod kątem pracy w reklamie). Wskazano także kierunki, takie jak chemia, wzornictwo, metrologia.

Przedsiębiorcy życzyliby sobie także, aby sami kandydaci na praktykantów i stażystów posiadali odpowiednie nastawienie do pracy (np. pod względem warunków logistycznych i finansowych) oraz kwalifikacje i umiejętności wymagane w danym przedsiębiorstwie, jednak w przypadku tego drugiego elementu jest to już związane ściśle z procesem nauczania. W opiniach podkreślano potrzebę zwiększania zasobów wiedzy przedsiębiorców oraz szkół i uczelni na temat możliwości podjęcia wzajemnej współpracy.

2. SCENARIUSZE ROZWOJU

Scenariusze są powszechnie stosowanym w planowaniu strategicznym sposobem prezentacji możliwej przyszłości. Ich celem jest przede wszystkim wybór wariantu polityki rozwojowej, jej celów i priorytetów. Scenariusze opisują zwykle skrajne warianty, opierając się na maksymalnym wykorzystaniu potencjałów wewnętrznych i szans płynących z otoczenia zewnętrznego oraz na identyfikacji możliwych problemów czy zagrożeń.

Stworzenie scenariuszy rozwoju było kolejnym po opracowaniu diagnozy etapem prac w ramach Grupy roboczej ds. szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim. Opierają się one na analizie wniosków płynących z diagnozy oraz opinii, poglądów osób zaangażowanych w rozwój regionu, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska szkół wyższych, w horyzoncie czasowym do roku 2030.

SCENARIUSZ POZYTYWNY

W wyniku procesów konsolidacji w województwie lubuskim funkcjonują współpracujące ze sobą dwie silne uczelnie akademickie, w Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim. Uczelnie wyższe w województwie lubuskim przystosowały się do zmian demograficznych, m.in. za sprawą zahamowania odpływu młodzieży do uczelni spoza regionu oraz popularyzacji kształcenia ustawicznego (studia podyplomowe, stacjonarne 25+, doktoranckie). Szkoły wyższe w województwie lubuskim skutecznie konkurują z dużymi ośrodkami akademickimi w województwach ościennych.

Uczelnie aktywnie badają trendy rozwoju gospodarki i dostosowują swoją ofertę do potrzeb rynku pracy. Z jednej strony inwestują one w tzw. kierunki „flagowe”, które cieszą się dobrą marką i znajdują się stale w ofercie (m.in. medycyna, kierunki techniczne). Z drugiej strony elastycznie i szybko wprowadzają kierunki na określony czas, w związku z zapotrzebowaniem zgłaszanym ze strony otoczenia społeczno-gospodarczego. Nacisk położony jest na praktyczny wymiar zajęć. Wprowadzono innowacyjne programy praktyk.

Szkoły wyższe w województwie lubuskim sukcesywnie rozwijają nowoczesne metody nauczania. Umożliwiają studentowi elastyczny wybór form kształcenia: wykładu, warsztatu, zajęć on-line, samokształcenia. Pojawiają się cykliczne wykłady wybitnych naukowców. Wzrosła popularność studiowania jako sposobu spędzania wolnego czasu i pozyskiwania ciekawych

informacji, wzbogacania siebie, nawiązywania relacji, a nie tylko zdobycia wymaganego przez pracodawcę dokumentu.

Uczelnie umożliwiają organizację warsztatów i specjalistycznych szkoleń, dzięki którym studenci podnoszą swoje kwalifikacje już podczas studiów zdobywając nowe umiejętności. Ponadto przy uczelniach aktywnie działają Biura Karier, które udzielają pomocy w kwestiach związanych ze zdobywaniem pracy lub doświadczenia zawodowego. Doradcy zawodowi w szkołach i na uczelniach pomagają absolwentom sprecyzować ścieżkę kariery zawodowej. Absolwenci lubuskich uczelni będą swobodnie poruszać się na lokalnym, regionalnym rynku pracy z uwagi na współpracę uczelni z firmami podczas toku studiów. Tytuł lubuskiej uczelni wyższej oznacza prestiż i świadczy o dobrym przygotowaniu do pracy oraz wysokim poziomie etycznym. Bardzo duży nacisk uczelnie kładą na współpracę dydaktyczną ze szkołami ponadpodstawowymi, promując studia w województwie lubuskim.

Ważnym aspektem studiowania na lubuskich uczelniach jest przygotowanie studenta do prowadzenia własnej firmy. Jednocześnie na studiach I i II stopnia buduje się wśród studentów świadomość uczenia się przez całe życie.

Rozwój kadry naukowej będzie zmierzał w kierunku zwiększenia liczby uzyskanych doktoratów i tytułów profesorskich. Wskaźnik tzw. dostępności dydaktycznej będzie się utrzymywał powyżej średniej dla kraju. Wybitni profesorowie z innych ośrodków chętnie wybierają uczelnie lubuskie z uwagi na poziom naukowy badań oraz oferowane warunki finansowe i specjalne pakiety socjalne. Kadra naukowa z lubuskich szkół wyższych skutecznie konkuruje o granty naukowe: międzynarodowe i krajowe. Nastąpiło zdecydowane podniesienie wynagrodzeń kadry akademickiej stosownie do jakości kształcenia i prowadzonych badań, co zachęca do wysiłku naukowego i dydaktycznego.

Lubuskie uczelnie w sposób aktywny dostosowują swoją ofertę do trendów międzynarodowych. Zwiększa się ilość kierunków studiów w języku angielskim. Równocześnie zwiększana będzie liczba prowadzonych zajęć/wykładów w językach obcych (angielski, niemiecki, francuski, itd.). Skutecznie rozwijają atrakcyjną ofertę wspierającą studentów z zagranicy od strony organizacyjnej, w tym socjalnej. Prowadzą aktywną wymianę kadry dydaktycznej i naukowej między uczelniami zagranicznymi, również goszcząc pracowników zagranicznych uczelni. Pracownicy aktywnie włączają się w zespoły naukowe zagranicznych ośrodków naukowych, prowadzą prace w krajowych zespołach badawczych o uznanym dorobku naukowym. Pozyskują granty z programów międzynarodowych. Uczelnie lubuskie,

jako naturalny kierunek rozwoju, inicjują aktywną transgraniczną współpracę badawczą i naukową z uczelniami niemieckimi.

Infrastruktura uczelni działająca na rzecz sektora B+R (parki i centra naukowo-technologiczne) rozwija się i unowocześnia oraz jest w pełni wykorzystana na potrzeby nauki i biznesu. Powstał Park Technologii Kosmicznych, który stał się wiodącym ośrodkiem przemysłowo-badawczym inżynierii kosmicznej i satelitarnej oraz innowacyjnego przemysłu. Wykorzystano innowacyjny potencjał tkwiący w lubuskim środowisku naukowym i gospodarce, związany z rozwojem branż wysokiej technologii, w tym technologii kosmicznych.

Szkoły wyższe aktywnie współdziałają z biznesem, inicjują projekty zgodne z inteligentnymi specjalizacjami regionu. Powstaje szereg kierunków studiów w systemie dualnym. Współpraca w sferze B+R niesie korzyści dla uczelni i biznesu. Korzyścią dla lubuskich uczelni są: zwiększenie rozpoznawalności wśród pracodawców, poprawa jakości kształcenia i badań, zwiększenie korzyści finansowych. Korzyści po stronie biznesu to: podnoszenie jakości kapitału ludzkiego, promocja wizerunku firmy; stworzenie sieci kontaktów ze środowiskiem akademickim, rozwój nowych produktów i usług. Uczelnia na bieżąco współpracuje w rozwiązywaniu problemów firm partnerskich, studenci traktowani są jako źródło pomysłów. Kadra dydaktyczna nie ma problemów z prowadzeniem badań w firmach.

Szkoły wyższe w województwie lubuskim reagują na trendy rozwojowe regionu, kraju i międzynarodowe, rozwijając swoją ofertę kształcenia i badań również w oparciu o dokumenty strategiczne województwa, uczestnicząc poprzez tworzone kierunki kształcenia w rozwoju inteligentnych specjalizacji regionu. Stają się nie tylko przyczynkiem intelektualnym do rozwoju i badań, ale również same wnoszą cenny wkład w postęp technologiczny (grafen, samochody elektryczne, systemy informatyczne, itp.). W Lubuskiem znacząco rośnie liczba doktoratów wdrożeniowych oraz firm spin-off i spin-out. Następuje także wzrost liczby patentów i wynalazków oraz skuteczności w pozyskiwaniu środków UE na rozwój innowacji, z puli krajowej i międzynarodowej.

Uczelnie współdziałają w tworzeniu strategii rozwoju województwa, są ważnym podmiotem w kreowaniu działań rozwojowych regionu, w tworzeniu prestiżu regionu, utrzymaniu stanu młodzieży w regionie oraz podnoszeniu kapitału ludzkiego mieszkańców.

Samorząd województwa wraz z władzami miast, w których znajdują się uczelnie wyższe, podejmują aktywne starania o poprawę warunków studiowania. Wspólnie

wypracowane narzędzia finansowe i organizacyjne skutecznie wspierają rozwój lubuskich uczelni wyższych. Uruchomiono cały wachlarz działań mających na celu wzrost prestiżu studiowania na lubuskich uczelniach (m.in. wsparcie socjalne studentów, wsparcie oferty kulturowej, wsparcie w poszukiwaniu tymczasowego zatrudnienia, promocja uczelni).

SCENARIUSZ NEGATYWNY

Stale zmniejszająca się liczba studentów powoduje konieczność ograniczania działalności naukowo-dydaktycznej lubuskich uczelni. Wprowadzono przepisy prawa dotyczące szkolnictwa wyższego, utrudniające rozwój uczelniom regionalnym. Taka sytuacja powoduje, że dwie największe lubuskie uczelnie publiczne nie utrzymają statusu uniwersytetu bezprzymiotnikowego i akademii. Silna konkurencja dużych ośrodków akademickich z województw ościennych przyczynia się do zmniejszenia zakresu działania lub zamknięcia pozostałych szkół wyższych (odpływ studentów do Poznania, Wrocławia lub Szczecina). W najlepszym razie lubuskie uczelnie przekształcają się w centra szkoleniowe, bowiem większą popularnością niż studia cieszą się kursy podnoszenia kompetencji i szkolenia.

Kierunki i formy kształcenia w szkołach wyższych nie nadążają za potrzebami rynku. Zmiany wprowadzane na uczelniach są jedynie fasadowe i nie doprowadzają do polepszenia jakości kształcenia, skutkują ciągłym zmniejszaniem liczby studentów, zamykaniem kierunków. Niektóre kierunki studiów dublują się, tworząc niepotrzebną konkurencję.

Uczelnie przestają pozyskiwać kadrę naukową z zewnątrz. Z uwagi na brak motywacji finansowych kadra macierzysta uczelni słabo angażuje się w proces rozwoju swojego dorobku naukowego i uzyskiwania kolejnych stopni naukowych. Następuje odpływ części najlepszych nauczycieli akademickich do innych ośrodków akademickich lub do innych branż. Spada prestiż zawodu nauczyciela akademickiego. Bariery organizacyjne i potencjał naukowy ogranicza liczbę badań. Regulacje prawne wymuszają utrzymanie wysokich minimów kadrowych, co nie przekłada się na jakość nauczania tylko na koszty. Istnieją bardzo duże bariery wejścia i wyjścia na rynek akademicki.

Na większości kierunków występuje niedostosowanie kwalifikacji zawodowych do wymagań rynku pracy, absolwent nie ma umiejętności praktycznych. Systematycznie wzrasta liczba osób z wykształceniem wyższym w populacji osób bezrobotnych, w kategorii osób NEET

(osoby niezatrudnione, nie uczestniczące w edukacji lub szkoleniu – ang. not in employment, education or training).

Szkoły wyższe w regionie prowadzą działania wspólnie z otoczeniem gospodarczym, jednakże przejęły rolę pasywną, a otoczenie gospodarcze chętniej współpracuje z instytucjami zewnętrznymi regionu. Uczelnie w ograniczonym stopniu wspierają rozwój regionalnych inteligentnych specjalizacji. Szkoły wyższe mają powiązania z sektorem gospodarczym tylko deklaratorywnie, obie strony zainteresowane są tylko efektem wizerunkowym, a nie faktycznym doskonaleniem kadry i organizacji.

Słabnący potencjał i niedostosowana do potrzeb firm oferta centrów i parków naukowo-technologicznych działających przy uczelniach powoduje ich systematyczne podupadanie. Liczba patentów, wynalazków i nakładów na B+R wciąż sytuuje województwo lubuskie na ostatnich miejscach wśród regionów Polski.

Współpraca uczelni i samorządu terytorialnego jest sporadyczna. Ogranicza się często do przekazywania wsparcia finansowego na bieżącą działalność. Uczelnie regionu nie uczestniczą w sposób aktywny w kreowaniu polityki rozwoju regionu, realizując jedynie wytyczne polityki szkolnictwa wyższego rządu centralnego. Samorząd województwa nie traktuje ich jako ważnych podmiotów wpływających na podnoszenie poziomu rozwoju społecznego i gospodarczego w regionie.

Słabą stroną pozostaje umiędzynarodowienie. Oferta kształcenia lubuskich uczelni nie jest dość atrakcyjna dla studentów zagranicznych. Studenci omijają lubuskie uczelnie z uwagi również na brak działań wspierających studenta cudzoziemca od strony organizacyjnej i socjalnej. Pracownicy uczelni rzadko uczestniczą w zespołach badawczych o charakterze międzynarodowym i nie publikują efektów prac. Lubuscy maturzyści wybierają licznie ofertę uczelni niemieckich, angielskich lub krajów skandynawskich.

Brak wdrażania spójnej strategii dla szkolnictwa wyższego, działań wspierających i uatrakcyjniających życie studenckie, a także słabość aktywnych działań promocyjno-popularyzujących studiowanie w Lubuskiem przekłada się na dalszy, systematyczny spadek liczby studiujących wraz z odpływem wysokokwalifikowanej kadry dydaktycznej.

3. KIERUNKI, CELE I DZIAŁANIA

Na podstawie wniosków diagnostycznych oraz analizy możliwości rozwojowych w kontekście pozytywnych i negatywnych perspektyw określono strategiczne kierunki rozwoju szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim, formułując w ich ramach cele oraz środki/działania konieczne do ich osiągnięcia. Zaproponowano także wskaźniki monitorujące osiągnięcie celu oraz przedstawiono dobre praktyki, czyli funkcjonujące już rozwiązania na rzecz rozwoju uczelni wyższych w regionie.

Strategiczne kierunki rozwoju dla szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim są następujące:

- **1. Kierunek: Atrakcyjne kształcenie**, czyli koncentracja na tworzeniu atrakcyjnej oferty dydaktycznej i wsparcie dla studiujących.
- **2. Kierunek: Wysokiej jakości nauka**, czyli wzmacnianie potencjału naukowego lubuskich naukowców i pozycji uczelni.
- **3. Kierunek: Komercjalizacja badań i wzmocnienie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym**, czyli tworzenie warunków do rozwoju innowacji i zwiększenia transferu technologii oraz zacieśnianie współpracy na linii uczelnie-biznes.

1. Kierunek: Atrakcyjne kształcenie

Wnioski z diagnozy wskazują na daleko idącą zmianę sytuacji uczelni w województwie lubuskim w obszarze kształcenia. Zmniejszyła się liczba uczelni, nastąpił duży spadek liczby studentów stacjonarnych i jeszcze większy niestacjonarnych. Skrajnie mały jest udział studentów z zagranicy w ogólnej liczbie lubuskich studentów. Nie przybyło znacząco studentów na studiach podyplomowych. Zwiększyła się jedynie liczba studentów na studiach doktoranckich, jednak trend ten może zostać znacznie ograniczony przez nowe akty prawne nakazujące udzielanie doktorantom wysokich stypendiów. Kandydaci na studia w większości chcą studiować poza województwem. Popularnością na lubuskich uczelniach cieszą się jedynie nieliczne kierunki studiów. Studenci wybierali lubuskie uczelnie w dużej mierze kierując się bliskością miejsca zamieszkania. Ocena jakościowa studiów dokonywana przez PKA jest dla

większości kierunków studiów na lubuskich uczelniach pozytywna, ale tylko jeden kierunek, tj. informatyka na UZ ma ocenę wyróżniającą.

Samorząd województwa i samorządy miast, w których siedzibę mają uczelnie wyższe podjęły działania wspierające uczelnie i studentów, tj. m.in. poprzez dotacje i programy stypendialne. Istotne jest promowanie wdrażania np. programów stypendialnych w gminach i powiatach, pod warunkiem powrotu i zamieszkania w danej gminie/powiecie po skończeniu studiów.

Odpowiedzią na zdiagnozowane wyzwania jest wzrost jakości usług edukacyjnych świadczonych przez szkoły wyższe oraz wzmocnienie atrakcyjności zarówno kształcenia, jak i życia studenckiego.

Celem jest wzrost jakości i atrakcyjności kształcenia, a spodziewanym efektem realizacji celu będzie zahamowanie spadku i zwiększenie liczby studentów w regionie.

Działania:

1.1. Udzielanie dotacji samorządowych na profilowanie kształcenia w uczelniach, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków o znaczeniu strategicznym dla regionu, w obszarze nauk ścisłych, przyrodniczych, technicznych i ekonomicznych. Ograniczenie wewnętrznej konkurencji i dublowania kierunków studiów.

1.2. Wdrażanie programów stypendialnych dla studentów oferowanych przez samorząd województwa i samorządy lokalne.

1.3. Realizacja programów płatnych staży i praktyk dla studentów w lubuskich firmach i instytucjach publicznych.

1.4. Wdrażanie systemu samorządowych dotacji dla studenckich i szkolnych grup, kół zainteresowań na działania aktywizujące i rozwijające, udział w prestiżowych konkursach, przeglądach.

1.5. Przygotowanie specjalnej oferty dla uczniów i studentów – kreowanie regionu lubuskiego, a szczególnie ośrodków akademickich jako atrakcyjnych i przyjaznych miejsc życia i nauki studenta.

1.6. Promowanie studiowania na lubuskich uczelniach, kreowanie atrakcyjnego wizerunku uczelni wewnątrz oraz poza regionem, w tym zagranicą. Szczególnie ważne jest wsparcie rekrutacji na studia wyższe poprzez tworzenie więzi młodzieży ze szkół podstawowych

i ponadpodstawowych z regionalnymi uczelniami z uwzględnieniem włączenia uczelni w proces dydaktyczny, doradztwa zawodowego, zajęć pozalekcyjnych, kursów przygotowawczych, wizyt studyjnych i prezentacji działalności uczelni.

1.7. Tworzenie atrakcyjnych warunków studiowania przez uczelnie, m.in. wzmocnienie praktycznego aspektu programów studiów, stosowanie metod aktywizujących studenta, rozpowszechnianie nowoczesnych technologii w procesie dydaktycznym, zwiększanie dostępu do nowoczesnej infrastruktury m.in. laboratoriów.

1.8. Popularyzowanie podejścia do uczenia się przez całe życie i stałego podnoszenia kompetencji.

Wskaźniki ramowe:

Liczba studentów ogółem w regionie

Liczba studentów na pierwszym roku studiów

Liczba studentów na studiach podyplomowych

Liczba stypendystów samorządu terytorialnego

Liczba nowourochomionych kierunków w danym roku akademickim

PRZEDSIĘWZIĘCIA - DOBRE PRAKTYKI:

Program stypendialny

Województwo Lubuskie, mając na uwadze wsparcie młodych Lubuszan w ramach wyrównywania szans edukacyjnych, tworzy pomoc materialną w postaci stypendiów dla studentów studiów stacjonarnych zamieszkujących na terenie naszego województwa, uczących się i podejmujących kształcenie na lubuskich uczelniach. Jednym z głównych celów tej inicjatywy jest zachęcenie maturzystów do podejmowania nauki na lubuskich uczelniach i związania swojej kariery zawodowej i dalszych losów z regionem. W ramach stypendiów Marszałka Województwa Lubuskiego przewidziano „stypendia motywujące” dla osób podejmujących studia w województwie oraz „stypendia przedsiębiorcze” na rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej.

Porozumienia o współpracy

Akademia im. Jakuba z Paradyża zawarła porozumienia o współpracy z Zespołem Szkół Ogólnokształcących nr 16 w Gorzowie Wielkopolskim oraz z Zespołem Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 w Krzyżu Wielkopolskim. Akademia, w ramach podpisanego porozumienia, będzie wspierać merytorycznie szkoły w realizowaniu wspólnych projektów dydaktycznych, rozwojowych oraz naukowo-badawczych objętych programem nauczania w obszarze przedmiotów związanych tematycznie z kierunkami studiów pierwszego i drugiego stopnia, specjalnościami oraz modułami studiów prowadzonymi na Uczelni.

Karta Młodych

Dzięki podjęciu inicjatywy przez Młodzieżową Radę Miasta w Zielonej Górze od 8 stycznia 2018 r. obowiązuje „Karta Młodych” dla wszystkich mieszkańców Zielonej Góry, którzy ukończyli 18 rok życia oraz kształcą się w szkole średniej bądź wyższej, ale również dla osób zameldowanych poza miastem, lecz uczących się w jego szkołach średnich i wyższych. Dzięki uczestnictwu w programie korzystać można z licznych ofert specjalnych oraz zniżek. Młodzi skorzystają z ulg w pięciu sektorach: sport, gastronomia, usługi, rozrywka, kluby/puby. Karta Młodych powstała dzięki wsparciu miasta Zielona Góra.

2. Kierunek: Wysokiej jakości nauka

Rozwój nauki to jedna z najważniejszych misji szkół wyższych. Badania naukowe są istotne w kontekście usytuowania uczelni w krajowym systemie szkolnictwa wyższego, a także w kształtowaniu jej wizerunku, budowaniu prestiżu. Jak wynika z diagnozy przeprowadzona dotychczas kompleksowa ocena jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej lubuskich jednostek naukowych przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych wskazuje na wiele słabości. Konsekwencją może być odebranie uprawnień do nadawania stopnia doktora lub doktora habilitowanego oraz decydowanie o uruchomieniu kierunków studiów. W związku z tym zachodzi konieczność podniesienia jakości badań naukowych na lubuskich uczelniach.

Celem jest wzmocnienie jakości badań naukowych, a rezultatem realizacji celu będzie polepszenie wyników kolejnych parametryzacji na uczelniach.

W efekcie planowanych działań zostanie utrzymany status Uniwersytetu Zielonogórskiego i spełnienie warunkowości przyznania statusu Akademii w Gorzowie Wielkopolskim. Lubuskie uczelnie osiągną stabilną pozycję regionalnych szkół wyższych.

Działania:

2.1. Wspieranie rozwoju lubuskich naukowców oraz promocja ich dorobku naukowego m.in. poprzez dotacje podmiotowe samorządów terytorialnych na rozwój kadry naukowej oraz pogłębienie współpracy lubuskich uczelni z uwzględnieniem narzędzi nowej ustawy o szkolnictwie wyższym (możliwość federacji).

2.2. Zwiększanie środków na badania naukowe, m.in. stworzenie systemu i źródła finansowania regionalnych grantów naukowo-badawczych, system wsparcia w aplikowaniu o środki zewnętrzne.

2.3. Rozwijanie współpracy naukowo-badawczej z uczelniami z kraju i zagranicy (szczególnie z sąsiednich landów niemieckich), m.in. poprzez tworzenie partnerstw (sieciowanie), realizację wspólnych projektów i wzmocnienie międzynarodowej wymiany kadrowej.

2.4. Wspieranie budowania zespołów badawczych poprzez pozyskiwanie naukowców o wybitnym dorobku naukowym, w tym tworzenie atrakcyjnych warunków na rzecz jakości życia.

Wskaźniki ramowe

Liczba pracowników uczelni z stopniem naukowym/tytułem naukowym

Liczba pozyskanych grantów /współczynnik sukcesu

Wyniki ocen, ewaluacji itp. (m.in. PKA, KEJN)

PRZEDSIĘWZIĘCIA - DOBRE PRAKTYKI:

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego - wsparcie uruchomienia kierunku lekarskiego na UZ

Utworzenie kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Zielonogórskim wymagało wsparcia samorządu województwa. Wsparto inwestycje związane z dostosowaniem infrastruktury Szpitala Wojewódzkiego SPZOZ w Zielonej Górze do potrzeb kierunku lekarskiego oraz bieżące funkcjonowanie kierunku lekarskiego (m.in. finansowanie nowozatrudnionej kadry). Na bazie Wojewódzkiego Szpitala Klinicznego im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze Sp. z o.o. oraz Poradni Akademickiej Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o. powołano Szpital Uniwersytecki. Studenci mogą także odbywać praktyki w placówkach podległych Województwu. Pierwsi studenci rozpoczęli naukę w roku akademickim 2015/2016.

Miasto Gorzów Wlkp. – mieszkania dla nowych kadr AJP

Miasto Gorzów przeznaczyło na rzecz Akademii 15 lokali mieszkalnych dla kadry profesorskiej, która osiedli się w mieście i podejmie pracę na AJP. W każdym roku budżetowym deklaruje się przeznaczać 500 tys. zł na fundusz stypendialny dla nowej kadry, dedykowany Akademii. Wsparcie finansowe może dotyczyć wyłącznie nauczycieli akademickich, dla których AJP stanowi podstawowe miejsce pracy. Pieniądze m.in. zostaną przeznaczone na dofinansowanie kosztów rozwoju naukowego, dofinansowanie do kosztów przewodów doktorskich i habilitacji, na uzyskanie przez AJP uprawnień do doktoryzowania. Przewidziano także inne formy pomocy dla kadry, np. oprócz mieszkań zapewnienie określonej liczby miejsc w placówkach oświatowo-wychowawczych, możliwości skorzystania z oferty kulturowej i sportowej miasta.

Miasto Zielona Góra – nagrody dla profesorów UZ

Miasto Zielona Góra corocznie przyznaje nagrody dla pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego, którzy uzyskali tytuł profesora. Przekazywano dotacje m. in. na zakup pomocy dydaktycznych, udział pracowników w konferencjach, seminariach, organizację konferencji czy sympozjów, a także na działalność dydaktyczną związaną z kształceniem studentów studiów licencjackich na kierunku pielęgniarstwo, działalność naukową i dydaktyczną Wydziału Nauk Biologicznych oraz utworzenie Wydziału Prawa i Administracji.

3. Kierunek: Komerccjalizacja badań i wzmocnienie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym

W województwie lubuskim dzięki środkom z UE z perspektywy 2007-2013 powstała nowoczesna infrastruktura naukowo-badawcza. Niestety wskaźniki innowacyjności, m.in. nakłady finansowe, kadrowe, patenty, w porównaniu z innymi regionami są na dosyć niskim poziomie. W perspektywie 2014-2020 przewidziano ogromne środki na rozwój innowacyjności. Samorząd Województwa przyjął Program Rozwoju Innowacji, określając inteligentne specjalizacje regionu, czyli takie obszary życia gospodarczego, które mają największy potencjał konkurencyjności. Ważnym aspektem organizacji procesu dydaktycznego jest także powiązanie go z regionalnym rynkiem pracy. Kandydaci na studia i studenci wskazują, że bardzo ważne dla nich są perspektywy zawodowe po skończeniu studiów i zwiększenie praktycznego aspektu studiów. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego oczekują wykształconych kadr, oferujących nie tylko przygotowanie specjalistyczne w zawodzie, ale i innych kompetencji miękkich.

Celem jest zwiększenie transferu technologii, komercjalizacji wyników badań oraz poszerzenie, wzmocnienie współpracy między uczelniami i przedsiębiorcami.

Efektom realizacji celu będzie podniesienie liczby zgłoszonych wynalazków, udzielonych patentów, zgłoszonych wzorów użytkowych oraz wypracowanie procedur stałego dążenia do tworzenia odpowiedniej do potrzeb rynku pracy i otoczenia społeczno-gospodarczego oferty dydaktycznej i naukowo-badawczej, a także rozwój postaw przedsiębiorczych wśród studentów.

Działania:

3.1. Rozwijanie nowoczesnych form kształcenia włączających w szerszym zakresie przedstawicieli przedsiębiorców, w tym propagowanie studiów dualnych jako efektywnej formy kształcenia praktycznego i odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku pracy.

3.2. Wspomaganie procesu komercjalizacji wyników badań prowadzonych na uczelniach, w tym poprzez wzmocnienie istniejących i tworzenie nowych podmiotów transferu technologii (m.in. rozwój istniejących na uczelniach ośrodków B+R, powstanie Parku

Technologii Kosmicznych). Szczególnie wspieranie współpracy uczelni z przedsiębiorstwami na polu inteligentnych specjalizacji województwa lubuskiego.

3.3. Rozwijanie współpracy szkół, uczelni z pracodawcami: organizowanie dni otwartych, gdzie pokazywać się będzie miejsca pracy powiązane z kierunkami studiów prowadzonymi na lubuskich uczelniach oraz spotkania młodzieży z zatrudnionymi tam absolwentami lubuskich uczelni.

3.4. Monitorowanie potrzeb i oczekiwań pracodawców dotyczących sylwetki absolwenta w ramach biur karier na uczelniach.

3.5. Upowszechnianie, prezentowanie, promowanie innowacyjnych rozwiązań, które mogą znaleźć zastosowanie w biznesie, jako osiągnięć lubuskich uczelni i firm.

3.6. Wspieranie przedsiębiorczości studentów i pracowników naukowych (stypendia, inkubatory przedsiębiorczości, wsparcie start-upów, konkursy promujące).

Wskaźniki ramowe:

Liczba zgłoszonych wynalazków, udzielonych patentów, zgłoszonych wzorów użytkowych

Liczba kierunków studiów, na których uruchomiono studia dualne

Liczba wspartych firm założonych przez studentów

Liczba zawartych umów o współpracę pomiędzy uczelnią a przedsiębiorstwami

DOBRE PRAKTYKI:

Akademie UZ – współpraca z przemysłem

Wydział Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki UZ współpracuje z wieloma partnerami przemysłowymi, również z liderami branż poszczególnych segmentów rynku. Jednym z ważniejszych z nich jest firma Siemens. Jej dział odpowiedzialny za automatykę przemysłową współuczestniczył w uruchomieniu w marcu 2010 r. najnowocześniejszego w Polsce Laboratorium Sterowników Logicznych Nowej Generacji. Dzięki współpracy ze specjalistami oraz wsparciu organizacyjnemu i sprzętowemu ze strony firmy, laboratorium osiągnęło wysoki standard wyposażenia i oprogramowania. Pozwoliło to na zorganizowanie akredytowanej przez firmę Siemens Akademii Automatyki. Była to pierwsza w Polsce Akademia tego rodzaju. Wydział wprowadził program dydaktyczny Akademii do regularnego kursu studiów, wzbogacając wykształcenie studentów o poszukiwaną na rynku pracy wiedzę i umiejętności praktyczne. Studenci po ukończeniu kursu Akademii mają możliwość przystąpienia do egzaminu pozwalającego na uzyskanie certyfikatu Akademii, sygnowanego wspólnie przez Uniwersytet i firmę Siemens. Na Wydziale uruchomiono także inne akademie: m.in. takich firm jak Cisco, REC, ADB, Perceptus, Microsoft. Na Uniwersytecie Zielonogórskim aktualnie w ofercie rekrutacyjnej jest 20 kierunków o profilu praktycznym, m. in. administracja, biznes elektroniczny, ekonomia, energetyka, logistyka, ogrodnictwo, pielęgniarstwo, prawo itp. Prowadzone są rozmowy z firmami funkcjonującymi w strefach gospodarczych Zielonej i Góry i Nowej Soli w temacie uruchomienia studiów dualnych.

Studia dualne na AJP

Kierunki studiów inżynierskich prowadzone na Wydziale Technicznym Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim tj. informatyka, mechanika i budowa maszyn, energetyka oraz inżynieria bezpieczeństwa, realizują profil praktyczny, co związane jest z obecnością w procesie

kształcenia firm otoczenia społeczno – gospodarczego. Potrzebę takiej współpracy i jej wysoką ocenę potwierdzają raporty zespołów wizytujących kierunki prowadzone na Wydziale przez Polską Komisję Akredytacyjną. Od najbliższego roku akademickiego tj. 2018/2019 formy współpracy Uczelni z zakładami pracy ulegają poszerzeniu. Dzięki zaangażowaniu Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz Lubuskiego Klastra Metalowego 21 marca 2018 r. na Wydziale Technicznym odbyło się spotkanie z przedstawicielami ponad trzydziestu firm z regionu lubuskiego, które wyraziły chęć współpracy w zakresie prowadzenia studiów dualnych. Dla przyszłych studentów oznacza to możliwość uczestnictwa w studiach, prowadzonych w bardzo ścisłej współpracy z przedsiębiorstwami, których podstawową cechą jest połączenie studiowania z pracą zawodową studenta – stażem w zakładzie pracy.

Stypendia medyczne – powiązanie z rynkiem pracy w regionie

Z uwagi na występujący od kilku lat znaczący niedobór lekarzy specjalistów na terenie województwa lubuskiego, Sejmik Województwa Lubuskiego przyjął uchwałę dotyczącą wsparcia materialnego dla studentów kierunku lekarskiego, jako działanie konieczne, mające na celu pozyskanie młodego personelu lekarskiego. Pomoc materialna adresowana jest do studentów szkół wyższych, mających siedzibę na terytorium Polski i uprawnionych do prowadzenia kształcenia na kierunku lekarskim. Studenci w zamian za przyznaną pomoc pieniężną zadeklarują, że niezwłocznie, lecz nie później niż rok po ukończeniu studiów i odbyciu stażu podyplomowego, podejmą zatrudnienie jako lekarz w wymiarze pełnego etatu w podmiocie leczniczym, dla którego podmiotem tworzącym jest Województwo Lubuskie, w którym Województwo Lubuskie posiada udziały lub w podmiocie współpracującym z uczelnią medyczną. Student co najmniej III roku może ubiegać się o stypendium w wysokości 2 tys. zł przez okres 9 miesięcy. Województwo przeznaczyło na ten cel w 2018 roku 900 tys. zł. Na lata 2019-2020 w Wieloletniej Prognozie Finansowej zapisano kolejne 2 mln zł na ten cel.

Modernizacja szkolnictwa zawodowego

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego realizuje w latach 2016-2022 r., projekt pt.: *Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego - projekty realizowane poza formułą ZIT, finansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020*. Wartość projektu wynosi około 173 mln zł. Celem jest modernizacja oferty kształcenia zawodowego i dostosowanie jej do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Uczniowie i nauczyciele szkół prowadzących ponadgimnazjalne kształcenie zawodowe na terenie całego województwa lubuskiego tj. prawie 17,5 tys. uczniów i ponad pięciuset nauczycieli weźmie udział w projekcie, w ramach staży, kursów, szkoleń i doradztwa zawodowego. Lubuskie uczelnie zaangażowane są jako partner w wielu działaniach.

4. SYSTEM REALIZACJI (ZARZĄDZANIE, WDRAŻANIE, FINANSOWANIE I MONITOROWANIE)

Z uwagi na konieczność zaangażowania w realizację kierunków rozwoju szkolnictwa wyższego wielu podmiotów tj. przedstawicieli uczelni, samorządów terytorialnych, instytucji otoczenia biznesu, uzasadnione jest przekształcenie Grupy roboczej pracującej nad opracowaniem przedstawianego dokumentu w stałą strukturę funkcjonującą przy Marszałku Województwa Lubuskiego pn. Lubuski Zespół ds. Szkolnictwa Wyższego (LZSZW). Jego zadaniem będzie koordynacja przedsięwzięć podejmowanych na rzecz rozwoju szkolnictwa wyższego w ramach przyjętych kierunków m.in. zbieranie informacji na temat prowadzonych działań, ich ocena i wypracowanie rekomendacji dotyczących tempa, efektywności ich realizacji oraz składanie propozycji nowych rozwiązań. Powinien on zbierać się co najmniej raz w roku. Efekt pracy w postaci raportu monitorującego powinien zostać przedstawiony organom odpowiednich władz (uczelni, samorządu terytorialnego, IOB).

Działania określone w ramach opracowanego dokumentu wskazującego kierunki rozwoju podejmowane będą przez poszczególne podmioty zgodnie z właściwymi kompetencjami i ustaleniami w ramach prac LZSZW. Wskazane jest opracowywanie wspólnego dokumentu w postaci rocznego planu działań.

Pieczę nad całością prac w formie zinstytucjonalizowanej bądź regularnych spotkań sprawować będzie Zarząd Województwa Lubuskiego z Marszałkiem stojącym na jego czele wraz z rektorami lubuskich uczelni oraz prezydentami miast, w których siedziby mają uczelnie wyższe.

Finansowanie działań odbywać się będzie w ramach ustaleń budżetów rocznych i Wieloletnich Prognoz Finansowych budżetów samorządów terytorialnych zaangażowanych w rozwój szkolnictwa wyższego, budżetów uczelni wyższych, włączenia w partycypację finansową przedsiębiorstw, wykorzystania środków z budżetu państwa (głównie MNiSW, NCN, NCBR) oraz pozyskiwania środków unijnych. Część działań wymagać będzie montażu finansowego z wielu źródeł.

Monitorowanie realizacji celów określonych w ramach kierunków rozwoju szkolnictwa wyższego odbywać się będzie wielotorowo, corocznie. Konieczna będzie analiza zmian w sytuacji uczelni wyższych, opis podjętych w danym roku działań i określenie trendów zmian w przyjętych wskaźnikach. Należy mieć jednak na uwadze, że wskaźniki przyjęte w programie

mają charakter ramowy i mogą podlegać zmianie w wyniku dostępności danych. Wskazane jest także analizowanie możliwości wprowadzenia dodatkowych wskaźników, mogących ułatwić monitorowanie rozwoju szkolnictwa wyższego. Efektem monitorowania będzie coroczny raport przyjmowany przez LZSZW i przekazywany odpowiednim organom władz województwa, miast i uczelni.

Projekt dokumentu został wypracowany w ramach Grupy Roboczej ds. opracowania kierunków rozwoju szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim

Udział w pracach Grupy wzięli reprezentanci:

Ze strony uczelni:

Uniwersytetu Zielonogórskiego: dr hab. inż. prof. UZ Andrzej Pieczyński Prorektor ds. Rozwoju oraz dr hab. prof. UZ Maria Zielińska z Instytutu Socjologii

Akademii im. Jakuba z Paradyża: mgr Roman Gawroniak Kanclerz

Wydziału Zamiejscowego Kultury Fizycznej AWF w Gorzowie Wielkopolskim: dr hab. Leszek Zguczyński Dziekan

Wydziału Zamiejscowego UZ w Sulechowie (do 1.09. 2017 PWSZ w Sulechowie) dr inż. Stanisław Pryputniewicz Prodziekan

Collegium Polonicum: dr hab. inż. prof. UAM Tadeusz Wallas Prorektor UAM ds. Collegium Polonicum, Agnieszka Brończyk Zastępca Dyrektora, Sylwia Cor

Łużyckiej Szkoły Wyższej im. J.B. Solfy w Żarach: dr Tadeusz Kowalski Dziekan Wydziału Studiów Społeczno-Ekonomicznych, dr inż. Marek Laskowski Rektor

Ze strony otoczenia społeczno-gospodarczego:

Urzędu Statystycznego: Roman Fedak Dyrektor, Krystyna Motyl Zastępca Dyrektora, Robert Wróbel Kierownik LOBR

Wojewódzkiego Urzędu Pracy: Łukasz Hudziak W-ce Dyrektor ds. Rynku Pracy i Doradztwa Zawodowego oraz Edwin Gierasimczyk Naczelnik Wydziału Programów i Analiz Rynku Pracy

Gorzowskiego Ośrodka Technologicznego Parku Naukowo - Przemysłowego sp.z o.o.: Dariusz Przybyłek Prezes Zarządu

Zachodniej Izby Przemysłowo-Handlowej: Roman Mizerny W-ce Prezes ZIPH

Ze strony Miasta Gorzów Wielkopolski:

Wydziału Edukacji: Agnieszka Beszczyńska

Ze strony Miasta Zielona Góra:

Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych: Lidia Gryko, Zastępca Naczelnika

Ze strony Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego:

Departament Infrastruktury Społecznej: Izabela Kumor-Pilarczyk Zastępca Dyrektora, Grażyna Dobroczyńska Kierownik Wydziału Edukacji, Agnieszka Misiaszek, Renata Piosik

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego: Andrzej Wojnakowski Zastępca Dyrektora

Departament Zarządzania Regionalnym programem Operacyjnym: Małgorzata Mizera-Wołowicz Zastępca Dyrektora, Bartłomiej Kobiernik, Adrian Mirosławski, Tomasz Przybyła

Departament Zdrowia: Mirosława Dulat Zastępca Dyrektora

Pełnomocnik ds. Koordynacji Programu Młodzi On Life: Katarzyna Kozińska

Koordynacją prac i redakcją dokumentu zajmował się Departament Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego: Maciej Nowicki Dyrektor Departamentu, Magdalena Balak-Hryńkiewicz Zastępca Dyrektora, Radosław Wróblewski Zastępca Dyrektora, Paweł Makuch

Załącznik nr 1 do dokumentu pn.

*Kierunki rozwoju szkolnictwa wyższego
w województwie lubuskim do roku 2030*

DIAGNOZA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
UCZELNIE	5
STUDENCI	8
KADRA AKADEMICKA	19
KIERUNKI STUDIÓW	23
SFERA B+R	29
STUDENCI NA RYNKU PRACY	34
SZKOLNICTWO PONADGIMNAZJALNE	39
WSPARCIE SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	43
PODSUMOWANIE	49

WSTĘP

Wyzwania rozwoju regionalnego związane ze zmianami demograficznymi dotyczą wielu sfer. Jedną z nich jest edukacja na poziomie wyższym i funkcjonowanie szkół wyższych w regionie. Szkolnictwo wyższe jest jednym z tzw. „miękkich” czynników rozwoju regionalnego, tworząc kapitał ludzki wysokiej jakości. Ponadto szkoły wyższe bezpośrednio (jako pracodawcy) oraz pośrednio (dostarczyciele wykwalifikowanych kadr), oddziałują na rynek pracy. Nie bez znaczenia jest także zaplecze infrastrukturalne uczelni wyższych, w tym w sferze B+R. Podstawą funkcjonowania i rozwoju uczelni wyższych w danym regionie pozostaje przede wszystkim liczba studentów będąca ważnym wskaźnikiem wykorzystywanym w ocenie poziomu konkurencyjności regionów. Równie ważnym czynnikiem jest poziom naukowo-dydaktyczny warunkowany przez kadrę i ofertę studiów oraz dobrze wyposażoną bazę naukowo-dydaktyczną. Coraz większego znaczenia nabiera poziom umiędzynarodowienia uczelni.

Samorząd województwa w listopadzie 2016 r. zlecił przeprowadzenie badań wśród młodzieży, za pośrednictwem medium najpowszechniejszego wśród młodych osób, czyli internetu. Wyniki badań pokazały¹, że matura i studia są dla młodych ważne. Część respondentów zamierza łączyć studia z pracą. Większość, która wzięła udział w badaniach wskazywała, że lubuskie uczelnie nie mają atrakcyjnych kierunków studiów, a dla przeważającej części studia w dużym mieście są atrakcyjnym pomysłem i prestiż uczelni ma tutaj zasadnicze znaczenie.

Rozpoznanie sytuacji lubuskich uczelni wyższych w formie raportu diagnostycznego wskazującego na główne wyzwania, zagrożenia czy potencjały pozwoliło na planowanie działań mających na celu rozwój szkolnictwa wyższego w regionie i promocję lubuskich uczelni, czego efektem byłoby zatrzymanie młodzieży w regionie oraz przyciąganie studentów spoza regionu.

Diagnoza obejmuje zmiany jakie zaszły na uczelniach lubuskich w latach 2006-2016, dotyczące liczby studentów, kadry naukowo-dydaktycznej, oferty kierunków studiów, sfery B+R. Analizie poddano m.in. różne formy studiowania, zarówno studentów studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, a także studiów doktoranckich i podyplomowych. W opracowaniu wykorzystano kilka źródeł danych. Ogólna charakterystyka szkolnictwa wyższego została przeprowadzona na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS). Ponadto wykorzystano dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) oraz uczelni wyższych. Porównano dane w czasie oraz pokazano sytuację szkół wyższych na tle innych regionów i średniej krajowej.

Opracowanie raportu diagnostycznego stanowiło pierwszy etap przygotowania dokumentu dotyczącego kierunków rozwoju szkolnictwa wyższego. Opis stanu wyjściowego,

¹ Raport szczegółowy z wykonania pilotażowego badania znajomości wybranych założeń polityki młodzieżowej województwa lubuskiego, Konfrontuj Sp. z o. o na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego, Zielona Góra 2017.

obejmującego potencjały, bariery, wyzwania pozwala na zaplanowanie w dalszym etapie celów rozwojowych w obszarze szkolnictwa wyższego wraz z zestawem narzędzi wdrażających.

Istotnym motywem przeprowadzenia diagnozy szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim jest także podjęcie przez rząd w 2016 r. prac nad reformą szkolnictwa wyższego, która ma zmienić warunki funkcjonowania i finansowania. Trzy niezależne zespoły pracowały nad założeniami do nowej ustawy, przedstawiając szereg pomysłów². Projekt ustawy opublikowany we wrześniu 2017 r. spotkał się z szeregiem, uwag. Szczególnie niepokojące były zapisy dotyczące przyszłej roli uczelni regionalnych. W związku z tym małe i średnie uczelnie utworzyły Sieć Małych i Średnich Publicznych Uczelni Akademickich (łącznie 25 szkół wyższych), które pod przewodnictwem Uniwersytetu Zielonogórskiego prowadziły dialog na rzecz rozwiązań prawnych umożliwiających ich rozwój.

Uwarunkowania demograficzne, sytuacja społeczno-gospodarcza oraz nowe zapisy prawne, mogą determinować rozwój lubuskich uczelni w najbliższej przyszłości, a tym samym oddziaływać na rozwój regionu.

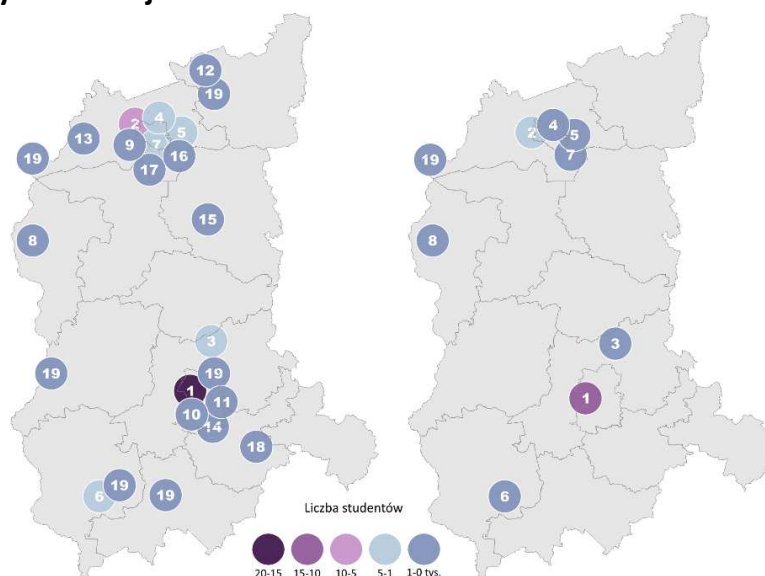
² *Ustawa 2.0 – prezentujemy pomysły zwycięzców*, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Internet: <http://www.nauka.gov.pl/aktualnosci-ministerstwo/ustawa-2-0-prezentujemy-pomysly-zwycieczow.html>, 8.02.2017.

UCZELNIE

Na przestrzeni ostatniej dekady znacząco zmieniła się w regionie lubuskim mapa placówek edukacyjnych, kształcących na poziomie wyższym. Liczba rodzimych, publicznych szkół wyższych w województwie lubuskim utrzymuje się na stałym poziomie, natomiast liczba placówek zamiejscowych oraz uczelni niepublicznych znacząco spadła (por. rys.1). Według danych GUS w 2017 r. w województwie lubuskim funkcjonowało 8 szkół wyższych.³

Spadek liczby placówek zamiejscowych i uczelni niepublicznych jest mocno związany ze spadkiem liczby studentów, szczególnie studentów studiów niestacjonarnych.

Rys. 1. Uczelnie wyższe w województwie lubuskim w latach 2006-2010 i w 2017 r.

- 1 Uniwersytet Zielonogórski
- 2 Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wlkp. (do 2015 r. - PWSZ)
- 3 Wydział Zamiejscowy Uniwersytetu Zielonogórskiego w Sulechowie (do 1.09.2017 - PWSZ)
- 4 Uniwersytet Szczeciński - Zamiejscowy Wydział w Gorzowie Wlkp.
- 5 Akademia Wychowania Fizycznego im. E. Piaseckiego w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Gorzowie Wlkp.
- 6 Łużycka Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Jana Benedykta Solfy w Żarach
- 7 Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wlkp.
- 8 Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu - Collegium Polonicum w Słubicach
- 9 Wyższa Informatyczna Szkoła Zawodowa w Gorzowie Wlkp.
- 10 Zachodnia Wyższa Szkoła Handlu i Finansów Międzynarodowych im. Jana Pawła II w Zielonej Górze
- 11 Akademia Ekonomiczna w Poznaniu Filia w Zielonej Górze
- 12 Akademia Rolnicza w Szczecinie - Terenowy Ośrodek Dydaktyczny w Strzelcach Krajeńskich
- 13 Wyższa Samorządowa Szkoła Zawodowa w Kamieniu Małym
- 14 Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich we Wrocławiu - Punkt Konsultacyjny w Zielonej Górze
- 15 Akademia Rolnicza w Szczecinie - Terenowy Ośrodek Dydaktyczny w Bobowicku
- 16 Politechnika Szczecińska-Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Gorzowie Wlkp.
- 17 Akademia Medyczna w Poznaniu -Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Gorzowie Wlkp.
- 18 Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie -Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Nowej Soli
- 19 Pozostałe (5 w tym filia łużyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej w Żarach)

Źródło: Opracowanie Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze na potrzeby diagnozy szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim, materiały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, Zielona Góra 2017.

³ Dane GUS nie uwzględniają Seminarium w Paradyżu i Instytutu Filozoficzno-Teologicznego im. E. Stein w Zielonej Górze. Od 1.09.2017 r. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie stała się Wydziałem Zamiejscowym UZ.

Największą uczelnią w województwie, biorąc pod uwagę liczbę studentów, kadry, liczbę kierunków, jest Uniwersytet Zielonogórski (UZ). Powstał on 1 września 2001 r. na bazie połączenia Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. prof. Tadeusza Kotarbińskiego oraz Politechniki Zielonogórskiej (wcześniej Wyższa Szkoła Inżynierska). Uczelnia znajduje się w elitarnej grupie uniwersytetów klasycznych, tak zwanych bezprzymiotnikowych.

Z początkiem 2017 r. Uniwersytet Zielonogórski i Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie (WSZS) podjęły decyzję o połączeniu, poprzez przekształcenie uczelni w Sulechowie w Wydział Zamiejscowy Uniwersytetu⁴. Połączenie z dniem 1. 09.2017 spowodowało, że w podregionie zielonogórskim funkcjonuje jedna duża uczelnia publiczna.

Największą uczelnią w Gorzowie Wielkopolskim jest Akademia im. Jakuba z Paradyża (AJP), która od roku akademickiego 2016/2017 zmieniła status, wcześniej będąc Państwową Wyższą Szkołą Zawodową. W Gorzowie Wielkopolskim działają także: Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu, Zamiejscowy Wydział Ekonomiczno-Społeczny Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim (WSB).

W Słubicach działa Collegium Polonicum (CP) jako wspólna jednostka Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie nad Odrą. Uczelnia jest formą współpracy transgranicznej w dziedzinie badań i dydaktyki. Odpowiedzialność za tę placówkę naukową, zgodnie z Umową⁵ z 2 października 2002 roku, spoczywa jednocześnie na Rzeczpospolitej Polskiej i Kraju Związkowym Brandenburgii.

Aktualnie trwają prace nad utworzeniem w Collegium Polonicum wspólnego dla UAM oraz UE Viadrina międzynarodowego wydziału. Byłby to pierwszy tego typu wydział w Europie.

W miastach województwa, posiadających funkcje ponadlokalne działają niepubliczne szkoły, tj.: Łużycka Szkoła Wyższa im. J. B. Solfy z siedzibą w Żarach (ŁSW) oraz Wyższa Szkoła Zawodowa (WSZ) w Kostrzynie n/Odrą.

Ponadto poza systemem szkół podległych Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego działają: Seminarium Duchowne w Paradyżu i Instytut Filozoficzno-Teologiczny im. E. Stein w Zielonej Górze.

W XVII Rankingu Szkół Wyższych Perspektywy 2016⁶, w którym oceniano 90 uczelni akademickich, Uniwersytet Zielonogórski uplasował się w szóstej dziesiątce zestawienia (miejsca 51-60). Do mocnych stron uczelni według rankingu należą potencjał naukowy i efektywność, do słabszych prestiż i umiędzynarodowienie. Do kierunków studiów najwyżej sklasyfikowanych należą elektrotechnika, matematyka, elektronika i telekomunikacja, fizyka i astronomia. Druga co do wielkości lubuska uczelnia, czyli AJP prawdopodobnie z uwagi na przekształcenie nie została ujęta w 2016 r. ani w rankingu uczelni akademickich, ani w rankingu wyższych szkół zawodowych. W 2015 r. została sklasyfikowana na 6 miejscu wśród

⁴ *Połączenie UZ i PWSZ*, Internet: <http://tv.uz.zgora.pl/index.php?poczenie-uz-i-pwsz>, dostęp: 23.02.2017.

⁵ Umowa zawarta między Ministerstwem Nauki, Badań i Kultury Kraju Związkowego Brandenburgii a Ministrem Edukacji Narodowej i Sportu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie Collegium Polonicum w Słubicach z dnia 2 października 2002 r.

Strona internetowa http://www.cp.edu.pl/pl/o_nas/Umowa_Vertrag_CP.pdf, dostęp: 21.04.2017

⁶ Strona internetowa rankingu: <http://www.perspektywy.pl/RSW2016/>

szkół zawodowych, a o jej pozycji zaważyły warunki kształcenia i siła naukowa. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie została sklasyfikowana na 18 miejscu wśród szkół zawodowych. Jej najmocniejszą stroną są warunki kształcenia, które oceniono najwyżej spośród wszystkich szkół wyższych zawodowych znajdujących się na pierwszych dwudziestu pozycjach.

W rankingu nie jest ujmowane Collegium Polonicum, które nie stanowi samodzielnego podmiotu i funkcjonuje jako placówka wspólna dwóch partnerskich uniwersytetów.

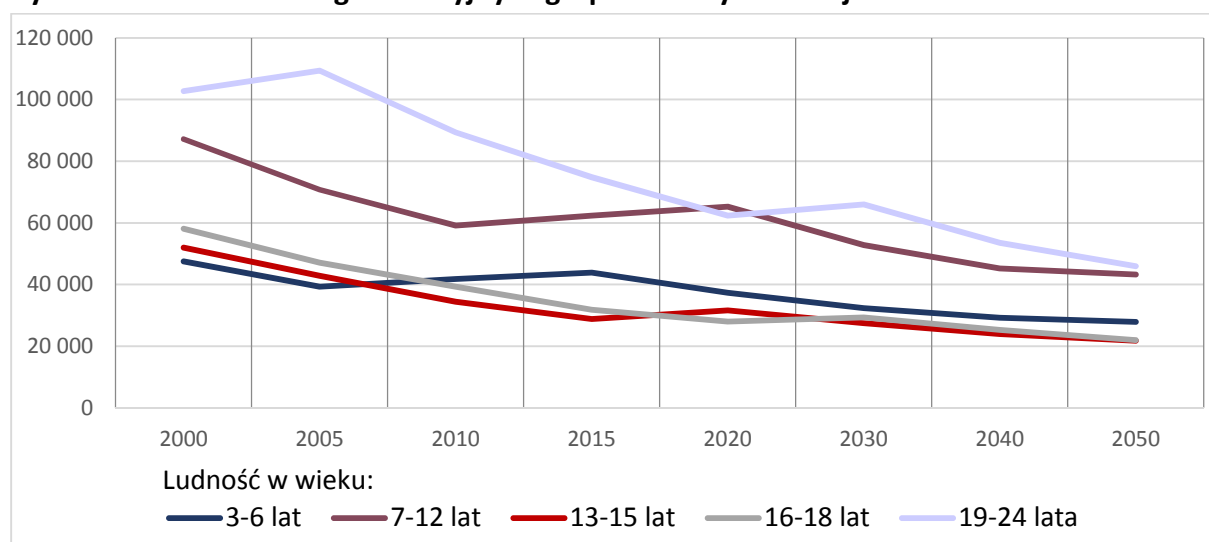
Podsumowanie:

- ✓ **spadek liczby placówek edukacji wyższej, głównie filii uczelni spoza regionu i jednostek zamiejscowych**
 - ✓ **likwidacja oferty dydaktycznej uczelni niepublicznych kształcących odpłatnie w trybie stacjonarnym**
 - ✓ **silna uczelnia w podregionie zielonogórskim, rozproszenie kilku jednostek w Gorzowie Wielkopolskim**
-

STUDENCI

Spadek liczby ludności w grupie wiekowej od 19 do 24 roku życia rozpoczynającej naukę na studiach wyższych w województwie lubuskim w stosunku do roku poprzedniego zanotowano już w 2005 r.⁷ Analiza danych w okresach pięcioletnich, począwszy od 2000 r. wskazuje na postępujący spadek liczby ludności w tej grupie wiekowej (por. rys. 2). Jednocześnie prognozy do 2050 r. zakładają dalszy spadek, o 50%, w stosunku do 2010 r. Nadchodzące zmiany demograficzne są najistotniejszym z uwarunkowań zewnętrznych mających wpływ przede wszystkim na przyszły rozwój i poziom finansowania szkolnictwa wyższego w Polsce.

Rys. 2. Liczba ludności wg edukacyjnych grup wiekowych w województwie lubuskim

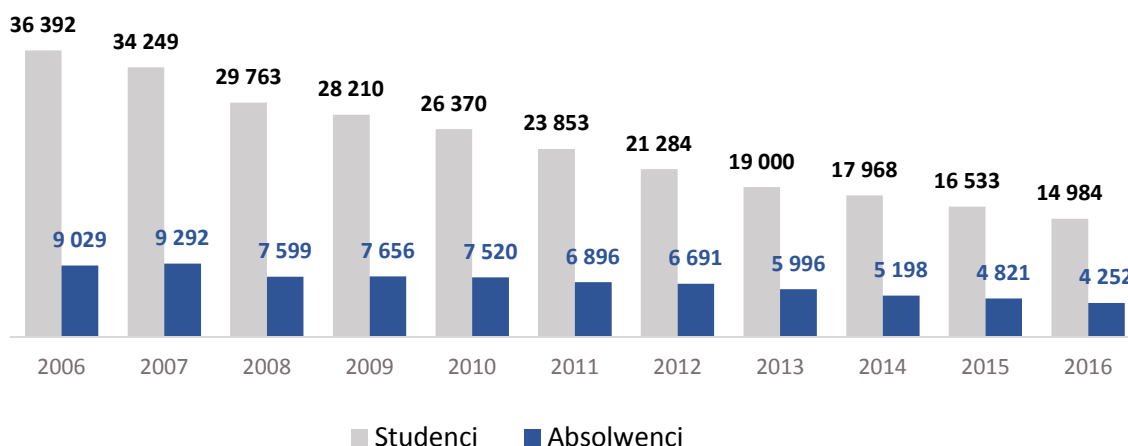
Źródło: Opracowanie Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze na potrzeby diagnozy szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim, materiały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, Zielona Góra 2017.

Z danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego (rys. 3) wynika, że liczba studentów w województwie lubuskim w latach 2006-2016 spadła o około 59%, tj. z poziomu blisko 36,4 tys. studentów w 2006 r. do około 15,0 tys. w 2016 r. Liczba absolwentów również spadła z 9 tys. w 2006 r. do 4,3 tys. w 2016 r., tj. o około 53%. W roku 2016/2017 ogółem w tzw. placówkach macierzystych, czyli w szkołach wyższych, których siedziba znajduje się na terenie województwa lubuskiego, kształciło się około 13,7 tys. studentów⁸.

⁷ Liczba ludności w omawianej grupie wieku rosła do 2004 r. (do poziomu 110142 osoby), a począwszy już od 2005 r. wykazywała tendencję spadkową (utrzymującą się w kolejnych latach).

⁸ Dane za rok akademicki 2016/2017: Spada liczba studentów w województwie lubuskim. Informacja prasowa, Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, Lubuski Ośrodek Badań Regionalnych, Zielona Góra 6.03.2017.

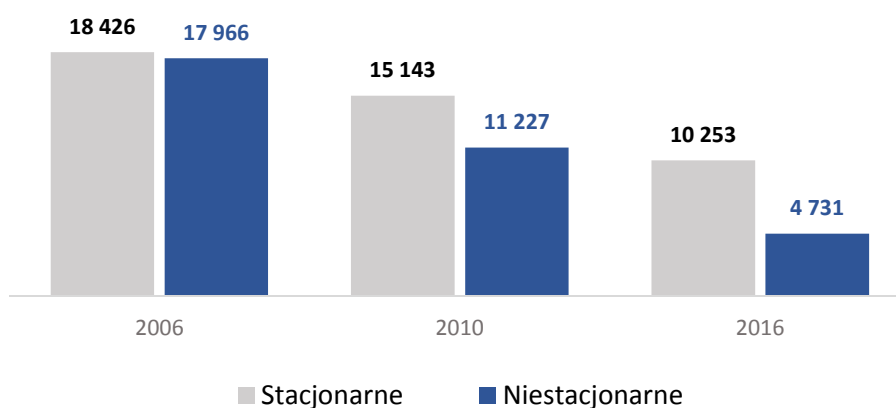
Rys. 3. Studenci i absolwenci szkół wyższych w województwie lubuskim (łącznie z cudzoziemcami)

Źródło: Opracowanie Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze na potrzeby diagnozy szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim, materiały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, Zielona Góra 2017.

Duże zainteresowanie studiami w województwie lubuskim w zasadzie do 2007 r., w którym liczba studentów przekraczała 34 tys., można tłumaczyć kilkoma czynnikami. Wśród nich ważne miejsce zajmują czynniki demograficzne, w tym większa populacja osób młodych w wieku 19-24 lata, tj. potencjalnych studentów. Należy jednak zwrócić także uwagę na wysoką liczbę studentów studiów niestacjonarnych w pierwszej dekadzie XXI w., co wiązało się m.in. z uzupełnianiem studiów wyższych z uwagi na zmieniające się wymogi na stanowiskach pracy lub też z chęci poprawy swojej sytuacji na rynku pracy czy konieczności łączenia studiowania i pracy. Według danych widocznych na wykresie nr 4 w 2006 r. było blisko 18,5 tys. studentów studiów stacjonarnych i około 18 tys. niestacjonarnych. W 2016 r. liczba studentów studiów stacjonarnych wyniosła około 10,3 tys., a niestacjonarnych nieco ponad 4,7 tys.

Rys. 4. Studenci szkół wyższych w województwie lubuskim wg form studiowania

Źródło: Opracowanie Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze na potrzeby diagnozy szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim, materiały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, Zielona Góra 2017.

Spadek liczby studentów przełożył się w większości na zmniejszenie popytu na studia finansowane ze środków prywatnych, tj. studiów niestacjonarnych na uczelniach publicznych oraz stacjonarnych i niestacjonarnych na uczelniach niepublicznych. Mniejsza łączna liczba

chętnych do studiowania oznacza bowiem większą dostępność studiów „bezpłatnych”, czyli opłacanych z publicznych pieniędzy. W uczelniach publicznych dochody z tzw. czesnego stanowią jednak tylko część przychodów, zaś w uczelniach niepublicznych są podstawowym źródłem finansowania działalności. Prowadzenie działalności w znacznej części zamiejscowych placówek uczelni wyższych nastawionych na studia niestacjonarne i uczelni niepublicznych stało się nieopłacalne w sytuacji braku zainteresowania studentów.

Według wyników Narodowego Spisu Powszechnego 2011 odsetek osób w województwie lubuskim z wykształceniem wyższym wyniósł 14,4% i w porównaniu z 2002 r. zwiększył się o ponad 6% (tj. z poziomu 8,2%). W 2011 r. 127,8 tys. osób posiadało ukończone studia wyższe ze stopniem naukowym doktora, z tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym, z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty. Natomiast w 2002 r. liczba takich osób wyniosła 69,7 tys., co oznacza zwiększenie tej zbiorowości w omawianym okresie o około 80%.⁹

Od lat 90-tych XX wieku, tj. od początku transformacji społeczno-gospodarczej panowało przekonanie, że studia wyższe zapewniają lepszą pracę. Zwiększanie się liczby osób z wyższym wykształceniem oraz rynek pracy stopniowo weryfikowały to założenie. Czynnikiem mogącym wpływać na liczbę studentów było także zniesienie obowiązkowej służby wojskowej, którą można było odroczyć poprzez studia, w tym także niestacjonarne. Rok 2008 był ostatnim, w którym ten obowiązek funkcjonował. Wśród przyczyn spadku liczby studentów można wymienić także emigrację młodych ludzi.

Uczelnią wyższą w województwie lubuskim, w której kształcą się najwięcej studentów jest Uniwersytet Zielonogórski (por. tabl. 1). W roku akademickim 2016/2017 studiowało na nim ponad 11 tys. osób, z ogólnej liczby 15 tys. lubuskich studentów. Stanowiło to ponad 70% ogólnej liczby studentów w całym województwie. W tym samym roku akademickim na ogólną liczbę 4916 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, zdecydowana większość, bo prawie 72%, rozpoczęło studia w uczelniach lubuskich, w tym aż 57% podjęło studia na Uniwersytecie Zielonogórskim¹⁰.

Drugą pod względem liczby studentów lubuską uczelnią wyższą w roku akademickim 2016/17 była Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, w dalszej kolejności Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu, Collegium Polonicum w Słubicach oraz Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie.

Z danych przekazanych przez Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, wynika, że w roku akademickim 2017/2018 ponownie spadła liczba studentów w województwie lubuskim, wynosząc ogółem 13234. Niewielki przyrost liczby studentów zanotowały w stosunku do poprzedniego roku akademickiego uczelnie prywatne z Gorzowa Wielkopolskiego, Kostrzyna nad Odrą i Żar. Na Uniwersytecie Zielonogórskim liczba studentów wg stanu na 30.XI.2017 r.

⁹ *Przeгляд Regionalny 2013*, Lubuskie Regionalne Obserwatorium Terytorialne Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze, Lubuski Ośrodek Badań Regionalnych w Zielonej Górze, Zielona Góra 2014, s. 54.

¹⁰ Dane przekazane przez prof. dr hab. inż. Magdalenę Graczyk, Prorektora ds. jakości kształcenia UZ.

wynosiła 10 767 studentów, co stanowiło ok. 81% ich liczby ogółem w regionie. Na AJP w Gorzowie Wielkopolskim studia w roku akademickim 2017/2018 rozpoczęło blisko 2 tys. studentów, tj. ok. 15% wszystkich studentów w województwie lubuskim.

Tabl. 1. Uczelnie wyższe i studenci w województwie lubuskim

Uczelnie	Studenci 2006/2007	Studenci 2010/2011	Studenci 2013/2014	Studenci 2015/2016	Studenci 2016/2017	Studenci 2017/2018
Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim (wcześniej PWSZ)	**5404	**3975	2505	1974	*2066	**1967
Zamiejskowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWFim. E. Piaseckiego w Poznaniu	*1414	*1109	738	601	*665	b.d.
Łużycka Szkoła Wyższa im. J. B. Solfy z siedzibą w Żarach	**1225	**787	245	247	**243	**294
PWSZ w Sulechowie	3137	1705	790	512	**380	-
Collegium Polonicum UAM, UE Viadrina (łącznie)	*1260	*837	*940	755*	*581	b.d.
Uniwersytet Szczeciński Wydział w Gorzowie Wielkopolskim	**2624	**118	**295	300	b.d.	b.d.
Uniwersytet Zielonogórski	*18 325	*16 174	12 783	12 020	**11 036	**10767
Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim	**1082	**725.	41	128	**118	**135
Wyższa Szkoła Zawodowa w Kostrzynie nad Odrą	-	**292	143	105	**64	**71

Źródło: Opracowanie Lubuskiego Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego UMWL na podstawie danych systemu POL-on, MNiSW oraz *danych z uczelni i **Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze.

W podregionie zielonogórskim pozycja Uniwersytetu Zielonogórskiego jest dominująca. W podregionie gorzowskim jest znacząco mniej studentów. W Gorzowie Wielkopolskim poza Akademią im. Jakuba z Paradyża i niepubliczną Wyższą Szkołą Biznesu oraz niepubliczną Wyższą Szkołą Zawodowa w Kostrzynie nad Odrą funkcjonowały wydziały zamiejskowe uczelni spoza regionu lubuskiego. Ponadto, jak wskazują przedstawiciele uczelni, w okresie przypadającym na czas rekrutacji widoczne są w Gorzowie Wielkopolskim także działania marketingowe dużych uczelni z sąsiednich województw: Uniwersytetu Szczecińskiego, Politechniki Koszalińskiej i Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Tabl. 2. Liczba studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności

Jednostka terytorialna	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
POLSKA	506	504	501	493	472	451	435	402	382	365	351
Łódzkie	524	544	559	530	452	427	403	367	349	330	319
Mazowieckie	676	671	662	639	614	581	589	554	530	515	503
Małopolskie	621	631	642	643	635	622	605	564	545	524	500
Śląskie	435	425	414	403	391	368	344	314	294	277	264
Lubelskie	490	491	489	488	466	443	430	398	382	366	350
Podkarpackie	362	352	360	356	345	333	317	295	279	264	247
Podlaskie	444	442	444	456	441	424	391	352	322	300	288
Świętokrzyskie	430	401	390	376	357	331	302	266	239	214	198
Lubuskie	361	340	295	279	258	233	208	186	176	162	147
Wielkopolskie	511	521	512	497	476	462	442	413	391	382	365
Zach. pom.	490	467	462	450	416	392	363	336	308	283	265
Dolnośląskie	587	597	601	600	577	549	532	487	470	457	449
Opolskie	353	367	380	397	392	375	343	308	278	253	230
Kuj.-Pom.	419	414	407	411	403	390	366	332	312	297	285
Pomorskie	464	466	472	474	471	459	465	444	426	414	401
Warm.-Maz.	422	411	382	367	344	321	307	272	246	229	211

Źródło: Tablica wygenerowana w aplikacji STRATEG dnia 24.1.2017 r. na podstawie indywidualnych ustawień użytkownika.

Porównując dane województwa lubuskiego do innych województw i średniej dla Polski (wskaźnik porównawczy na 10 tys. ludności, tabl. 2) sytuacja regionu lubuskiego przedstawia się szczególnie niekorzystnie. W województwie lubuskim jest najmniej studentów w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców i nastąpił największy ich spadek od 2006 r., tj. o 59%, a absolwentów blisko o 53% (tabl. 3).

Na przestrzeni lat 2006 - 2016 liczba studentów szkół wyższych na 10 tys. mieszkańców w województwie lubuskim systematycznie spadała z 361 do 147. Sąsiednie województwa, tj.: wielkopolskie, zachodniopomorskie i dolnośląskie również odnotowały spadek, jednak nie tak duży jak w regionie lubuskim. Interesujące jest porównanie województwa lubuskiego do podobnego pod względem liczby mieszkańców województwa opolskiego, w którym w 2006 r. odnotowywano mniejszą liczbę studiujących na 10 tys. ludności, tj. 353, a w roku 2016 pomimo spadku wskaźnik ten był znacznie wyższy niż w Lubuskiem, tj. 230. W województwie opolskim (wg systemu POL-on) działa 6 uczelni wyższych i liczba ta na przestrzeni lat jest stała.

Tabl. 3. Absolwenci szkół wyższych na 10 tysięcy ludności

Jednostka terytorialna	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
POLSKA	103	107	110	114	123	128	126	118	110	103	95
Łódzkie	103	112	114	124	131	120	115	103	96	88	77
Mazowieckie	130	137	138	143	153	157	160	149	145	131	124
Małopolskie	105	114	117	126	145	164	167	161	156	149	144
Śląskie	92	96	96	94	105	111	105	97	91	85	74
Lubelskie	107	107	108	121	136	139	131	127	114	106	97
Podkarpackie	90	92	91	93	98	102	95	96	91	89	85
Podlaskie	90	97	114	100	124	127	122	117	101	91	79
Świętokrzyskie	110	112	99	98	100	111	110	103	81	78	64
Lubuskie	90	92	75	76	73	67	65	59	51	47	42
Wielkopolskie	102	110	116	126	135	134	128	121	114	110	98
Zach. pom.	99	100	100	102	115	109	101	91	85	77	70
Dolnośląskie	115	113	123	129	139	147	142	137	126	120	115
Opolskie	79	72	72	96	108	113	117	108	97	85	74
Kuj.-Pom.	94	95	96	102	104	110	111	103	95	84	78
Pomorskie	91	94	104	105	105	120	128	122	114	106	101
Warm.-Maz.	87	96	110	108	99	100	104	86	79	71	64

Źródło: Tablica wygenerowana w aplikacji STRATEG dnia 24.1.2017 r. na podstawie indywidualnych ustawień użytkownika.

Z symulacji przeprowadzonych w opracowaniach Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego wynika, że prognozowany do 2020 r. spadek liczby studentów w wieku 18-24 nie zostanie zrównoważony wzrostem liczby kształcących się w wieku 25-65, co wynika z doświadczeń krajów Unii Europejskiej. Jest raczej mało prawdopodobne, że popularność kształcenia ustawicznego w najbliższych latach w Polsce wzrośnie tak znacznie, iż nasz kraj stanie się na tym obszarze europejskim liderem¹¹.

¹¹ Por. Piotr Ciżkowicz, *Trendy demograficzne a finansowanie szkolnictwa wyższego*, Forum Akademickie nr 7-8/2010, s. 36-38.

Tabl. 4. Uczestnicy studiów podyplomowych (do 2009 r. bez cudzoziemców, od 2010 r. łącznie z cudzoziemcami)

Jednostka terytorialna	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
POLSKA	149 225	172 061	166 557	192 429	183 984	188 023	172 589	163 628	149 799	151 555	157 984
Dolnośląskie	12 556	14 208	14 814	16 185	14 554	14 198	12 566	11 409	11 445	11 434	11 575
Kuj.-Pom.	4 075	5 402	5 672	6 672	6 766	6 975	6 671	6 827	6 936	7 118	7 441
Lubelskie	7 255	8 416	6 941	11 389	9 065	9 405	8 199	6 958	6 326	5 863	6 288
Lubuskie	1 432	1 748	1 549	2 082	1 817	1 553	1 264	1 139	1 060	1 148	1 118
Łódzkie	7 783	8 686	7 266	8 643	9 336	9 845	8 483	8 208	6 771	7 113	7 430
Małopolskie	12 878	15 932	15 627	18 066	16 788	16 565	14 073	12 647	10 444	10 909	11 182
Mazowieckie	51 164	58 002	56 708	60 370	55 684	61 445	60 324	62 311	57 704	55 306	60 140
Opolskie	2 466	3 481	2 906	3 214	3 593	3 574	3 228	3 239	3 139	3 500	3 310
Podkarpackie	3 731	5 313	5 674	4 970	5 478	5 420	4 842	4 513	3 703	3 710	3 584
Podlaskie	1 872	2 903	2 181	4 085	3 897	3 387	2 905	2 429	1 934	1 932	1 937
Pomorskie	7 023	7 450	7 806	10 829	9 646	9 650	8 720	7 656	7 452	8 088	8 203
Śląskie	12 454	11 423	12 161	15 117	15 452	14 071	12 038	11 860	11 236	12 391	13 468
Świętokrzyskie	3 998	4 261	2 836	3 394	4 981	4 639	4 385	2 454	2 340	3 396	3 659
Warm.-Maz.	4 125	4 742	5 622	6 358	5 564	5 235	5 265	3 577	2 777	3 218	3 261
Wielkopolskie	10 497	13 991	13 097	14 346	14 817	14 517	12 944	12 372	11 568	11 432	11 461
Zach. pom.	5 916	6 103	5 697	6 709	6 546	7 544	6 682	6 029	4 964	4 997	3 927

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS, Internet: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Potwierdzają to m.in. dane dotyczące studentów studiów podyplomowych. W okresie 2009-2016 liczba studentów studiów podyplomowych, zarówno w Polsce, jak i w województwie lubuskim była zróżnicowana, tj. do 2009 r. następował wzrost ich liczby, a następnie spadek i ponownie niewielki wzrost w 2015 oraz kolejny spadek w 2016 r. (porównaj tabl. 4). Najwięcej zanotowano ich w regionie lubuskim w 2009 r., ponad 2 tys. Dla porównania, we wspomnianym wcześniej województwie opolskim liczba studentów studiów podyplomowych w miarę systematycznie wzrastała i w 2016 r. wyniosła 3,3 tys.

Pozytywnym trendem w województwie lubuskim w dekadzie 2006-2016 jest wzrost liczby studentów studiów doktoranckich z 92 w 2006 r. do 338 w 2016 r. Jednak ich liczba prawdopodobnie spadnie z uwagi na wprowadzenie obowiązku zapewnienia wysokich stypendiów dla doktorantów, co wiąże się z obciążeniami dla uczelni. Studia doktoranckie w województwie lubuskim prowadzone są jedynie na Uniwersytecie Zielonogórskim (w 17 dyscyplinach).

Tabl. 5. Studenci studiów doktoranckich

Jednostka terytorialna	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
POLSKA	30 678	30 675	31 269	34 266	36 761	39 387	42 295	43 358	43 399	43 177	43 181
Dolnośląskie	3 355	3 357	3 409	3 598	3 924	4 201	4 374	4 403	4 271	4 155	4 063
Kuj.-Pom.	899	920	978	1 111	1 149	1 144	1 149	1 198	1 231	1 290	1 273
Lubelskie	2 643	2 595	2 298	2 250	2 521	2 799	3 021	3 191	3 104	3 155	3 032
Lubuskie	92	99	102	96	116	114	164	191	241	318	338
Łódzkie	1 824	1 921	2 133	2 540	2 754	2 960	2 897	2 834	2 731	2 670	2 667
Małopolskie	4 117	4 070	4 270	4 782	5 342	5 821	6 258	6 629	6 779	6 810	6 814
Mazowieckie	8 448	8 434	8 463	9 328	9 686	10 243	11 470	11 503	11 168	10 840	10 859
Opolskie	329	331	340	341	373	388	468	548	670	687	713
Podkarpackie	158	237	295	348	370	394	424	503	511	565	581
Podlaskie	251	346	412	456	509	543	614	647	673	677	740
Pomorskie	1 587	1 766	1 723	1 881	2 040	2 189	2 380	2 638	2 903	2 969	2 986
Śląskie	2 751	2 634	2 682	2 960	3 202	3 433	3 470	3 489	3 495	3 486	3 565
Świętokrzyskie	46	13	56	87	123	162	279	341	372	418	445
Warm.-Maz.	195	236	279	410	430	567	658	652	642	645	653
Wielkopolskie	3 093	2 875	2 891	3 024	3 107	3 211	3 369	3 282	3 273	3 143	3 065
Zach. pom.	890	841	938	1 054	1 115	1 218	1 300	1 309	1 335	1 349	1 387

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS. Internet: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Na Uniwersytecie Zielonogórskim kształciło się w 2016 r. zaledwie 60 studentów spoza Polski, a w AJP liczba ta wyniosła 37. Dla porównania w Opolu na Uniwersytecie Opolskim studiowało w tym czasie 619 studentów z zagranicy, a na Politechnice Opolskiej 300. W ostatnich latach w uczelniach lubuskich nie zanotowano znaczącego udziału studentów cudzoziemców w ogólnej liczbie studentów. Stanowili oni w 2016 r. w liczbie 227 zaledwie 1,5% wszystkich studentów w regionie lubuskim (por. rys. 5).

Szczególne miejsce ma Collegium Polonicum, które jest wspólną placówką naukowo-badawczą dwóch partnerskich uniwersytetów: Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM) oraz Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie n. Odrą (UEV). Liczba studentów cudzoziemców immatrykulowanych na UAM wyniosła w 2016 r. 124 osób (wg danych GUS, rys. 5)¹². Natomiast odsetek studentów cudzoziemców liczony łącznie ze studentami Uniwersytetu Europejskiego Viadrina w roku akademickim 2015/16 wyniósł prawie 47% (353 osób spośród 755 stanowili studenci obcokrajowcy), co stanowiło prawie 77% ogółu cudzoziemców studiujących w tym czasie w województwie lubuskim¹³. W roku akademickim 2016/17 studenci-cudzoziemcy Collegium Polonicum to ponad 51% studentów tej placówki (297 osób spośród 581).

W Polsce ogółem w 2016 r. studiowało 65,8 tys. osób z zagranicy, najwięcej w Warszawie; 19,9 tys., Krakowie: 8,1 tys., Lublinie: 6,2 tys. oraz we Wrocławiu 5,8 tys.¹⁴

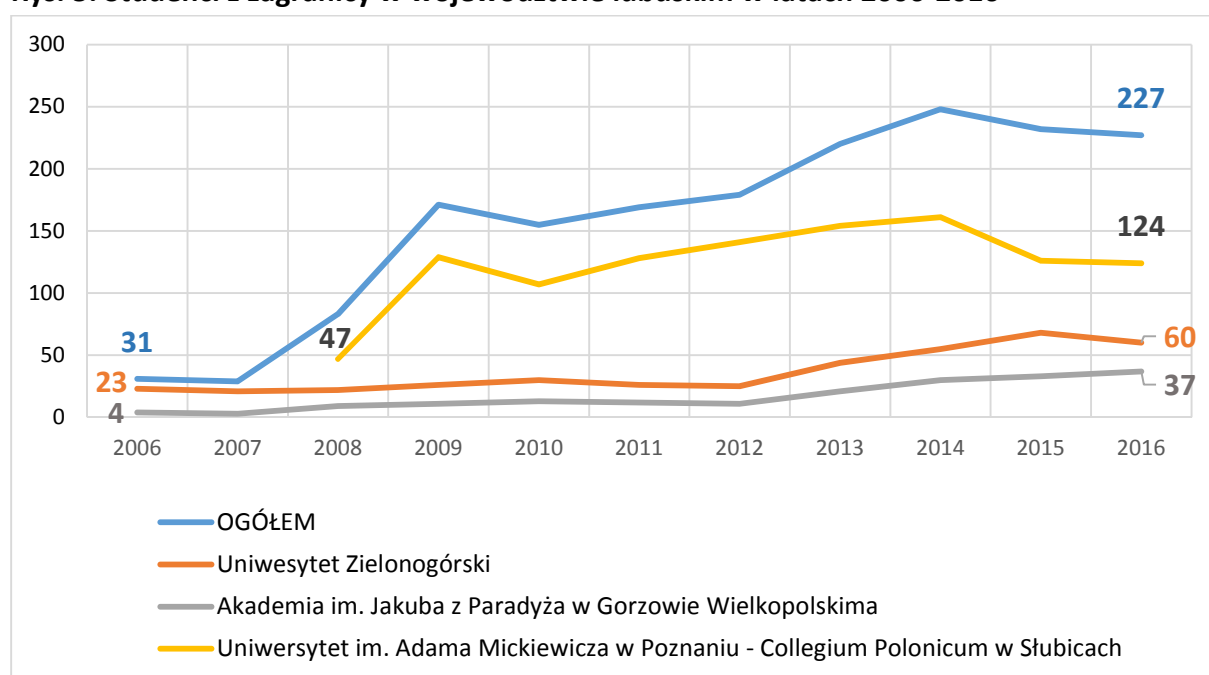
¹² GUS uwzględnia wyłącznie studentów immatrykulowanych na UAM.

¹³ Dane wg Collegium Polonicum.

¹⁴ Dane za Szkoły wyższe i ich finanse w roku 2016, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2017.

Stanowili oni 4,1% ogółu studentów w naszym kraju, a poziom umiędzynarodowienia wzrósł znacząco od 2007 r., kiedy wyniósł 0,6%. Procentowy wzrost wynika z jednej strony ze wzrostu liczby obcokrajowców, ale z drugiej również ze spadku ogólnej liczby studentów w Polsce. Najwięcej studentów cudzoziemców pochodzi z Ukrainy (ponad 50%), co ma związek z bliskością geograficzną, kulturową i sytuacją polityczną w tym państwie oraz ofertą uczelni¹⁵. Szczególnym zainteresowaniem studentów cudzoziemców cieszą się studia na uczelniach medycznych, np. na Uniwersytecie Medycznym w Lublinie studiowało w 2016 r. 1387 studentów cudzoziemców, na Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu 978 studentów, Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu kształcił 811 osób z zagranicy, Warszawski Uniwersytet Medyczny 743, Pomorski Uniwersytet w Szczecinie 665.¹⁶

Rys. 5. Studenci z zagranicy w województwie lubuskim w latach 2006-2016

Źródło: Opracowanie Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze na potrzeby diagnozy szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim, materiały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, Zielona Góra 2017 (dane dla Collegium Polonicum w tym zestawieniu nie uwzględniają studentów Uniwersytetu Viadrina).

Jednocześnie przeprowadzone badania wskazują na zróżnicowane motywy przyjazdu z zagranicy na studia do Polski. Jak podaje autor badań „Najczęściej pozostają one również w związku z późniejszymi planami podjęcia w Polsce pracy. Fakt ten powinien znaleźć odzwierciedlenie w działaniach służących zachęcaniu studentów zagranicznych do przyjazdu do Polski. Szczególnie ważne mogą się okazać z pozoru „miękkie” działania promocyjne potwierdzające korzyści wynikające ze studiowania w Polsce oraz utrwalające pozytywny wizerunek Polski zagranicą. W parze z nimi powinna iść atrakcyjna pod względem jakości

¹⁵ W Polsce studiuje 57 119 studentów zagranicznych ze 157 krajów, Fundacja Edukacyjna "Perspektywy, Internet: http://www.perspektywy.pl/portal/index.php?option=com_content&view=article&id=2899:w-polsce-studiuje-57-119-studentow-zagranicznych-ze-157-krajow&catid=22&Itemid=119 (dostęp 15.02.2017)

¹⁶ Dane za Szkoły wyższe i ich finanse....

i kosztów oferta edukacyjna. Przekaz promocyjny powinien być sprofilowany ze względu na potrzeby i indywidualne cechy jego potencjalnych odbiorców – tak by maksymalizować skuteczność wykorzystywanych komunikatów.”¹⁷

W przyjętym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dokumencie pn. „Program Umiejdzynarodowienia Szkolnictwa Wyższego”¹⁸ wskazano, że poziom umiejdzynarodowienia polskiego szkolnictwa wyższego należy do najniższych wśród krajów OECD. Wśród barier, które dotyczyć mogą także lubuskich uczelni wymienić można m.in. niedostateczną liczbę programów nauczania prowadzonych w języku angielskim na studiach wszystkich stopni, zbyt małą liczbę wybitnych zagranicznych naukowców wykładających na polskich uczelniach, niewiele programów wspólnych prowadzonych z zagranicznymi partnerami, niesprecyzowanie strategii umiejdzynarodowienia przez uczelnie, niską świadomość potrzeby wymiany międzynarodowej u kadry akademickiej i administracyjnej oraz wynikająca stąd słabość obsługi studentów obcokrajowców i międzynarodowych programów badawczych. Wśród zadań wyznaczonych dla uczelni znalazły się:

- tworzenie atrakcyjnej dla cudzoziemców oferty programowej,
- dostosowanie obsługi do potrzeb studentów zagranicznych i poszerzanie umiejętności kadry akademickiej,
- tworzenie systemu wspierającego udział pracowników uczelni w międzynarodowych programach naukowych,
- wspieranie studentów i kadry naukowej w wyjazdach za granicę oraz powrotach do Polski.

W bazie edukacyjnej oficjalnego rządowego portalu internetowego www.go-poland.pl skierowanego do studentów zagranicznych oferta obcojęzyczna przygotowana była w 2017 r. jedynie na Uniwersytecie Zielonogórskim¹⁹. W języku angielskim można studiować tylko następujące kierunki studiów informatyka i ekonometria, matematyka, fizyka oraz fizyka z astronomią. Ofertę obcojęzyczną, w języku niemieckim i angielskim posiada także Collegium Polonicum w Słubicach. Natomiast są uczelnie w Polsce, które mają przygotowane oferty studiów także w języku rosyjskim, a w Krakowie nawet ukraińskim.

Podsumowanie:

- ✓ niekorzystne prognozy demograficzne
- ✓ niska liczba i najniższy wskaźnik studiujących w regionie wśród polskich województw

¹⁷ R. Trzciniński, *Zagraniczni studenci – czy potencjalni uczestnicy polskiego rynku pracy?* W: J. Konieczna-Salamatin (red.), *Imigranci o wysokich kwalifikacjach na polskim rynku pracy, raport z badań 2014-2015*, Wyd. ISEE i Fundacja „Nasz Wybór”, Warszawa 2015, s.208.

¹⁸ *Program Umiejdzynarodowienia Szkolnictwa Wyższego*, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, strona internetowa ministerstwa:

http://www.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2015_06/a6435263c76eeca0821221e6bd708ac.pdf

¹⁹ Portal internetowy www.go-poland.pl, <http://www.go-poland.pl/>

[studyfinder?field_area_tid=All&field_level_tid=All&field_language_tid=18&page=6](http://www.go-poland.pl/studyfinder?field_area_tid=All&field_level_tid=All&field_language_tid=18&page=6)

-
- ✓ silny spadek liczby studiujących, w tym dużo wyższy spadek liczby studentów niestacjonarnych
 - ✓ mała liczba studentów cudzoziemców na tle innych województw
 - ✓ wzrost liczby studentów doktorantów, jednak studia doktoranckie dostępne tylko na jednej uczelni w regionie
-

KADRA AKADEMICKA

Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. prawo o szkolnictwie wyższym nauczycielami akademickimi są: pracownicy naukowo-dydaktyczni; pracownicy dydaktyczni; pracownicy naukowci; dyplomowani bibliotekarze oraz dyplomowani pracownicy dokumentacji i informacji naukowej. Pracownicy naukowo-dydaktyczni i naukowci są zatrudniani na stanowiskach: profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego, profesora wizytującego, adiunkta, asystenta. Pracownicy dydaktyczni są zatrudniani na stanowiskach: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora lub instruktora.

W kontekście nauczycieli akademickich operuje się tytułami zawodowymi, stopniami naukowymi i tytułami naukowymi. Stopniami naukowymi, zgodnie z ustawą z 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki są stopnie doktora i doktora habilitowanego określonej dziedziny nauki w zakresie danej dyscypliny naukowej. Tytuł naukowy profesora nadawany jest przez prezydenta w oparciu o wnioski podstawowej jednostki organizacyjnej.

Dane statystyczne dla województwa lubuskiego wskazują na zmniejszanie się ogólnej liczby nauczycieli akademickich w latach od 2005/2006 do 2016/2017 (por. tabl. 6). Jednocześnie należy wskazać na wzrost liczby profesorów, w tym tzw. profesorów tytułarnych oraz adiunktów²⁰.

Tabl. 6. Nauczyciele akademicy* w szkołach wyższych w województwie lubuskim

Wyszczególnienie	Rok akademicki				
	2005/2006	2010/2011	2014/2015	2015/2016	2016/2017
OGÓŁEM	1574	1415	1218	1189	1216
Profesorowie	349	329	349	366	380
w tym z tytułem naukowym profesora	79**	110	116	127	134
Docenci	-	39	22	17	12
Adiunkci	375	499	488	470	494
w tym ze stopniem naukowym dr hab.	27	15	22	14	12
Asystenci	493	194	129	111	123
Pozostali	357	354	230	225	208

*Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; ** Bez szkół wyższych zawodowych.

Źródło: Opracowanie Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze na potrzeby diagnozy szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim, materiały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, Zielona Góra 2017.

Na tle kraju w województwie lubuskim występuje dobre nasycenie kadry osobami o najwyższych kwalifikacjach. Stosunek nasycenia kadry profesorską (w stosunku do liczby nauczycieli akademickich ogółem) w 2016 r. wyniósł 0,31 i był najkorzystniejszy w kraju, przy średniej w Polsce: 0,24 (por. tabl. 7 i 8). Korzystny był także wskaźnik nasycenia adiunktami.

²⁰ Na stanowisku adiunkta może być zatrudniona osoba ze stopniem naukowym doktora lub doktora habilitowanego.

Stosunek liczby studentów do liczby nauczycieli akademickich pokazuje m.in. jakość kształcenia, poprzez dostępność nauczycieli akademickich dla studentów. W województwie lubuskim stosunek ilości studentów przypadających na jednego nauczyciela akademickiego, tj. 12,3 był w 2016 r. niższy niż średnia krajowa wynosząca 14,1. Pod względem tego wskaźnika lubuskie plasowało się na 14. miejscu zestawienia klasyfikującego polskie województwa.

Należy wskazać, że Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego wprowadza zmiany wskaźnika tzw. dostępności dydaktycznej - Student Staff Ratio SSR, który określa stosunek liczbowy kadry do studentów i doktorantów, tj. ile studentów i doktorantów przypada na jednego pracownika. Według Ministerstwa optymalna wartość wskaźnika SSR, wynosić będzie 1 do 11-13²¹ dla uczelni ogólniakademickich. Wskaźnik ten jest ważną składową finansowania uczelni, jednak resort odstąpił od mechanizmu redukcji liczby studentów zaliczanych do podziału dotacji, dla których SSR jest poniżej 11. Złagodzone jednocześnie działanie wskaźnika dla uczelni, dla których SSR jest znacznie powyżej 13. Niemniej celem polityki w zakresie szkolnictwa wyższego jest ograniczenie masowości kształcenia i podniesienia jakości kształcenia.

Tabl. 7. Nasycenie kadrami akademicką o najwyższych kwalifikacjach w 2016 r.

Wyszczególnienie	ilość profesorów/1 nauczyciela akademickiego	ilość adiunktów/1 nauczyciela akademicki	ilość studentów*/1 nauczyciela akademickiego
POLSKA	0,24	0,42	14,12
Dolnośląskie	0,22	0,46	15,21
Kuj.-Pom.	0,28	0,41	14,15
Lubelskie	0,20	0,41	11,62
Lubuskie	0,31	0,41	12,32
Łódzkie	0,26	0,42	12,66
Małopolskie	0,21	0,44	13,25
Mazowieckie	0,26	0,43	15,75
Opolskie	0,29	0,39	15,22
Podkarpackie	0,26	0,31	17,41
Podlaskie	0,22	0,37	12,44
Pomorskie	0,25	0,38	15,90
Śląskie	0,23	0,47	13,96
Świętokrzyskie	0,28	0,37	14,44
Warm.-Maz.	0,26	0,42	12,57
Wielkopolskie	0,25	0,41	13,73
Zach. pom.	0,26	0,39	11,97

*Łącznie studentów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Źródło: Obliczenia własne Biuro Rozwoju Regionu UMWL na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

²¹ Gowin: nowy algorytm nie doprowadzi do zwolnień nauczycieli akademickich, 21.10.2016, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Internet: <http://www.nauka.gov.pl/aktualnosci-ministerstwo/gowin-nowy-algorytm-nie-doprowadzi-do-zwolnien-nauczycieli-akademickich.html>, dostęp 8.03.2017

Ze wskaźnikiem dostępności nauczycieli akademickich dla studentów związana jest kwestia wieloetatowości pracowników. Rozwiązania ograniczające wieloetatowość na uczelniach wyższych wprowadziła reforma szkolnictwa wyższego w 2011 r. Pracownik naukowo-dydaktyczny zatrudniony jest w jednej szkole wyższej jako podstawowym miejscu pracy. W przepisach ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym wskazano, że nauczyciel akademicki zatrudniony w uczelni publicznej może podjąć lub kontynuować zatrudnienie w ramach stosunku pracy tylko u jednego dodatkowego pracodawcy prowadzącego działalność dydaktyczną lub naukowo-badawczą. Podjęcie lub kontynuowanie takiego zatrudnienia wymaga uzyskania zgody rektora. Nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego nie więcej niż dwukrotnie, tj. do minimum kadrowego jednego kierunku jednolitych studiów magisterskich albo jednego kierunku studiów pierwszego stopnia oraz drugiego stopnia albo jednego kierunku studiów tylko pierwszego stopnia albo jednego kierunku studiów tylko drugiego stopnia. Innym natomiast problemem jest niski poziom wynagrodzeń pracowników naukowo-dydaktycznych, którzy szukają sposobów dodatkowego zarobkowania poza uczelnią, co przekłada się na ich czas poświęcony dydaktyce i badaniom naukowym.

Tabl. 8. Liczba nauczycieli akademickich* ze stopniem naukowym lub tytułem naukowym, stan na 10.03.2017

Uczelnie	Liczba nauczycieli akademickich ogółem	Ze stopniem naukowym dr	Ze stopniem naukowym dr hab.	W tym z tytułem profesora
Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim (dawniej PWSZ)	175	79	35	12
Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu	**53	**25	**10	**3
ŁUŻYCKA SZKOŁA WYŻSZA im Jana Benedykta Solfy z siedzibą w Żarach.	18	8	6	3
PWSZ w Sulechowie	47	29	2	1
Collegium Polonicum	b.d.	**19	**16	**9
Uniwersytet Zielonogórski	**927	**461	**197	**94
WSB w Gorzowie Wielkopolskim	11	4	-	-
WSZ w Kostrzynie n/Odrą	6	2	-	-

*Dane obejmują nauczycieli akademickich, dla których dana uczelnia jest podstawowym miejscem pracy.

** Dane przekazane przez uczelnie (UZ stan na 31.01.2017).

Źródło: Opracowanie własne UMWL na podstawie danych Systemu POL-on oraz danych uczelni.

Na lubuskich uczelniach zatrudnienie nauczycieli ze stopniem naukowym doktora i doktora habilitowanego oraz tytułem naukowym profesora jest zróżnicowane (por. tabl. 8). Największy potencjał kadrowy posiada UZ, tj. pracuje na nim ponad 70% wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych w regionie lubuskim, w tym 70% wszystkich pracowników posiadających stopień doktora habilitowanego i 75% wszystkich profesorów tytularnych zatrudnionych w uczelniach lubuskich. W uczelniach w Gorzowie Wielkopolskim liczba kadry ze stopniami i tytułami naukowymi, w tym pracowników samodzielnych jest szacunkowo około czterokrotnie mniejsza.

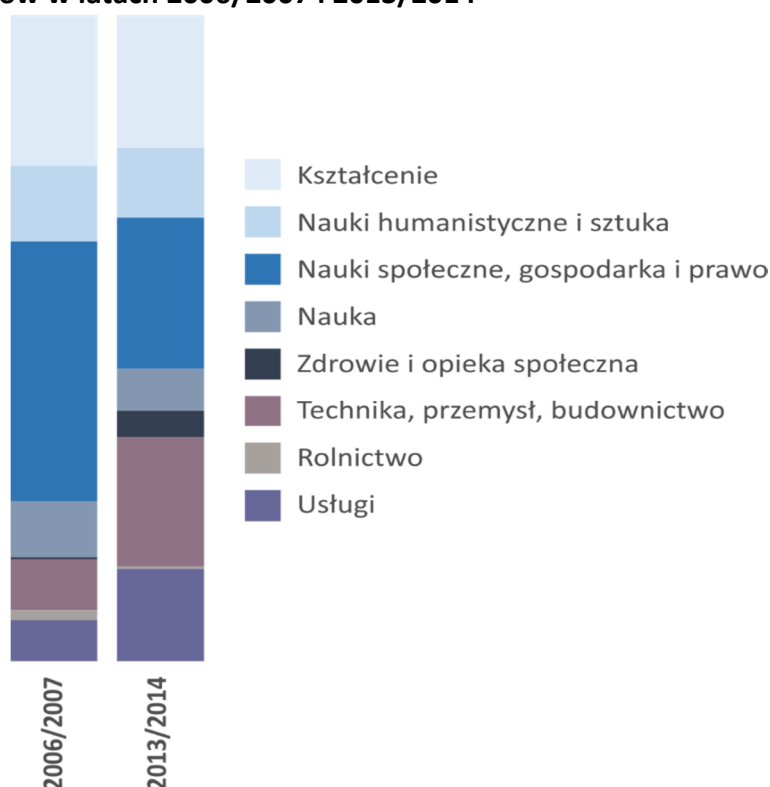
Podsumowanie:

- ✓ **zmniejszenie ogólnej liczby nauczycieli akademickich**
 - ✓ **wzrost liczby profesorów tytularnych oraz adiunktów**
 - ✓ **stosunkowo korzystna ilość w regionie pracowników naukowych o najwyższych kwalifikacjach na tle kraju**
 - ✓ **wskaźnik tzw. dostępności dydaktycznej korzystniejszy niż średnia krajowa**
-

KIERUNKI STUDIÓW

Z uwagi na zmiany Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Edukacji, trudno jest wprost porównać grupy kierunków studiów, które cieszyły się największą i najmniejszą popularnością na przestrzeni ostatniej dekady. W roku akademickim 2006/2007 najczęściej studentów w województwie lubuskim kształciło się na kierunkach w grupie „Nauki społeczne, gospodarka i prawo”, następnie: „Kształcenie” oraz „Nauki humanistyczne i sztuka” (por. rys. 6). Natomiast 5 lat później wyraźnie więcej studentów przybyło w grupach kierunków określonych jako „Technika, przemysł, budownictwo” oraz „Usługi”²². W roku akademickim 2016/2017 grupy kierunków „Biznes, administracja i prawo” oraz „Technika, przemysł, budownictwo” obejmowały łącznie ponad 42% wszystkich studentów (por. rys. 7). Trzecią popularną grupą kierunków było „Kształcenie”.

Rys. 6. Struktura studentów szkół wyższych w województwie lubuskim według grup kierunków studiów w latach 2006/2007 i 2013/2014^a

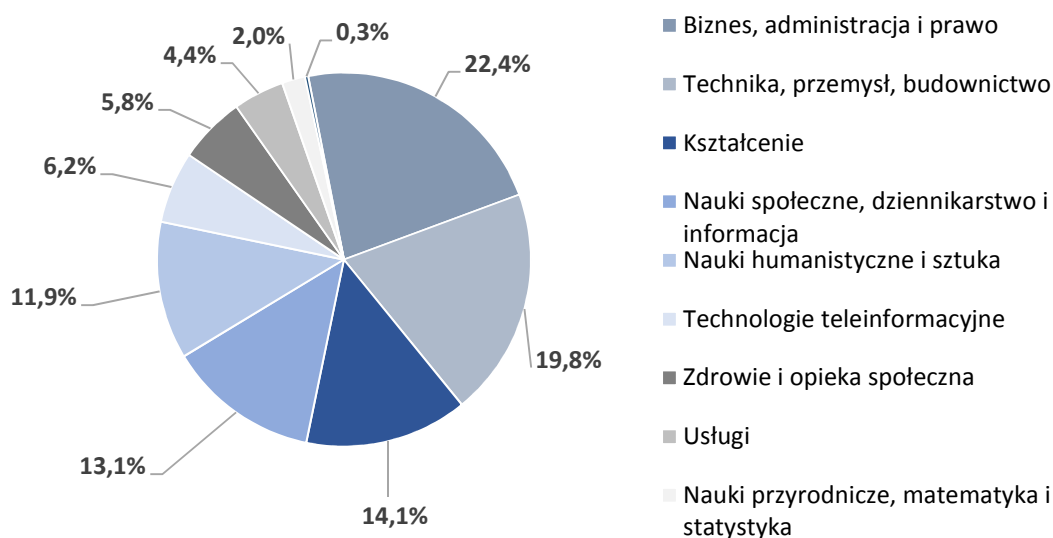

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Źródło: Opracowanie Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze na potrzeby diagnozy szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim, materiały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, Zielona Góra 2017.

²² W grupie „Usługi” zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97) uwzględniono takie kierunki studiów jak: ochrona środowiska, inżynieria środowiska, turystyka i rekreacja. W grupie „Nauka” zaklasyfikowano takie kierunki jak: astronomia, matematyka, fizyka, informatyka, informatyka i ekonometria.

Rys. 8. Struktura studentów szkół wyższych w województwie lubuskim według grup kierunków studiów w latach 2016/2017 r.^b

^b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED-F 2013).

Źródło: Opracowanie Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze na potrzeby diagnozy szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim, materiały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, Zielona Góra 2017.

Głównym celem Deklaracji Bolońskiej, podpisanej 19 czerwca 1999 r. było stworzenie dla Europejskiego Obszaru Szkolnictwa, m.in. wspólnego modelu studiów, umożliwiającego odbywanie części studiów w innym kraju. W Polsce również powstał trójstopniowy model studiów dla większości kierunków, tj. licencjacki oraz inżynierski, magisterski oraz studia doktoranckie. Analiza oferowanych kierunków studiów na tych trzech poziomach pokazuje, że lubuskie uczelnie dysponują zróżnicowaną ofertą dydaktyczną.

Największą ofertą dydaktyczną studiów magisterskich i licencjackich w województwie lubuskim dysponuje **Uniwersytet Zielonogórski**. Na 12 Wydziałach 2016/2017 studenci mieli możliwość kształcenia się na 60 kierunkach²³, w ponad stu specjalnościach, w dziedzinach: humanistycznych, społecznych, ekonomicznych, przyrodniczych, ścisłych i technicznych, artystycznych. W ofercie dydaktycznej uczelni znajdują się od lat popularne kierunki jak m.in. ekonomia, zarządzanie, informatyka, budownictwo czy filologie oraz kierunki techniczne, które w Zielonej Górze mają długą tradycję (Wyższa Szkoła Inżynierska powstała w 1965 r.). Oferta jest systematycznie poszerzana o dalsze popularne kierunki studiów, m.in. prawo i psychologia (od 2014 r.) czy lekarski (od 2015 r.). W ofercie znajdują się kierunki mniej znane, jak coaching i doradztwo filozoficzne czy literatura popularna i kreacje światów gier.

Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim (dawniej PWSZ)²⁴ kształciła na 4 wydziałach na 14 kierunkach, w ramach których dostępnych jest 59 specjalności. W ofercie są kierunki licencjackie i magisterskie w systemie stacjonarnym, 26+

²³ Dane przekazane przez UZ.

²⁴ Dane przekazane przez uczelnię.

oraz niestacjonarnym o profilach akademickim i praktycznym. Oferowane kierunki obejmują obszary nauk humanistycznych, technicznych i społecznych. Dużym zainteresowaniem cieszą się kierunki techniczne, praktycznego wykorzystania narzędzi ekonomicznych, bezpieczeństwa narodowego, filologiczne. Każdego roku w ofercie uczelni pojawiają się nowe kierunki odpowiadające potrzebom absolwentów, np. w 2016 r. mechanika i budowa maszyn, studia magisterskie.

Collegium Polonicum²⁵ jest placówką uniwersytecką, będącą formą współpracy transgranicznej w dziedzinie badań i dydaktyki. Prowadzone są studia stacjonarne I i II stopnia. Najstarszym kierunkiem na studiach stacjonarnych, prowadzonym od roku akademickiego 1993/1994, jest prawo (studia jednolite magisterskie), kierunek wspólny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Uniwersytetu Europejskiego Viadrina. Na uczelni można było studiować w roku akademickim 2016/2017 ponadto takie kierunki jak: filologia polska jako obca, filologia, angielska, bezpieczeństwo narodowe, stosunki międzynarodowe, Intercultural Communication Studies EUV (w języku niemieckim oraz angielskim), Kultura i Historia Europy Środkowej i Wschodniej EUV (w języku niemieckim), Ochrona Europejskich Dóbr Kultury EUV (w języku niemieckim). Prowadzono kierunki wspólne z Uniwersytetem Europejskim Viadrina, tj. filologia, spec. germańska (w języku niemieckim) i kulturoznawstwo (w języku niemieckim oraz angielskim).

Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim²⁶ kształci przede wszystkim na kierunku wychowania fizycznego, studia I i II stopnia stacjonarne oraz niestacjonarne. Ponadto studiować można na kierunku fizjoterapia, od 2010 r. na studiach I stopnia i od 2016 r. na studiach II stopnia. W 2016 r. uruchomiono nowy kierunek dietetykę.

Zamiejscowy Wydział Społeczno-Ekonomiczny w Gorzowie Wielkopolskim to jeden z jedenastu wydziałów **Uniwersytetu Szczecińskiego**²⁷. Wydział posiada uprawnienia do prowadzenia studiów na kierunkach: administracja (studia I i II stopnia), ekonomia (studia II stopnia), finanse i rachunkowość (studia I stopnia, profil praktyczny), komunikacja medialna i wizerunkowa (studia I stopnia, profil praktyczny).

Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim²⁸ kształci na studiach I stopnia na kierunku zarządzanie.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie w roku akademickim 2016/2017 posiadała w swojej ofercie kierunki studiów I stopnia w zakresie takich kierunków jak: administracja, energetyka, ogrodnictwo, turystyka i rekreacja, technologia żywności i żywienie człowieka, gospodarka i zrównoważony rozwój²⁹. Po połączeniu z Uniwersytetem Zielonogórskim, studenci, którzy rozpoczęli studia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej, otrzymują dyplom ukończenia uniwersytetu.

²⁵ Dane przekazane przez uczelnię. Kierunek „bezpieczeństwo narodowe” prowadzony był do roku 2017.

²⁶ Dane przekazane przez uczelnię.

²⁷ Internet: <http://www.gorzow.usz.edu.pl/o-wydziale.html>

²⁸ Dane z systemu POL-on.

²⁹ Dane systemu POL-on.

Łużycka Szkoła Wyższa im. Jana Benedykta Solfy z siedzibą w Żarach koncentrowała swoją ofertę głównie wokół kierunków pedagogicznych³⁰ (studia pierwszego i drugiego stopnia). Ofertę poszerzono o studia licencjackie prowadzone na kierunkach bezpieczeństwo narodowe i logistyka.

Wyższa Szkoła Zawodowa w Kostrzynie nad Odrą prowadzi kształcenie w trybie studiów niestacjonarnych. Uczelnia, wszystkim zainteresowanym podnoszeniem kwalifikacji, proponuje studia licencjackie (studia I stopnia) na dwóch kierunkach: ratownictwo medyczne i kosmetologia.³¹

Podsumowując kierunki studiów I i II stopnia na lubuskich uczelniach należy zwrócić uwagę na częściowe pokrywanie się oferty. Najczęściej powtarzającym się kierunkiem było bezpieczeństwo narodowe. Ten kierunek można było studiować na UZ, w Collegium Polonicum, Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, Łużyckiej Szkole Wyższej. Do popularnych w ofercie kierunków należy również zarządzanie (UZ, WSB, AJP) oraz kierunki studiów związane z energetyką (UZ, AJP, PWSZ w Sulechowie), a także administracja i ekonomia.

Tabl. 9. Wykaz studiów doktoranckich na UZ w roku akademickim 2016/2017

Wydział	Kierunek	Liczba studentów
Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii	matematyka	11
Wydział Nauk Biologicznych	biologia	20
	ochrona środowiska	20
Wydział Fizyki I Astronomii	fizyka	11
	astronomia	12
Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska	budownictwo	14
	inżynieria środowiska	12
Wydział Mechaniczny	budowa i eksploatacja maszyn	7
	inżynieria produkcji	11
Wydział Informatyki Elektrotechniki i Automatyki	automatyka i robotyka	7
	elektrotechnika	9
Wydział Humanistyczny	informatyka	8
	historia	93
	literaturoznawstwo	32
Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii	językoznawstwo	5
	pedagogika	37
	socjologia	29
RAZEM		338

Źródło: Dane przekazane przez Uniwersytet Zielonogórski.

³⁰ Źródło: Oficjalna strona internetowa uczelni : <https://lwsh.pl/o-uczelni/#>, system POL-ON

³¹ Źródło: Oficjalna strona internetowa uczelni <http://www.wssz.pl/?mod=article&cID=132>

Studia doktoranckie w województwie lubuskim prowadzone są jedynie na Uniwersytecie Zielonogórskim, na 8 wydziałach (por. tabl. 9). Największym zainteresowaniem cieszą się studia na Wydziale Humanistycznym (historia, literaturoznawstwo) oraz na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii). Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim ma prawo nadawania stopnia naukowego doktora w dziedzinie nauk o kulturze fizycznej. Na UZ 5 wydziałów w 7 dyscyplinach naukowych ma prawo nadawania stopnia doktora habilitowanego.

Na rzecz jakości kształcenia na poziomie wyższym działa Polska Komisja Akredytacyjna (PKA). Jest ona niezależną instytucją, działającą na rzecz spełniania standardów jakościowych przyjętych dla szkolnictwa wyższego. PKA dokonuje obligatoryjnych ocen programowych i instytucjonalnych. Oceniana jest jakość kształcenia na kierunkach studiów, poziomach i profilach studiów wyższych (ocena programowa), a także – w ramach oceny instytucjonalnej – działalność podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni wyższych oraz jakość kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych (jeśli takie są prowadzone).

Skala ocen stosowanych przez PKA obejmuje: ocenę wyróżniającą (przyznawaną na 8 lat), pozytywną (na 6 lat), warunkową (termin kolejnej oceny wskazywany jest w uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej) oraz ocenę negatywną.

Według bazy danych PKA ³² większość ocenionych kierunków w lubuskich szkołach wyższych w latach 2012-2017 otrzymało ocenę pozytywną, w tym wszystkie oceniane na UZ. Pozytywnie oceniono również „Informatykę” i „Zarządzanie” na AJP (wcześniej PWSZ w Gorzowie Wielkopolskim), a także kierunek „Zarządzanie” w Wyższej Szkole Biznesu oraz „Wychowanie fizyczne” na Wydziale Zamiejscowym AWF w Gorzowie Wielkopolskim. Nieliczne kierunki w tych latach otrzymały ocenę warunkową, tj. „Pedagogika” w Łużyckiej Szkole Wyższej w Żarach oraz w 2012 roku „Ogrodnictwo” w PWSZ w Sulechowie (w 2013 roku ocena była już pozytywna). Natomiast ocenę negatywną otrzymało „Ratownictwo medyczne” w Wyższej Szkole Zawodowej w Kostrzynie. W 2011 r. ocenę wyróżniającą otrzymał kierunek informatyka na Uniwersytecie Zielonogórskim na Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji. Jest to jedyny kierunek z taką oceną w województwie lubuskim. Ocena wyróżniająca daje możliwość uzyskania przez podstawową jednostkę organizacyjną dofinansowania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego zadań projakościowych (przez trzy lata).

Dodatkowym czynnikiem wzbogacającym ofertę dydaktyczną są możliwości wynikające z uczestnictwa w programie Erasmus, który umożliwia studentom i pracownikom akademickim zdobywanie doświadczenia, wiedzy oraz kompetencji społecznych poprzez poznanie zagranicznych środowisk akademickich.

Trzy uczelnie z województwa lubuskiego realizowały wyjazdy studentów i pracowników na uczelnie zagraniczne w perspektywie 2007-2013. W sumie przyznano kwotę około 291 złotych na 146 wyjazdów w obu grupach w roku akademickim 2013/14, co na tle

³²Polska Komisja Akredytacyjna, Baza ocen, Internet <http://www.pka.edu.pl/portfolio-item/baza-ocen/>, dostęp.: 15.03.2018.

innych regionów było niskim wynikiem³³. Najwięcej osób na uczelni zagraniczne wyjechało z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Liczba osób wyjeżdżających w ramach programu Erasmus nie przekraczała nawet 1% ogółu studiujących w województwie lubuskim. W perspektywie 2014-2020 kontynuowane są działania w dziedzinie edukacji, szkoleń, młodzieży i sportu Erasmus+. Uniwersytet Zielonogórski w roku akademickim 2015/2016 współpracował w ramach Erasmus+ z dwudziestoma krajami, realizując wymianę pracowników na poziomie 62 osób, a studentów 56. Według danych przekazanych przez Akademię im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim uczelnia współpracuje z 18 uczelniami w 11 krajach. W ramach programu Erasmus+ roku 2015/2016 wyjeżdżało 33 pracowników i 6 studentów. W PWSZ w Sulechowie w roku akademicki 2013/2017 z programu skorzystało 2 studentów i 4 pracowników, a w roku akademickim 2015/2016 – 8 pracowników.

Podsumowanie:

- ✓ dane statystyczne wskazują na spadek popularności kierunków humanistycznych
 - ✓ najwięcej studentów kształci się na kierunkach studiów związanych z biznesem, prawem, administracją oraz techniką, przemysłem i budownictwem
 - ✓ zauważalny jest wzrost liczby studentów na takich kierunkach studiów jak zdrowie i opieka społeczna (m.in. można wskazać tutaj kierunek lekarski na UZ)
 - ✓ ocena jakościowa studiów dokonywana przez PKA jest dla zdecydowanej większości kierunków studiów w województwie lubuskim pozytywna, ale tylko jeden kierunek, tj. informatyka na UZ ma ocenę wyróżniającą
 - ✓ niski poziom umiędzynarodowienia pod względem wymiany kadrowej i studenckiej
 - ✓ powtarzanie się niektórych kierunków studiów w ofercie lubuskich uczelni
-

³³ Erasmus, Lista uczelni posiadająca umowy na wymianę studencką lub/i pracowniczą w roku akademickim 2013/14, http://www.erasmus.org.pl/sites/erasmus.org.pl/files/2013_mob-sw_wnioski-zaakceptowane_www.pdf, dnia 15.06.2014.

Podstawowe dane i wskaźniki dotyczące działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej województwie lubuskim w latach 2010-2014 uległy poprawie, przy czym zazwyczaj najbardziej korzystne były w latach 2012 i 2013. Jednak województwo lubuskie należy do regionów o dosyć słabej pozycji innowacyjnej, biorąc pod uwagę wskaźniki statystyczne³⁵.

W 2015 r. nakłady na działalność badawczo-rozwojową w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 88 zł, wobec średniej krajowej 470 zł. Województwo lubuskie wyróżnia najmniejsza w kraju liczba wynalazków zgłoszonych w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej, które w okresie 2010-2014 stanowiły mniej niż 1% ogółu zgłoszonych wynalazków w kraju. Niewielki w skali kraju był także udział udzielonych patentów, który w latach 2010-2014 kształtował się na poziomie 0,8% ogółu udzielonych patentów w kraju. W województwie lubuskim w 2015 r. zgłoszono 61 wynalazków, a udzielono 23 patenty.

Sytuację porównawczą w Europie przedstawia raport Komisji Europejskiej Regional Innovation Scoreboard. Lubuskie w raporcie z roku 2017 umiejscowione zostało na 14. miejscu w kraju. Raport ten odnotowuje jednocześnie znaczną poprawę wskaźników innowacyjności w naszym regionie na przestrzeni lat 2011-2017 (pod tym względem zajmujemy 7. miejsce wśród polskich regionów).

W 2016 r. Zarząd Województwa przyjął **Program Rozwoju Innowacji**, w którym wyznaczono inteligentne specjalizacje regionu: Zielona Gospodarka, Zdrowie i jakość życia, Innowacyjny przemysł.

Prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych oraz określanie ich kierunków, współpraca z innymi jednostkami akademickimi i naukowymi, w tym zagranicznymi, w realizacji badań naukowych i prac rozwojowych, wspieranie badań naukowych prowadzonych przez młodych naukowców to, zgodnie z ustawą prawo o szkolnictwie wyższym ważne zadania uczelni. Komercjalizacja wiedzy, transfer nowoczesnych technologii i współpraca z przedsiębiorcami to niezwykle istotne aspekty funkcjonowania uczelni oddziaływujące na rozwój regionalnej gospodarki.

Działalność innowacyjna, w tym we współpracy z przedsiębiorcami prowadzona jest na Uniwersytecie Zielonogórskim, Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Sulechowie i Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim. Uczelnie te posiadają w swojej strukturze lub współtworzą instytucje sektora B+R.

³⁴ Informacje zawarte w podrozdziale pochodzą m.in. ze Sprawozdania z realizacji Lubuskiej Regionalnej Strategii Innowacji, przyjętego przez Sejmik Województwa Lubuskiego w dniu 16.05.2016 oraz uczelni wyższych i GUS.

³⁵ Por. Sprawozdanie z realizacji Lubuskiej Regionalnej Strategii Innowacji za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r., Załącznik nr 4 pn. raport nt. innowacyjności w województwie lubuskim w latach 2010-2014, przyjęte przez Sejmik Województwa Lubuskiego w dniu 16 maja 2016 r.

Uniwersytet Zielonogórski

UZ podjął szereg działań, aby zdynamizować transfer badań. Podstawowym elementem było przygotowywanie prac studenckich: dyplomowych/magisterskich pod konkretne zapotrzebowanie firm, zwłaszcza na kierunkach inżynierskich. Wprowadzono nowy regulamin dotyczący ochrony praw własności intelektualnej, na którym opiera się system transferu wiedzy i komercjalizacji wyników badań. Na terenie Uniwersytetu utworzono kilka akademii funkcjonujących pod skrzydłami konkretnych firm. Tak powstała m. in. Akademia Siemens i kilka innych funkcjonujących pod opieką firm lokalnych. Pozwala to na wyposażenie absolwenta w kompetencje oczekiwane przez rynek pracy.

Władze Uniwersytetu Zielonogórskiego w porozumieniu z władzami regionu i przedstawicielami przemysłu zrealizowały projekt w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2007-2013 mający na celu stworzenie nowoczesnej infrastruktury rozwojowo - badawczej w postaci **Parku Naukowo-Technologicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego (PNT UZ)**. Strukturę parku tworzy: Centrum Logistyczne, Centrum Budownictwa Zrównoważonego i Energii, Centrum Innowacji: Technologie dla Zdrowia Człowieka, Centrum Technologii Informatycznych. Do zarządzania infrastrukturą parku w 2014 r. powołano spółkę: Park Naukowo – Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego (PNTUZ) Sp. z o.o. Działalność proinnowacyjna PNT UZ Sp. z o.o. skierowana jest głównie do sektora MŚP w postaci badań zleconych, projektów koncepcyjno-wdrożeniowych, sprzedaży licencji i udzielania patentów, doradztwa specjalistycznego i porad ekspertów, szkoleń specjalistycznych i zawodowych. Realizowano projekty UE wraz z przedsiębiorstwami m.in. Bon na Innowacje w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2007-2013.

PNT UZ sp. z o.o. podjął współpracę z lubuskimi przedsiębiorcami, których efektem było zawarcie 69 porozumień o współpracy, rezydentami w parku w 2017 roku było 21 firm.

Park Naukowo – Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego wraz Parkiem Przemysłowym w całości objętym statusem specjalnej strefy ekonomicznej tworzą Lubuski Parku Przemysłowo – Technologiczny. W dniu 14.05.2010 r nastąpiło uroczyste podpisanie umowy powołującej Spółkę z o.o. „Lubuski Park Przemysłowo – Technologiczny”. Głównymi udziałowcami w spółce zostali: Miasto Zielona Góra, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Uniwersytet Zielonogórski, Gmina Zielona Góra i Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna.

Na Uniwersytecie Zielonogórskim działa także **Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii Uniwersytetu Zielonogórskiego (CPTT)**. CPTT realizuje zadania wewnątrzuczelniane oraz świadczy usługi dla wszelkich podmiotów zewnętrznych. Celem CPTT UZ jest stymulowanie innowacyjności, promowanie przedsiębiorczości, działanie na rzecz transferu nowoczesnych technologii oraz koordynacja wymiany informacji i doświadczeń pomiędzy UZ a przemysłem, jednostkami samorządowymi i organizacjami okołobiznesowymi. CPTT UZ jest członkiem Konsorcjum Enterprise Europe Network West Poland. CPTT UZ wykonuje m.in. audyty technologiczne, udziela porad z zakresu innowacyjności, organizuje wyjazdy na spotkania kooperacyjne lubuskich firm, zarówno w kraju, jak i zagranicą.

Działania naukowców z Uniwersytetu Zielonogórskiego przełożyły się na patenty: w roku akademickim 2014/2015 otrzymano 9 patentów, zgłoszeń do Urzędu Patentowego RP było 3. W roku akademickim 2015/2016 ilość otrzymanych patentów to 2, zgłoszeń dokonano w ilości 5.

Od 10 lat działalność na UZ prowadzi również **Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości (AIP UZ)**, którego rolą jest tworzenie dla studentów oraz absolwentów warunków do wdrożenia innowacyjnych pomysłów we własnych firmach. AIP UZ może pełnić rolę preinkubatora dla firm, które swój dalszy los mogą powiązać z funkcjonowaniem w Inkubatorze Przedsiębiorczości zlokalizowanym w PNT UZ.

Wydział Zamiejscowy UZ w Sulechowie (do 31.08.2017 Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie)

Wraz z przekształceniem się PWSZ w Sulechowie w Wydział Zamiejscowy UZ infrastruktura badawcza tej jednostki tj. **Centrum Energetyki Odnawialnej (CEO)** oraz **Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych (LOIWA)**, utworzone w ramach projektów LRPO 2007-2013, stały się jednostkami Uniwersytetu Zielonogórskiego.

LOIWA to pierwszy tego typu ośrodek w województwie lubuskim, zajmujący się opracowywaniem i wdrażaniem w warunkach przemysłowych innowacyjnych technologii produkcji i przechowywania środków i produktów spożywczych, adaptacją technologii wytwarzania produktów tradycyjnych i regionalnych do produkcji w warunkach MŚP oraz doradztwem. Oferuje próby technologiczne i testy produkcyjne w skali półprzemysłowej, prowadzi prace badawcze w zakresie oceny jakości surowca i jego przydatności do przetwórstwa. Przeprowadza ilościową i jakościową analizę składu i bezpieczeństwa mikrobiologicznego surowców, półproduktów oraz produktów spożywczych.

W ośrodku realizowane są konkretne projekty z zakresu innowacyjności produktowej, technologicznej i produkcyjnej z firmami branży spożywczej.

CEO jest ośrodkiem badawczo-rozwojowym, którego główne obszary funkcjonowania skupiają się wokół prac badawczo – rozwojowych prowadzonych w zakresie energetyki odnawialnej zarówno w obszarze energii elektrycznej jak i ciepłej. Wyposażenie obiektu umożliwia prowadzenie wielu innowacyjnych badań z zakresu pozyskiwania, przetwarzania i dystrybuowania energii odnawialnej z różnych źródeł, wzajemnych interakcji tych źródeł oraz szeroko rozumianej efektywności ekonomicznej w różnych warunkach klimatycznych.

Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim

Uczelnia zgodnie z opinią PKA aktywnie współpracuje z otoczeniem gospodarczym i społecznym, pełniąc funkcję integratora różnych środowisk. Współpraca ta owocuje interesującymi projektami badawczo-rozwojowymi, praktykami i stażami dla studentów, możliwościami wymiennego korzystania ze swych zasobów.

Infrastrukturę badawczą uczelni stanowi **Laboratorium Środowiskowe**. Jednostka powstała w oparciu o finansowanie z funduszy europejskich. W jego ramach funkcjonuje 15 specjalistycznych laboratoriów, które służą realizacji zajęć dydaktycznych, prowadzeniu badań naukowych w ramach prac własnych oraz we współpracy z otoczeniem gospodarczym.

Wykorzystanie możliwości wyposażenia laboratorium w ramach współpracy z przedsiębiorcami to działania ściśle związane z wytypowanymi inteligentnymi specjalizacjami dla województwa lubuskiego, a w szczególności z innowacyjnym przemysłem, będącym częścią Programu Rozwoju Innowacji. Infrastruktura laboratoryjna rozbudowywana jest o jednostki związane z bezpieczeństwem oraz edukacją.

Gorzowski Ośrodek Technologiczny Park Naukowo-Przemysłowy Sp. z o.o. (GOT)

GOT jest Instytucją Otoczenia Biznesu, spółką prawa handlowego o określonej specjalizacji: technologicznej. W jej działalności zaangażowana jest Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim. Spółka ma również innych udziałowców: przedsiębiorców, miasto Gorzów, okoliczne gminy, powiat gorzowski i osoby fizyczne.

Celem GOT PNP Sp z o.o. jest dynamicznie funkcjonujące przedsiębiorstwo typu venture capital, które pozyskuje innowacyjne technologie opracowywane przez uczelnie, instytuty badawcze oraz przedsiębiorców, weryfikuje je i w przypadku pozytywnego wyniku, wspólnie z przedsiębiorcami skupionymi wokół GOT, komercjalizuje nowatorskie rozwiązania - najczęściej poprzez powoływanie spółek celowych.

Istotne dla działalności GOT jest należące do struktury organizacyjnej miejskiej spółki INEKO z Gorzowa Wielkopolskiego (wcześniej Zakład Utylizacji Odpadów) **Centrum Badawczo-Wdrożeniowe „Eko-Innowacje”** w Stanowicach, oparte w dużym stopniu na akredytowanym laboratorium fizyko-chemicznym oraz badającym środowisko pracy. Rozbudowa Parku Naukowo-Przemysłowego o funkcje Centrum Transferu Technologii Środowiskowych w ramach programu LRPO 2007-2013, umożliwiła wprowadzenie odpowiedniego wsparcia dla innowacyjnych przedsiębiorstw poprzez udostępnienie nowoczesnej infrastruktury B+R, specjalistycznej aparatury pomiarowej oraz prowadzenie badań o charakterze naukowo – badawczym, co przyczynia się do wdrożenia nowatorskich produktów, usług i technologii na rzecz sektora MŚP, w tym propagowanie idei innowacyjności i transfer nowych technologii ze świata nauki do biznesu. Zrealizowano projekt inwestycyjny pn. „Rozbudowa Klubu Młodego Wynalazcy - Etap II” mający na celu modernizację i budowę infrastruktury zewnętrznej oraz promocję innowacyjności i przedsiębiorczości poprzez udział w zajęciach w laboratoriach Klubu Młodego Wynalazcy – Etap II z zakresu biologii, fizyki i chemii. W zajęciach laboratoryjnych uczestniczyło w 2015 r. 6,5 tys. dzieci i młodzieży.

Współpraca w sferze B+R

Podmioty ze sfery B+R współpracują w regionie lubuskim podejmując wspólne projekty. PNT UZ sp. z o.o., CEO Sp. z o.o. PWSZ Sulechów, LOiWA Sp. z o. o. PWSZ Sulechów, CPTT UZ oraz OPZL i Regionalne Centrum Technologii i Wiedzy Interior z Nowej Soli realizowały wspólnie projekt pn. **"Voucher na innowacje - wsparcie przedsiębiorstw MŚP w zakresie badań, rozwoju i wdrożeń"**. Celem projektu było sfinansowanie innowacyjnych badań, kompleksowa obsługa firm w zakresie przeprowadzenia badań i wdrożeń w branżach: inżynierii środowiska, IT, energetyki cieplnej, przemysłu PCV,

monitoringu środowiska. Efektem projektu było: 8 wdrożeń innowacyjnych, 7 patentów krajowych, 3 patenty zagraniczne oraz udzielono 4 wsparcia ochrony przemysłowej.

W dniu 16 listopada 2015 r. zostało podpisane porozumienie ramowe o utworzeniu konsorcjum **Lubuska Sieć Innowacji** pomiędzy GOT PNP Sp. z o.o., PNT UZ Sp. z o.o., LOliWA Sp. z o.o., CEO Sp. z o.o. oraz Regionalnym Centrum Technologii i Wiedzy „Interior” Sp. z o.o. Strony uzgodniły, że celem współpracy w ramach konsorcjum jest:

- intensyfikacja wyszukiwania innowacyjnych projektów z rzeczywistą zdolnością komercjalizacji na terenie województwa lubuskiego oraz tworzenie sieci kompetencji ułatwiających proces komercjalizacji;
- efektywne wykorzystanie infrastruktury naukowej i badawczej parków technologicznych i centrów innowacji województwa lubuskiego;
- poprawa komunikacji pomiędzy parkami technologicznymi i ich wzajemna współpraca przy projektach badawczo-wdrożeniowych;
- tworzenie efektywnych narzędzi do monitorowania regionalnych inteligentnych specjalizacji Województwa Lubuskiego, promowanie nauk przyrodniczych i technicznych wśród dzieci i młodzieży regionu.

Podsumowanie:

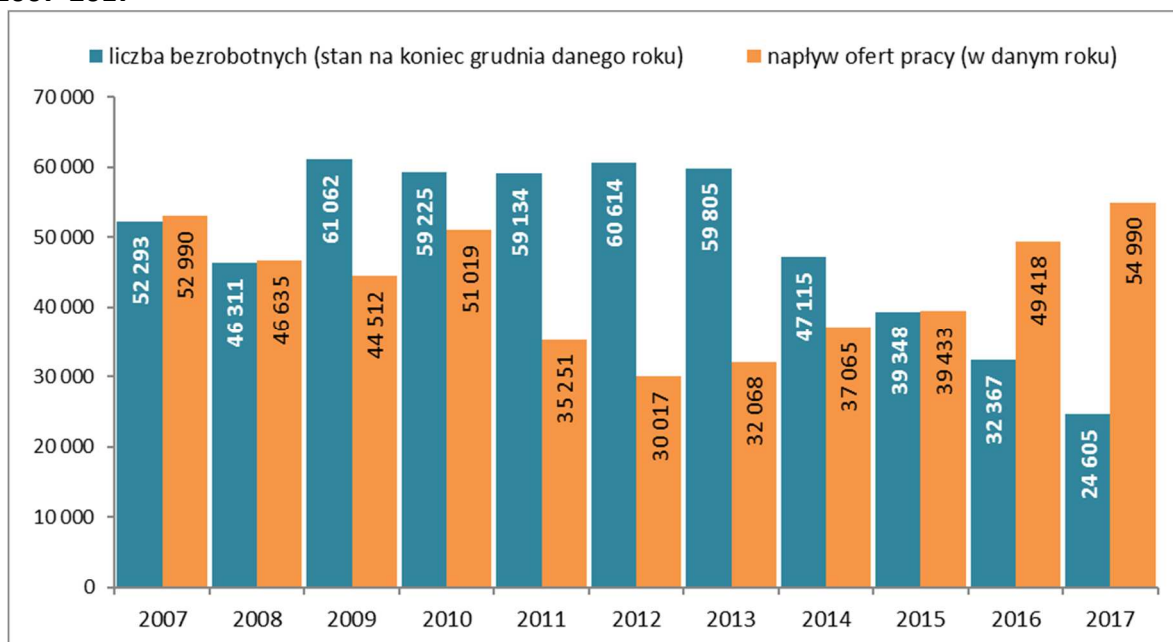
- ✓ **niskie wskaźniki innowacyjności regionu na tle kraju i Europy (m.in. nakłady, wynalazki, patenty)**
 - ✓ **nowoczesna infrastruktura naukowo-badawcza i instytucje działające na rzecz współpracy z biznesem zgodne z inteligentnymi specjalizacjami regionu (PNT UZ, GOT, CEO, LOIWA)**
 - ✓ **podejmowanie działań na rzecz kształcenia zgodnego z oczekiwaniami regionalnych pracodawców (akademie na UZ)**
 - ✓ **załączki regionalnej współpracy na rzecz innowacyjności (Lubuska Sieć Innowacji)**
-

STUDENCI NA RYNKU PRACY

Sytuacja lubuskich studentów na rynku pracy³⁶

Sytuacja na lubuskim rynku pracy, po okresie wzrostu bezrobocia w 2009 r. i swoistej stabilizacji w latach 2010-2013, ulega systematycznej poprawie. Liczba bezrobotnych zmniejsza się. Na koniec 2017 r. w rejestrach powiatowych urzędów pracy znajdowało się 24,6 tys. osób.

Rys. 9. Liczba bezrobotnych i napływ ofert pracy do powiatowych urzędów pracy w latach 2007-2017

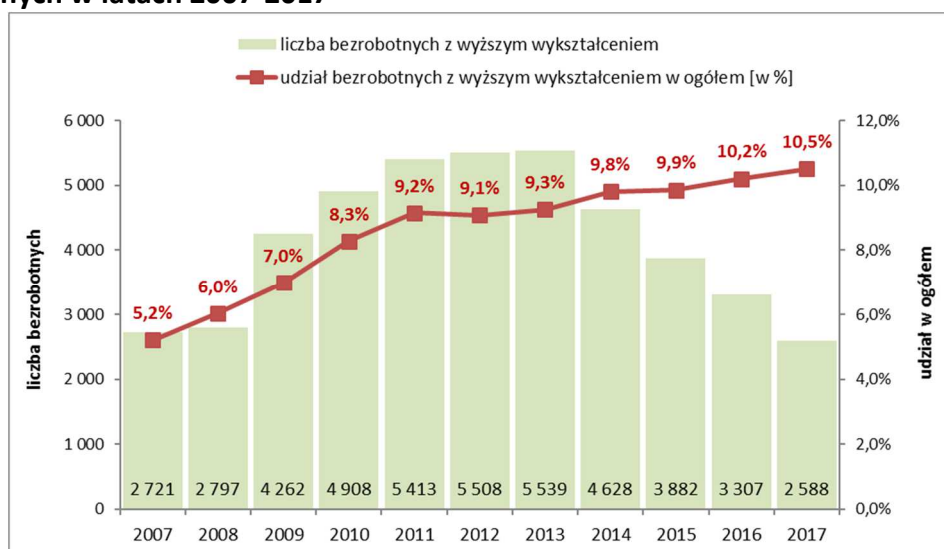

Źródło: Obliczenia własne WUP Zielona Góra na podstawie danych powiatowych urzędów pracy (sprawozdanie MPiPS-01).

W latach 2007-2012 odnotowano wyraźny spadek liczby ofert pracy, zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy (wyjątkiem jest 2010 r., w którym zastosowano dużą interwencję państwa). W 2012 r. było ich około 30 tys. W latach 2013-2017 odnotowywany jest systematyczny wzrost zgłaszanych ofert pracy, co świadczy o ożywieniu koniunktury gospodarczej. W 2017 r. było ich już blisko 55 tys.

³⁶ Materiał przygotowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze.

Rys. 10. Liczba bezrobotnych z wyższym wykształceniem i ich udział wśród ogółu bezrobotnych w latach 2007-2017

Źródło: Obliczenia własne WUP Zielona Góra na podstawie danych powiatowych urzędów pracy (sprawozdanie M(R)PiPS-01).

Biorąc pod uwagę grupę bezrobotnych z wyższym wykształceniem, zauważalny jest wzrost ich liczby w latach 2007-2013, do ponad 5,5 tys. osób, po którym następuje stopniowy spadek do 2,6 tys. osób na koniec 2017 r. Analizując strukturę bezrobotnych odnotowuje się stały wzrost odsetka osób z wyższym wykształceniem (z 5,2% w 2007 r. do 10,5% w 2017 r.). Fakt ten utożsamia się z ogólną zmianą struktury wykształcenia polskiego społeczeństwa, wskazując jednocześnie na niższy odsetek osób z wyższym wykształceniem wśród bezrobotnych niż wśród ogółu aktywnych zawodowo (wynosi on około 27%³⁷ w województwie lubuskim).

Równocześnie z danych powiatowych urzędów pracy wynika, że w przypadku specjalistów³⁸ – po okresie wzrostu do 2009 r., następuje stałe zmniejszanie się napływu absolwentów³⁹ do bezrobocia. Podczas gdy w 2009 r. zarejestrowało się 2,8 tys. osób, to w 2017 r. – 776 osób. Analogicznie wygląda sytuacja z liczbą bezrobotnych absolwentów na koniec okresu sprawozdawczego (w 2009 r. było ich 631, zaś w 2017 r. – 102).

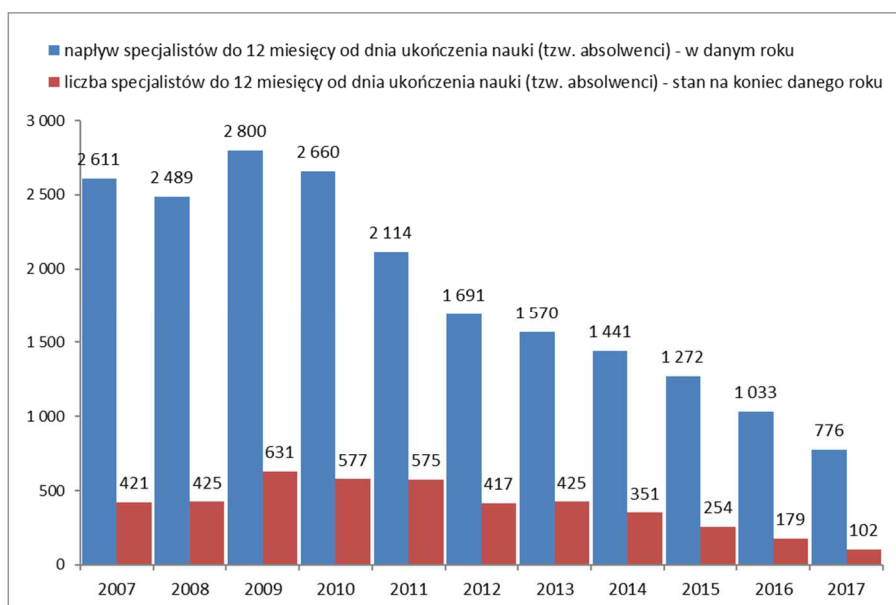
W 2016 r. w ramach monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zestawiono dane dotyczące absolwentów szkół wyższych oraz liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Ze względu na specyfikę funkcjonowania szkół wyższych zestawienie danych następowało na poziomie kraju. W toku samej analizy zastosowano wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (zwany dalej wskaźnikiem frakcji). Warto w tym miejscu pamiętać, że biorąc pod uwagę pilotażowy charakter tej analizy, uzyskane dane należy traktować jako szacunkowe.

³⁷ Aktywność ekonomiczna ludności w województwie lubuskim w IV kwartale 2017 roku. Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, marzec 2018 r., s. 3-4.

³⁸ Wśród wielkich grup zawodów grupa II – specjaliści najlepiej oddaje sytuację absolwentów uczelni wyższych (rejestrując się wskazują na ostatnio uzyskany zawód).

³⁹ W statystyce są to osoby, będące do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Rys. 11. Napływ do bezrobocia specjalistów i ich liczba na koniec danego roku w latach 2007-2017

Źródło: Obliczenia własne WUP Zielona Góra na podstawie danych powiatowych urzędów pracy (sprawozdanie M(R)PiPS-01).

Z danych monitoringu wynika, że średni wskaźnik frakcji dla lubuskich uczelni wyniósł 5,15%, przy średniej dla kraju na poziomie 4,17%. Oznacza to, że jedynie co 20 absolwent lubuskich uczelni wyższych był bezrobotnym. Sytuacja różnicuje się biorąc pod uwagę poszczególne uczelnie. W tabeli nr 10 przedstawiono zestawienie obejmujące te, które zostały ujęte w monitoringu.

Tabl. 10. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów szkół wyższych według ostatnio ukończonej szkoły wyższej w roku akademickim 2015/2016.

Nazwa uczelni wyższej	Liczba absolwentów uczelni wyższych w roku akademickim 2015/2016	Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
		koniec grudnia roku 2016	
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Gorzowie Wielkopolskim (obecnie Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim)	b.d.	34	b.d.
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie	149	1	0,67
Uniwersytet Zielonogórski	3 183	135	4,24
Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim	23	3	13,04
Wyższa Szkoła Zawodowa w Kostrzynie nad Odrą	27	4	14,81
Łużycka Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Jana Benedykta Solfy w Żarach	72	1	1,39

Źródło: Zawody deficytowe i nadwyżkowe w 2016 roku, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Warszawa, sierpień 2017 (tabela 31). Uwaga: dane dotyczą całego kraju.

Najniższy poziom wskaźnika frakcji odnotowano w 2016 roku dla Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie (0,67%), zaś najwyższy dla Wyższej Szkoły Zawodowej w Kostrzynie nad Odrą (14,81%).

Badanie losów absolwentów UZ⁴⁰

Uniwersytet Zielonogórski prowadzi szereg działań związanych z monitorowaniem karier zawodowych absolwentów. Podstawowa metoda badania losów absolwentów na UZ to ankieta wysyłana drogą elektroniczną do wszystkich absolwentów Uniwersytetu Zielonogórskiego, którzy wyrazili zgodę na monitorowanie kariery. Pytania mają na celu uzyskanie wiedzy dotyczącej wyboru Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz określonego kierunku studiów przez absolwentów oraz oceny studiów. Uzyskanie takiej wiedzy jest istotne dla podejmowania działań promocyjnych w przyszłości, ale także ma to znaczenie jako zwrotne informacje o funkcjonowaniu uczelni, jakości oferowanych usług edukacyjnych, jakości obsługi administracyjnej, dydaktycznej, jakości bazy gastronomicznej itp. Uzyskanie wiedzy o planach absolwentów, dotyczących ewentualnej ich dalszej nauki, pozwolą oszacować wielkości kierunków studiów, specjalności, studiów podyplomowych itp.

Największy blok pytań dotyczy sytuacji pracy i pracy zawodowej absolwentów. Ważne jest uzyskanie wiedzy o sposobach poszukiwania pracy, miejscach pracy, warunkach pracy i zajmowanych stanowiskach, epizodach bezrobocia. Pozwala to określić stopień zgodności uzyskanego wykształcenia z wykonywaną pracą. Informacje o wykonywanej przez absolwentów pracy są niezwykle przydatne w procesie doskonalenia jakości kształcenia i zmiany profilu studiów na takie, które lepiej będą dopasowane do rynku pracy.

Informacje dotyczące celów życiowych oraz opinie o sobie pozwalają określić profil osobowościowy absolwenta, co stanowi istotną wiedzę uzupełniającą i pozwoli odpowiedzieć na pytania, w jakim stopniu właśnie te cechy warunkują umiejętności poszukiwania i utrzymywania pracy. Na podstawie zebranych ankiet przygotowywany jest, po każdej edycji, raport o losach zawodowych absolwentów. Raport jest przedstawiany władzom uczelni oraz zainteresowanym jednostkom (wydziałów, instytutów, katedr) a także Pełnomocnikowi Rektora ds. Jakości Kształcenia.

Badanie losów absolwentów w Zamiejscowym Wydziale Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu⁴¹

Badanie losów absolwenta polega na monitorowaniu karier zawodowych na podstawie badań ankietowych za pomocą standaryzowanego kwestionariusza ankiety elektronicznej. Ankietowani absolwenci oceniają jakość i warunki studiowania, kompetencje nauczycieli, dostępność obiektów, system aktywizacji studenckiej i naukowej oraz udzielają informacji na temat swojej aktywności zawodowej. Z analizy przeprowadzonych w 2016 roku ankiet absolwentów wynikało, że studia spełniły ich oczekiwania. Blisko 90% ankietowanych studentów było aktywnych zawodowo, choć 39% deklarowało, że podjęło pracę w zawodzie niezgodnym z ich wykształceniem. Najczęściej wskazywanym powodem tej niezgodności były wyższe zarobki i brak pracy w regionie zamieszkania. Absolwenci najwyżej ocenili jakość

⁴⁰ Informacja przekazana przez Uniwersytet Zielonogórski.

⁴¹ Informacja przekazana przez Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu.

i liczbę godzin zajęć praktycznych oraz kadre dydaktyczną Wydziału. Wskazali również, że ukończone studia najbardziej cenią za podniesienie wiedzy ogólnej i specjalistycznej oraz umiejętności praktyczne. Jednocześnie ankietowani wskazywali na potrzebę zwiększenia ilości zajęć praktycznych i zwiększenia ilości zajęć z języków obcych. Część ankietowanych wspomniała również o konieczności wprowadzenia szerszej oferty przedmiotów do wyboru i specjalizacji instruktorskich. Z analizy ankiet wynika również, że naprawy wymagają takie obszary jak studencki ruch naukowy i doradztwo zawodowe.

Biuro Karier, Badanie losów absolwentów w Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim

W Akademii im. Jakuba z Paradyża działa Biuro Karier, które podejmuje aktywność w związanej z pomocą studentom w wejściu na rynek pracy, organizuje bezpośredni kontakt z potencjalnymi pracodawcami, wspiera studentów w podnoszeniu kompetencji poprzez organizowanie kursów i warsztatów. Biuro Karier w czasie dni adaptacyjnych przeprowadza badania ankietowe, studenci pierwszego roku wypełniają ankietę, w której określają motyw wyboru uczelni i kierunku studiów, a także źródła informacji, z których korzystali zasięgając opinii nt. uczelni. Biuro Karier wspiera także pod względem organizacyjnym monitorowanie losów absolwentów Akademii, natomiast za prace merytoryczne odpowiedzialny jest Zespół ds. Monitoringu Kariery Zawodowej Absolwentów działający na podstawie zarządzenia rektora. Badanie losów absolwentów przeprowadzane jest po trzech i pięciu latach od dnia ukończenia studiów. Absolwenci wypełniają elektroniczną ankietę, na podstawie, której opracowywany jest raport będący przedmiotem analiz władz uczelni oraz Zespołu ds. Jakości Kształcenia. W ankiecie zawarte są pytania odnoszące się do procesu studiowania i praktycznym walorami uzyskanych kompetencji w kontekście zatrudnienia oraz tego, w jaki sposób uzyskane wykształcenie wpłynęło na możliwość uzyskania zatrudnienia.

Podsumowanie:

- ✓ **stałe zmniejszanie się napływu absolwentów do bezrobocia**
 - ✓ **stały wzrost odsetka osób z wyższym wykształceniem w strukturze bezrobotnych, przy zmniejszaniu się ogólnej liczby bezrobotnych**
 - ✓ **szacunkowo jedynie co 20 absolwent lubuskich uczelni wyższych był bezrobotnym (podobnie jak średnia w kraju)**
-

SZKOLNICTWO PONADGIMNAZJALNE

Planując przyszłe kierunki rozwoju szkolnictwa wyższego w regionie, należy wziąć pod uwagę również sytuację w szkolnictwie ponadgimnazjalnym. Szczególnie istotna jest analiza ilości uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz ich przygotowanie do ewentualnego podjęcia studiów, min. wyniki egzaminu maturalnego.

Spośród 189⁴² szkół ponadgimnazjalnych w województwie lubuskim w roku szkolnym 2016/2017, do których zalicza się: specjalne szkoły przysposabiające do pracy, zasadnicze szkoły zawodowe, licea ogólnokształcące, technika oraz ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe, niezmiennie od lat największą popularnością cieszyły się technika, do których uczęszczało 45,5% spośród nieco ponad 30 tys. uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz licea ogólnokształcące z wynikiem 35,6 %.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty do szkół ponadgimnazjalnych należą również szkoły policealne, jednak ze względu na fakt, że stanowią niejako wyższy szczebel kształcenia, informacje na ich temat prezentowane są oddzielnie. W roku szkolnym 2016/2017 funkcjonowało 46 tego typu szkół, w których uczyło się 4,9 tys. uczniów. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba szkół policealnych zmniejszyła się o 37,83 %, natomiast liczba uczniów spadła o 33,22 %.

Biorąc pod uwagę liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zdali maturę należy zwrócić uwagę na zmniejszającą się corocznie liczbę osób, które otrzymały świadectwo dojrzałości, a zatem mogą zostać potencjalnymi studentami. Biorąc pod uwagę dane z tabeli nr 11, ich liczba spadła z około 9,5 tys. w 2007 r. do ok. 4,9 tys. w 2016 r., co koreluje ze wskaźnikami demograficznymi. W 2017 roku spośród około 6 tys. absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2017 r., którzy przystąpili do egzaminu maturalnego, egzamin zdało 86 % (blisko 5,1 tys.) i było to o 1,5 p. proc. więcej niż średnio w kraju⁴³.

Uczelnie wyższe w województwie lubuskim szacują, że w zależności od uczelni od 60 do 80% studentów pochodzi z regionu lubuskiego, zatem rekrutacja na studia jest coraz trudniejsza, z uwagi na zmniejszający się zasób maturzystów.

Tabl. 11. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości

Rodzaj absolwentów/rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Absolwenci liceów ogólnokształcących	5 771	5 700	5 130	4 666	4 436	4 143	4 201	3 687	3 502	3 208
Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych zawodowych	3 761	2 874	2 775	2 354	2 147	2 241	2 216	1 910	1 813	1 708

Źródło: Opracowanie UMWL na podstawie BDL GUS, dostęp 15.03.2017.

⁴² Rocznik statystyczny województwa lubuskiego 2016, Urząd Statystyczny w Zielonej Górze.

⁴³ Opracowanie UMWL na podstawie danych BDL.

Tabl. 12. Wyniki osób przystępujących pierwszy i kolejny raz do egzaminu maturalnego w latach 2010-2014⁴⁴

Przedmioty	2010		2011		2012		2013		2014	
	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
Język polski	56,11	58,67	53,48	57,06	55,39	62,77	56,28	60,12	51,73	60,66
Język angielski	61,90	66,89	70,72	70,71	69,80	65,90	69,76	69,19	69,58	66,68
Język niemiecki	63,84	66,16	60,59	65,79	64,42	69,90	59,95	66,99	68,95	59,92
Matematyka	57,43	46,64	48,10	42,56	55,43	47,30	53,58	53,06	43,56	38,57
Historia	54,66	55,20	50,08	53,47	56,58	57,48	51,22	58,71	46,88	56,28
Geografia	44,85	48,74	44,16	48,74	51,57	55,27	38,08	45,33	46,15	50,36
Biologia	44,72	51,98	46,08	55,51	37,59	54,64	43,46	48,93	36,28	53,28
Chemia	49,20	63,68	45,81	53,88	55,27	56,46	41,88	59,31	46,15	52,58
Informatyka	33,40	47,11	47,58	46,94	41,21	50,00	54,88	52,51	40,75	49,32

Legenda:

P – poziom podstawowy; R – poziom rozszerzony

Źródło: Opracowanie UMWL na podstawie wyników z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu.

Tabl. 13. Wyniki osób przystępujących pierwszy raz do egzaminu maturalnego w latach 2015-2016

Przedmioty	2016 ⁴⁵		2017 ⁴⁶	
	P	R	P	R
Język polski	56,69	52,83	54,69	47,16
Język angielski	73,47	58,09	73,52	60,69
Język niemiecki	72,39	52,77	63,90	49,94
Matematyka	55,00	26,77	53,21	34,22
Historia	b.d.	39,65	b.d.	32,60
Geografia	b.d.	38,44	b.d.	30,71
Biologia	b.d.	32,41	b.d.	33,32
Chemia	b.d.	38,11	b.d.	42,06
Informatyka	b.d.	31,90	b.d.	28,76

Legenda:

P – poziom podstawowy; R – poziom rozszerzony

Źródło: Opracowanie UMWL na podstawie wyników z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu.

Na egzaminie maturalnym uczniowie szkół ponadgimnazjalnych mają do wyboru szereg podstawowych przedmiotów, które w dużej większości mogą zdawać zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym. W tablicy nr 12 i 13 przedstawiono wyniki z egzaminów

⁴⁴ Ze względu na zmianę sposobu prezentacji danych dot. wyników egzaminu maturalnego po 2014, okresy 2010-2014 i 2015-2016 poddano oddzielnej analizie.

⁴⁶ http://www.oke.poznan.pl/cms,4794,wyniki_okregu_województw_i_powiatow.htm

⁴⁵ http://www.oke.poznan.pl/cms,4498,wyniki_okregu_województw_i_powiatow.htm

przedmiotowych, do których przystępuje największy odsetek maturzystów. Analizując wyniki egzaminów z części przedmiotów zauważa się następującą tendencję, że przeciętny wynik na egzaminie na poziomie podstawowym jest niższy od wyniku osiągniętego na egzaminie w zakresie rozszerzonym.

Zestawienie wyników z dziewięciu powyżej zestawionych przedmiotów zdawanych na egzaminie maturalnym pokazuje, że niezmiennie od lat najwyższy wynik osiągają uczniowie w części językowej. Sytuacja ta dotyczy zarówno wyników egzaminu z języka angielskiego, jak i języka niemieckiego. Być może wynika to ze specyfiki regionu, bliskości obszarów obcojęzycznych. Częste kontakty oraz świadomość potrzeby doskonalenia umiejętności językowych jest czynnikiem wpływającym na wysoki poziom językowy lubuskich uczniów. Język polski jest trzecim w kolejności najlepiej zdawanym przedmiotem maturalnym.

Analiza porównawcza danych za lata 2010-2014, pokazała, że największą trudność spośród przedmiotów maturalnych na poziomie podstawowym sprawiała biologia, następnym przedmiotem była informatyka, w dalszej kolejności geografia. Z kolei największą trudność spośród przedmiotów maturalnych na poziomie rozszerzonym sprawiała matematyka, pozostałe dwa miejsca zajmują analogicznie jak na poziomie podstawowym informatyka i geografia. W latach 2016-2017 informatyka była przedmiotem, z którym słabo radzili sobie uczniowie. Ciekawie przedstawiają się wyniki z matematyki, tj. na poziomie podstawowym, licząc od 2014 r. było coraz lepiej, natomiast na poziomie rozszerzonym wyniki stawały coraz bardziej niepokojące, średnia z tego przedmiotu osiągnęła w 2017 r. 34,2 %.

Przeciętne wyniki egzaminu z pozostałych przedmiotów (chemia i historia) zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym oscylują w okolicach 50 %, z tym że wyniki z poziomu rozszerzonego są wyższe niż analogiczne w poziomie podstawowym.

Uczelnie wyższe nawiązują współpracę ze szkołami podstawowymi, gimnazjami i szkołami ponadgimnazjalnymi. Przykładem są tutaj inicjatywy Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, która w ramach szerokiej działalności integrującej podjęła działania związane z kształceniem dzieci i młodzieży.

Prowadzony jest **Ośrodek Edukacyjny dla dzieci Czym Skorupka**, w ramach którego odbywają się zajęcia dla dzieci klas I-3 szkoły podstawowej w zakresie edukacji politechnicznej. Uczestnicy mają możliwość przeprowadzania doświadczeń, dzięki którym poznają prawa fizyki, zasady funkcjonowania maszyn itp.

Ponadto funkcjonuje **Akademickie Gimnazjum Mistrzostwa Sportowego i Akademickie Liceum Mistrzostwa Sportowego**, podstawowym zadaniem tych jednostek jest działalności stworzenie uczniom uzdolnionym optymalnych warunków do nauki i uprawiania sportu, umożliwiających łączenie zajęć sportowych z realizacją zajęć dydaktycznych. Młodzież ma możliwość kształcenia się w klasach o profilach piłka koszykowa dziewcząt o raz piłka nożna chłopców.

Podsumowanie:

- ✓ **zmniejszająca się liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy otrzymali w danym roku świadectwo dojrzałości**
 - ✓ **wysoka zdawalność egzaminu maturalnego**
 - ✓ **wysokie wyniki w części językowej zdawanej matury**
 - ✓ **widoczne trudności w przedmiotach przyrodniczych i matematycznych**
-

WSPARCIE SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Samorząd terytorialny z województwa lubuskiego, tj. samorząd województwa i samorządy miast, które są siedzibą największych lubuskich uczelni czyli Miasto Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski podjęło szereg konkretnych przedsięwzięć finansowych i rzeczowych wspierających szkoły wyższe.

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA

Środki unijne

Lubuskie uczelnie dzięki pozyskaniu środków z LRPO 2007-2013 dysponują nowoczesną infrastrukturą w którą zainwestowano ponad 220 mln zł. Nowe lub wyremontowane budynki dydaktyczne, w których odbywają się zajęcia dla studentów powstały w Akademii im. Jakuba z Paradyża (wcześniej Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Gorzowie Wielkopolskim, Zamiejscowym Wydziale Kultury Fizycznej Akademia Wychowania Fizycznego im. E. Piaseckiego w Poznaniu, z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim czy Uniwersytecie Zielonogórskim. Powstała także infrastruktura naukowo-badawcza, służąca pracownikom naukowo-dydaktycznym i studentom, m.in.: Park Naukowo - Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego, hala laboratoryjna energooszczędna-ekologiczna dla energetyki i odnawialnych źródeł energii w Sulechowie (obecnie CEO), Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych PWSZ Sulechów, Laboratorium Środowiskowe w gorzowskiej Akademii. Studenci korzystają także z nowej Biblioteki Uniwersyteckiej w Zielonej Górze. Dofinansowanie unijne uzyskał także Dom Studenta „Wcześniak”. Ponadto przeznaczono środki na rozwój infrastruktury na potrzeby utworzenia kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Zielonogórskim. Samorząd przekazał na ten cel w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2007-2013 oraz z budżetu własnego 55 milionów złotych.

Wsparcie szkolnictwa wyższego ze środków PO KL, tzw. komponentu regionalnego odbywało się w ramach Priorytetu VIII Regionalne Kadry Gospodarki, gdzie uczelnie wyższe były beneficjentami lub partnerami. Zrealizowano m.in.:

- projekt: Stypendia naukowe dla doktorantów kształcących się na kierunkach uznanych za szczególnie istotne z punktu widzenia rozwoju Województwa Lubuskiego (kwota ok. 6,6 mln zł),
- 25 projektów z działania 8.2.1. Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw (kwota ok.13,3 mln zł),
- 7 projektów szkół wyższych w ramach działań: 8.1.1. Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorców i 8.1.2. Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie (kwota ok, 5,1 mln zł).

W okresie programowania wsparcia środkami UE w latach 2014-2020 interwencja skierowana do szkolnictwa wyższego została przeniesiona do Krajowego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020, szkoły wyższe mogą występować jako partnerzy w projektach, m.in. z przedsiębiorcami. Niezwykle ważnym przedsięwzięciem jest regionalny projekt rozwoju szkolnictwa zawodowego.

Projekt – szkolnictwo zawodowe⁴⁷

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego realizuje w okresie od lipca 2016 r. – do czerwca 2022 r., projekt pozakonkursowy z Podziałania 8.4.1 Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 pt.: *Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego - projekty realizowane poza formułą ZIT*. Wartość projektu wynosi około 173 mln zł. Projektem objęci zostaną uczniowie i nauczyciele szkół prowadzących ponadgimnazjalne kształcenie zawodowe na terenie całego województwa lubuskiego (1 Miasto, 12 Powiatów, 5 Gmin, 3 szkoły ministerialne rolnicze oraz 2 szkoły ministerialne leśne). Prawie 17,5 tys. uczniów i ponad pięciuset nauczycieli weźmie udział w projekcie, w ramach staży, kursów, szkoleń i doradztwa zawodowego. Projekt przewiduje modernizację oferty kształcenia zawodowego i dostosowanie jej do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Jednym z założeń projektu jest nawiązanie ścisłej współpracy szkół z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym. Beneficjenci zostali zobowiązani do zawarcia partnerstwa z instytucjami, które mogą mieć wpływ na rozwój szkoły oraz uczniów i nauczycieli. Tego typu instytucje to m.in.: pracodawcy, przedsiębiorcy, organizacje przedsiębiorców i pracodawców, uczelnie wyższe. Większość Beneficjentów nawiązała współpracę z uczelniami wyższymi w regionie.

Uniwersytet Zielonogórski jest partnerem w 5 projektach. Będzie on odpowiedzialny m.in. za kursy i szkolenia dla uczniów i nauczycieli z kierunku logistyka, informatyka, energetyka odnawialna, za studia podyplomowe dla nauczycieli z kierunku logistyka.

Akademia w Gorzowie Wielkopolskim jest partnerem w 3 projektach. Przeprowadzi ona m.in. kursy i szkolenia dla uczniów z zakresu kadr czy zakładania firmy, koła naukowe z telekomunikacji i informatyki oraz zorganizuje obozy naukowo – zawodowe m.in. dla uczniów technikum ekonomicznego i informatycznego.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie jest partnerem w 10 projektach. Partner ten odpowiedzialny będzie m.in. za organizację: studiów podyplomowych dla nauczycieli z zakresu technologii żywności czy energetyki odnawialnej, kursów dla uczniów i nauczycieli m.in. z technologii żywności, warsztatów dla uczniów i nauczycieli oraz obozów naukowo – zawodowych gastronomicznych i przyrodniczych dla uczniów.

Łużycka Wyższa Szkoła Humanistyczna w Żarach jest partnerem w 1 projekcie, w którym będzie odpowiedzialna za doradztwo edukacyjno – zawodowe dla uczniów.

⁴⁷ Informacja przygotowana przez departament Europejskiego Funduszu Społecznego UMWL.

Wsparcie z budżetu województwa⁴⁸

Największe wsparcie samorządu województwa obejmowało utworzenie kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Zielonogórskim, wraz z niezbędną infrastrukturą na podstawie porozumienia zawartego w lutym 2012 r. W 2017 r. Szpital Wojewódzki im. K.Marcinkowskiego w Zielonej Górze w został przekształcony w Szpital Uniwersytecki sp. z o.o., której większościowym właścicielem jest Uniwersytet Zielonogórski (51 proc.), a Województwo Lubuskie - mniejszościowym (49 proc.)

Ponadto na potrzeby uruchomienia kierunku została przeznaczona dotacja podmiotowa z budżetu samorządu województwa, która łącznie wyniosła około 6,4 mln zł w latach 2015-2017. W 2018 r. podjęto decyzję o dalszym wsparciu dotacją w wysokości 3 mln zł. Środki z dotacji przeznaczane są m. in. na zatrudnienie kadry naukowo-dydaktycznej.

Rektorzy szkół wyższych zwrócili się do Marszałka Województwa Lubuskiego z prośbą o pomoc finansową przy uruchamianiu nowych kierunków studiów. Decyzją Sejmiku Województwa Lubuskiego otrzymali wsparcie finansowe w roku 2016 i 2017.

Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim) otrzymała w 2016 r. dotację podmiotową w wysokości: 500.000 zł na zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, w tym m.in.: uzupełnienie wyposażenia Laboratorium (Technik CNC, Automatyki i Robotyki, Mechatroniki, Biomechaniki, Inżynierii Materiałowej, Podstaw Elektroniki i Elektrotechniki), doposażenie w sprzęt i oprogramowanie dydaktyczno – naukowe, modernizację sprzętu audio-video, sal ćwiczeniowych, doposażenie Działu Nauki i Wydawnictw oraz biblioteki. W 2017 roku Akademia również otrzymała dotację podmiotową w kwocie 500.000,00 zł na zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych kierunku Bezpieczeństwo Narodowe na Wydziale Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie w 2016 roku otrzymała dotację podmiotową w wysokości: 200.000 zł - na zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, w tym uruchomienie kierunku studiów: Gospodarka i rozwój zrównoważony. Dotację przeznaczono na wydatki kadrowe, wyposażenie laboratoriów na potrzeby nowych kierunków, promocję.

Zamiejscowemu Wydziałowi Kultury Fizycznej AWF w Gorzowie Wielkopolskim) przekazano w 2016 roku dotację podmiotowa w wysokości: 200.000 zł na zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, w tym na pokrycie kosztów osobowych związanych z uruchomieniem kierunków: dietetyka na studiach I stopnia oraz fizjoterapia na studiach II stopnia. W 2017 r. ZWKF AWF otrzymał kolejne 200 tys. na kontynuację tych działań.

Dla Uniwersytetu Zielonogórskiego, Wydziału Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki przekazano także w 2017 r. dotację na pokrycie kosztów wyposażenia laboratorium wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości 20.000 zł.

⁴⁸ Informacja przygotowana przez Departament Infrastruktury Społecznej UMWL.

Wsparcie dla gorzowskich uczelni wyższych w roku 2018 wynosi 700.000 zł i zostanie przeznaczone dla Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wlkp. w kwocie 500.000 zł na zadania związane z uzyskaniem uprawnień do doktoryzowania poprzez podnoszenie kwalifikacji kadry pracowników naukowych oraz sfinansowanie kosztów z tytułu chronionych praw autorskich dotyczących badań naukowych oraz Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu w wysokości 200.000 zł na pokrycie kosztów osobowych niezbędnych dla właściwego funkcjonowania kierunków Dietetyka i Fizjoterapia w Zamiejscowym Wydziale Kultury Fizycznej w Gorzowie Wlkp.

W roku 2018 Sejmik Województwa Lubuskiego przyjął dwie uchwały dotyczące stypendiów dla studentów.

Specjalne stypendia przeznaczono dla studentów kierunku lekarskiego. Student co najmniej III roku może ubiegać się o stypendium w wysokości 2 tys. zł przez okres 9 miesięcy, musi jednak zadeklarować, że niezwłocznie, lecz nie później niż rok po ukończeniu studiów i odbyciu stażu podyplomowego, podejmie zatrudnienie jako lekarz w wymiarze pełnego etatu w podmiocie leczniczym, dla którego podmiotem tworzącym jest Województwo Lubuskie, w którym Województwo Lubuskie posiada udziały lub w podmiocie współpracującym z uczelnią medyczną. Województwo przeznaczyło na ten cel w 2018 roku 900 tys. zł, a na lata 2019-2020 po 1 mln zł.

Natomiast drugi z programów stypendialnych dotyczy studentów lubuskich uczelni, studiujących na kierunkach z obszarów nauk: technicznych, ścisłych, ekonomicznych i przyrodniczych. Zaproponowano dwa rodzaje stypendiów: stypendium motywujące: które będzie wynosiło nie mniej niż 500 zł i nie więcej niż 1.000 zł miesięcznie na okres 9 miesięcy oraz stypendium przedsiębiorcze, związane z rozpoczęciem działalności gospodarczej, wypłacane jednorazowo w wysokości 5.000 zł. Koszt w roku budżetowym 2018 oszacowano na 100.000zł, a w 2019 r. i kolejnych - 220.000 zł rocznie.

MIASTO GORZÓW WIELKOPOLSKI

W latach 2007-2017 Miasto Gorzów Wlkp. udzieliło uczelniom dotacji celowej na pomoc finansową w prowadzeniu działań o charakterze naukowo-dydaktycznym:

- dofinansowanie kosztów rozwoju naukowego pierwszoetatu kadry naukowo-dydaktycznej (badania naukowe, kwerendy, konferencje naukowe, publikacje, przygotowanie i druk książek, monografii itp.);
- dofinansowanie kosztów przewodów doktorskich i habilitacyjnych oraz postępowań o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego lub tytułu naukowego profesora w odniesieniu do pierwszoetatu kadry naukowo-dydaktycznej;
- pokrycie kosztów uzyskania przez uczelnię uprawnień do doktoryzowania, w tym sfinansowanie kosztów z tytułu chronionych praw autorskich;
- podniesienie jakości i poziomu kształcenia poprzez doposażenie laboratoriów językowych i technicznych.

Ponadto miasto udzieliło uczelniom wsparcia rzeczowo-finansowego:

- przekazanie 3 pierwszych z 15 remontowanych mieszkań dla nauczycieli akademickich na potrzeby Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wlkp. o łącznej wartości 3,2 mln zł
- wynajem od Akademii nieruchomości przy ul. Myśluborskiej - ok. 0,63 mln rocznie
- zakup od Akademii nieruchomości przy ul. Łokietka za kwotę 1,8 mln zł.
- wsparcie kadry naukowej poprzez zapewnienie określonej liczby miejsc w placówkach oświatowo-wychowawczych w Gorzowie Wlkp. czy bezpłatny dostęp do placówek sportowo-rekreacyjnych i kultury.

Łączna kwota wsparcia dla Akademii im. Jakuba z Paradyża to około 10,5 mln zł.

Miasto udzieliło (2017 r.) także dofinansowania w wysokości 100 tysięcy złotych na rozwój naukowy kadry naukowo-dydaktycznej oraz realizację przewodów doktorskich i habilitacyjnych dla wykładowców i doposażenie laboratoriów Zamiejscowego Wydziału Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu.

Od 2016 funkcjonuje w Gorzowie Wielkopolskim fundusz stypendialny - dotacja bieżąca na programy stypendialne (w 2016 r. przekazano 0,3 mln, w 2017 r. 0,5 mln).

Zrealizowano także szereg projektów mających na celu poprawę jakości kształcenia i dostosowanie go do oczekiwań rynku pracy, np.: „Klaster Edukacji Lubuskie-Brandenburgia”, „Zawodowcy w Gorzowie”. Od stycznia 2018 r. realizowany jest projekt „Zawodowcy w Gorzowie 2.0”.

Powołano grupę roboczą składającą się z przedstawicieli uczelni, szkół średnich oraz miasta, której zadaniem jest opracowywanie wspólnych projektów zachęcających młodych ludzi do studiowania w Gorzowie Wielkopolskim i do pozostania w nim po skończonych studiach.

MIASTO ZIELONA GÓRA

W latach 2007-2017 Miasto Zielona Góra udzieliło wsparcia Uniwersytetowi Zielonogórskiemu poprzez:

- inwestycje miasta na rzecz infrastruktury uczelni,
- nagrody dla pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego, którzy uzyskali tytuł profesora,
- dotacje m.in na zakup pomocy dydaktycznych, udział pracowników w konferencjach, seminariach, organizacjach konferencji, sympozjów spotkań, działalność dydaktyczną związaną z kształceniem studentów studiów licencjackich na kierunku pielęgniarstwo, działalność naukową i dydaktyczną Wydziału Nauk Biologicznych, utworzenie Wydziału Prawa i Administracji.

Miasto angażuje się przy akcjach promocyjnych Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz organizacji Dni Kultury Studenckiej „Bachanalia”.

W latach 2007-2017 Miasto Zielona Góra udzieliło wsparcia studentom fundując stypendia, finansując działalność kół naukowych oraz działalność kulturalną. Wsparto także działalność Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości.

Od 2018 r. funkcjonuje w mieście „Karta Młodych”, dzięki której można korzystać z licznych ofert specjalnych i zniżek.

Miasto realizuje zielonogórski program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży (rozszerzenie podstawowej oferty edukacyjnej i wychowawczej, a także uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych swoich dzieci, wdrożenie nowego modelu pracy z uczniem skoncentrowanego na podnoszeniu kompetencji kluczowych oraz zdolności umożliwiających zatrudnienie w przyszłości). Realizowane są także działania ułatwiające uczniom ubieganie się o miejsce w szkole wyższej oraz promujące studiowanie, takie jak dodatkowa lekcja matematyki, modernizacja kształcenia zawodowego, jak również projekty realizowane przy współpracy z Uniwersytetem Zielonogórskim: „Odkrywcy przyrody”, „Matematyka bez granic”.

Planowane jest uruchomienie powiatowego centrum doradztwa zawodowego oraz szkolnych punktów informacji i kariery.

Władze miasta czynnie wspierają współpracę Uniwersytetu Zielonogórskiego z przedsiębiorcami, koordynują oraz inicjują kontakty, a także uczestniczą w spotkaniach mających na celu rozwiązywanie konkretnych problemów przedsiębiorców, takich jak mała podaż kadry o wysokich kwalifikacjach, przygotowanie przyszłej kadry czy poszukiwanie rozwiązań technologicznych. Zaowocowało to uruchomieniem specjalnych zajęć o tematyce dotyczącej danego przedsiębiorcy, tzw. akademie, podczas których wiedzę merytoryczną przekazują studentom bezpośrednio delegowani pracownicy przedsiębiorcy (Akademia CISCO, Akademia REC, Akademia DIAMENT).

Miasto często angażuje Uniwersytet Zielonogórski w proces pozyskiwania inwestorów poprzez pokazanie potencjału intelektualnego uczelni i jej zaplecza technicznego.

Podsumowanie:

- ✓ **inwestycje w infrastrukturę dydaktyczną i naukowo-badawczą ze środków LRPO 2007-2013 o wartości ponad 275 mln zł**
 - ✓ **inwestycje tzw. „miękkie” ze środków PO KL, z komponentu regionalnego w ramach Priorytetu VIII Regionalne Kadry Gospodarki o wartości ok. 25 mln zł**
 - ✓ **projekt pozakonkursowy z podziałania 8.4.1 RPO – Lubuskie 2020 pt.: *Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego* o wartości ok. 170 mln zł**
 - ✓ **wsparcie z budżetu województwa na uruchamianie nowych kierunków studiów oraz programy stypendialne**
 - ✓ **inicjatywy samorządów terytorialnych w Gorzowie Wielkopolskim i Zielonej Górze wspierające uczelnie**
-

PODSUMOWANIE

Podsumowując, na przestrzeni dekady 2006-2016 zaszły bardzo widoczne zmiany w obszarze funkcjonowania szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim. Zmniejszyła się liczba placówek kształcących na poziomie wyższym, szczególnie dotyczy to uczelni niepublicznych i wydziałów zamiejscowych uczelni z innych województw. Biorąc pod uwagę m.in. ilość studentów, kadry naukowo-dydaktycznej, kierunków studiów należy wskazać dominującą rolę Uniwersytetu Zielonogórskiego wśród innych lubuskich uczelni. Jednocześnie po połączeniu z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Sulechowie stał się on jedyną uczelnią publiczną w podregionie zielonogórskim. W podregionie gorzowskim działa kilka mniejszych placówek edukacji wyższej.

Zasadniczym wyzwaniem jest malejąca liczebność studentów w województwie lubuskim, szczególnie, że liczba studiujących i tak należała do najniższych wśród regionów Polski. Spadek ogólnej liczby studiujących jest dosyć poważny jeśli chodzi o porównania na przestrzeni lat oraz w stosunku do innych regionów. Przyczyn można doszukiwać się w różnych aspektach. Jedną z ważnych przyczyn spadku liczby studiujących są uwarunkowania demograficzne i spadek liczby młodzieży – potencjalnych studentów. Jako jedną z przyczyn można wskazać także emigrację.

Charakterystyczny jest dużo wyższy spadek liczby studentów studiów niestacjonarnych niż stacjonarnych, co można tłumaczyć kilkoma przyczynami m.in. wcześniejszym uzupełnieniem wykształcenia wyższego przez duże grupy zawodowe (m.in. popularność kierunków pedagogicznych), zniesienie obowiązku służby wojskowej, którą można było odroczyć poprzez studia, więcej miejsc na studiach stacjonarnych, wybieranie studiów z uwagi na brak możliwości zatrudnienia, itd. Spadek liczby studentów spowodował m.in., że nie ma studiujących w uczelniach niepublicznych, na których pobierane jest czesne za studia stacjonarne. Zbyt mała jest natomiast liczba studentów studiów podyplomowych, doktoranckich i z zagranicy w województwie lubuskim, aby poprawić sytuację spowodowaną spadkiem liczby studentów na studiach I i II stopnia. Taka sytuacja jest poważnym wyzwaniem dla zarządzających uczelniami lubuskimi. Powoduje także zainteresowanie się tematem przez samorząd województwa w ramach prowadzonej polityki rozwoju regionu lubuskiego oraz władz samorządowych Gorzowa Wielkopolskiego i Zielonej Góry, czyli miast będących siedzibami największych uczelni.

Pod względem ilościowym zmniejszyła się liczba nauczycieli akademickich w województwie lubuskim, lecz jednocześnie nastąpił jakościowy rozwój kadry na uczelniach wyższych, na co wskazuje wzrost liczby tzw. profesorów tytularnych oraz adiunktów, tj. osób posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego lub doktora. Na tle kraju w województwie lubuskim występuje bardzo korzystne nasycenie kadry osobami o najwyższych kwalifikacjach. Wskaźnik tzw. dostępności dydaktycznej, czyli stosunek ilości studentów przypadających na jednego nauczyciela akademickiego jest także korzystny.

W województwie lubuskim można zauważyć tendencję ogólnokrajową, tj. spadek popularności kierunków humanistycznych. Pod względem ilościowym studenci chętniej

wybierają kierunki związane z biznesem, prawem i administracją oraz techniką, przemysłem i budownictwem. Wciąż popularne są kierunki studiów w obszarze „Kształcenie”. Zauważalny jest wzrost studentów na takich kierunkach jak zdrowie i opieka społeczna (m.in. można wskazać tutaj kierunek lekarski na UZ) oraz technologie informacyjne. Należy zwrócić uwagę na pokrywanie się oferty dydaktycznej w uczelniach zlokalizowanych blisko siebie, co powoduje konkurowanie o studenta. Korzystnym działaniem wzmacniającym atrakcyjność lubuskich uczelni jest uruchamianie nowych kierunków i specjalizacji, których nie ma na innych uczelniach lub tylko niewiele ma je w swojej ofercie. Ocena jakościowa studiów dokonywana przez PKA jest dla większości kierunków studiów na lubuskich uczelniach pozytywna, ale tylko jeden kierunek, tj. informatyka na UZ ma ocenę wyróżniającą. Dane dotyczące udziału lubuskich studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych w wymianie międzynarodowej pokazują, że nie jest to zjawisko popularne.

W województwie lubuskim, dzięki środkom z Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2007-2013 powstała nowoczesna infrastruktura dydaktyczna i naukowo-badawcza oraz instytucje działające na rzecz współpracy z biznesem zgodne z inteligentnymi specjalizacjami regionu, tj.: Park Naukowo-Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o. Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych Sp. z o.o., Centrum Energetyki Odnawialnej Sp. z o.o. w Sulechowie, Gorzowski Ośrodek Technologiczny Park Naukowo-Przemysłowy Sp. z o.o. Prowadzone są działania na rzecz kształcenia zgodnego z oczekiwaniami regionalnych pracodawców, m.in. na UZ utworzono kilka akademii funkcjonujących pod skrzydłami konkretnych firm. Młode firmy wspierane są także przez Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości. Na rzecz transferu technologii z uczelni do biznesu działa Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii Uniwersytetu Zielonogórskiego. Mimo tych przedsięwzięć województwo lubuskie charakteryzuje się niskimi wskaźnikami innowacyjności na tle kraju i Europy.

Biorąc pod uwagę sytuację studentów na rynku pracy na przestrzeni lat można zaobserwować stały wzrost odsetka osób z wyższym wykształceniem w strukturze bezrobotnych. Jednak związane jest to z dużym spadkiem ogólnej liczby bezrobotnych w regionie. Ponadto notuje się mniejszą liczbę bezrobotnych absolwentów z wyższym wykształceniem. Dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze wskazują, że w 2015 r. szacunkowo jedynie co 20 absolwent lubuskich uczelni wyższych był bezrobotnym, W lubuskich urzędach pracy absolwenci lubuskich uczelni wyższych stanowili około połowy wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół wyższych w 2015 r.

Ważnym aspektem diagnostycznym w analizie szkolnictwa wyższego jest odniesienie do szkolnictwa ponadgimnazjalnego, szczególnie w kontekście absolwentów otrzymujących świadectwo dojrzałości. Niepokojące są dane liczbowe wskazujące na zmniejszanie się na przestrzeni ostatnich lat liczby maturzystów, czyli potencjalnych studentów. Lubuskich maturzystów cechuje natomiast wysoka zdawalność egzaminu maturalnego, wysokie wyniki w części językowej zdawanej matury przy widocznych trudnościach w przedmiotach przyrodniczych i matematycznych.

Warto wskazać na inicjatywy podejmowane przez lubuskie uczelnie wyższe, aby sprostać niełatwym wyzwaniom, szczególnie demograficznym. Uruchamiane są popularne, atrakcyjne kierunki studiów jak medycyna, prawo i psychologia na Uniwersytecie Zielonogórskim. Również pozostałe lubuskie uczelnie starają się poszerzać corocznie ofertę dydaktyczną. Od roku akademickiego 2016/2017 Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Gorzowie Wielkopolskim zyskała status Akademii. Natomiast 1.09. 2017 r. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie stała się Wydziałem Zamiejscowym Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Szkolnictwo wyższe mocno oddziałuje na rozwój regionu. Szkoły wyższe jako pracodawcy oraz kształcący wysokiej jakości kadry wpływają na rynek pracy. Duże znaczenie ma także potencjał uczelni wyższych do prowadzenia badań naukowych i przekształcania ich w innowacyjne rozwiązania służące gospodarce. W związku z tym, samorząd województwa odpowiedzialny za kształtowanie polityki rozwoju regionu i uczelnie wyższe intensyfikują współpracę, m.in. na rzecz wspólnego wyznaczenia celów i planów rozwoju szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim.

Opracowanie:

Departament Rozwoju Regionalnego, Lubuskie Regionalne Obserwatorium Terytorialne UMWL (M. Balak-Hryńkiewicz – koordynacja prac, M. Gogół, P. Makuch, M. Nowicki)

W opracowaniu wykorzystano materiały przekazane przez Urząd Statystyczny, Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze, Obserwatorium Rynku Pracy, Departament Infrastruktury Społecznej UMWL, Departament EFS UMWL oraz karty diagnostyczne przekazane przez uczelnie, tj. Akademię im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, Collegium Polonicum UAM w Ślubicach, Uniwersytet Zielonogórski, Zamiejscowy Wydział AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu.

PLAN DZIAŁAŃ
NA RZECZ ROZWOJU SZKOLNICTWA WYŻSZEGO
W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM
NA ROK 2019

Zielona Góra, styczeń 2019

I. Podstawy realizacji planu

Plan Działań na rok 2019 (PD 2019) przygotowywany jest na podstawie ustaleń dokumentu pn. „Kierunki rozwoju szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim do roku 2030”, opracowanego wspólnie przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze, lubuskie uczelnie wyższe, przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, samorządy miast akademickich (Gorzowa Wielkopolskiego i Zielonej Góry) przyjętego Uchwałą nr 275/3889/18 Zarządu Województwa Lubuskiego z dnia 31 lipca 2018 r.

PD 2019 stanowi operacjonalizację wyznaczonych kierunków i jest jednocześnie zestawieniem działań planowanych i podejmowanych przez różne (często niezależne od siebie) podmioty. Pełni funkcję koordynacyjną i informacyjną, a jego celem jest wspólne ukierunkowanie działań wielu podmiotów na rzecz rozwoju szkolnictwa wyższego w regionie i osiągnięcie pożądanego efektu synergii.

Zgodnie z zapisami ‘Kierunków’, Zarządzeniem nr 84/2018 Marszałka Województwa Lubuskiego z dnia 13 sierpnia 2018 r. powołano Lubuski Zespół ds. Szkolnictwa Wyższego (w zał. nr 1 przedstawiono skład Zespołu), którego zadaniem jest koordynacja przedsięwzięć podejmowanych na rzecz rozwoju szkolnictwa wyższego, w szczególności:

- opracowywanie projektu rocznego planu działań,
- zbieranie i wymiana informacji na temat prowadzonych działań, ich ocena i wypracowanie rekomendacji dotyczących tempa, efektywności ich realizacji oraz składanie propozycji nowych rozwiązań,
- opracowywanie rocznego raportu monitorującego.

Zespół został ukonstytuowany we wrześniu 2018 r. i podjął prace nad przygotowaniem Planu Działań.

W dokumencie wskazane są zaplanowane przez partnerów konkretne zadania w roku 2019 w formie kart działań. Zadania te wpisują się w trzy ustalone strategiczne kierunki (szczegółowy wykaz kierunków i działań znajduje się w załączniku nr 2), tj.:

- atrakcyjne kształcenie,
- wysokiej jakości nauka,
- komercjalizacja badań i wzmocnienie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Ponadto zostały w nim przedstawione zgłoszone przez członków Zespołu postulaty, propozycje i rekomendacje.

Skuteczne przeciwdziałanie negatywnym trendom w zakresie szkolnictwa wyższego, wymaga budowania więzi dzieci i młodzieży z regionem od wczesnych lat edukacji, zachęcanie do podjęcia studiów na lubuskich uczelniach oraz tworzenie i promowanie oferty regionu dla młodych po zakończeniu edukacji w województwie. Dlatego, oprócz działań bezpośrednio odnoszących się do szkolnictwa wyższego, w dokumencie znalazły się również zadania i projekty skierowane do dzieci i młodzieży, studentów i absolwentów studiów wyższych, przedsiębiorców oraz bezrobotnych na rzecz budowania szeroko pojętej więzi z regionem w różnych aspektach życia społeczno-gospodarczego.

II. Aktualna sytuacja lubuskiego szkolnictwa wyższego

Sytuacja szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim determinowana jest przez dynamicznie zachodzące procesy demograficzne, uwarunkowania formalno-prawne, presję konkurencji ośrodków akademickich z innych województw oraz zapotrzebowanie rynku pracy. Szczegółowo aspekty te zostały poruszone w diagnozie stanowiącej załącznik do ustaleń dokumentu pn. „Kierunki rozwoju szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim do roku 2030”. Poniżej przedstawiono najważniejsze, zaktualizowane informacje.

Studenci

W roku akademickim 2018/2019 funkcjonuje w Lubuskiem 7 uczelni wyższych. Wśród uczelni publicznych znajdują się dwie uczelnie tzw. macierzyste tj. Uniwersytet Zielonogórski i Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim oraz dwie jednostki uczelni spoza województwa, tj. Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWF im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu oraz Collegium Polonicum UAM w Poznaniu. Uniwersytet Szczeciński Wydział w Gorzowie Wielkopolskim z dniem 30 września 2018 roku zakończył działalność. Lubuskie uczelnie niepubliczne to: Łużycka Szkoła Wyższa im. Jana Benedykta Solfy z siedzibą w Żarach, Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim, Wyższa Szkoła Zawodowa w Gorzowie Wielkopolskim (wcześniej w Kostrzynie nad Odrą).

Tabl. 1. Uczelnie wyższe i studenci w województwie lubuskim

Uczelnia	Studenci 2006/2007	Studenci 2010/2011	Studenci 2013/2014	Studenci 2015/2016	Studenci 2016/2017	Studenci 2017/2018	Studenci 2018/2019
Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim (wcześniej PWSZ)	**5404	**3975	2505	1974	*2066	**1967	*2156
Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu	*1414	*1109	738	601	*665	**670	*636
Łużycka Szkoła Wyższa im. J. B. Solfy z siedzibą w Żarach	**1225	**787	245	247	**243	**294	b.d.
PWSZ w Sulechowie¹	3137	1705	790	512	**380	-	-
Collegium Polonicum UAM, UE Viadrina (łącznie)	*1260	*837	*940	755*	*581	b.d.	*420
Uniwersytet Szczeciński Wydział w Gorzowie Wielkopolskim²	**2624	**118	**295	300	**251	**189	-
Uniwersytet Zielonogórski	*18 325	*16 174	12 783	12 020	**11 036	**10767	*10 724
Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim	**1082	**725	41	128	**118	**135	*101
Wyższa Szkoła Zawodowa w Kostrzynie nad Odrą³	-	**292	143	105	**64	**71	b.d.

Źródło: Opracowanie Lubuskiego Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego UMWL na podstawie danych systemu POL-on, MNISW oraz *danych z uczelni i **Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze.

¹ Od 1 września 2017 r. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie stała się Zamiejscowym Wydziałem Uniwersytetu Zielonogórskiego.

² Z dniem 30 września 2018 roku zakończył działalność.

Zasadniczym wyzwaniem jest malejąca liczebność studentów w województwie lubuskim. Jedną z głównych jego przyczyn są uwarunkowania demograficzne i spadek liczby młodzieży – potencjalnych studentów oraz wybieranie przez lubuską młodzież studiów w innych ośrodkach akademickich. Spadek ogólnej liczby studiujących jest dosyć poważny, jeśli chodzi o porównania na przestrzeni lat oraz w stosunku do innych regionów.

Liczba studentów w latach 2006-2017 spadła o ponad 60%, tj. z poziomu ponad 36 tys. studentów w 2006 r. do nieco ponad 14 tys. w 2017 r. Liczba absolwentów również spadła z około 9 tys. w 2006 r. do blisko 4 tys. w 2017 r., tj. o około 56 %⁴. Porównując dane województwa lubuskiego do innych województw i średniej dla Polski, w województwie lubuskim w 2017 r. było najmniej studentów w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców i nastąpił największy spadek ich liczby w latach 2006-2017 r. z 361 do 139.

Należy zwrócić jednak uwagę, że poziom wykształcenia Lubuszan systematycznie wzrasta. Udział ludności z wykształceniem wyższym w grupie wiekowej 15-64 lata zwiększył się do poziomu 18,7 % w 2017 r. (w 2006 r. było to tylko 11,2 %). W Polsce wskaźnik ten w 2017 r. wyniósł 23,7 %. Uwagę zwraca również przewaga kobiet posiadających dyplom wyższej uczelni - 21,4 % wobec 16,1 % w przypadku mężczyzn. Podobną tendencję obserwuje się również w skali kraju.

Niekorzystna sytuacja ma miejsce w zakresie kształcenia ustawicznego. W Lubuskiem od wielu lat zauważalna jest stosunkowo niewielka aktywność edukacyjna dorosłych mieszkańców (25-64 lata) – w 2017 r. zaledwie 2,2 % dorosłych Lubuszan uczestniczyło w kształceniu lub szkoleniu (przedostatni wynik w kraju). W Polsce wskaźnik ten kształtował się na poziomie 4 %.

Największą uczelnią pod względem liczby studentów i kadry naukowej jest Uniwersytet Zielonogórski, który koncentruje około dwie trzecie lubuskiego potencjału akademickiego. Drugą uczelnią w kolejności jest Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim.

Tabl. 2 Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych 2018/2019

Uczelnia	Liczba nauczycieli akadem. ogółem	Ze stopniem naukowym dr	Ze stopniem naukowym dr hab.	W tym z tytułem profesora
Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim	208	103	34	24
Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu	44	30	7	1
ŁUŻYCKA SZKOŁA WYŻSZA im Jana Benedykta Solfy z siedzibą w Żarach	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Collegium Polonicum (UAM, UE Viadrina łącznie)	34	14	20	0
Uniwersytet Zielonogórski	987	496	224	102
WSB w Gorzowie Wielkopolskim	95	19	3	0
WSZ w Gorzowie Wielkopolskim ⁵	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Źródło: Opracowanie Lubuskiego Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego UMWL na podstawie danych pozyskanych z uczelni.

³ Od września 2018 r. Wyższa Szkoła Zawodowa w Gorzowie Wielkopolskim.

⁴ Na podstawie danych GUS.

⁵ Do września 2018 r. Wyższa Szkoła Zawodowa w Kostrzynie nad Odrą.

Jako jedno z głównych wyzwań naszego regionu i tym samym uczelni można wskazać procesy migracyjne: zagraniczne i do innych województw. Duża część lubuskiej młodzieży wybiera studia w innych województwach, szczególnie w dużych metropoliach, uważając je za bardziej atrakcyjne z różnych względów – wyższy prestiż uczelni, bogatsza oferta życia kulturalnego i studenckiego, lepsze perspektywy zdobywania doświadczenia zawodowego. Niemniej jednak lubuskie uczelnie mają kierunki, które cieszą się dużym zainteresowaniem. W celu zachęcenia do studiowania w regionie otwierane są również nowe kierunki.

Najpopularniejszymi kierunkami na **Uniwersytecie Zielonogórskim** są wg kolejności kierunek lekarski, psychologia, logistyka oraz informatyka. Najmniejszym zainteresowaniem cieszyły się stosunki międzykulturowe, kulturoznawstwo, astronomia i komunikacja biznesowa w języku rosyjskim. W ofercie dydaktycznej na rok 2018/2019 znalazły się trzy nowe kierunki, tj. biomonitoring i zarządzanie środowiskiem, geoinformatyka i techniki satelitarne oraz zarządzanie gospodarką komunalną.

Najczęściej wybieranymi kierunkami na **Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim** są informatyka, mechanika i budowa maszyn, bezpieczeństwo narodowe, logistyka, finanse i rachunkowość, filologia polska studia II stopnia, pedagogika. Zaś kierunkiem o najmniejszej rekrutacji jest kulturoznawstwo. Uczelnia uruchomiła nowe kierunki w ofercie dydaktycznej na rok 2018/2019: komunikacja medialna i społeczna, kryminologia stosowana, finanse i rachunkowość - studia II stopnia, turystyka i rekreacja - studia II stopnia.

Najpopularniejszymi kierunkami w roku akademickim 2018/2019 w **Collegium Polonicum** są prawo oraz filologia germańska, natomiast najmniej studentów zrekrutowano na kierunkach ochrona europejskich dóbr kultury oraz MICS (Master of Intercultural Communication). W bieżącym roku akademickim nie uruchomiono żadnych nowych kierunków – uruchomienie nowych kierunków planowane jest na rok akademicki 2019/2020.

Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim prowadzi jeden kierunek nauczania, tj. zarządzanie. Najbardziej oblegane są tzw. specjalności podwójne: zarządzanie produkcją i zarządzanie logistyką, przedsiębiorczość i zarządzanie małą firmą oraz zarządzanie kadrami. We wrześniu 2018 r. uczelnia uzyskała zgodę na nowy kierunek prawo i finanse w biznesie, a pierwszą rekrutację zaplanowano na grudzień 2018 r. na studia rozpoczynające się w marcu 2019 r.

Ponad połowa przyjętych na **Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu** to studenci fizjoterapii. Najmniej chętnych jest na kierunek wychowanie fizyczne. Niepokojące jest, że jest to stała wieloletnia tendencja, wynikająca prawdopodobnie z braku miejsc pracy i bardzo niskich zarobków, szczególnie na początku drogi zawodowej. Ze względu na brak zgody władz rektorskich z Poznania na tworzenie nowych kierunków w trakcie zmian wynikających z wdrażania ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Wydział nie tworzy nowych kierunków, bardziej odpowiadających rynkowi pracy.

Uwarunkowania prawne⁶

Na sytuację szkolnictwa wyższego w całym kraju wpływają zmiany prawne. Na szczeblu rządowym przygotowano nową ustawę o szkolnictwie wyższym, tj. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, przyjętą przez Sejm w lipcu 2018 r. Zmiana przepisów determinuje konieczność dostosowania się do nowych uwarunkowań, m.in. nowego podejścia do zarządzania i reorganizacji uczelni.

Uniwersytet Zielonogórski, jako najsilniejsza jednostka w regionie, jest w nieco innej sytuacji niż uczelnie małe, a zmiany związane z nowymi regulacjami prawnymi dotkną go w innym wymiarze. Niemniej jednak będą one miały decydujący wpływ również na funkcjonowanie tej uczelni. Uniwersytet jest obecnie na wstępnym etapie wdrażania nowej ustawy, której skutki będą poznawane z czasem.

⁶ Opis na podstawie informacji przekazanych przez uczelnie.

Dla **Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim** podstawową kwestią jest niepewność, co do np. sposobu naliczania subwencji dla uczelni publicznych w roku akademickim 2018/2019, jak również brak aktów podstawowych niezbędnych do całościowego wdrożenia ustawy, a także problem przyporządkowania kierunków do dyscyplin w świetle nowych regulacji prawnych oraz brak – na obecną chwilę – wzorcowych statutów uczelni.

Nowa ustawa wymaga m.in. przygotowania nowego statutu uczelni wyższych. W myśl nowych przepisów **Collegium Polonicum** (CP) może być definiowane jako filia Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. W odniesieniu do CP ustawa łagodzi warunki uruchamiania nowych kierunków studiów, pod warunkiem, że nie są one prowadzone jednocześnie w różnych jednostkach tej samej uczelni (np. na 2 wydziałach). Wyjątkiem jest filia, ale tu zgodę na prowadzenie kierunku musi wyrazić MNiSW. W roku 2019 zostanie określony ostateczny kształt prawno-organizacyjny Collegium Polonicum UAM w Słubicach w odniesieniu do nowej ustawy. Uszczegółowieniu ulegnie także opis profilu jednostki w zakresie współpracy z Uniwersytetem Europejskim Viadrina we Frankfurcie nad Odrą. Na przełomie lat 2019/20 ma zostać ukonstytuowana w Collegium Polonicum wspólna jednostka ENS („European New School for Digital Studies”), więc rok 2019 będzie okresem przygotowawczym także i do tego działania.

Nowa ustawa o szkolnictwie wyższym pozwala na zatrudnianie na studiach zawodowych na profilu praktycznym osób, które wykazują się realnym doświadczeniem praktycznym, a nie tylko stopniami czy tytułami naukowymi. Władze **Wyższej Szkoły Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim** upatrują w tym szansę rozwoju, jako szkoły wyższej o praktycznym profilu nauczania. Z drugiej jednak strony zatrudnianie praktyków na ¼ etatu wg poprzednich przepisów nie obciążało tak bardzo menadżerów, którym trudno jest pogodzić obowiązki na uczelni w pełnym wymiarze czasu pracy z obowiązkami w swoich firmach. Niestety większość udogodnień znajdujących się w nowych przepisach nie dotyczy uczelni niepublicznych. Ograniczenia dotyczą np. liczby studentów dziennych (stacjonarnych), bez których nie można korzystać z dofinansowania w projektach unijnych. Trudnością może też być punkt zawarty w projekcie rozporządzenia w sprawie warunków oceny programowej dotyczący kwalifikacji opiekunów praktyk. Przedsiębiorstwa często nie mają osób przeszkolonych w tym zakresie, szczególnie małe, a opieka wiąże się z dodatkowymi obowiązkami, na które pracownicy firm fizycznie nie mają czasu.

W przypadku **Zamiejscowego Wydziału Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu** trudności wynikają z faktu, iż z mocy obowiązującej nowej ustawy z dniem 1.10.2018 r., stał się on filią i po okresie przejściowym (upływającym 30.09.2019 r.) posiadane uprawnienia do nadawania stopnia dr nauk o kulturze fizycznej przeniesione zostaną do uczelni macierzystej w Poznaniu i nadawane będą już tylko przez senat uczelni – tracone są uprawnienia do nadawania stopnia dr w Gorzowie Wielkopolskim. Równoczesne ustawowe zmiany w zakresie zapewnienia minimum kadrowego na kierunkach (w chwili obecnej nie potrzeba odpowiedniej liczby pracowników posiadających określone stopnie i tytuły naukowe, wystarczy zrealizować ponad 50 % zajęć na kierunkach praktycznych i ponad 75 % zajęć na kierunkach ogólnoakademickich przez pracowników pierwszo-pełnoetatowych, np. mogą być tylko wykładowcy z tytułem magistra), spowodowały, że władze rektorskie nie przedłużyły umów między innymi z 6 samodzielnymi pracownikami naukowymi, w tym z 2 profesorami belwederskimi. W chwili obecnej AWF w Gorzowie Wielkopolskim dysponuje minimalną liczbą pracowników samodzielnych (8 osób) niezbędnych do przyznawania stopnia dr do 30 września 2019 r. Potem już też nie będą niezbędni. Wydział w chwili obecnej realizuje godziny dydaktyczne na kierunkach tylko w zakresie wymaganych ilości godzin do minimum (jw. 50 % i 75 %). Pozostałe godziny realizowane są przez osoby zatrudnione na umowę zlecenie, co w znacznym stopniu ogranicza rozwój Wydziału pod kątem posiadanej kadry i na pewno negatywnie wpłynie na wypełnienie narzuconych wymogów w kolejnej ocenie parametrycznej. Podsumowując, nowa ustawa spowodowała, iż nastąpiło znaczące obniżenie ilości pracowników posiadających stopień dr hab. i tytuł prof. ale też dr. W roku ubiegłym na AWF w Gorzowie Wielkopolskim zatrudnione były 53 osoby. W 2018 r. ta liczba spadła już do 44, mimo porównywalnej ilości studentów. Możliwe to było dzięki nowym zapisom w ustawie, która pozwala na takie działania, a władze uczelni wykorzystują to do działań oszczędnościowych i stymulujących pracowników. Nowe wymagania dotyczące oceny parametrycznej, która

zostanie przeprowadzona w 2021 r. za lata 2017-20, w przypadku małych uczelni jak AWF w Gorzowie Wielkopolskim, z ograniczoną liczbą pracowników, spowodują, że nie będzie on w stanie fizycznie (za małą liczbą pracowników) wypełnić na odpowiednim poziomie wszystkich wymogów mogących zapewnić jej ocenę na poziomie B+ lub więcej, co zgodnie z zapisami nowej ustawy spowoduje przesunięcie jej do grupy uczelni zawodowych. Podobny scenariusz może dotyczyć wszystkich małych uczelni w Lubuskiem.

Rynek pracy⁷

Na koniec września 2018 r. w rejestrach powiatowych urzędów pracy znajdowało się 21 627 osób bezrobotnych, tj. o 4 016 mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego (o blisko 16 % mniej). Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 5,7 %, tyle samo co w kraju (rok wcześniej w województwie lubuskim – 6,8 %, w kraju – 6,8 %). Wśród bezrobotnych 2 403 osoby posiadały wykształcenie wyższe, tj. 11,1 % ogółu. Dla porównania na koniec września 2017 r. było ich 2 678 osób, tj. 10,4 % ogółu.

W pierwszym półroczu 2018 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowały się 1 964 osoby posiadające zawód specjalisty (z tego 301 absolwentów⁸). Na koniec czerwca 2018 r. w rejestrach pozostawało 1 091 specjalistów (z tego 62 absolwentów). Dla porównania w pierwszym półroczu 2017 r. napływ specjalistów wyniósł 2 320 osób (z tego 348 absolwentów), zaś na koniec czerwca 2017 r. ich liczba wynosiła 1 777 (z tego 78 absolwentów).

Podsumowując można stwierdzić, że sytuacja na lubuskim rynku pracy poprawia się. Jednym z największych beneficjentów tej poprawy są osoby posiadające wyższe wykształcenie. Liczba ofert pracy jest znaczna, co powoduje, że liczba bezrobotnych w wielkiej grupie zawodów „specjaliści” systematycznie maleje. Wprawdzie napływ absolwentów do bezrobocia kształtuje się na poziomie ponad 300 osób (w skali półrocznej), jednak można z dużą pewnością przypuszczać, że szybko odnajdują się na lubuskim rynku pracy, czego efektem jest niska liczebność tej kategorii bezrobotnych na koniec okresu sprawozdawczego (na koniec pierwszego półroczu 2018 r. – 62 osoby).

Programowanie wsparcia Unii Europejskiej na rzecz szkolnictwa wyższego w wymiarze regionalnym⁹

Oprócz aktualnego bezpośredniego wsparcia szkolnictwa wyższego przez samorząd województwa, w najbliższym czasie należy rozpocząć aktywne działania nie mające charakteru bezpośredniego, ale dotyczące tego zagadnienia w sposób horyzontalny, tj. programowanie wsparcia unijnego w okresie 2021-2027. Strategiczne kierunki rozwoju dla szkolnictwa wyższego, jakie określono w dokumencie: „Kierunki rozwoju szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim do roku 2030” są zbieżne z celami polityk unijnych. Programowanie w zakresie wsparcia unijnego, w tym na szczeblu województwa, bardzo mocno bazuje na analizach i zapisach dokumentów strategicznych i operacyjnych regionu. W związku z czym, w trakcie prac nad przygotowaniem programów, które będą realizowane z udziałem środków UE na obszarze województwa lubuskiego w okresie 2021-2027, będą brane pod uwagę takie działania, które wpiszą się w założenia uwzględnione w dokumencie „Kierunki rozwoju (...)”. Mając na uwadze konieczność koncentracji tematycznej oraz ograniczenia, jakie są definiowane na poziomie prawodawstwa UE, należy spodziewać się, iż zadanie dotyczące objęcia wsparciem unijnym rozwoju regionalnych uczelni nie będzie w całości odpowiadało założonym kierunkom (nie obejmie wszystkich zdefiniowanych działań) z uwagi chociażby na zasadę dodatkowości wsparcia w ramach polityki spójności. Niezbędne będzie zatem wypracowanie rozwiązań, które w sposób najbardziej optymalny pozwolą wykorzystać możliwości rozwojowe lubuskich uczelni.

⁷ Materiał przekazany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze.

⁸ Osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

⁹ Materiał przekazany przez Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym UMWL.

Należy również pamiętać, że wyznaczenie regionalnych Inteligentnych Specjalizacji (IS) jest warunkiem ex-ante dla działań w zakresie unijnego wsparcia B+R zarówno w okresie 2014-2020, jak i dla przyszłej perspektywy finansowej UE.

Niezbędny będzie zatem przegląd specjalizacji i aktualizacja „Programu Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego” (PRI). Taki przegląd będzie prowadzony również w oparciu o wypracowane w regionie kierunki rozwoju poszczególnych obszarów, w tym szkolnictwa wyższego. Dotychczasowe zapisy PRI, w obecnym brzmieniu już wskazują na znaczną zbieżność wybranych celów rozwoju specjalizacji z kierunkami wyznaczonymi dla rozwoju szkolnictwa wyższego w regionie.

III. Karty zadań w ramach kierunków rozwoju szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim przewidzianych do realizacji na rok 2019

Członkowie Zespołu zostali poproszeni o przygotowanie kart działań. Mają one za zadanie przedstawić konkretne działania podejmowane w roku 2019 na rzecz rozwoju szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim zgodnie z ustaleniami dokumentu: „Kierunki rozwoju szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim do roku 2030”.

Kierunek 1. Atrakcyjne kształcenie, czyli koncentracja na tworzeniu atrakcyjnej oferty dydaktycznej i wsparcie dla studiujących.

1.1. Udzielanie dotacji samorządowych na profilowanie kształcenia w uczelniach, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków o znaczeniu strategicznym dla regionu, w obszarze nauk ścisłych, przyrodniczych, technicznych i ekonomicznych. Ograniczenie wewnętrznej konkurencji i dublowania kierunków studiów.

Zadanie	Dotacja podmiotowa na wsparcie kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Zielonogórskim.
Podmiot odpowiedzialny	Województwo Lubuskie, realizator Uniwersytet Zielonogórski w Zielonej Górze.
Opis zadania	Dofinansowanie kosztów związanych z kształceniem studentów kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Zielonogórskim. Środki przeznaczone zostaną na wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzeń pracowników Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu (nauczyciele akademicki i pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi) oraz osób świadczących usługi edukacyjne na rzecz tego Wydziału, które to osoby i pracownicy bezpośrednio podejmują czynności związane z kształceniem studentów stacjonarnych.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Liczba pracowników uczelni ze stopniem naukowym/tytułem naukowym. Wynik oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej.
Finansowanie	Budżet Województwa Lubuskiego – 3 000 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Ochrony Zdrowia UMWL

Zadanie	Wsparcie finansowe kierunków dietetyka i fizjoterapia w Zamiejscowym Wydziale Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Infrastruktury Społecznej.
Opis zadania	W roku 2019 wsparcie otrzyma Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu na pokrycie kosztów osobowych związanych z prowadzeniem studiów na kierunkach: dietetyka i fizjoterapia w gorzowskim Wydziale Uczelni.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Absolwenci kierunków dietetyka i fizjoterapia.
Finansowanie	Środki z budżetu Województwa Lubuskiego na 2019 r. w wysokości 200 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury Społecznej UMWL

1.2. Wdrażanie programów stypendialnych dla studentów oferowanych przez samorząd województwa i samorządy lokalne.

Zadanie	Pomoc materialna dla studentów kierunków lekarskich.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Ochrony Zdrowia.
Opis zadania	Pomoc materialna przyznana będzie studentom III, IV, V lub VI roku studiów, którzy na podstawie podpisania umowy o pomocy materialnej, zobowiążą się m.in. do podjęcia pracy w podmiocie leczniczym na terenie województwa lubuskiego. Zasady przyznawania przez Województwo Lubuskie pomocy materialnej studentom kształcącym się na kierunkach lekarskich, określone zostały w uchwale Nr XLIII/651/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Liczba stypendystów.
Finansowanie	Budżet Województwa Lubuskiego - 1 000 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Ochrony Zdrowia UMWL

Zadanie	Pomoc materialna dla studentów studiów stacjonarnych wyższych uczelni z terenu województwa lubuskiego.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Infrastruktury Społecznej.
Opis zadania	<p>Województwo Lubuskie mając na uwadze wsparcie młodych Lubuszan w ramach wyrównywania szans edukacyjnych utworzyło program pomocy materialnej w postaci stypendiów dla studentów studiów stacjonarnych zamieszkujących na terenie naszego województwa, uczących się i podejmujących kształcenie na lubuskich uczelniach.</p> <p>Jednym z głównych celów tej inicjatywy jest zachęcenie maturzystów do podejmowania nauki na lubuskich uczelniach i związania swojej kariery zawodowej i dalszych losów z regionem.</p> <p>W ramach stypendiów Marszałka Województwa Lubuskiego przewidziano „stypendia motywujące” dla osób podejmujących studia w województwie oraz „stypendia przedsiębiorcze” na rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej.</p> <p>Wstępnie zakłada się, że stypendium motywujące będzie wynosiło nie mniej niż 500 zł i nie więcej niż 1 000 zł miesięcznie na okres 9 miesięcy tj. od 1 października danego roku kalendarzowego do 30 czerwca następnego roku. Natomiast stypendyści stypendium przedsiębiorczego otrzymają jednorazowo 5 000 zł.</p>
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Skierowanie pomocy materialnej do studentów kierunków z obszarów: technicznych, ścisłych, ekonomicznych i przyrodniczych podyktowane jest zapotrzebowaniem rynku pracy w regionie. Zakłada się, że stypendia zachęcą młodzież do studiowania na lubuskich uczelniach.
Finansowanie	Środki zaplanowano w budżecie Województwa w wysokości 220 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury Społecznej UMWL

1.3. Realizacja programów płatnych staży i praktyk dla studentów w lubuskich firmach i instytucjach publicznych.

Koordinacją i informacją nt. płatnych staży i praktyk dla studentów w lubuskich firmach i instytucjach publicznych, zgłaszanych na bieżąco do uczelni indywidualnie przez firmy i instytucje zajmują się biura karier na uczelniach.

1.4. Wdrażanie systemu samorządowych dotacji dla studenckich i szkolnych grup, kół zainteresowań na działania aktywizujące i rozwijające, udział w prestiżowych konkursach, przeglądach.

Zadanie	Lubuskie Obywatelskie Inicjatywy Młodzieżowe
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki.
Opis zadania	<p>Lubuskie Obywatelskie Inicjatywy Młodzieżowe w ramach kampanii Młodzi On-Life to zadanie publiczne, którego głównym celem jest aktywizowanie młodych mieszkańców województwa lubuskiego realizujących swoje projekty. Jest to otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego obejmującego dotacje dla NGO, studenckich i szkolnych grup, kół zainteresowań.</p> <p>Projekt na rzecz młodzieży (do 35. roku życia włącznie) obejmował będzie dwie sfery realizacji zadań:</p> <p>Promocja świadomości obywatelskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • promujące rozwój świadomości obywatelskiej – aktywność i zaangażowanie w działania związane z młodym społeczeństwem obywatelskim, • stymulujące rozwój społeczności lokalnej, • zwiększające wiedzę w zakresie edukacji prawnej, • projekty na rzecz wzmacniania zaufania i więzi między samorządem a młodymi obywatelami (kapitału społecznego), zdolności do współpracy w najbliższym otoczeniu dla osiągnięcia wspólnych celów czy wzmacniania zbieżnych wartości. <p>Promocja idei integracji europejskiej oraz rocznicy wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Dotacje udzielane w ramach Inicjatyw Młodzieżowych będą wynosić 10 000 zł dla każdego projektu.</p>
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	<p>Wzrost udziału młodych w projektach realizowanych przez organizacje pozarządowe.</p> <p>Wskaźnik - liczba projektów realizowanych w ramach otwartego konkursu ofert.</p>
Finansowanie	<p>Planowany 1 000 000 zł w budżecie województwa lubuskiego na 2019 r.</p> <p>Wzrost świadomości obywatelskiej młodych lubuszan.</p>
Zgłoszone przez	Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki, Pełnomocnik ds. młodzieży UMWL

1.5. Przygotowanie specjalnej oferty dla uczniów i studentów – kreowanie regionu lubuskiego, a szczególnie ośrodków akademickich jako atrakcyjnych i przyjaznych miejsc życia i nauki studenta.

Zadanie	Diagnoza stanu szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Statystyczny w Zielonej Górze.
Opis zadania	Diagnoza roczna stanu szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim przygotowana w oparciu o dane statystyczne. Liczba szkół wyższych, studentów, absolwentów, nauczycieli akademickich, cudzoziemców, studenci otrzymujący stypendia i zapomogi. Materiał uzupełniający do raportu monitorującego.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Przygotowanie informacji i wzmocnienie wiedzy nt. studentów i szkół wyższych w regionie lubuskim. Liczba raportów.
Finansowanie	Środki własne Urząd Statystyczny w Zielonej Górze.
Zgłoszone przez	Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

Zadanie	Karta Młodych.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Miasta Zielona Góra.
Opis zadania	Program Karta Młodych skierowany jest do uczniów i studentów Zielonej Góry, którzy są w mieście zameldowani i jednocześnie mają ukończone 18 lat. Posiadacze karty otrzymują zniżki u wybranych partnerów.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Liczba wydanych kart.
Finansowanie	Finansowanie z budżetu miasta, zaangażowanie partnerów prywatnych.
Zgłoszone przez	Urząd Miasta Zielona Góra

Zadanie	Dotacja dla Uniwersytetu Zielonogórskiego na realizację zadań miasta.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Miasta Zielona Góra, Departament Przedsiębiorczości i Gospodarki Komunalnej.
Opis zadania	Zielona Stypendia. Debiuty. Kuźnia Kadr.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Promocja Miasta Zielona Góra.
Finansowanie	115 000 zł - budżet Miasta Zielona Góra
Zgłoszone przez	Urząd Miasta Zielona Góra

Zadanie	Biblioteki dla studentów.
Podmiot odpowiedzialny	Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wielkopolskim – Dział Zbiorów Regionalnych, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.
Opis zadania	<ol style="list-style-type: none"> Spotkania ze studentami kierunków humanistycznych - prezentacja zbiorów regionalnych w kontekście wyboru tematów przyszłych prac licencjackich i magisterskich. Celem spotkań jest pomoc przy wyborze tematów prac poprzez zasugerowanie obszarów do tej pory mało zbadanych lub kompletnie pominiętych, a co za tym idzie pomoc przy szukaniu materiałów. Wieczory studenckie – czyli studenci za katedrą. W ramach współpracy z Uniwersytetem Zielonogórskim, raz na dwa miesiące organizowane będą w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze wykłady i debaty w wykonaniu studentów i doktorantów UZ. Prelegenci mają możliwość własnego wyboru tematu i swojego publicznego, naukowego wystąpienia. WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze oferuje możliwość odbycia praktyk

	<p>studenckich.</p> <p>4. Ameryka w twojej bibliotece (WiMBP w Gorzowie Wielkopolskim) .</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szkolenia z zakresu obsługi naukowych i popularnych baz danych, udostępnionych w ramach programu „Ameryka w twojej bibliotece” (Czytelnia Czasopism). Celem zadania jest przeszkolenie uczniów szkół średnich, studentów i wszystkich zainteresowanych z korzystania z udostępnionych przez Ambasadę USA baz danych. • Szkolenia z zakresu oferty stypendialnej i grantowej oferowanej polskim studentom przez instytucje amerykańskie. Celem zadania jest poinformowanie uczniów szkół ponadpodstawowych oraz studentów o ofercie stypendialnej oferowanej przez różne instytucje w USA. • Wykłady naukowe i popularnonaukowe na temat historii, kultury i polityki Stanów Zjednoczonych. Celem zadania jest poszerzenie wiedzy grupy docelowej (uczniowie szkół średnich, studenci, seniorzy) na temat historii i kultury Stanów Zjednoczonych.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	<p>Dzięki współpracy kolejne partie zbiorów biblioteki są opracowywane i popularyzowane wśród młodego pokolenia lubuskich studentów.</p> <p>Wzrost czytelnictwa, edukacja kulturalna, promowanie nowoczesnych technologii, zintegrowanie środowiska studenckiego.</p> <p>Praktyczne przygotowanie studentów do pracy zawodowej.</p> <p>Poszerzenie wiedzy grupy docelowej oraz zwiększenie liczby użytkowników baz danych.</p> <p>Pomiar efektywności będzie dokonywany za pomocą rejestracji użytkowników.</p> <p>Zwiększenie wiedzy grupy docelowej o ofercie stypendialnej w USA i zachęcenie uczestników do udziału; efekt zostanie zmierzony liczbą osób aplikujących o stypendia.</p> <p>Poszerzenie wiedzy grupy docelowej na temat; pomiar efektywności będzie dokonywany za pomocą konkursów, ankiet itp.</p>
Finansowanie	Środki własne WiMBP, grant Departamentu Stanu USA (po przyznaniu dotacji).
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury Społecznej UMWL

Zadanie	Teatr dla studentów.
Podmiot odpowiedzialny	Teatr im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim, Lubuski Teatr w Zielonej Górze.
Opis zadania	<p>W ramach zadania na wybrane spektakle studenci będą mogli nabyć w gorzowskim teatrze bilety ulgowe za kwotę 19 zł za okazaniem w kasie teatru aktualnej legitymacji studenckiej.</p> <p>Średnio raz w miesiącu w ramach „Premier studenckich” proponowane są studentom bilety na wybrany spektakl w Lubuskim Teatrze w Zielonej Górze w promocyjnej cenie 15 zł. Lubuski Teatr włączył się także w inicjatywę „Karta Młodych” w ramach, której każda ucząca się osoba (18+) mieszkająca w regionie będzie mogła nabyć bilety indywidualne ze zniżką przewidzianą dla biletów grupowych.</p>
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	<p>Podwyższenie kompetencji kulturowych młodzieży studenckiej.</p> <p>Aktywny udział studentów w życiu kulturalnym Gorzowa Wielkopolskiego i Zielonej Góry.</p> <p>Przygotowanie oferty atrakcyjnej dla młodego widza. Prezentacja repertuaru, który posłuży w rozwoju merytorycznym i w dydaktyce studentów. Jest to również dobry pomysł na kontekstualizację treści rozwijanych przez studia humanistyczne.</p>
Finansowanie	Uniwersytet Zielonogórski dofinansowuje każdy bilet w ramach „Premier studenckich” kwotą 15 zł.
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury Społecznej UMWL

Zadanie	Bilety ulgowe dla dzieci i studentów na przedstawienie „Romantycznie lecz klasycznie”.
Podmiot odpowiedzialny	Filharmonia Zielonogórska im. T. Bairda w Zielonej Górze.
Opis zadania	<p>Bilety promocyjne dla studentów na wybrane koncerty symfoniczne są wynikiem wieloletniej współpracy ze środowiskiem studenckim, w tym z Parlamentem Studenckim.</p> <p>Udział w koncertach jest dla młodych ludzi szansą na poznanie zarówno wybitnych</p>

	solistów, którzy występują w Filharmonii Zielonogórskiej jak i muzycznego repertuaru. Koncerty spełniają więc ważną rolę edukacyjną.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Zwiększenie liczby słuchaczy w wieku 18-25 lat.
Finansowanie	Urząd Marszałkowski, MKiDN.
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury Społecznej UMWL

Zadanie	Wysokiej jakości oferta rozwoju sportowego w ramach akademickich klubów sportowych: <ul style="list-style-type: none"> • lekkoatletyka, • wioślarstwo, • kajakarstwo.
Podmiot odpowiedzialny	Klub Sportowy AZS - AWF Gorzów
Opis zadania	Zawodniczki i zawodnicy Klubu Sportowego AZS - AWF w Gorzowie Wielkopolskim, jednocześnie studenci ZWKF w Gorzowie Wielkopolskim AWF w Poznaniu będą brali udział w działaniach promocyjnych uczelni. Celem jest promowanie studiowania na Wydziale, kreowanie atrakcyjnego wizerunku uczelni wewnątrz oraz poza regionem, w tym za granicą. Bazą działań promocyjnych będzie również dalsze rozwijanie Akademickiego Centrum Szkolenia Sportowego przy ZWKF dla potrzeb reprezentacji olimpijskiej w wiodących dyscyplinach tj. kajakarstwie i wioślarstwie poprzez rekrutację wybitnych zawodniczek i zawodników do w/w Centrum. Sportowcy podczas kierunkowych działań promocyjnych będą wspierać rekrutację na studia wyższe podczas wizyt studyjnych i prezentacji działalności uczelni. W/w działalność wizerunkowa oparta będzie również o prezentację logo uczelni podczas zawodów krajowych i zagranicznych. W powyższe działania włączają się również szkoleniowcy poszczególnych sekcji. Uczelnia tworzy atrakcyjne warunki studiowania. Klub uczelniany daje możliwość wzmocnienia praktycznego aspektu programów studiów, poprzez praktyki dla studentów w grupach sportowych oraz możliwość realizacji planów zawodowych w poszczególnych komórkach Klubu dla studentów i absolwentów.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wiarygodna promocja studiowania na ZWKF. Kreowanie atrakcyjnego wizerunku uczelni w kraju i za granicą. Tworzenie właściwego klimatu, przyjaznego dla studiowania. Wymierny wzrost zainteresowania podczas rekrutacji oraz wzrost liczby studentów.
Finansowanie	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze – 10 000 zł.
Zgłoszone przez	Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu

1.6. Promowanie studiowania na lubuskich uczelniach, kreowanie atrakcyjnego wizerunku uczelni wewnątrz oraz poza regionem, w tym zagranicą. Szczególnie ważne jest wsparcie rekrutacji na studia wyższe poprzez tworzenie więzi młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych z regionalnymi uczelniami z uwzględnieniem włączenia uczelni w proces dydaktyczny, doradztwa zawodowego, zajęć pozalekcyjnych, kursów przygotowawczych, wizyt studyjnych i prezentacji działalności uczelni.

Zadanie	Prowadzenie Uniwersyteckiego Liceum Ogólnokształcącego UAM w Słubicach (ULO UAM).
Podmiot odpowiedzialny	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.
Opis zadania	Uniwersyteckie Liceum Ogólnokształcące zostało pomyślane i utworzone w 2018 r. jako szkoła dla ambitnych uczniów, chcących rozszerzać swoją wiedzę objętą programem szkolnym i spotykać się z nauczycielami, którzy z pasją tę wiedzę przekazują. Kadre pedagogiczną Liceum tworzą specjaliści w swoich dyscyplinach, łączący wiedzę z talentem dydaktycznym, wśród których są pracownicy naukowo-dydaktyczni UAM. Dzięki relacji mistrz-uczeń (system tutoring) uczniowie korzystają już na poziomie liceum z zasobów naukowych UAM. Uczniowie mają do wyboru jeden z profili kształcenia:

	humanistyczny, biologiczno-chemiczny lub matematyczno-fizyczny.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Rekrutacja ok. 60 uczniów w każdym roku szkolnym. Liceum zamierza realizować zadania dydaktyczne, opiekuńcze i wychowawcze, zapewniając uczniom możliwość rozwoju w zgodzie z ich potrzebami i możliwościami psychofizycznymi, w warunkach poszanowania godności osobistej oraz wolności światopoglądowej i wyznaniowej.
Finansowanie	Środki własne ULO (czesne + darowizny), Środki finansowe pochodzące z budżetu Powiatu Słubickiego (dotacja).
Zgłoszone przez	Collegium Polonicum

Zadanie	Spotkania i działania w szkołach ponadgimnazjalnych (średnich) promujące kształcenie w województwie lubuskim.
Podmiot odpowiedzialny	Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim.
Opis zadania	Prezentacje oferty WSB oraz informowanie o warunkach rekrutacji w szkołach publicznych w świetle nowej ustawy. Małe projekty (np. w ramach Lubuskich Inicjatyw Młodzieżowych) wiążące młodzież z regionem, w tym promocja mediacji rówieśniczych jako formy polubownego rozwiązywania sporów – działania skierowane do młodzieży i do nauczycieli oraz dyrektorów szkół. Działania związane z kształceniem postaw obywatelskich.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wzrost zainteresowania ofertą lubuskich szkół wyższych. Liczba kandydatów na studia.
Finansowanie	Środki własne. Środki Lubuskich Inicjatyw Młodzieżowych lub miejskie środki konkursowe.
Zgłoszone przez	Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim

Zadanie	Klasy patronackie Uniwersytetu Zielonogórskiego.
Podmiot odpowiedzialny	Uniwersytet Zielonogórski.
Opis zadania	Uniwersytet ma za zadanie umożliwić uczniom klasy patronackiej korzystanie ze swojej oferty naukowo-dydaktycznej, w tym również z zaplecza aparaturowego oraz wspomagać wszechstronny rozwój intelektualny młodzieży poprzez kontakt z kadrą naukowo-dydaktyczną oraz studentami. Odpowiedni wydział UZ zobowiązuje się do: umożliwienia uczniom klasy patronackiej udziału w zajęciach otwartych (wykładach, seminariach, warsztatach) z oferty dydaktycznej, udziału w pracach badawczych realizowanych na wydziale, współpracy ze studentami UZ, w szczególności poprzez kontakt z kołami naukowymi działającymi na wydziale i brania udziału w ich przedsięwzięciach. W 2019 r. funkcjonują następujące klasy patronackie UZ: <ul style="list-style-type: none"> – Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska (V Liceum Ogólnokształcące w Zielonej Górze, Zespół Szkół Budowlanych w Zielonej Górze, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Nowej Soli, Technikum Budowlane przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Drezdenku, Zespół Szkół Ekonomiczno-Technicznych we Lwówku Śląskim, Zespół Szkół Technicznych w Lubsku). – Wydział Fizyki i Astronomii (współpraca z III LO im. Juliusza Słowackiego w Lesznie; podpisana oficjalnie umowa z objęciem patronatu nad klasami matematyczno-fizycznymi; podpisana umowa patronacka nad zespołem licealistów z III LO w Zielonej Górze, pracujących nad projektem naukowym, w ramach konkursu CanSat; objęcie patronatem - nie podpisano jeszcze oficjalnej umowy - drugiego zespołu z II LO w Zielonej Górze pracującego nad projektem naukowym w ramach konkursu CanSat).

- Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu (Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Bolesława Chrobrego w Szprotawie, XXXVIII Dwujęzyczne Liceum Ogólnokształcące im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w Poznaniu, V Liceum Ogólnokształcące im. kpt. pil. Eugeniusza Horbaczewskiego w Zielonej Górze).
- Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii (III LO w Lesznie).
- Wydział Nauk Biologicznych (Zespół Szkół Ogólnokształcących i Ekonomicznych w Lubsku, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Szprotawie, Zespół Szkół Ogólnokształcących w Gubinie, IV Liceum Ogólnokształcące w Zielonej Górze, Liceum Ogólnokształcące K. Baczyńskiego w Nowej Soli, Liceum Ogólnokształcące im. Rotmistrza Witolda Pileckiego w Sulechowie).
- Wydział Prawa i Administracji (Liceum Ogólnokształcące w Szprotawie, VII Liceum Ogólnokształcącym im. Jarosława Dąbrowskiego w Zielonej Górze).

Drugą formą współpracy UZ ze szkołami średnimi jest współpraca obejmująca zapraszanie uczniów tych szkół na zajęcia prowadzone na UZ oraz organizowane konkursy tematyczne. W ramach tej współpracy planuje się tworzenie klas patronackich. Ta forma jest realizowana przez następujące wydziały i szkoły:

- Wydział Artystyczny (szkoły współpracujące z Instytutem Sztuk Wizualnych w 2019 r.: Zespół Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego w Zielonej Górze - klasy technikum o profilach: Technik Grafiki i Poligrafii Cyfrowej, Technik Fotografii i Multimediiów, Zespół Szkół Budowlanych im. Tadeusza Kościuszki w Zielonej Górze, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego - CKZiU Elektryk w Nowej Soli, VI Liceum Ogólnokształcące "Alter Ego" w Zielonej Górze, Szkoła Podstawowa nr 1 w Zielonej Górze, Liceum Plastyczne w Gorzowie Wielkopolskim).
- Wydział Ekonomii i Zarządzania (Zespół Szkół Ekonomicznych w Zielonej Górze, I Liceum Ogólnokształcące im. Edwarda Dembowskiego w Zielonej Górze, III Liceum Ogólnokształcące im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze, IV Liceum Ogólnokształcące w Zielonej Górze im. kpt. pil. Eugeniusza Horbaczewskiego w Zielonej Górze).
- Wydział Fizyki i Astronomii - podpisana współpraca ze Stowarzyszeniem Nauczycieli Fizyki, w ramach którego prowadzi się różne działania (w tym organizacja w 2018 r. XIX Ogólnopolskiego Forum Nauczycieli Przedmiotów Przyrodniczych).
- Wydział Humanistyczny (Zespół Szkół Plastycznych, I LO w Zielonej Górze, II LO w Zespole Szkół Ekologicznych w Zielonej Górze, IV LO w Zespole Szkół Akademickich, V LO w Nowej Soli, Społeczne Liceum Ogólnokształcące w Żarach, Zespół Szkół Ogólnokształcących w Żaganiu, Zespół Szkół Tekstylno-Handlowych w Żaganiu, Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Wolsztynie, Zespół Szkół Rolniczych i Technicznych w Powodowie, Zespół Szkół Zawodowych w Wolsztynie, LO im Braci Śniadeckich w Zgorzelcu, Zespół Szkół Technicznych im. Mikołaja Kopernika w Zielonej Górze).
- Wydział Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki (Liceum Ogólnokształcące im. Braci Śniadeckich w Zgorzelcu, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Międzyrzeczu, Zespół Szkół Technicznych i Licealnych w Żaganiu, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2 "Elektronik" w Zielonej Górze, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 im. Leszka Kołakowskiego w Kożuchowie, Zespół Szkół Ekonomicznych Żary, I Zespół Szkół im. Stanisława Staszica Wschowa, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Krośnie Odrzańskim, Zespół Szkół Licealnych i Technicznych im. S. Staszica w Gubinie, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Zespół Szkół Elektronicznych i Samochodowych w Zielonej Górze, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 "Budowlanka" im. Tadeusza Kościuszki w Zielonej Górze).
- Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii (VII LO i IV LO w Zielonej Górze oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących i Ekonomicznych w Lubsku).

Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Zainteresowanie młodzieży szkół średnich funkcjonowaniem szkoły wyższej, a w szczególności UZ. Włączenie się nauczycieli UZ do kształcenia młodzieży szkół średnich. Uczestnictwo merytoryczne nauczycieli UZ w modernizację programów kształcenia w szkołach średnich.
Finansowanie	Fundusz własny UZ. Niezbędny do rozwinięcia tej działalności fundusz powinien opiewać na kwotę około 100 000 zł.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

1.7. Tworzenie atrakcyjnych warunków studiowania przez uczelnie, m.in. wzmocnienie praktycznego aspektu programów studiów, stosowanie metod aktywizujących studenta, rozpowszechnianie nowoczesnych technologii w procesie dydaktycznym, zwiększanie dostępu do nowoczesnej infrastruktury m.in. laboratoriów.

Zadanie	Wznowienie rekrutacji na kierunku filologia polska jako obca.
Podmiot odpowiedzialny	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Collegium Polonicum UAM w Słubicach.
Opis zadania	Z uwagi na decyzję MNiSW o likwidacji tzw. Zamiejscowych Ośrodków Dydaktycznych (ZOD) z dnia 30.09.2017 r. rekrutacja na kierunku filologia polska jako obca w roku akademickim 2018/19 nie odbyła się. W roku 2019 w oparciu o zapisy nowej ustawy (tzw. ustawy 2.0) ma zostać opracowana dokumentacja celem złożenia wniosku do Ministerstwa o wyrażenie zgody na prowadzenie kierunku.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Rekrutacja ok. 40 studentów.
Finansowanie	Środki własne UAM w Poznaniu.
Zgłoszone przez	Collegium Polonicum

Zadanie	Remont i modernizacja Dużej Auli w Collegium Polonicum UAM w Słubicach.
Podmiot odpowiedzialny	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Collegium Polonicum UAM w Słubicach.
Opis zadania	Na rok 2019 zaplanowano remont i modernizację dużej auli Collegium Polonicum UAM w Słubicach, która uległa zniszczeniu w wyniku pożaru dnia 31 lipca 2018 r. Duża Aula, jak i cały obiekt Collegium Polonicum od lat służą przede wszystkim nauce i kształceniu młodych ludzi z Polski i wielu krajów świata – placówka jest także miejscem intensywnej obecności Słubiczan oraz terenem spotkań, integracji i kooperacji mieszkańców obu stron polsko-niemieckiego pogranicza. Najcenniejszym pomieszczeniem jest Duża Aula Collegium Polonicum. Przywrócenie możliwości korzystania nie oznacza jednak w dzisiejszych czasach przywrócenia pierwotnych funkcji i pierwotnego standardu lecz oznacza konieczność dostosowania Auli do zmienionych w ciągu ostatnich 25 lat warunków technologicznych, cywilizacyjnych i społecznych. Remont i modernizacja Dużej Auli Collegium Polonicum zostanie przeprowadzona nie tylko w celu odbudowy, ale także po to, by udoskonalić możliwości korzystania z pomieszczenia dla celów akademickich oraz w celu realizacji szeroko rozumianej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	
Finansowanie	Środki własne UAM. Środki z ubezpieczenia. Dotacje instytucji zewnętrznych.
Zgłoszone przez	Collegium Polonicum

Zadanie	Warsztaty komputerowe „Wykorzystanie zasobów informacyjnych statystyki publicznej – aspekt praktyczny”.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Statystyczny w Zielonej Górze.
Opis zadania	Głównym celem warsztatów jest zapoznanie uczestników z przekrojem informacji znajdujących się w Banku Danych Lokalnych (BDL) oraz w Systemie Monitorowania Rozwoju STRATEG. Ponadto praktyczne rozwinięcie umiejętności w zakresie wyszukiwania oraz generowania zestawień danych statystycznych. Uczestnicy zdobędą również wiedzę na temat funkcjonalności BDL i STRATEGA oraz zawartych w nich metadanych. Pozyskane umiejętności pozwolą na efektywne wykorzystanie danych i informacji w procesie kształcenia, jak również będą wsparciem podczas wyboru tematów prac dyplomowych licencjackich i magisterskich
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Liczba uczestników szkoleń – 40.
Finansowanie	Środki własne Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze.
Zgłoszone przez	Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

Zadanie	Wzmacnianie praktycznego aspektu programów studiów.
Podmiot odpowiedzialny	Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim.
Opis zadania	Bieżące monitorowanie potrzeb rynku pracy (wydawnictwa WUP). Bieżąca współpraca z członkami Rady Biznesu funkcjonującego przy WSB od 7 lat ciała doradczego Rektora. Bieżąca aktualizacja sylabusów pod kątem ich spójności z potrzebami przedsiębiorców nawiązywanie nowych porozumień z pracodawcami w zakresie realizacji praktyk zawodowych.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Lepsze dostosowanie umiejętności praktycznych absolwentów do wymagań pracodawców. Podniesienie wskaźnika zadowolenia ze studiów i zatrudnialności oraz możliwości awansu absolwentów.
Finansowanie	Środki własne WSB.
Zgłoszone przez	Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim

Zadanie	Hybrydowy system inteligentnej diagnostyki modeli prognostycznych.
Podmiot odpowiedzialny	Wydział Techniczny, firma DB Polska.
Opis zadania	Projekt zakłada zbudowanie prototypu platformy “inteligentnej” diagnostyki i oceny modeli prognostycznych. W trakcie badań laboratoryjnych oraz eksperymentów w środowisku rzeczywistym platforma będzie testowana zarówno jako rozwiązanie lokalne, jak i usługa w chmurze obliczeniowej. Budowa platformy równolegle w dwóch środowiskach (lokalnym i chmurowym) jest uzasadniona z uwagi na indywidualne potrzeby i uwarunkowania potencjalnych użytkowników. Większość dużych firm (w tym w szczególności banki, firmy ubezpieczeniowe oraz sektor medyczny) uważa, że dane służące do modeli prognostycznych są danymi wrażliwymi stąd preferują rozwiązania lokalne. Rozwiązanie w chmurze obliczeniowej w początkowym okresie będzie dedykowane dla mniejszych przedsiębiorstw oraz instytucji, które są otwarte na przeniesienie części swoich danych do chmury. W 2019 r. założono opracowanie prototypu platformy inteligentnej diagnostyki i oceny modeli predykcyjnych.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Efektom uzyskanym w 2019 r. powinno być opracowanie prototypu platformy w oparciu o cztery modele. Ponieważ etap ten dotyczy złożonych zagadnień realizowanych dla różnych typów modeli, z których dla każdego należy przygotować odrębny zbiór danych, różne metody diagnostyki i oceny, optymalnym rozwiązaniem w kwestii pomiaru efektywności jest kontrola realizacji prac projektowych po kolei w następujących po sobie strumieniach. Jest to uzasadnione z uwagi na unikalne know-how i efekt uczenia się

	zespołu poprzez pracę tzw. "learning by doing".
Finansowanie	Na realizację zadania w 2019 r. przewidziano około 1 000 000 zł. Koszt zadania finansowany jest z uzyskanego dofinansowania Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz wkładu własnego firmy DB Polska.
Zgłoszone przez	Akademia Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim

Zadanie	Zajęcia edukacyjne dla studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki.
Opis zadania	Cykliczne zajęcia studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego, ze szczególnym uwzględnieniem studentów Instytutu Nauk o Żywności i Agrotechniki, Wydziału Zamiejscowego w Sulechowie. Tematyk zajęć obejmie realizację działań dydaktyczno-badawczych w zakresie upraw winorośli i procesu winifikacji. Celem zadania jest przekazanie studentom zainteresowanym rozpoczęciem działalności winiarskiej teoretycznej i praktycznej wiedzy na temat sposobów uprawy winorośli i prowadzenia winnicy na terenie województwa lubuskiego. Termin realizacji zadania: styczeń – grudzień 2019 r. Miejsce realizacji zadania: Lubuskie Centrum Winiarstwa w Zaborze.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Przygotowanie jak największej liczby młodych mieszkańców regionu do samodzielnej działalności w branży winiarskiej.
Finansowanie	Bezkosztowo w ramach prac Departamentu Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL.
Zgłoszone przez	Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL

1.8. Popularyzowanie podejścia do uczenia się przez całe życie i stałego podnoszenia kompetencji.

Zadanie	Współpraca w ramach partnerstwa lokalnego.
Podmiot odpowiedzialny	Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze, Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim i w Zielonej Górze.
Opis zadania	W ramach partnerstwa lokalnego Forum Poradnictwa Zawodowego: 1. we współpracy z akademickimi biurami karier opracowanie, aktualizacja i upowszechnianie informacji zawodowej, 2. w razie potrzeb realizowanie poradnictwa zawodowego w akademickich biurach karier, 3. promowanie poradnictwa zawodowego, 4. wymiana informacji o bieżącej działalności w zakresie całonocnego poradnictwa zawodowego, 5. koordynacja na zasadzie partnerstwa inicjatyw na rzecz rozwoju poradnictwa zawodowego.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Spotkanie ogólne dla uczestników partnerstwa lokalnego. Praca w zespołach zadaniowych. Praca w grupach roboczych. Informacja zawodowa w akademickich biurach karier. Poradnictwo zawodowe w akademickich biurach karier. Współredagowanie strony internetowej www.doradcazawodowy.zgora.pl .
Finansowanie	Zadanie realizowane w ramach środków na bieżącą działalność oraz z Funduszu Pracy (art. 108, pkt 2 Ustawy z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).
Zgłoszone przez	Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze

Zadanie	Warsztaty metodologiczne dotyczące nauki j. angielskiego jako języka obcego.
Podmiot odpowiedzialny	Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wielkopolskim.
Opis zadania	Celem zadania jest poszerzenie wiedzy studentów filologii angielskiej i nauczycieli j. angielskiego na temat sposobów nauki j. angielskiego jako języka obcego.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Efektom będzie poszerzenie wiedzy grupy docelowej; efektywność zadania będzie mierzona przez zewnętrzne instytucje (uczelnie, szkoły itp.).
Finansowanie	Środki własne WiMBP, grant Departamentu Stanu USA (po przyznaniu dotacji).
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury Społecznej UMWL

Zadanie	Uruchomienie studiów podyplomowych zarządzanie środowiskiem w praktyce.
Podmiot odpowiedzialny	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Collegium Polonicum UAM w Słubicach.
Opis zadania	Przedmiotem studiów będzie kształcenie specjalistów z zakresu zarządzania środowiskiem, zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju. Studia będą zawierać unikatową ofertę, uzupełnienia wiedzy uzyskiwanej na istniejących kierunkach studiów wyższych. Celem studiów będzie zwiększenie kompetencji praktycznych pracowników zajmujących się problematyką ochrony środowiska i ochrony przyrody, program będzie skierowany do pracowników administracji, gospodarki i ich otoczenia eksperckiego, którzy zajmują się szeroko pojętym zarządzaniem środowiskiem.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Rekrutacja ok. 20 studentów.
Finansowanie	Wpływy z czesnego za studia. Środki własne UAM.
Zgłoszone przez	Collegium Polonicum

Zadanie	Studia MBA.
Podmiot odpowiedzialny	Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa oraz Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu.
Opis zadania	Izbowe studia EXECUTIVE MBA – BUSINESS TRENDS (dotychczas nieorganizowane przez żadną uczelnię wyższą w województwie lubuskim) są adresowane do wyższej kadry menedżerskiej firm zrzeszonych w ZIPH. Celem programu jest zapoznanie z trendami obecnymi lub pojawiającymi się na rynkach światowych. Ponadto program ma za zadanie pokazanie innowacyjnych koncepcji zarządzania i sposobów ich implementacji w organizacji. Program zawiera elementy, które mają służyć samorozwojowi i podnoszeniu kompetencji przywódczych. Program kładzie nacisk na najnowsze koncepcje i praktyki, niezbędne dla kierowników i menadżerów działających na nowoczesnym, dynamicznie rozwijającym się rynku pracy, umożliwia wszechstronne zrozumienie sposobu funkcjonowania małych i dużych przedsiębiorstw, ułatwiając studentom nabycie praktycznej wiedzy warunkującej efektywne zarządzanie. Studia pozwalają na ugruntowanie wiedzy z zakresu prowadzenia i rozwijania biznesu. Jest to również idealny wybór dla osób na stanowiskach zarządczych, które nie mają wykształcenia menedżerskiego i chcą zdobyć kompetencje właśnie w tym zakresie.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Profesjonalizacja kadr lubuskiej gospodarki.
Finansowanie	Środki własne ZIPH / czesne.
Zgłoszone przez	Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa

Kierunek 2: Wysokiej jakości nauka, czyli wzmacnianie potencjału naukowego lubuskich naukowców i pozycji uczelni.

2.1. Wspieranie rozwoju lubuskich naukowców oraz promocja ich dorobku naukowego m.in. poprzez dotacje podmiotowe samorządów terytorialnych na rozwój kadry naukowej oraz pogłębienie współpracy lubuskich uczelni z uwzględnieniem narzędzi nowej ustawy o szkolnictwie wyższym (możliwość federacji).

Zadanie	Dofinansowanie prowadzenia działań uczelni o charakterze naukowym i dydaktycznym.
Podmiot odpowiedzialny	Miasto Gorzów Wielkopolski.
Opis zadania	Miasto zaplanowało na rok 2019 dotację celową dla Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim na pomoc finansową w prowadzeniu następujących działań o charakterze naukowym i dydaktycznym w obszarze uczelni: <ul style="list-style-type: none"> – dofinansowanie kosztów rozwoju naukowego pierwszoetatuowej kadry naukowo-dydaktycznej (badania naukowe, kwerendy, konferencje naukowe, publikacje, przygotowanie i druk książek, monografii, itp.), – dofinansowanie kosztów przewodów doktorskich i habilitacyjnych oraz postępowań o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego lub tytułu naukowego profesora w odniesieniu do pierwszoetatuowej kadry naukowo-dydaktycznej, – pokrycie kosztów uzyskania przez AJP uprawnień do doktoryzowania, w tym sfinansowanie kosztów z tytułu chronionych praw autorskich, – podniesienie jakości i poziomu kształcenia poprzez doposażenie laboratoriów językowych i technicznych, w zakresie określonym w art. 199 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	
Finansowanie	Urząd Miasta Gorzowa Wielkopolskiego 1 000 000 zł.
Zgłoszone przez	Urząd Miasta Gorzowa Wielkopolskiego

Zadanie	Nagrody Prezydenta Miasta dla profesorów Uniwersytetu Zielonogórskiego.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Miasta Zielona Góra.
Opis zadania	
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	
Finansowanie	Budżet miasta Zielona Góra.
Zgłoszone przez	Urząd Miasta Zielona Góra

2.2. Zwiększanie środków na badania naukowe, m.in. stworzenie systemu i źródła finansowania regionalnych grantów naukowo-badawczych, system wsparcia w aplikowaniu o środki zewnętrzne.

Zadanie	Małe Granty dla uczelni Województwa Lubuskiego (pilotaż).
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego / Departament Rozwoju Regionalnego
Opis zadania	Dofinansowanie kosztów projektów dotyczących badań rozwoju regionu oraz określenia czynników konkurencyjności rozwoju regionu ze szczególnym uwzględnieniem obszarów inteligentnych specjalizacji.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Liczba projektów podjętych przez uczelnie Województwa Lubuskiego.
Finansowanie	Budżet Województwa Lubuskiego – 40 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Rozwoju Regionalnego UMWL

2.3. Rozwijanie współpracy naukowo-badawczej z uczelniami z kraju i zagranicy (szczególnie z sąsiednich landów niemieckich), m.in. poprzez tworzenie partnerstw (sieciowanie), realizację wspólnych projektów i wzmocnienie międzynarodowej wymiany kadrowej.

Zadanie	European New School for Digital Studies w Collegium Polonicum w Słubicach.
Podmiot odpowiedzialny	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie nad Odrą.
Opis zadania	Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie nad Odrą i Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu planują współpracę w ramach projektu pod nazwą „European New School for Digital Studies” w Collegium Polonicum w Słubicach. Anglojęzyczna jednostka organizacyjna ma połączyć wiedzę Uniwersytetu Europejskiego Viadrina w dziedzinie przedsiębiorczości z kompetencjami technologii informatycznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Będą w niej prowadzone badania naukowe oraz zajęcia dydaktyczne dotyczące wyzwań, które stawia przed społeczeństwem, gospodarką i systemami prawnymi cyfryzacja w kontekście globalnym. Nad założeniem projektu pracuje grupa ekspertów, w której skład wchodzi przedstawiciele Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza oraz Uniwersytetu Europejskiego Viadrina.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Pierwszym krokiem będzie uruchomienie studiów pod nazwą „Master of Digital Entrepreneurship”, kierowanych do studentów nie tylko z Polski, ale także z innych krajów europejskich. Wg inicjatorów projektu w dalszej perspektywie planowane są kolejne studia oraz stworzenie atrakcyjnego środowiska uniwersyteckiego, które będzie przyciągać nie tylko studentów i doktorantów, ale również renomowanych naukowców.
Finansowanie	Środki własne UAM. Środki własne UE Viadrina. Środki finansowe pochodzące z budżetu państw (RP oraz RFN).
Zgłoszone przez	Collegium Polonicum

Zadanie	Współpraca partnerów naukowych w zakresie kształtowania i wymiany wiedzy w dziedzinie technologii magazynowania energii i efektywności energetycznej SNB.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Miasta Zielona Góra , Wydział Oświaty i Spraw Społecznych.
Opis zadania	Polsko–niemiecki projekt przyczyni się w znacznym stopniu do polepszenia dostępu do ofert edukacyjnych i kształcenia zawodowego w państwie sąsiednim w zakresie technologii magazynowania energii i efektywności energetycznej oraz do skorzystania z tych ofert przez uczestników. Zawiera on inwestycje związane z wprowadzeniem transgranicznych ofert kształcenia. Grupami docelowymi są studenci, nauczyciele akademicy, uczniowie, pedagodzy i dalsi partnerzy regionalni.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	W ramach projektu zostaną rozwinięte nowe formy spotkań w obszarze kształcenia i edukacji, z których będą korzystać uczestnicy projektu. Odbędą się wyjazdy do Cottbus i Nowego Kieselina oraz polsko-niemiecka Akademia Letnia.
Finansowanie	Budżet Miasta Zielona Góra –180 000 zł.
Zgłoszone przez	Urząd Miasta Zielona Góra

Zadanie	Projekty transgraniczne m.in. – Kooperacja placówek naukowych w edukacji i transferze wiedzy w obszarze technologii magazynowania energii i efektywności energetycznej w regionie SNB, – SmartGrid, – SmartRiver.
Podmiot odpowiedzialny	Uniwersytet Zielonogórski: Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska, Wydział Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki.

Opis zadania	<p><u>Kooperacja placówek naukowych w edukacji i transferze wiedzy w obszarze technologii magazynowania energii i efektywności energetycznej w regionie SNB:</u></p> <p>W roku 2019, w ramach tego projektu, na terenie Parku Naukowo-Technologicznego UZ zbudowane zostaną dwa stanowiska laboratoryjne badawczo-dydaktyczne przedstawiające magazynowanie energii w postaci energii cieplnej. Drugim zadaniem w tym projekcie jest przeprowadzenie pokazów edukacyjnych dla młodzieży szkół średnich Zielonej Góry i miasta Cottbus oraz studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego i BTU Cottbus (Brandenburgische Technische Universität Cottbus).</p> <p>Celem projektu jest przeprowadzenie akcji edukacyjnej dla młodzieży pokazującej wagę zagadnienia magazynowania energii w różnych postaciach. BTU Cottbus przeprowadzi dla tych samych grup młodzieży pokazy w laboratoriach ukazując temat magazynowania energii na drodze procesów chemicznych.</p> <p><u>SmartGrid:</u></p> <p>Celem projektu jest pogłębienie współpracy naukowej pomiędzy Instytutem Metrologii, Elektroniki i Informatyki (IMEI) Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz instytutem badawczym IHP - Innovations for High Performance Microelectronics (IHP) we Frankfurcie nad Odrą. W ramach projektu jest ona szczególnie ukierunkowana na usystematyzowanie prac zorientowanych na wspólny rozwój technologii związanej z systemami i algorytmami zarządzania energią w inteligentnych sieciach energetycznych (Smart Grid). Temat ten jest bardzo aktualny i istotny dla zrównoważonego rozwoju (zaspokojenia potrzeb naszego pokolenia nie umniejszając szans przyszłych pokoleń na zaspokojenie ich potrzeb). W tym konkretnym przypadku chodzi szczególnie o środowisko naturalne i umożliwienie większego zaangażowania produkcji energii z odnawialnych źródeł bez obniżenia komfortu życia społeczeństwa.</p> <p><u>SmartRiver:</u></p> <p>Na obszarze wsparcia, ale także w Europie, nie funkcjonuje system, który zapewniałby stały i nieinwazyjny system monitoringu wałów przeciwpowodziowych oraz terenów nadrzecznych, mający z jednej strony na celu wsparcie ochrony przeciwpowodziowej dla miast, a z drugiej strony wspierający ekosystem rzeczny i umożliwiający dyskretną kontrolę rzeki pełniącą regulacyjną usługę ekosystemową.</p> <p>Proponowany system ma być rozmieszczony po obu stronach granicy, na wybranych do celów testowych obszarach, jako część platformy dla Inteligentnego Dwumiasta działającej w Słubicach i Frankfurcie nad Odrą. Ten transgraniczny system ma być dostępny odpowiednim służbom z obydwu państw, co będzie wsparciem dla współpracy jednostek samorządowych oraz ratowniczych obu krajów.</p> <p>Partnerem wiodącym projektu ma być pozauniwersytecka placówka badawcza z Frankfurtu nad Odrą – Instytut IHP. Projekt realizowany będzie w ścisłej współpracy z Uniwersytetem Zielonogórskim. Odpowiednia kampania informacyjna o projekcie i jego wykonawcach, pozwoli uatrakcyjnić obszar wsparcia pod względem oferty edukacyjnej, co może zaowocować zatrzymaniem w regionie zdolnej młodzieży, czyli przyszłych studentów oraz osób chcących po studiach kontynuować karierę naukową.</p>
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	<p><u>Kooperacja placówek naukowych w edukacji i transferze wiedzy w obszarze technologii magazynowania energii i efektywności energetycznej w regionie SNB:</u></p> <p>efektami tego projektu są: zbudowanie na terenie PNT UZ oraz BTU Cottbus nowoczesnych laboratoriów umożliwiających prowadzenie badań oraz pokazów w zakresie magazynowania energii z wykorzystaniem procesów cieplnych oraz chemicznych. Drugim celem jest ukazanie wagi problemów z magazynowaniem energii grupie młodzieży szkół średnich i studentów ok. 900 osób).</p> <p><u>SmartGrid:</u> Każdy z partnerów ma już indywidualne doświadczenia i wyniki na tym polu. Połączenie tych doświadczeń i wspólne badania partnerów nad tematem w wyniku transgranicznej współpracy pozwolą zwiększyć kompetencje i konkurencyjność każdego z partnerów, jak i finalnie regionu.</p> <p><u>SmartRiver:</u> Razem z użytkownikami końcowymi nastąpi zdefiniowanie i spisanie scenariuszy użycia. Określenie jak powinien się zachowywać system, by wypełnić określone zadania. Zidentyfikowane zostaną wymagania dla proponowanego systemu, co</p>

	umożliwi opisanie pożądanego zachowania systemu. Po identyfikacji wymagań zostanie przeprowadzona ich analiza celem uszczegółowienia, ewentualnego odrzucenia wymagań sprzecznych oraz określenia wymagań priorytetowych. Wymagania systemu zostaną przeniesione na architekturę systemu. Wszystkie komponenty rozwijane w ramach projektu będą scalane w proponowaną architekturę.
Finansowanie	Projekty są dofinansowane w ramach funduszy transgranicznych, przy czym projekt SmartRiver ubiega się o dofinansowanie.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

2.4. Wspieranie budowania zespołów badawczych poprzez pozyskiwanie naukowców o wybitnym dorobku naukowym, w tym tworzenie atrakcyjnych warunków na rzecz jakości życia.

Zadanie	Ośrodek badawczy Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk w Zielonej Górze.
Podmiot odpowiedzialny	Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk.
Opis zadania	Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk uruchamia w Zielonej Górze ośrodek badawczy. Celem tego przedsięwzięcia jest zbudowanie i ugruntowanie stałej współpracy z Uniwersytetem Zielonogórskim, sektorem przemysłu i administracją województwa lubuskiego. Działalność ośrodka będzie ukierunkowana na rozwój badań w zakresie robotyki kosmicznej, systemów GNSS oraz obserwacji Ziemi i systemów SSA. Województwo Lubuskie planuje wsparcie w postaci udzielenia dotacji.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Uruchomienie ośrodka badawczego gdzie zatrudnienie znajdzie wysoko wyspecjalizowana kadra naukowa.
Finansowanie	Szacowany koszt w 2019 roku to 434 232 zł.
Zgłoszone przez	Departament Rozwoju Regionalnego UMWL

Kierunek 3: Komercjalizacja badań i wzmocnienie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, czyli tworzenie warunków do rozwoju innowacji i zwiększenia transferu technologii oraz zacieśnianie współpracy na linii uczelnie-biznes.

3.1. Rozwijanie nowoczesnych form kształcenia włączających w szerszym zakresie przedstawicieli przedsiębiorców, w tym propagowanie studiów dualnych jako efektywnej formy kształcenia praktycznego i odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku pracy.

Zadanie	Utworzenie kierunku Administracja w logistyce.
Podmiot odpowiedzialny	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.
Opis zadania	Administracja w logistyce to kierunek studiów I stopnia (3,5-letnie, 7 semestrów) o charakterze praktycznym, który ma zostać powołany na mocy decyzji MNiSW. Projekt proponowanych studiów jest wspólnym przedsięwzięciem dwóch odrębnych jednostek Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, tj. Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych oraz Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa. Program studiów przewiduje nowoczesny model kształcenia, oparty na systemie modułowym w ramach dwóch możliwych do wyboru specjalności, tj.: <ul style="list-style-type: none"> – logistyka i spedycja międzynarodowa, – logistyka miejska i regionalna. Istotnym atutem procesu kształcenia będzie zaangażowanie zarówno specjalistów akademickich, zajmujących się szeroko rozumianą logistyką, jak i praktyków.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Rekrutacja 35 studentów w każdym roku akademickim.
Finansowanie	Środki własne UAM.
Zgłoszone przez	Collegium Polonicum

Zadanie	Włączanie nowych podmiotów gospodarczych do współpracy z Wyższą Szkołą Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim.
Podmiot odpowiedzialny	Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim.
Opis zadania	Organizowanie wizyt studyjnych w przedsiębiorstwach.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wzrost liczby studentów kierowanych na studia przez pracodawców. Wzrost liczby wizyt studyjnych.
Finansowanie	Środki własne WSB, małe granty na seminaria z udziałem pracodawców; dofinansowanie do wizyt studyjnych do ośrodków lubuskich znacznie oddalonych od Gorzowa Wielkopolskiego.
Zgłoszone przez	Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim

Zadanie	Studia dualne na Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim.
Podmiot odpowiedzialny	Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, Wydział Techniczny.
Opis zadania	W 2019 r. studenci odbywający kształcenie w ramach studiów dualnych odbywać będą staże w zakładach pracy w łącznym wymiarze sześciu miesięcy. Celem staży jest zdobycie przez studentów kompetencji zawodowych, które umożliwić mają połączenie wiedzy uzyskiwanej na Uczelni z wiedzą praktyczną. Po zakończeniu staży studenci będą przygotowani do podjęcia działań zawodowych jeszcze na etapie studiów i będą mogli zasilić kadry otoczenia gospodarczego regionu. Studia dualne stanowią również platformę współpracy pomiędzy Uczelnią a otoczeniem, co powinno skutkować kontynuacją wspólnych prac badawczych i wdrożeniowych.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Głównym efektem studiów dualnych jest podniesienie kompetencji zawodowych studentów kierunków informatyka oraz mechanika i budowa maszyn. Po zakończeniu roku 2019 możliwa będzie ocena efektów na podstawie przedłużonych umów o staże lub nawiązane stosunku pracy na kolejne lata studiów.
Finansowanie	Założono wypłacanie wynagrodzeń dla studentów przebywających na stażach, których wysokość ustalają firmy przyjmujące studentów. Zadanie jest w całości finansowane przez firmy, które przystąpiły do współpracy w zakresie kształcenia dualnego.
Zgłoszone przez	Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim

3.2. Wspomaganie procesu komercjalizacji wyników badań prowadzonych na uczelniach, w tym poprzez wzmocnienie istniejących i tworzenie nowych podmiotów transferu technologii (m.in. rozwój istniejących na uczelniach ośrodków B+R, powstanie Parku Technologii Kosmicznych). Szczególnie wspieranie współpracy uczelni z przedsiębiorstwami na polu inteligentnych specjalizacji województwa lubuskiego.

Zadanie	Projekt „Park Technologii Kosmicznych”.
Podmiot odpowiedzialny	Województwo Lubuskie.
Opis zadania	Inicjatywa Parku Technologii Kosmicznych w Zielonej Górze, w lokalizacji Nowy Kisielin, ma na celu stworzenie w województwie lubuskim wiodącego ośrodka przemysłowo-badawczego inżynierii kosmicznej i satelitarnej oraz innowacyjnego przemysłu. W regionie dużym wyzwaniem pozostaje podniesienie jego innowacyjności. Dostrzegalny jest innowacyjny potencjał tkwiący w lubuskim środowisku naukowym i gospodarce, związany z rozwojem branż wysokiej technologii, w tym technologii kosmicznych. W ramach rozwijania inteligentnych specjalizacji regionu zakłada się komercjalizację badań a także inkubowanie innowacyjnych firm (start-upów), co w efekcie przyczyni się do wzmocnienia konkurencyjności regionu. Projekt realizowany będzie w Partnerstwie: Województwo Lubuskie – Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego jako Partner wiodący, Uniwersytet Zielonogórski, Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk oraz Partner

	prywatny firma Hertz Systems Ltd. Sp. z o. o.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Powstanie infrastruktury zapewniającej świadczenie specjalistycznych usług w nowoczesnych i dobrze wyposażonych laboratoriach. Urządzenia, stanowiska testowe i centra przetwarzania danych, mają odpowiadać kierunkom badań i prac wdrożeniowych, firm działających w obszarze innowacyjnych technologii.
Finansowanie	Całkowita wartość projektu ok. 60 000 000 zł. W 2019 roku nie planuje się poniesienia wydatków.
Zgłoszone przez	Departament Rozwoju Regionalnego UMWL

Zadanie	Planowanie wsparcia ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym.
Opis zadania	<p>Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym odpowiada za zarządzanie RPO-L2020, w tym za przygotowanie harmonogramu konkursów w poszczególnych obszarach wsparcia Programu.</p> <p>Jednym z najważniejszych kierunków wsparcia programu regionalnego jest ten związany z szeroko pojętymi innowacjami, również w kontekście wspierania współpracy pomiędzy światem nauki i biznesu także poprzez wsparcie infrastruktury badawczej. Wsparcie w tym obszarze jest uzależnione przede wszystkim od powiązania przedsięwzięć z inteligentnych specjalizacji województwa lubuskiego.</p> <p>W ramach RPO-L2020 w roku 2019 (czerwiec) zaplanowano konkurs dla OP1. Gospodarka i innowacje, Działania 1.1 Badania i innowacje, typ projektu: I. Projekty B+R przedsiębiorstw, II. Inwestycje przedsiębiorstw w infrastrukturę B+R.</p> <p>I typ projektu - Projekty B+R przedsiębiorstw Gdzie wsparcie podzielono na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prace badawczo-rozwojowe (dla wszystkich przedsiębiorstw), na podstawie wyników prac B+R opracowanych przez przedsiębiorcę lub nabytych, – wdrożenie prac B+R (tylko dla MŚP jako element kompleksowego projektu badawczego) przy czym komponent wdrożeniowy jest nieobligatoryjnym elementem projektu badawczo-rozwojowego.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Zgodnie z RPO-L2020, dokumentacją konkursową i Szczegółowym Opiszem Osi Priorytetowych RPO-L2020.
Finansowanie	Środki w ramach alokacji RPO-L2020. Wartość konkursu zaplanowano na 30 000 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym UMWL

Zadanie	Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii Uniwersytetu Zielonogórskiego.
Podmiot odpowiedzialny	Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii Uniwersytetu Zielonogórskiego.
Opis zadania	W Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii Uniwersytetu Zielonogórskiego (CPTT UZ) realizowany jest program szkoleń związanych z zasadami komercjalizacji wyników badań. Szczególnie dotyczy to młodych pracowników nauki i studentów starszych lat oraz semestru dyplomowego. Dla grup studentów przygotowujących prace dyplomowe prowadzone są dodatkowe spotkania w celu uświadomienia ich w zagadnieniach ochrony własności intelektualnej, uwłaszczenia autorów osiągnięć naukowych oraz zasad komercjalizacji osiągniętych w ramach pracy dyplomowej wyników. W strukturze centrum, od 2018 r., funkcjonuje powołany przez Rektora UZ, pełnomocnik ds. jakości badań. Jednym z zadań pełnomocnika jest prowadzenie wśród kadry badawczo-dydaktycznej i studentów akcji promującej komercjalizację rezultatów badań.
Zakładane efekty /	Efektem prowadzonych prac powinna być zwiększona liczba zgłoszeń ochrony własności

wskaźniki pomiaru efektywności zadania	intelektualnej do Urzędu Patentowego RP. Kolejnym zadaniem CPTT UZ będzie wzmoczona akcja promocji w środowisku gospodarczym rezultatów prowadzonych na uczelni badań. To pozwoli na zwiększenie liczby udzielonych licencji lub sprzedaży „know-how”.
Finansowanie	Źródłem finansowania są fundusze uczelni wypracowane jako 2 %-owy odpis funduszu badawczego uczelni w ramach budżetu otrzymywanego z MNiSW na podtrzymanie potencjału badawczego uczelni. Przewidywana w 2019 r. kwota wynosi około 120 000 zł.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

Zadanie	Laboratorium inżynierii badań materiałowych - projekt w ramach programu Regionalna Inicjatywa Doskonałości.
Podmiot odpowiedzialny	Uniwersytet Zielonogórski: Wydział Fizyki i Astronomii, Wydział Mechaniczny.
Opis zadania	<p>Projekt zakłada utworzenie Laboratorium Inżynierii Badań Materiałowych w strukturze Uniwersytetu Zielonogórskiego, które ma przyczynić się do pojawienia się nowych wspólnych obszarów badawczych w zakresie dyscyplin budowa i eksploatacja maszyn, inżynieria materiałowa, mechanika, metalurgia, inżynieria chemiczna oraz dyscyplin wchodzących w skład dziedziny nauk fizycznych.</p> <p>Celem projektu jest zwiększenie wpływu badań naukowych na funkcjonowanie otoczenia społeczno-gospodarczego regionu województwa lubuskiego. Stworzenie laboratorium umożliwiającego prowadzenie badań właściwości materiałów i metod ich wytwarzania w interdyscyplinarnych zespołach badawczych. Wsparcie badań naukowych nad nowoczesnymi metodami dydaktycznymi ukierunkowanymi na podniesienie jakości kształcenia na kierunkach studiów: mechanika i budowa maszyn, fizyka, fizyka medyczna. Realizacja programu przyczyni się do zwiększenia potencjału badawczego Uniwersytetu Zielonogórskiego w dyscyplinach naukowych: mechanika, budowa i eksploatacja maszyn, inżynieria materiałowa, metalurgia i inżynieria chemiczna oraz dyscyplinach obejmujących dziedzinę nauk fizycznych. Istotnym elementem programu jest zbudowanie podstawy dla nowych wspólnych zadań badawczych wymuszających silne sprzężenie zakresów dotychczas prowadzonych badań. Są to mechanika-metalurgia-fizyka, mechanika-optyka, mechanika-metamateriały.</p>
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	<p>Planowany rozwój badań naukowych i prac rozwojowych zakłada utworzenie Laboratorium Inżynierii Badań Materiałowych, które pozwoli na bardziej efektywną realizację celów szczegółowych projektu. Zakres tematyczny priorytetowych badań planowanych w ramach Laboratorium stanowią: nanotechnologie, badania wpływu próżni na właściwości materiałów, wpływ radiacji na właściwości i degradację materiałów, badania właściwości powłok i metody powlekania materiałów, właściwości luminescencyjne, badania wytrzymałościowe materiałów wytwarzanych w różnych technologiach, badania i właściwości metamateriałów, badania metodami optycznymi układów meta, mikro i nanomechanicznych.</p> <p>W latach 2019-2020 prace będą dotyczyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opracowania technologii wytwarzania wierzchnich warstw detali z tworzyw metalicznych przy pomocy metody przyrostowej, – przeprowadzenia badań empirycznych w przedsiębiorstwach produkcyjnych dotyczących potrzeb regionalnego przemysłu w zakresie prac badawczych, – analiz i doskonalenia procesów produkcyjnych, – badania odporności korozyjnej materiałów, – badania cienkich warstw metodą spektroskopii Ramanowskiej.
Finansowanie	Projekt finansowany jest w ramach programu „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” (Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o ustanowieniu programu pod nazwą „Regionalna Inicjatywa Doskonałości”; Monitor Polski, 25 stycznia 2018r. Poz. 120 i Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 kwietnia 2018 r. o zmianie zasad finansowania programu pod nazwą „Regionalna Inicjatywa Doskonałości”; Monitor Polski, 10 maja 2018r. Poz 462). Planowany budżet na 2019 rok: 2 994 344,10 zł.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

Zadanie	Działania realizowane w ramach parków technologicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego: PN-T UZ, LOliWA, CEO.
Podmiot odpowiedzialny	Pion Prorektora ds. Rozwoju i Współpracy z Gospodarką Uniwersytetu Zielonogórskiego.
Opis zadania	W 2019 r. spółki UZ (PN-T UZ, LOliWA, CEO) będą realizowały komercjalizację wyników badań prowadzonych na wydziałach UZ oraz w laboratoriach uczelni zarządzanych przez spółki. Część prac badawczych będzie obejmowała prace przy współpracy z przedsiębiorcami w ramach programu bony na innowacje. Ponadto spółki realizują prace badawcze na zlecenia przedsiębiorców, co jednocześnie prowadzi do komercjalizacji uzyskanych wyników badań.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Efektami działalności badawczo-rozwojowej spółek UZ będą wdrożenia innowacyjnych rozwiązań, zgłoszenia ochrony własności intelektualnej w postaci wniosków o patent lub wzór użytkowy.
Finansowanie	Prace B+R prowadzone w centrach badawczych i parku naukowo-technologicznym uniwersytetu będą w 2019 r. realizowane w ramach projektów finansowanych z RPO L2020 (m.in. bony na innowacje) jako prace zlecone spółkom UZ lub jako prace B+R zlecone przez przedsiębiorców w ramach ich funduszy na B+R.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

3.3. Rozwijanie współpracy szkół, uczelni z pracodawcami: organizowanie dni otwartych, gdzie pokazywać się będzie miejsca pracy powiązane z kierunkami studiów prowadzonymi na lubuskich uczelniach oraz spotkania młodzieży z zatrudnionymi tam absolwentami lubuskich uczelni.

Zadanie	Targi edukacji i pracy pt.: „EDUKACJA-PRACA-KARIERA bez Granic”.
Podmiot odpowiedzialny	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Collegium Polonicum UAM w Słubicach. Lubuska Wojewódzka Komenda OHP w Zielonej Górze. Młodzieżowe Centrum Kariery OHP w Słubicach. Starostwo Powiatowe w Słubicach. Fundacja na rzecz Collegium Polonicum.
Opis zadania	Targi będą kontynuacją organizowanych w poprzednich latach imprez, które cieszyły się ogromnym powodzeniem wśród młodzieży z naszego regionu. W 2017 r. targi odwiedziło blisko 700 osób, prezentowało się na nich blisko 50 firm i instytucji z Polski oraz z Niemiec. Targi są znakomitą okazją do wzajemnej wymiany doświadczeń oraz przedstawienia oczekiwań dot. kompetencji przyszłych absolwentów szkół oraz uczelni wyższych. Adresatem targów jest młodzież kończąca gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne, studenci i absolwenci szkół wyższych, młodzież bezrobotna i poszukująca pracy, wszyscy zainteresowani planowaniem swojej edukacji oraz kariery zawodowej. W trakcie targów zwiedzający mają okazję bezpośredniego spotkania z reprezentantami uczelni wyższych, doradcami zawodowymi oraz przedstawicielami firm. Młodzież uczestniczy w specjalnie dla nich przygotowanych wykładach, warsztatach oraz szkoleniach.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Usieciwienie współpracy szkół z regionu oraz Collegium Polonicum z pracodawcami. Międzyinstytucjonalna współpraca w zakresie wzmocnienia oferty edukacyjnej oraz promocji zatrudnienia i rynku pracy.
Finansowanie	Środki własne w/w instytucji.
Zgłoszone przez	Collegium Polonicum

Zadanie	Współpraca Uczelni z instytucjami z otoczenia biznesowego oraz szkołami.
Podmiot odpowiedzialny	Poszczególne wydziały i inne jednostki organizacyjne Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, w tym Dział Promocji i Informacji.
Opis zadania	Kontynuacja zblizania programów kształcenia na Akademii do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy. Kontynuacja prac konwentów wydziałowych na Akademii dla usprawnienia wymiany informacji z otoczeniem biznesowym w mieście Gorzowie Wielkopolskim, subregionie północnym i na obszarze całego województwa lubuskiego, czemu sprzyja funkcjonowanie Rady Powierniczej AJP. Prezentacja potencjału badawczego Akademii (w tym laboratoriów) uczniom szkół ponadpodstawowych.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Ocena realizacji ww. przedsięwzięć przy okazji okresowej oceny porozumień o współpracy AJP z partnerami zewnętrznymi, w tym biznesowymi.
Finansowanie	W zależności od kształtu budżetu AJP na rok 2018/2019 i środków zewnętrznych.
Przekazane przez	Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim

Zadanie	Współpraca Biura Karier Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim z przedsiębiorcami.
Podmiot odpowiedzialny	Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim. Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Gorzowie Wielkopolskim. Młodzieżowe Centra Kariery. Powiatowy Urząd Pracy w Gorzowie Wielkopolskim.
Opis zadania	Targi pracy - cykliczne wydarzenie, które ma charakter otwarty, aby każdy zainteresowany miał bezpośredni i łatwy dostęp do wiedzy o firmie, która go interesuje. Cykl warsztatów dla studentów - mają na celu doskonalenie umiejętności oraz rozwijanie i kształtowanie postawy przedsiębiorczości. Ankiety dla absolwentów Akademii AJP.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Organizacja targów pracy ma na celu ułatwienie studentom, uczniom z Gorzowa Wielkopolskiego znalezienia pracy, bądź zdobycie wiedzy pozwalającej już dziś pokierować ścieżką swojego rozwoju. Natomiast warsztaty dla studentów mają na celu poprawę i rozwój osobisty, pomagają zdobyć wiedzę albo uzupełnić i udoskonalić umiejętności oraz kwalifikacje zawodowe. Ankiety zapewnią informację zwrotną, która pozwoli wyciągnąć wnioski i poprawić jakość kształcenia na Akademii.
Finansowanie	Bezkosztowo - nakład własnej pracy.
Przekazane przez	Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim

Zadanie	Projekt „Szkolnictwo Zawodowe”.
Podmiot odpowiedzialny	Województwo Lubuskie.
Opis zadania	W ramach projektu realizowane będą trzy typy działań wspierających kształcenie zawodowe: I. Podniesienie jakości kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym rozwój współpracy szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym. II. Tworzenie i rozwój ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz tworzenie innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU. III. Rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego. Realizację projektu zaplanowano w trybie pozakonkursowym, oznacza to, że wsparcie skierowane zostanie do wszystkich organów prowadzących szkoły i placówki zawodowe w zakresie rozwoju wysokiej jakości szkolnictwa zawodowego oraz doposażenia bazy dydaktycznej.

	<p>Projektem objęci zostaną uczniowie i nauczyciele szkół prowadzących ponadgimnazjalne kształcenie zawodowe na terenie województwa lubuskiego. Realizacja projektu w województwie lubuskim przyczyni się do szeroko rozumianego podniesienia jakości kształcenia zawodowego. Ze wsparcia skorzystają nauczyciele przedmiotów zawodowych, którzy podniosą swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach i studiach podyplomowych. Szkoły zyskają wysoko wykwalifikowaną kadrę nauczycielską, która pozna innowacyjne rozwiązania stosowane w branżach w zakresie nauczanych przedmiotów. Po odbyciu staży zawodowych u przedsiębiorców nauczyciele będą przekazywać uczniom wiedzę i przygotowywać ich do stosowania metod i rozwiązań, z których korzystają przedsiębiorstwa.</p>
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	<p>Zwiększenie atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego poprzez integrację i wykorzystania potencjału technicznego i kadrowego szkół prowadzących kształcenie zawodowe, dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy, wyposażenie szkół w sprzęt i pomoce dydaktyczne do prowadzenia nauczania w zawodach z określonej branży, podnoszenie kwalifikacji nauczycieli i uczniów poprzez umożliwienie im uczestnictwa w realnych warunkach pracy.</p> <p>Wskaźniki i wartości docelowe: zgodnie z dokumentacją konkursową.</p>
Finansowanie	<p>W ramach poddziałania 8.4.1 realizowane są 23 projekty na łączną wartość 172 859 894,57 zł (wartość. dof. – 161 208 167,54 zł; wartość wkł. wł. – 11 651 727,03 zł).</p> <p>W ramach poddziałania 8.4.2 realizowany jest projekt o wartości 15 602 823,50 zł (wartość dof. – 14 822 682,32 zł; wartość wkł. wł. – 780 141,18 zł) – „Zawodowcy w Gorzowie 2.0”.</p> <p>W 2019 r. planuje się poniesienie wydatków na kwotę: 53 469 514,02 zł (44 688 042,16 zł w ramach poddziałania 8.4.1 oraz 8 781 471,86 zł w ramach poddziałania 8.4.2).</p>
Zgłoszone przez	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego UMWL

3.4. Monitorowanie potrzeb i oczekiwań pracodawców dotyczących sylwetki absolwenta w ramach biur karier na uczelniach.

Zadanie	Badanie zawodów.
Podmiot odpowiedzialny	Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze.
Opis zadania	<p>W ramach Wojewódzkiego Urzędu Pracy funkcjonuje Obserwatorium Rynku Pracy, do którego zadań należy integrowanie monitoringu sytuacji na lubuskim rynku pracy. Realizowana jest bieżąca sprawozdawczość, dotycząca bezrobocia rejestrowanego. Przygotowywane są zbiorcze zestawienia, opracowania i analizy, dotyczące wyszczególnionych segmentów regionalnego rynku pracy.</p> <p>W 2019 r. kontynuowany będzie m. in. monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, który realizowany jest w oparciu o sprawozdawczość służb zatrudnienia oraz badania ankietowe wśród pracodawców.</p> <p>Ponadto planuje się przeprowadzenie kolejnej edycji badania „Barometr zawodów”, które jest prognozą zapotrzebowania na pracowników. Badanie to przeprowadzane jest przez ekspertów. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.</p>
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Zostaną przygotowane 2 raporty z badań.
Finansowanie	Nakłady zostaną poniesione w ramach posiadanych środków na bieżącą działalność oraz w ramach środków Funduszu Pracy na realizację „Barometru zawodów”.
Zgłoszone przez	Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze

Zadanie	Włączanie nowych podmiotów gospodarczych do współpracy z Wyższą Szkołą Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim – szczególnie z Radą Biznesu.
Podmiot odpowiedzialny	Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim.
Opis zadania	Nawiązanie współpracy i podpisanie porozumień z kolejnymi przedsiębiorcami, w tym z bankami w ramach promocji kierunku Prawo i finanse w biznesie. Poszukiwanie nowych miejsc praktyk. Badanie potrzeb w zakresie kompetencji miękkich pracowników współpracujących firm.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wzrost liczby studentów kierowanych na studia przez pracodawców. Wzrost liczby podpisanych umów o praktyki. Lista oczekiwani przedsiębiorców w zakresie kompetencji studentów. Zmiany w programach studiów zgodnie z oczekiwaniami interesariuszy.
Finansowanie	Środki własne WSB. Małe granty.
Zgłoszone przez	Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim

Zadanie	Współpraca Biura Karier Uniwersytetu Zielonogórskiego z przedsiębiorcami.
Podmiot odpowiedzialny	Biuro Karier Uniwersytetu Zielonogórskiego.
Opis zadania	Biuro karier w ramach funduszy własnych prowadzi monitorowanie losów absolwentów UZ. Ponadto w ramach swojej działalności prowadzi we współpracy z przedsiębiorcami analizę zapotrzebowania rynku pracy na poszczególne grupy zawodowe.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wyniki prac pracowników Biura pozwalają modernizować efekty kształcenia na wybranych kierunkach prowadzonych przez poszczególne jednostki UZ.
Finansowanie	Aktualnie Biuro Karier finansowane jest z środków własnych uczelni.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

Zadanie	Targi Pracy Uniwersytetu Zielonogórskiego.
Podmiot odpowiedzialny	Biuro Karier Uniwersytetu Zielonogórskiego.
Opis zadania	Podczas targów pracodawcy poznają potrzeby swoich przyszłych potencjalnych pracowników. Natomiast studenci mogą rozmawiać z przedstawicielami branży, z którą wiążą swoją przyszłą karierę zawodową. Dzięki temu mogą dowiedzieć się, w jaki sposób powinni podnieść swoje kwalifikacje i jakie umiejętności rozwijać. Targi to nie tylko oferty pracy, ciekawe z punktu widzenia studenta czy absolwenta, ale także propozycje dodatkowe, w postaci prezentacji firm biorących udział w targach oraz wykładów i warsztatów prowadzonych przez pracowników tych firm, a także Loża Ekspertów, gdzie studenci mogą w rozmowie z ekspertem dowiedzieć się, jak rozpocząć działalność gospodarczą, jak zabezpieczyć swoje interesy właściwie zawartą umową czy jak ochronić patentem swój pomysł, a także gdzie zdobyć fundusze na rozwój i rozpoczęcie działalności.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Targi to stworzenie przestrzeni do swobodnych spotkań i rozmów. Formuła imprezy sprzyja interakcji student-pracodawca, pracodawca-pracodawca, wymianie kontaktów, budowaniu rozpoznawalności marki i pozytywnego wizerunku w konkretnej grupie. Targi służą również kontaktom biznesowym i prezentacji produktów czy usług. Wskaźnikiem pomiaru efektywności zadania może być liczba przedsiębiorców biorących udział w targach a także liczba uczestników targów.
Finansowanie	Aktualnie źródłem finansowania jest budżet Uczelni w wysokości 5 000 zł. Aby rozwinąć działanie w szerszym zakresie i zaproponować profesjonalne boksy targowe, wydanie katalogu, opłacenie prelegentów i catering, konieczne jest zaangażowanie środków wysokości ok. 130 000 zł.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

3.5. Upowszechnianie, prezentowanie, promowanie innowacyjnych rozwiązań, które mogą znaleźć zastosowanie w biznesie, jako osiągnięć lubuskich uczelni i firm.

Zadanie	Promowanie alternatywnych form rozwiązywania sporów gospodarczych poprzez mediacje.
Podmiot odpowiedzialny	Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim.
Opis zadania	Konferencja o charakterze warsztatowym z udziałem przedsiębiorców popularyzująca mediacje.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wzrost liczby uczestników studiów podyplomowych i szkoleń z zakresu mediacji gospodarczych.
Finansowanie	Środki własne WSB. Małe granty na konferencje z udziałem pracodawców.
Zgłoszone przez	Wyższa Szkoła Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim

3.6. Wspieranie przedsiębiorczości studentów i pracowników naukowych (stypendia, inkubatory przedsiębiorczości, wsparcie start-upów, konkursy promujące).

Nazwa zadania	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości (AIP).
Podmiot odpowiedzialny	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości Uniwersytetu Zielonogórskiego (AIP UZ).
Opis zadania	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości ze względu na bardzo mały budżet realizuje podstawowe zadania wspierania studenckiej oraz absolwenckiej przedsiębiorczości. Wsparcie polega na udostępnianiu na preferencyjnych warunkach finansowych powierzchni na terenie uczelni, które firmy wykorzystują do uruchomienia i rozwinięcia w pierwszym okresie swojej działalności. Ponadto firmy otrzymują bezpłatne wsparcie prawne.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Plan dla AIP UZ na rok 2019 przewiduje opiekę nad 7 firmami funkcjonującymi na terenach udostępnionych przez Uniwersytet Inkubatorowi. Poszerzenie tej działalności wymaga zwiększenia środków na przebudowę innych obiektów UZ, które aktualnie wykorzystywane są do celów dydaktycznych. Ponadto dodatkowe środki pozwoliłyby na uruchomienie firm typu startup w oparciu o ciekawe i innowacyjne rozwiązania powstające w ramach m.in. prac dyplomowych lub prac kół naukowych.
Finansowanie/koszt	Źródłem finansowania działania AIP są fundusze własne Uniwersytetu Zielonogórskiego. Planowany poziom środków na 2019 r. wynosi 5 000 zł.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

IV. Postulaty, propozycje, rekomendacje

Poniżej przedstawiono nowe pomysły, propozycje, rekomendacje na rzecz rozwoju szkolnictwa wyższego, które wpłynęły od partnerów zaangażowanych w prace Lubuskiego Zespołu ds. Szkolnictwa Wyższego.

Zadanie	Atrakcyjne warunki studiowania.
Podmiot odpowiedzialny	Uczelnie przy wsparciu, również finansowym samorządów. Organizacje Pracodawców.
Opis zadania	Stworzenie na uczelniach, szczególnie na kierunkach deficytowych, nowoczesnej bazy dydaktycznej, która zapewni kształcenie pozwalające absolwentom na uzyskanie kompetencji zbieżnych z potrzebami pracodawców. W oparciu o powyższe tworzenie nowoczesnych i atrakcyjnych programów kształcenia, realizowanych w atrakcyjnych warunkach (np. małe grupy studentów na ćwiczeniach, dodatkowe zajęcia realizowane poza programem studiów dla zainteresowanych, np. tzw. konsultacje – bezpośredni kontakt z prowadzącym).
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Lepiej przygotowany absolwent, z kompetencjami odzwierciedlającymi potrzeby współczesnego rynku pracy.
Finansowanie	
Zgłoszone przez	Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu

Zadanie	Dotacje samorządowe na profilowanie kształcenia na uczelniach.
Podmiot odpowiedzialny	Samorząd województwa, samorzady miejskie.
Opis zadania	Tworzenie i utrzymanie kierunków związanych z potrzebami populacji w regionie. Nadzór samorządu województwa nad tworzeniem kierunków studiów poprzez dofinansowanie kierunków i wydawanie opinii na etapie składania wniosków, co ograniczy konkurencję uczelni w regionie.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Zmniejszenie potrzeb w zakresie braków określonych specjalistów w regionie, weryfikacja efektywności zadania poprzez informacje z urzędów pracy i od pracodawców.
Finansowanie	
Zgłoszone przez	Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu

Zadanie	Regionalne granty naukowo-badawcze.
Podmiot odpowiedzialny	Uczelnie, samorzady.
Opis zadania	Stworzenie grantów regionalnych, które ułatwią dostęp do finansowania projektów związanych np. z potrzebami regionu. Projekty ukierunkowane na współpracę w badaniach z przedsiębiorcami szukającymi nowych rozwiązań technologicznych w swoich przedsiębiorstwach. Wsparcie dla projektów i badań, których efektem byłyby publikacje na wysokim i bardzo wysokim poziomie wydawane w czasopiśmie zagranicznych o wysokich wskaźnikach. Przynajmniej 30 pkt. MNIŚW posiadających IF.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wdrożenia, patenty, wysoka ocena uczelni w ocenie parametrycznej co najmniej B+.
Finansowanie	
Zgłoszone przez	Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu

Zadanie	Nowoczesne formy kształcenia.
Podmiot odpowiedzialny	Uczelnie i organizacje przedsiębiorców.
Opis zadania	Studia dualne, na kierunkach praktycznych - włączanie przedsiębiorców do programu kształcenia. Na uczelniach posiadających kierunki inżynierskie powoływanie przedsiębiorców do rad uczelni, aby mogli oni mieć wpływ na kierunki kształcenia.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Lepiej przygotowany absolwent, z kompetencjami odzwierciedlającymi potrzeby współczesnego rynku pracy.
Finansowanie	
Zgłoszone przez	Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu

Zadanie	Stypendia dla studentów.
Podmiot odpowiedzialny	Samorząd województwa, samorządy miejskie, uczelnie.
Opis zadania	Stworzenie systemu stypendialnego dla studentów kierunków deficytowych z obwarowaniem konieczności przepracowania kilku lat w regionie po ukończeniu studiów lub w przypadku nie wypełnienia warunku zwrot w całości plus odsetki kwoty stypendium.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Zmniejszenie potrzeb w zakresie braków określonych specjalistów w regionie. Weryfikacja efektywności zadania poprzez informacje z urzędów pracy i od pracodawców.
Finansowanie	
Zgłoszone przez	Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu

Zadanie	Monitorowanie potrzeb i oczekiwań pracodawców.
Podmiot odpowiedzialny	Uczelnie, organizacje przedsiębiorców.
Opis zadania	Monitorowanie losów absolwentów pod kątem podejmowania pracy zgodnie z ukończonym kierunkiem studiów. Zamykanie kierunków, po których absolwenci mają problemy z odnalezieniem się na rynku pracy lub są niedostatecznie przygotowani do wykonywania zawodu. Otwieranie nowych kierunków zgodnie z potrzebami rynku pracy.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Weryfikacja poprzez porównywanie wśród absolwentów uzyskanych kompetencji z aktualnie wykonywaną pracą.
Finansowanie	
Zgłoszone przez	Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu

Zadanie	Wsparcie organizacyjne i finansowe w organizacji staży i praktyk oraz wsparcie pracodawców w przyjmowaniu studentów na staże/praktyki, ponadto wsparcie studenta umożliwiające odbycie stażu lub praktyki w zakładach z siedzibą poza miejscem zamieszkania.
Podmiot odpowiedzialny	Samorząd województwa, samorządy lubuskich miast, organizacje otoczenia biznesu, organizacje pracodawców, uczelnie.
Opis zadania	Wsparcie praktyk i staży przy profilach praktycznych (wymóg 6 miesięcy lub 720 h praktyk na studiach pierwszego stopnia) poprzez współpracę z otoczeniem biznesu.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wzrost zaangażowania pracodawców w proces kształcenia studentów. Podniesienie kompetencji praktycznych absolwentów lubuskich uczelni.
Finansowanie	EFS.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

Zadanie	Wsparcie socjalne studentów i stworzenie warunków do rozwoju kultury studenckiej.
Podmiot odpowiedzialny	Samorząd województwa, samorządy lubuskich miast, organizacje otoczenia biznesu, organizacje pracodawców, uczelnie.
Opis zadania	Wsparcie organizacyjne i finansowe rozwoju kół zainteresowań naukowych, sportowych i kulturalnych w szczególności włączenie młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w studenckie koła zainteresowań.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Rozwój aktywności klubów studenckich, sportu studenckiego, co zachęci młodzież szkół ponadpodstawowych do studiowania na lubuskich uczelniach.
Finansowanie	EFS.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

Zadanie	Promocja kształcenia na lubuskich uczelniach na arenie międzynarodowej.
Podmiot odpowiedzialny	Samorząd województwa, samorządy lubuskich miast, uczelnie.
Opis zadania	Promocja zagraniczna i umiędzynarodowienie poprzez misje gospodarcze połączone z misjami akademickimi nastawionymi na konkretne destynacje, np. Ukraina. - Uczelnia jest gotowa na większości kierunków uruchomić nauczanie w języku angielskim. Warunkiem jest stworzenie grup kilkunastoosobowych.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wzrost poziomu rekrutacji studentów z zagranicy na lubuskich uczelniach.
Finansowanie	EFS.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

Zadanie	Promocja kierunków kształcenia prowadzonych w lubuskich uczelniach.
Podmiot odpowiedzialny	Samorząd województwa, samorządy lubuskich miast, uczelnie.
Opis zadania	Kontynuacja programu promocji kierunków kształcenia (obecnie finansowane z działania 8.4.1 RPO), przy czym konieczna jest modyfikacja programu dni otwartych – za cel należy postawić dotarcie do młodzieży z oddalonych miejscowości lubuskich, wesprzeć dojazd w ramach działań promocyjnych.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wzrost poziomu rekrutacji kandydatów na studentów lubuskich uczelni.
Finansowanie	EFS.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

Zadanie	Wsparcie szkół doktorskich – stypendia dla doktorantów, przy czym muszą one być finansowane z budżetu uczelni.
Podmiot odpowiedzialny	Samorząd województwa, organizacje otoczenia biznesu, pracodawcy, uczelnie.
Opis zadania	Finansowe wsparcie uczelni lubuskich w tworzeniu funduszu stypendialnego dla uczestników szkół doktorskich.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Liczba słuchaczy szkół doktorskich.
Finansowanie	RPO. Budżety miast. Jednostki otoczenia biznesu.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

Zadanie	Wsparcie rozwoju praktycznego profilu kształcenia w kooperacji z przedsiębiorcami/przemysłem (studia dualne).
Podmiot odpowiedzialny	Samorząd województwa, samorzady lubuskich miast, organizacje otoczenia biznesu, organizacje pracodawców, uczelnie.
Opis zadania	Wsparcie organizacyjne i finansowe przygotowania i uruchomienia kształcenia w formie studiów dualnych, w szczególności wsparcie firm podejmujących się włączenia w realizację zadań wynikających z takiej formy kształcenia.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Uruchomione kierunki kształcenia o profilu praktycznym w formie studiów dualnych. Liczba studentów i absolwentów kształcących się w tej formie.
Finansowanie	EFS.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

Zadanie	Studia podyplomowe zamawiane przez przedsiębiorstwa – bonusy na edukację kadr.
Podmiot odpowiedzialny	Samorząd województwa, organizacje otoczenia biznesu, organizacje pracodawców, uczelnie.
Opis zadania	Wsparcie organizacyjne i finansowe zachęcające pracowników do podnoszenia kompetencji poprzez udział w studiach podyplomowych prowadzonych na lubuskich uczelniach.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Uruchomione studia podyplomowe we współpracy z pracodawcami. Liczba pracowników lubuskich firm studiujących na studiach podyplomowych.
Finansowanie	EFS.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

Zadanie	Organizacja wizyt młodzieży szkół lubuskich w przedsiębiorstwach lubuskich (i nie tylko).
Podmiot odpowiedzialny	Samorząd województwa, samorzady lubuskich miast, organizacje otoczenia biznesu, organizacje pracodawców, uczelnie.
Opis zadania	Organizacja akcji promocji warunków pracy i oczekiwań pracodawców w stosunku do potencjalnego pracownika oraz ukazanie, że takie kompetencje można zdobyć w lubuskich uczelniach. Organizacja spotkań z pracownikami tych firm, którzy ukończyli lubuskie uczelnie.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Liczba uczniów biorących udział w spotkaniach w firmach lubuskich.
Finansowanie	EFS. Budżety miast.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

Zadanie	Uruchomienie wirtualnego akademickiego inkubatora przedsiębiorczości.
Podmiot odpowiedzialny	Samorząd województwa, samorzady lubuskich miast, organizacje otoczenia biznesu, organizacje pracodawców, uczelnie.
Opis zadania	Należy przygotować organizację i zasady wsparcia finansowego akademickiego inkubatora przedsiębiorczości, który byłby zarejestrowany na uczelni i zapewniałby dla aktywności gospodarczej studentów lub absolwentów adres do rejestracji działalności (KRS) oraz bezpłatną pomoc w formie doradztwa z zakresu prawa i finansów.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Liczba firm funkcjonująca pod adresem akademickiego inkubatora.
Finansowanie	EFS. Budżety miast.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

Zadanie	Kontynuowanie i wzmacnianie bonusów na innowacje – wsparcie badań i komercjalizacja wyników badań.
Podmiot odpowiedzialny	Samorząd województwa, organizacje otoczenia biznesu, pracodawcy, uczelnie.
Opis zadania	Kontynuacja działań i finansowania działań przedsiębiorców, a szczególnie MŚP w poszukiwaniu innowacyjnych rozwiązań przy współpracy z lubuskimi uczelniami.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Liczba innowacyjnych projektów realizowanych przy współpracy z uczelniami, liczba zgłoszeń patentowych i wzrost poziomu komercjalizacji uzyskanych wyników badań.
Finansowanie	RPO.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

Zadanie	Projekt i implementacja portalu wymiany informacji między oczekiwaniami pracodawców w stosunku do kompetencji poszukiwanego pracownika, kompetencji absolwenta uczelni lubuskich i oczekiwaniami młodzieży w zakresie zainteresowań i tematyki studiowania lub warunków pracy.
Podmiot odpowiedzialny	Samorząd województwa, samorzady lubuskich miast, organizacje otoczenia biznesu, pracodawcy, uczelnie.
Opis zadania	Należy przygotować portal do wymiany poglądów w zakresie oczekiwanych kompetencji pracownika, oczekiwań młodzieży w zakresie profili kształcenia lub warunków pracy.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Liczba wizyt na portalu w poszczególnych grupach uczestników.
Finansowanie	EFS. Budżety miast.
Zgłoszone przez	Uniwersytet Zielonogórski

V. Działania na rzecz budowania więzi z regionem

Poniższy rozdział prezentuje zadania realizowane, zatwierdzone lub planowane do realizacji w roku 2019 r. w ramach prac departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego i jego jednostek podległych oraz partnerów zewnętrznych, skierowane do dzieci i młodzieży, w tym studentów i absolwentów studiów wyższych, na rzecz budowania szeroko pojętej więzi z regionem w różnych aspektach życia społeczno-gospodarczego. Zadania zostały pogrupowane w następujące obszary: wsparcie edukacji (w tym szkolnictwa zawodowego), rynek pracy, aktywizacja obywatelska, przedsiębiorczość, sport, rekreacja, czas wolny, polityka społeczna, bezpieczeństwo, zdrowie.

Wsparcie edukacji (w tym szkolnictwa zawodowego)

Zadanie	Stypendia naukowe, twórcze i artystyczne Marszałka Województwa Lubuskiego.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Infrastruktury Społecznej.
Opis zadania	Stypendia przeznaczone są dla uczniów wybitnie uzdolnionych naukowo, twórczo lub artystycznie, zamieszkałych i kształcących się w szkołach ponadpodstawowych i artystycznych województwa lubuskiego. Wnioskodawcami mogą być lubuskie szkoły i stowarzyszenia działające w środowisku oświaty i kultury. Termin składania wniosków upływa z dniem 30 września każdego roku szkolnego.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Stypendia Marszałka Województwa Lubuskiego ustanowione zostały w celu stworzenia wybitnie uzdolnionym uczniom naszego województwa odpowiednich warunków do dalszego kształcenia się i rozwoju, a także inspirowania młodzieży do podejmowania kolejnych zadań naukowych, twórczych i artystycznych. Są również formą promocji tych młodych ludzi, którzy realizując swoje pasje, zainteresowania i aspiracje przyczyniają się do pomnażania dorobku intelektualnego naszego regionu. Stypendia przyznawane są 35 stypendystom. Wysokość stypendium wynosi 2 100 zł (przyznawane jest na okres 6 miesięcy: od stycznia do czerwca danego roku, po 350 zł miesięcznie).
Finansowanie	Środki zaplanowano w budżecie Województwa na 2019 r. w wysokości 73 500 zł.
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury Społecznej UMWL

Zadanie	Konferencja gospodarcza: Edukacja zawodowa 4.0 – 2 kwietnia 2019 r.
Podmiot odpowiedzialny	Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa
Opis zadania	Celem konferencji jest ocena obecnego stanu kształcenia zawodowego oraz wypracowanie rekomendacji na przyszłość. W trakcie wydarzenia eksperci, reprezentujący m.in. placówki kształcenia zawodowego, instytucje związane z edukacją oraz przedsiębiorcy dyskutować będą nad kierunkami ewolucji edukacji zawodowej, które determinuje zmieniający się rynek pracy i rozwój technologii. Podczas konferencji odbędą się m.in. otwarte debaty z udziałem wszystkich grup interesariuszy związanych z edukacją.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wypracowanie rekomendacji dla placówek kształcenia zawodowego w zakresie dostosowania kształcenia do potrzeb pracodawców.
Finansowanie	Środki własne ZIPH.
Zgłoszone przez	Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa

Zadanie	Krajowy Fundusz Szkoleniowy.
Podmiot odpowiedzialny	Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze (zadanie realizowane przez powiatowe urzędy pracy województwa lubuskiego).
Opis zadania	Krajowy Fundusz Szkoleniowy jest przeznaczony na kształcenie pracodawców i pracowników.

	<p>Środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego PUP można przyznać na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kursy i studia podyplomowe, egzaminy potwierdzające kwalifikacje lub uprawnienia zawodowe, • badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu, • ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem. <p>Pracodawca planujący zorganizowanie szkolenia (studiów podyplomowych) musi złożyć do powiatowego urzędu pracy, właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy albo miejsce prowadzenia działalności, wniosek o dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego.</p> <p>Ponadto wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy oraz MRPiPS mogą przeznaczyć środki na: promocję KFS; konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS; określanie zapotrzebowania na zawody na rynku pracy; badanie efektywności wsparcia udzielonego ze środków KFS.</p>
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	<p>Liczba osób, które skorzystają ze wsparcia w ramach KFS – 1 000 osób.</p> <p>Upowszechnienie informacji na temat KFS.</p> <p>Wzrost wiedzy pracodawców i pracowników na temat KFS.</p> <p>Uzyskanie nowych kwalifikacji zawodowych lub uzupełnienie już posiadanych przez pracodawców i/lub pracowników.</p>
Finansowanie	<p>Środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego (na realizację zadań przez WUP oraz na realizację zadań przez PUP-y). Środki będące w dyspozycji jednostek na bieżącą działalność. Właściwe kwoty zostaną ustalone po ogłoszeniu ustawy budżetowej na 2019 r.</p>
Zgłoszone przez	Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze

Zadanie	Technologiczne Lubuskie.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Biuro Projektów Własnych.
Opis zadania	<p>W ramach zadania „Technologiczne Lubuskie” organizowane są warsztaty dla dzieci ze szkół podstawowych z terenu województwa lubuskiego pn. „Lubuskie Koduje” i „Technologiczne Dzieciaki”.</p> <p>„Lubuskie Koduje” to lekcje programowania w ramach globalnej inicjatywy "Europejski Tydzień Kodowania". Celem wydarzenia jest zachęcenie młodzieży do nauki kreatywnego programowania, niezależnie od wieku oraz przedstawienie, że programowanie staje się trzecim językiem świata. Ponadto pokazanie, że kodowanie nie jest zarezerwowane tylko dla programistów oraz że każdy może być programistą, rozwijając swoją wyobraźnię, logiczne i abstrakcyjne myślenie, a także zdolność planowania.</p> <p>„Technologiczne Dzieciaki” to podróż do świata technologii, robotów i eksperymentów, gdzie lubuskie dzieci mają możliwość zapoznania się z najnowszymi technologiami poprzez wspólną, twórczą zabawę i eksperymentowanie. Warsztaty pozwalają na rozwijanie wyobraźni, rozbudowują ciekawość świata, są inspiracją do nowych zainteresowań a przede wszystkim pobudzają kreatywność i rozwijają umiejętność analitycznego i logicznego myślenia.</p>
Zakładane efekty/ wskaźniki pomiaru efektywności zadania	<p>Popularyzacja nauk technicznych oraz programowania.</p> <p>Wskaźnik: liczba uczestników wydarzenia.</p>
Finansowanie	Środki własne UMWL BPW - 40 000 zł.
Zgłoszone przez	Biuro Projektów Własnych UMWL

Zadanie	Konkurs Ogólnopolski pn. „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”- XVIII i XIX edycja.
Podmiot odpowiedzialny	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego.
Opis zadania	Organizacja czterech etapów konkursu na terenie województwa lubuskiego oraz udział w piątym etapie na terenie kraju. Dostarczenie wiedzy o parkach krajobrazowych województwa lubuskiego.
Zakładane efekty/ wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Dostarczanie wiedzy o ochronie przyrody realizowanej w parkach krajobrazowych regionu. Promowanie walorów przyrodniczych regionu. Poszerzanie wiadomości o racjonalnym gospodarowaniu otaczającymi zasobami przyrodniczymi. Wyrobienie umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy w przyrodzie. Motywowanie do działań na rzecz ochrony przyrody. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego. Zdobycie nowych informacji oraz utwalenie wiadomości z zakresu ekologii, ochrony przyrody i ochrony środowiska. Wskaźnik pomiaru – ok 400 osób.
Finansowanie	Środki własne i WFOŚiGW w Zielonej Górze (dofinansowanie uzależnione od zakwalifikowania złożonego wniosku).
Zgłoszone przez	Departament Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi UMWL

Zadanie	Projekt pn. Modernizacja kształcenia zawodowego w Powiecie Strzelecko – Drezdeneckim, Oś 8 Nowoczesna edukacja. Działanie 8.4. Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego. Poddziałanie 8.4.1. Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego - projekty poza formułą ZIT Projekt 2016-2020.
Podmiot odpowiedzialny	Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji w Drzonkowie jest partnerem projektu Powiatu Strzelecko- Drezdeneckiego.
Opis zadania	W ramach projektu realizowane są trzy rodzaje szkoleń tj. dla młodzieży szkoły średniej: <ul style="list-style-type: none"> • instruktor rekreacji ruchowej fitness, • zasady odżywiania, regeneracji wypoczynku i aktywności fizycznej, • planowanie i organizacja imprez sportowych. Zgodnie z umową partnerską ww. szkolenia odbędą się w trzech edycjach do 2022 roku. Na cele projektu są wykorzystane sale szkoleniowe i obiekty sportowe, a także kadra instruktorska Ośrodka. Projekt w trakcie realizacji. Będzie trwał do 2020 r. Aktualnie trwa kurs: Planowanie i organizacja imprez sportowych.
Zakładane efekty/ wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Efektom końcowym ma być opanowanie wiadomości teoretycznych i praktycznych na ww. kursach. Wszyscy uczestnicy otrzymują certyfikat ukończenia szkolenia nadający uprawnienia.
Finansowanie	RPO-Lubuskie 2020 RPLB.08.04.01-08-0018/16 wnioskowana kwota dofinansowania 6 821 043,24 zł. Całkowita wartość projektu 7 314 007,34 zł. Budżet projektu po stronie WOSIR (zakwaterowanie, wyżywienie, obiekty, instruktorzy) ok. 70 000 zł - 3 kursy w każdym roku.
Zgłoszone przez	Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego w Drzonkowie

Zadanie	Modernizacja kształcenia zawodowego w województwie lubuskim. Poddziałanie 8.4.1 Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego - projekty realizowane poza formułą ZIT Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020.
Podmiot odpowiedzialny	Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa we współpracy z partnerami.
Opis zadania	ZIPH realizuje działania wspólnie z K-S SSE S.A. oraz Profi Biznes Group w 6 powiatach: żagańskim, świebodzińskim, sulęcińskim, krośnieńskim, ślubickim oraz gorzowskim. Ponadto wsparciem objętych jest 10 miast i gmin: Gorzów Wielkopolski, Zielona Góra, Witnica, Skwierzyna, Dobiegniew, Sława, Zbąszynek, Bobowicko, Kamień Mały i Henryków. Głównym celem projektu jest zwiększenie zdolności do zatrudnienia uczniów szkół

	i placówek oświatowych kształcenia zawodowego. ZIPH odpowiedzialna za organizację praktyk i staży u przedsiębiorców.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Przeprowadzone badania IPD – 6731. Przeprowadzone kursy dokształcające – 1998. Zorganizowane praktyki i staże – 2125. Staże dla nauczycieli – 41.
Finansowanie	RPO – Lubuskie 2020.
Zgłoszone przez	Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa

Zadanie	Organizacja 7 konkursów plastycznych m.in.: „Najpiękniejsze krajobrazy Pszczewskiego Parku Krajobrazowego”, „Przyroda nas zachwyca”, „Namaluj swój świat – nadwarciańskie pejzaże”, „Piękno mojej okolicy – przyroda i kultura Barlinecko – Gorzowskiego Parku Krajobrazowego”.
Podmiot odpowiedzialny	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego.
Opis zadania	Przygotowanie i przeprowadzenie konkursu plastycznego dla uczniów szkoły podstawowej. Ocena prac i wyłonienie zwycięzców konkursu.
Zakładane efekty/ wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Dostarczenie wiedzy przyrodniczej dla dzieci biorących udział w konkursie. Promocja parków krajobrazowych województwa lubuskiego. Uwrażliwianie na piękno najbliższej okolicy. Wskaźnik pomiaru – 200 uczestników.
Finansowanie	Środki własne ZPKWL.
Zgłoszone przez	Departament Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi UMWL

Zadanie	Organizacja „Wielkiego Dnia Pszczół”.
Podmiot odpowiedzialny	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego.
Opis zadania	Przygotowanie gry terenowej na temat pszczoł oraz roślin nektarodajnych. Promocja wydarzenia: plakat „Wielki Dzień Pszczoł”. Przeprowadzenie spotkania z pszczelarzem, edukacja na temat pszczoł, edukacyjna gra terenowa.
Zakładane efekty/ wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Dostarczenie wiedzy przyrodniczej dla dzieci. Podniesienie świadomości wśród dzieci i dorosłych na temat roli pszczoł w środowisku naturalnym. Promocja parków krajobrazowych województwa lubuskiego oraz przyrody regionu. Wskaźnik pomiaru - 150 uczestników.
Finansowanie	Środki własne ZPKWL.
Zgłoszone przez	Departament Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi UMWL

Zadanie	Warsztaty: „Ferie z sowami”, „Poznajemy sowy”, „Noc sów”.
Podmiot odpowiedzialny	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego.
Opis zadania	Przeprowadzenie edukacji przyrodniczej na temat sów. Przekazanie informacji na temat gatunków sów występujących w województwie lubuskim. Wyjazd w teren na obserwacje przyrodnicze sów. Gry i zabawy plastyczne o tematyce dotyczącej sów. Budowa budek lęgowych dla płomyków. Ognisko i poczęstunek.
Zakładane efekty/ wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Podniesienie świadomości ekologicznej wśród uczestników warsztatów: podkreślenie potrzeby ochrony sów. Dostarczenie wiedzy przyrodniczej dla dzieci biorących udział w zajęciach. Promocja parków krajobrazowych województwa lubuskiego oraz przyrody regionu. Wskaźnik pomiaru – 100 uczestników.
Finansowanie	Środki własne ZPKWL.
Zgłoszone przez	Departament Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi UMWL

Zadanie	Warsztaty „Zimowe dokarmianie ptaków”.
Podmiot odpowiedzialny	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego.
Opis zadania	Przeprowadzenie edukacji przyrodniczej na temat ptaków zimujących w Polsce i ich prawidłowego dokarmiania. Warsztaty: przygotowanie kulek tłuszczowych dla ptaków. Wspólne wywieszenie kulek w karmnikach na terenie przedszkola.
Zakładane efekty/ wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Nauka rozpoznawania ptaków zimujących. Nauka prawidłowego dokarmiania ptaków i poszanowania przyrody. Promocja parków krajobrazowych województwa lubuskiego oraz przyrody regionu. Wskaźnik pomiaru - 40 uczestników.
Finansowanie	Środki własne ZPKWL.
Zgłoszone przez	Departament Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi UMWL

Zadanie	Warsztaty ornitologiczne z cyklu „Cybinko na rower”.
Podmiot odpowiedzialny	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego.
Opis zadania	Przeprowadzenie edukacji przyrodniczej na temat ptaków. Sposób na podglądanie ptaków. Nauka fotografowania ptaków. Informacje na temat gatunków występujących w województwie lubuskim.
Zakładane efekty/ wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Dostarczenie wiedzy przyrodniczej dla dzieci biorących udział w warsztatach. Promocja parków krajobrazowych województwa lubuskiego oraz przyrody regionu. Wskaźnik pomiaru – ok 100 uczestników.
Finansowanie	Środki własne ZPKWL.
Zgłoszone przez	Departament Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi UMWL

Zadanie	Edukacja Przyrodnicza na terenie parków krajobrazowych.
Podmiot odpowiedzialny	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego.
Opis zadania	Przygotowanie i prowadzenie zajęć dydaktycznych dotyczących przyrody, geografii, biologii, historii, a w szczególności tematów w zakresie walorów parków krajobrazowych województwa lubuskiego m.in.: walory przyrodnicze Łagowsko-Sulęcińskiego Parku Krajobrazowego, przyroda Krzesińskiego Parku Krajobrazowego, ornitofauna Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego, zajęcia dydaktyczne prowadzone na ścieżkach przyrodniczo-kulturowych ściśle dotyczących regionu.
Zakładane efekty/ wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Poszerzenie wiedzy z zakresu nauk przyrodniczych, ochrony środowiska. Praktyczne zajęcia laboratoryjne: m.in. nauka obsługi mikroskopu. Warsztaty terenowe: nauka poprzez bezpośredni kontakt z przyrodą. Podniesienie świadomości ekologicznej (m.in. ochrona pszczół, dokarmianie ptaków, pomaganie jeżom). Promocja parków krajobrazowych województwa lubuskiego. Promocja walorów przyrodniczo – kulturowych najbliższej okolicy. Wskaźnik pomiaru – ok 4000 uczestników.
Finansowanie	Środki własne ZPKWL.
Zgłoszone przez	Departament Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi UMWL

Rynek pracy

Zadanie	Inicjowanie i kierowanie przez publiczne służby zatrudnienia młodych osób na staż, bon stażowy i przygotowanie zawodowe dorosłych.
Podmiot odpowiedzialny	Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze (zadanie realizowane przez powiatowe urzędy pracy województwa lubuskiego).
Opis zadania	W celu umożliwienia młodym osobom zdobycia doświadczenia zawodowego, należy podejmować działania zmierzające do nabywania kompetencji zawodowych. W ramach stażu lub bonu stażowego bezrobotni mają możliwość nabycia umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy. W ramach przygotowania zawodowego dorosłych osoby bezrobotne otrzymają szansę zdobycia nowych kwalifikacji, umiejętności potwierdzonych zaświadczeniem lub świadectwem (w ramach przyuczenia do pracy dorosłych) lub uzyskania tytułu zawodowego lub tytułu czeladnika (w ramach praktycznej nauki zawodu). Powyższe formy aktywizacji dają też szansę „przebranżowienia” w sytuacji, gdy na lokalnym rynku pracy nie występuje zapotrzebowanie na określone zawody wyuczone.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Nabycie kwalifikacji zawodowych. Wzrost poczucia własnych kompetencji. Podwyższenie samooceny. Wzrost zaufania we własne możliwości. Na staż, bon stażowy i przygotowanie zawodowe dorosłych skierowanych zostanie około 800 młodych osób bezrobotnych.
Finansowanie	Zadanie realizowane w ramach środków Funduszu Pracy – 2 000 tys. zł. Właściwe kwoty zostaną ustalone po ogłoszeniu ustawy budżetowej na 2019 rok.
Zgłoszone przez	Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze

Zadanie	Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy.
Podmiot odpowiedzialny	Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze.
Opis zadania	Zadanie ma na celu udzielenie wsparcia osobom młodym w wieku 18-29 lat pozostającym bez pracy, zarejestrowanym w PUP jako bezrobotne poprzez realizację projektów pozakonkursowych prowadzonych przez powiatowe urzędy pracy w ramach poddziałania 1.1.1 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Zadanie realizowane będzie z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy zaplanowanych do wydatkowania w okresie I-XII 2019 r. na podstawie umów o dofinansowanie projektów zawartych w IV kwartale 2018 r. Specyfika zadania określa możliwe do przeprowadzenia formy pomocy. Są to instrumenty i usługi rynku pracy wynikające z Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych, odnoszące się do następujących typów operacji: 1. Instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne): a) identyfikacja potrzeb osób młodych pozostających bez zatrudnienia oraz diagnozowanie możliwości w zakresie doskonalenia zawodowego, w tym identyfikacja stopnia oddalenia od rynku pracy osób młodych, b) kompleksowe i indywidualne pośrednictwo pracy w zakresie wyboru zawodu zgodnego z kwalifikacjami i kompetencjami wspieranej osoby lub poradnictwo zawodowe w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej, w tym podnoszenia lub uzupełniania kompetencji i kwalifikacji zawodowych. 2. Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, które przedwcześnie opuszczają system edukacji lub osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji: a) kontynuacja nauki dla osób młodych, u których zdiagnozowano potrzebę uzupełnienia edukacji formalnej lub potrzebę potwierdzenia kwalifikacji m.in. poprzez odpowiednie egzaminy, b) nabywanie, podwyższanie lub dostosowywanie kompetencji i kwalifikacji,

	<p>niezbędnych na rynku pracy w kontekście zidentyfikowanych potrzeb osoby, której udzielane jest wsparcie, m.in. poprzez wysokiej jakości szkolenia.</p> <p>3. Instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców:</p> <p>a) nabywanie lub uzupełnianie doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, m.in. poprzez staże i praktyki, spełniające standardy wskazane w Europejskiej Ramie Jakości Praktyk i Staży,</p> <p>b) wsparcie zatrudnienia osoby młodej u przedsiębiorcy lub innego pracodawcy, stanowiące zachętę do zatrudnienia, m.in. poprzez pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia dla osób, u których zidentyfikowano adekwatność tej formy wsparcia, refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska (wyłącznie w połączeniu z subsydiowanym zatrudnieniem).</p> <p>4. Instrumenty i usługi rynku pracy służące wsparciu mobilności międzysektorowej i geograficznej (uwzględniając mobilność zawodową na europejskim rynku pracy za pośrednictwem sieci EURES):</p> <p>a) wsparcie mobilności międzysektorowej dla osób, które mają trudności ze znalezieniem zatrudnienia w sektorze lub branży, m.in. poprzez zmianę lub uzupełnienie kompetencji lub kwalifikacji pozwalającą na podjęcie zatrudnienia w innym sektorze, m.in. poprzez praktyki, staże i szkolenia, spełniające standardy wyznaczone dla tych usług (np. Europejska i Polska Rama Jakości Praktyk i Staży),</p> <p>b) wsparcie mobilności geograficznej dla osób młodych, u których zidentyfikowano problem z zatrudnieniem w miejscu zamieszkania, m.in. poprzez pokrycie kosztów dojazdu do pracy lub wstępnego zagospodarowania w nowym miejscu zamieszkania, min. poprzez finansowanie kosztów dojazdu, zapewnienie środków na zasiedlenie.</p> <p>5. Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób niepełnosprawnych:</p> <p>a) niwelowanie barier, jakie napotykają osoby młode niepełnosprawne w zakresie zdobycia i utrzymania zatrudnienia, m.in. poprzez finansowanie pracy asystenta osoby niepełnosprawnej, którego praca spełnia standardy wyznaczone dla takiej usługi i doposażenie stanowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p>6. instrumenty i usługi rynku pracy służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia:</p> <p>a) wsparcie osób młodych w zakładaniu i prowadzeniu własnej działalności gospodarczej poprzez udzielenie pomocy bezzwrotnej (dotacji) na utworzenie przedsiębiorstwa oraz doradztwo i szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej, a także wsparcie pomostowe.</p>
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	<p>Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 2 638.</p> <p>Liczba osób długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 1012.</p>
Finansowanie	<p>Środki FP przeznaczone na realizację projektów pozakonkursowych współfinansowanych z EFS w ramach poddziałania 1.1.1 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w 2019 r. – 19 555 000 zł.</p>
Zgłoszone przez	<p>Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze</p>
Zadanie	<p>Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia, w tym w szczególności osób bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).</p>
Podmiot odpowiedzialny	<p>Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze.</p>
Opis zadania	<p>W latach 2019 - 2021 roku realizowane będą projekty dotyczące wsparcia indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej osób młodych w ramach poddziałania 1.2.1 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.</p> <p>Celem tych projektów jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku</p>

życia, w tym w szczególności osób bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

Do dnia sporządzenia niniejszej informacji (tj. 17.01.2019 r.) zawarto 20 umów na kwotę 17,6 mln zł, a planowane jest zawarcie jeszcze 2 umów na kwotę 1,4 mln zł; łącznie planowana jest realizacja 22 umów o wartości 19 mln. zł.

Grupę docelową projektów stanowią osoby młode w tym osoby z niepełnosprawnościami, w wieku 15-29 lat, z następujących grup:

- osoby biernie zawodowo, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu – tzw. młodzież NEET, zgodnie z definicją osoby z kategorii NEET przyjętą w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
- osoby z następujących grup docelowych: imigranci, reemigranci, osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, tzw. ubodzy pracujący, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilno-prawnych, zgodnie z definicjami zawartymi w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.

Specyfika zadania określa możliwe do przeprowadzenia formy pomocy. Są to:

1. Instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne):

- a) identyfikacja potrzeb osób młodych pozostających bez zatrudnienia oraz diagnozowanie możliwości w zakresie doskonalenia zawodowego, w tym identyfikacja stopnia oddalenia od rynku pracy osób młodych,
- b) kompleksowe i indywidualne pośrednictwo pracy w zakresie wyboru zawodu zgodnego z kwalifikacjami i kompetencjami wspieranej osoby lub poradnictwo zawodowe w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej, w tym podnoszenia lub uzupełniania kompetencji i kwalifikacji zawodowych.

2. Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, które przedwcześnie opuszczają system edukacji lub osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji:

- a) kontynuacja nauki dla osób młodych, u których zdiagnozowano potrzebę uzupełnienia edukacji formalnej lub potrzebę potwierdzenia kwalifikacji m.in. poprzez odpowiednie egzaminy,
- b) nabywanie, podwyższanie lub dostosowywanie kompetencji i kwalifikacji, niezbędnych na rynku pracy w kontekście zidentyfikowanych potrzeb osoby, której udzielane jest wsparcie, m.in. poprzez wysokiej jakości szkolenia.

3. Instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców:

- a) nabywanie lub uzupełnianie doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, m.in. poprzez staże i praktyki, spełniające standardy wskazane w Europejskiej Ramie Jakości Praktyk i Staży,
- b) wsparcie zatrudnienia osoby młodej u przedsiębiorcy lub innego pracodawcy, stanowiące zachętę do zatrudnienia, m.in. poprzez pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia dla osób, u których zidentyfikowano adekwatność tej formy wsparcia, refundację wyposażenia lub wyposażenia stanowiska (wyłącznie w połączeniu z subsydiowanym zatrudnieniem).

4. Instrumenty i usługi rynku pracy służące wsparciu mobilności międzysektorowej i geograficznej (uwzględniając mobilność zawodową na europejskim rynku pracy za pośrednictwem sieci EURES):

- a) wsparcie mobilności międzysektorowej dla osób, które mają trudności ze znalezieniem zatrudnienia w sektorze lub branży, m.in. poprzez zmianę lub uzupełnienie kompetencji lub kwalifikacji pozwalającą na podjęcie zatrudnienia w innym sektorze, m.in. poprzez praktyki, staże i szkolenia, spełniające standardy wyznaczone dla tych usług (np. Europejska i Polska Rama Jakości Praktyk i Staży),
- b) wsparcie mobilności geograficznej dla osób młodych, u których zidentyfikowano

	<p>problem z zatrudnieniem w miejscu zamieszkania, m.in. poprzez pokrycie kosztów dojazdu do pracy lub wstępnego zagospodarowania w nowym miejscu zamieszkania, min. poprzez finansowanie kosztów dojazdu, zapewnienie środków na zasiedlenie.</p> <p>5. Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób niepełnosprawnych:</p> <p>a) niwelowanie barier, jakie napotykają osoby młode niepełnosprawne w zakresie zdobycia i utrzymania zatrudnienia, m.in. poprzez finansowanie pracy asystenta osoby niepełnosprawnej, którego praca spełnia standardy wyznaczone dla takiej usługi i doposażenie stanowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p>
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Liczba osób objętych wsparciem – 1 269.
Finansowanie	Środki przeznaczone na realizację projektów współfinansowanych z EFS w ramach poddziałania 1.2.1 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój – 19 000 000 zł.
Zgłoszone przez	Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze

Zadanie	Zielonogórskie Targi Pracy.
Podmiot odpowiedzialny	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej, Centrum Integracji Społecznej oraz Powiatowy Urząd Pracy w Zielonej Górze.
Opis zadania	Adresatami targów są osoby poszukujące pracy oraz pracodawcy z powiatu zielonogórskiego szukający pracowników z przygotowaniem do wykonywania takich zawodów, jak m. in.: robotnik budowlany, robotnik magazynowy, ogrodnik-florysta, opiekun środowiskowy, kasjer-sprzedawca, opiekun dzieci, pomocnik piekarza-cukiernika. Uczestnictwo w targach to dla pracodawców możliwość najskuteczniejszego pozyskania wykwalifikowanej kadry. Zaś dla osób poszukujących pracy to doskonała okazja na znalezienie wymarzonego etatu w powiecie zielonogórskim, określenia swojej drogi zawodowej na najbliższe lata czy zdobycia rozeznania w rynku.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Dotarcie do osób poszukujących pracy, beneficjentów działań Centrum Integracji Społecznej.
Finansowanie	Środki własne Centrum Integracji Społecznej.
Zgłoszone przez	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej

Aktywizacja obywatelska

Zadanie	Lubuski Sejmik Dziecięcy.
Podmiot odpowiedzialny	Biuro Sejmiku.
Opis zadania	Organizacja obrad Sejmiku Województwa, podczas których w role radnych i dziennikarzy wcielają się dzieci – uczniowie szkół podstawowych województwa lubuskiego. Jest to edukacyjna działalność Sejmiku Województwa. Celem Sejmiku jest popularyzacja wśród dzieci z terenu województwa lubuskiego wiedzy na temat funkcjonowania Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego oraz Samorządu Województwa Lubuskiego. Wydarzenie organizowane jest przez Biuro Sejmiku raz w roku w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Dziecka.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Zapoznanie uczniów szkół podstawowych z zasadami funkcjonowania samorządu województwa.
Finansowanie	Budżet Województwa Lubuskiego. Koszt 6 000 zł.
Zgłoszone przez	Biuro Sejmiku UMWL

Zadanie	Lubuski Sejmik Młodzieżowy.
Podmiot odpowiedzialny	Biuro Sejmiku.
Opis zadania	Organizacja obrad Sejmiku Województwa, podczas których w role radnych i dziennikarzy wciela się młodzież – uczniowie szkół ponadpodstawowych województwa lubuskiego. Jest to edukacyjna działalność Sejmiku Województwa. Celem Sejmiku jest popularyzacja wśród młodzieży z terenu województwa lubuskiego wiedzy na temat funkcjonowania Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego oraz Samorządu Województwa Lubuskiego.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Zapoznanie uczniów szkół ponadpodstawowych z zasadami funkcjonowania samorządu województwa oraz przedstawienie założeń polityki młodzieżowej Województwa Lubuskiego.
Finansowanie	Budżet Województwa Lubuskiego. Koszt 6 000 zł.
Zgłoszone przez	Biuro Sejmiku UMWL

Zadanie	Informacja i promocja nt. Programu Młodzi On-Life. Koordynacja programu.
Podmiot odpowiedzialny	Gabinet Zarządu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego. (Biuro Prasowe, Pełnomocnik ds. Programu Młodzi On-Life).
Opis zadania	Prowadzenie stałej polityki informacyjnej w zakresie najważniejszych działań związanych z Programem Młodzi On-Life, realizowanych przez poszczególne departamenty. Organizacja konferencji prasowych w porozumieniu z departamentami nt. działań skierowanych do dzieci i młodzieży, w tym do studentów. Zlecenie artykułów w lokalnej prasie i na portalach internetowych dot. tych działań. Aktualizowanie informacji o Programie na stronie internetowej www.lubuskie.pl , w tym prowadzenie i aktualizacja dodatkowego kafelka Młodzi On-Life. Zarządzenie profilem „Młodzi On-Life lubuskie” na portalu społecznościowym facebook. Monitoring realizacji zadań przez departamenty w ramach programu. Celem kampanii informacyjnej dot. programu jest dotarcie do jak największej liczby młodych lubuszan oraz ich rodziców i opiekunów z wiadomościami o możliwościach, które stwarza samorząd województwa lubuskiego. Polityka informacyjna prowadzona przez cały 2019 rok.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Celem kampanii informacyjnej jest dotarcie do jak największej liczby młodych lubuszan oraz ich opiekunów z komunikatem o możliwościach, które stwarza samorząd województwa lubuskiego. Wskaźnik efektywności działania, np.: liczba złożonych wniosków na stypendia, liczba projektów złożonych w ramach budżetu obywatelskiego dla młodzieży, liczba osób biorących udział w różnego rodzaju eventach, w tym konkursach, organizowanych przez UMWL.
Finansowanie	Polityka informacyjno–promocyjna prowadzona bez kosztów, ewentualne płatne materiały w lokalnych mediach zlecane w porozumieniu z poszczególnymi departamentami i w ramach ich budżetów.
Zgłoszone przez	Gabinet Zarządu UMWL

Zadanie	Wizyta dzieci z Nitry – regionu partnerskiego województwa lubuskiego
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Biuro Współpracy Zagranicznej i Europejskiej Współpracy Terytorialnej.
Opis zadania	Na podstawie umowy o współpracy zaproszono do odwiedzenia regionu lubuskiego grupę dzieci i młodzieży z Nitry. Wizyta ma na celu: <ul style="list-style-type: none"> • wspieranie bezpośrednich kontaktów pomiędzy dziećmi i młodzieżą z obu regionów, • nawiązanie współpracy pomiędzy instytucjami zajmującymi się współpracą młodzieży, • przygotowanie ram pod kolejne wspólne inicjatywy, • prezentację województwa lubuskiego osobom z zagranicy, • rozwijanie współpracy pomiędzy regionami partnerskimi, w tym wspólnych inicjatyw o charakterze europejskim.

	Działania w ramach tego zadania wynikają z realizacji Priorytetów współpracy zagranicznej województwa lubuskiego oraz Umowy o współpracy pomiędzy Województwem Lubuskim a Samorządowym Województwem Nitrzańskim.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Promocja regionu lubuskiego wśród młodzieży z regionów partnerskich. Nauka języka polskiego. Integracja dzieci i młodzieży. Krzewienie polskiej kultury.
Finansowanie	Budżet województwa.
Zgłoszone przez	Biuro Współpracy Zagranicznej i Europejskiej Współpracy Terytorialnej UMWL

Zadanie	Monitoring polityk i inicjatyw Unii Europejskiej dla młodzieży.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Biuro Regionalne Województwa Lubuskiego w Brukseli w ramach Biura Współpracy Zagranicznej i Europejskiej Współpracy Terytorialnej.
Opis zadania	<p>Mając na uwadze, iż edukacja nie jest kompetencją UE, działania prowadzone przez instytucje unijne w edukacji mają charakter pomocniczy, ponadto instytucje UE prowadzą różnego rodzaju działaniach dot. młodzieży: politykę młodzieżową, konkursy i inicjatywy młodzieżowe. Działania w zakresie monitoringu polityk młodzieżowych prowadzone przez BRWL w Brukseli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział przedstawiciela BRWL w wydarzeniach i konferencjach instytucji UE dot. polityki młodzieżowej, • zamieszczanie na stronie internetowej Biura w Brukseli w osobnej zakładce Młodzież / Młodzi On-Life. informacji o wprowadzanych zmianach, konkursach i inicjatywach młodzieżowych, • wyszczególnienie w miesięcznym newsletterze BRWL tematów istotne dla młodych Lubuszan, • przekazywanie drogą mailową informacji Pełnomocnikowi ds. programu Młodzi On-Life o konkursach, specjalnych inicjatywach UE skierowanych bezpośrednio do ludzi młodych, • przekazywanie drogą mailową informacji o naborach i konkursach skierowanych do ściśle określonej grupy młodych odbiorców (np. uczniowie szkół średnich, doktoranci), bezpośrednio do lubuskich interesariuszy (np. szkoły, uczelnie, organizacje pozarządowe itd.), • przekazywanie drogą mailową informacji do Biur Karier lubuskich uczelni nt. staży w instytucjach UE lub innych możliwościach stażowych przekazywanych przez europejskie organizacje do BRWL.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Rozpowszechnianie wśród Lubuszan i lubuskich organizacji działających w temacie młodzieży informacji o unijnych politykach i inicjatywach młodzieżowych, w szczególności tych zarządzanych bezpośrednio przez instytucje UE
Finansowanie	
Zgłoszone przez	Biuro Współpracy Zagranicznej i Europejskiej Współpracy Terytorialnej UMWL

Zadanie	Integracja europejska - konkurs na małe granty.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Biuro Regionalne Województwa Lubuskiego w Brukseli w ramach Biura Współpracy Zagranicznej i Europejskiej Współpracy Terytorialnej.
Opis zadania	Mając na uwadze realizację zadań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami, w tym dzieci i młodzieży, corocznie można ubiegać się o dofinansowanie zadań w ramach tzw. małych grantów, tj. zadań publicznych z pominięciem otwartych konkursów ofert. Dofinansowane mogą zostać zadania, które wspierają współpracę na rzecz integracji, m.in. obozy, spotkania dzieci polonijnych, nauka języka, czy udział w innych przedsięwzięciach o charakterze międzynarodowym.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Rozpowszechnianie wśród Lubuszan i lubuskich organizacji pozarządowych idei związanych z integracją europejską. Wzrost nastrojów proeuropejskich i pokazanie korzyści z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.
Finansowanie	Budżet województwa - 50 000 zł.
Zgłoszone przez	Biuro Współpracy Zagranicznej i Europejskiej Współpracy Terytorialnej UMWL

Przedsiębiorczość

Zadanie	Wsparcie przedsiębiorczości.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki.
Opis zadania	Organizacja konferencji/warsztatów dla młodych przedsiębiorców, uczniów, studentów mająca na celu promocję przedsiębiorczości (start upów) w branży nowych technologii oraz inteligentnych rozwiązań. W ramach warsztatów młode osoby będą mogły uzyskać wiedzę o tym, jak założyć i prowadzić firmę. Promocja wydarzenia będzie rozpowszechniana w mediach regionalnych oraz ogólnopolskich, internecie i w kanałach social media.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Promocja województwa Lubuskiego jako miejsca atrakcyjnego, przyjaznego do nauki i prowadzenia działalności gospodarczej.
Finansowanie	Planowane środki 20 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL

Zadanie	Promocja lubuskich MŚP na wybranych rynkach eksportowych.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki.
Opis zadania	W każdej z organizowanych misji gospodarczych zarezerwowane są dwa miejsca dla młodych firm „start-upów”. Działania promujące województwo lubuskie oraz lubuskich przedsiębiorców na rynkach eksportowych z tych branż, które zaliczają się do inteligentnych specjalizacji wyznaczonych w Programie Rozwoju Innowacji. Planuje się udział w: Hannover Messe – Niemcy (II kw. 2019 r.), Hiszpania (II kw. 2019 r.), Rumunia (III kw. 2019 r.), Francja (II kw. 2019 r.), Chiny (IV kw. 2019 r.). Planuje się także organizację ogólnopolskiego Kongresu Gospodarczego Lubuskie 2019 w ramach którego odbędą się panele, warsztaty dla młodych przedsiębiorców. Promocja gospodarcza będąca przedmiotem projektu ukierunkowana jest na stworzenie wizerunku województwa jako przyjaznego ludziom młodym, rozwojowi własnej działalności gospodarczej, gdzie działają nowoczesne i dobrze zarządzane firmy o dużym potencjale eksportowym.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Promocja województwa Lubuskiego jako miejsca atrakcyjnego, przyjaznego do prowadzenia działalności gospodarczej.
Finansowanie	Planowane środki 1 500 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL

Zadanie	Lubuska Akademia Rozwoju.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki.
Opis zadania	Misją Lubuskiej Akademii Rozwoju (LAR) jest dostarczenie najnowszej wiedzy mającej na celu wsparcie rozwoju gospodarczego regionu Lubuskiego. Na zajęciach LAR studenci, przedsiębiorcy, przedstawiciele JST otrzymują wiedzę od najlepszych specjalistów w zakresie pozyskania funduszy europejskich, marketingu, przepisów prawa pracy, profesjonalnej obsługi inwestora, protokołu dyplomatycznego, GDPR/RODO, perswazji w biznesie, warsztaty dresscode, nowoczesnych technik motywacji i automotywacji. Ważnym zagadnieniem poruszonym na LAR jest zakładanie firm (startupów). Informacji jak to zrobić udzielają najlepsi specjaliści, prezesi firm które zaczynały jako start-up. Tematyka poruszana podczas zjazdów LAR ma na celu wzrost rozwoju przedsiębiorczości w regionie Lubuskim.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości oraz JST.
Finansowanie	Planowane środki 50 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL

Zadanie	Lubuski Lider Biznesu i Lubuski Lider Innowacji 2019 r. kategoria: Firma Przyjazna Młodym i Debiut Roku.
Podmiot odpowiedzialny	Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa we współpracy z partnerem strategicznym Gazetą Lubuską. Patronat nad konkursem Lubuski Lider Biznesu sprawuje Marszałek Województwa Lubuskiego i w nim funduje statuetki i dyplomy.
Opis zadania	Nagrody są przyznawane za udany debiut i kształcenie zawodowe młodzieży dla firm, które stawiają pierwsze kroki na rynku i działają krócej niż dwa lata. Wyróżnienia są przyznawane dla przedsiębiorstw, które w sposób szczególny angażują się w szkolenie zawodowe młodzieży. Nagradzane są firmy, które są przychylnie młodym ludziom, przyjmują ich na staże, praktyki, których celem jest zdobywanie wiedzy, doświadczenia i praktycznych umiejętności przez uczniów oraz studentów.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Promocja firm, które przodują w województwie i wprowadzają innowacje w swoich działaniach oraz stawiają na młodych pracowników oraz nowoutworzonych podmiotów gospodarczych o charakterze innowacyjnym.
Finansowanie	Środki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego 50 500 zł. Pozostałe koszty to środki własne ZIPH.
Zgłoszone przez	Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa, Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL

Zadanie	Lean Tour.
Podmiot odpowiedzialny	Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa.
Opis zadania	W ramach stworzonej przez Izbę grupy, (przedstawiciele firm powyżej 250 zatrudnionych pracowników) w Lubuskiem, organizowane są spotkania, w czasie których można dzielić się i wymieniać doświadczeniami na temat zarządzania w zakładach pracy. Biorą w nich udział pracownicy merytoryczni odpowiedzialni za wdrażanie idei Lean. W każdym miesiącu gospodarzem wydarzenia jest inny zakład pracy. W ramach wizyty w poszczególnych firmach uczestnicy mają możliwość zwiedzania przedsiębiorstwa, poznania jej kultury pracy i zasad zarządzania, wymiany doświadczeń.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wymiana doświadczeń i wzajemna nauka na temat zarządzania i kultury pracy w przedsiębiorstwie.
Finansowanie	Środki własne ZIPH.
Zgłoszone przez	Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa

Zadanie	Projekt LOP w EuRegioNet. EuRegioNet – Umiejdzynarodowienie sieci i klastrów (NWC/USK).
Podmiot odpowiedzialny	LOP Lubuska Organizacja Pracodawców w Gorzowie Wielkopolskim, BIC Centrum Biznesu i Innowacji/Business and Innovation Centre Frankfurt (Oder) GmbH, – lider projektu, CIT Centrum Innowacji i Technologii GmbH w Forst oraz Euroregion Sprewa-Nysa-Bóbr w Gubinie.
Opis zadania	<p>Cele projektu: Stworzenie transgranicznej platformy informacyjno-, konsultingowo-, wspierającej istniejące lub tworzące się sieci i klastry (NWC/USK) na terenie realizacji projektu, które powstały z MiŚP i/lub instytucji naukowych. Celem priorytetowym jest przekazanie tym sieciom informacji, wyników i ekspertyz dot. ich długoterminowych ustaleń, umocnienia się czy też sieci transgranicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoczęcie polsko-niemieckiego dialogu klastrów, sieci transgranicznych, • zbudowanie NWC/USK w odniesieniu do struktur usługowych, • wspieranie NWC/USK w projektach transgranicznych/w pozyskiwaniu środków wspierających, • wspieranie inteligentnej specjalizacji, strategicznej rozbudowy, umiejdzynarodowienia, • marketing lokalny poprzez zapoczątkowanie rozwoju polsko-niemieckiego klastramarki. <p>Okres trwania projektu: 04/2017 – 03/2020 (36 miesięcy).</p> <p>Partnerzy projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BIC Centrum Biznesu i Innowacji/Business and Innovation Centre, Frankfurt nad Odrą, Niemcy – Leadpartner • CIT Centrum Innowacji i Technologii GmbH w Forst, Niemcy • LOP Lubuska Organizacja Pracodawców, Gorzów Wlkp., Polska • Euroregion Sprewa-Nysa-Bóbr, Gubin, Polska <p>Problemy zidentyfikowane przez partnerów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrzeba polepszenia istniejących NWC/USK strategii marketingowych, skierowanych na umiejdzynarodowienie • istnieją nieliczne kooperacje pomiędzy przedsiębiorstwami • istnieją deficyty w transgranicznym marketingu lokalnym.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Ocena 16 NWC/USK regionów partnerskich. Poszerzenie/powiązanie sieciowe/umiejdzynarodowienie 8 NWC/USK. Stworzenie 2 nowych transgranicznie działających NWC/USK.
Finansowanie	Projekt został dofinansowany w wysokości 85 proc. wartości projektu tj. w kwocie 678 915,64 Euro. Całkowiłą wartość projektu realizowanego przez Lubuską Organizację Pracodawców w Gorzowie Wielkopolskim stanowi kwota 102 627 Euro. Dofinansowanie ze środków UE stanowi kwota 87 232,95 Euro. Wkład własny LOP wynosi 15 394,05 Euro.
Zgłoszone przez	Lubuska Organizacja Pracodawców

Zadanie	Zachodnie Forum Gospodarcze – październik 2019 r.
Podmiot odpowiedzialny	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej.
Opis zadania	<p>Zachodnie Forum Gospodarcze to trzydniowe spotkanie przedsiębiorców, instytucji otoczenia biznesu, partnerów społecznych oraz samorządowców, którego celem jest dyskusja i wypracowanie wniosków nt. rozwoju społeczno-gospodarczego regionu oraz regionów zachodniej Polski, a także dostarczenie aktualnej wiedzy nt. różnych aspektów prowadzenia działalności gospodarczej.</p> <p>Tematem wiodącym pierwszego dnia spotkania w Parku Technologicznym Interior w Nowej Soli będzie wsparcie wdrażania innowacji oraz wsparcie startupów, czyli</p>

	dynamicznych i innowacyjnych przedsiębiorców oraz Lubuszan z pomysłami na własną firmę. Tematyka obejmuje wsparcie finansowe, doradcze czy współpracę z istniejącymi firmami oraz samorządami. Drugi dzień w Zielonej Górze - poświęcony będzie kondycji polskiej gospodarki i najważniejszym wyzwaniom przed którymi stoją przedsiębiorcy, a do których zaliczyć należy zmiany na rynku pracy, demografię, szkolnictwo zawodowe. Dyskusja m.in. o barierach w prowadzeniu działalności oraz o skutecznych metodach pozyskiwania i motywowania pracowników, kształceniu kadr itp., ale także o działaniach eksportowych polskich firm. Trzeci dzień to Kongres HR i najważniejsze wyzwania stojące przed lubuskimi przedsiębiorcami w zakresie rekrutowania, utrzymywania i motywowania zespołów ludzkich, ale także współpracy ze szkołami średnimi i wyższymi w zakresie przygotowania zawodowego.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	400 uczestników.
Finansowanie	Środki własne Organizacji Pracodawców Ziemi Lubuskiej oraz sponsorów.
Zgłoszone przez	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej

Sport, rekreacja, czas wolny

Zadanie	Weekendowy szlak naukowy.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym.
Opis zadania	Celem akcji jest przybliżenie mieszkańcom regionu ośrodków badawczo-rozwojowych, uczelni oraz wszelkiego rodzaju instytucji związanych z szeroko rozumianą nauką i kulturą, które otrzymały dofinansowanie ze środków unijnych. W ramach działania zaplanowano m.in. wizyty studyjne w ośrodkach badawczo-rozwojowych, dni otwarte instytucji realizujących projekty unijne, warsztaty, lekcje pokazowe, rabaty na korzystanie z usług poszczególnych beneficjentów RPO-Lubuskie 2020, itp.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Promocja lubuskich instytucji/podmiotów związanych z szeroko rozumianą nauką i kulturą, które otrzymały dofinansowanie z RPO-Lubuskie 2020.
Finansowanie	Pomoc Techniczna przeznaczona na promocję RPO-Lubuskie 2020 – 40 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym UMWL

Zadanie	Konkurs: promocja Województwa Lubuskiego poprzez sport w kraju i za granicą.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki.
Opis zadania	Konkurs dla organizacji pozarządowych na promocję województwa lubuskiego poprzez sport w kraju i za granicą, skierowany jest także do klubów, stowarzyszeń działających na rzecz dzieci i młodzieży z regionu lubuskiego. Co roku dzięki konkursowi dzieci i młodzież z naszego regionu biorą udział w zawodach, konkursach w kraju i za granicą zdobywając wiele cennych nagród oraz sama organizuje imprezy sportowe propagujące zdrowy tryb życia oraz województwo lubuskie.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Promocja województwa oraz zdrowego stylu życia wśród młodych lubuszan poprzez sport.
Finansowanie	Planowane środki 200 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL

Zadanie	Konkurs: promocja Województwa Lubuskiego poprzez kulturę.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki.
Opis zadania	Konkurs dla organizacji pozarządowych na promocję województwa lubuskiego poprzez kulturę. W konkursie udział biorą stowarzyszenia, działających na rzecz dzieci i młodzieży z regionu lubuskiego. Co roku dzięki środkom uzyskanym w ramach projektu dzieci i młodzież z naszego regionu biorą udział w różnego rodzaju konkursach w kraju i za granicą, organizuje imprezy kulturalne promujące i pokazujące dorobek kulturalny naszego regionu.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Promocja województwa oraz dorobku kulturalnego wśród młodych lubuszan poprzez kulturę.
Finansowanie	Planowane środki 200 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL

Zadanie	Warsztaty edukacyjne z zakresu historii i atrakcji regionu dla młodzieży z województwa lubuskiego.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki.
Opis zadania	Warsztaty teatralne z motywami winiarskimi oraz prezentacją ścieżki edukacyjnej poświęconej winiarskim tradycjom regionu lubuskiego i jego największym atrakcjom turystycznym, połączone z działaniami rękodzielniczymi o tematyce związanej z miejscowymi zwyczajami i tradycjami. Termin realizacji zadania: 21-25 stycznia 2019 r. Liczba grup objętych warsztatami: 5 x 30 osób. Miejsce realizacji zadania: Lubuskie Centrum Winiarstwa w Zaborze.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wypromowanie lubuskiego dziedzictwa kulturowego w zakresie atrakcji turystycznych regionu i ofert kulturowo – turystycznych, przyczynienie się do odrodzenia tradycji winiarskich oraz rozwoju ekoturystyki, propagowanie wyrobów regionalnych.
Finansowanie	Planowane środki 2 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL

Zadanie	Majówka na winnicy.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki.
Opis zadania	Wydarzenie poświęcone promocji dorobku województwa lubuskiego w zakresie wykorzystania funduszy unijnych oraz osiągnięć lubuskiej branży winiarskiej i pszczelarskiej, połączone z przedstawieniem możliwości, jakie obie branże stwarzają młodym mieszkańcom regionu. Ważny jest wymiar edukacyjny imprezy, młodzi mieszkańcy regionu będą mogli poznać kulturę, wagę pszczelarstwa oraz techniki hodowli pszczoł. Termin realizacji zadania: maj 2019 r. Miejsce realizacji zadania: Lubuskie Centrum Winiarstwa w Zaborze.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wypromowanie atutów województwa lubuskiego oraz przedstawienie oferty dla młodych mieszkańców regionu, przyczynienie się wzrostu zainteresowania młodych mieszkańców lubuskiego możliwościami zaplanowania kariery zawodowej, m.in. w branży winiarskiej i pszczelarskiej.
Finansowanie	Planowane środki 15 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL

Zadanie	Winobranie na Winnicy Samorządowej w Zaborze.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki.
Opis zadania	Promowanie dziedzictwa kulturowego w zakresie tradycji winiarskich regionu i ofert kulturowo – turystycznych, przyczynianie się do odrodzenia tradycji winiarskich oraz rozwoju ekoturystyki, propagowanie wyrobów regionalnych. Edukacja winiarska skierowana do młodych odbiorców realizowana poprzez wykłady fachowców, przypomnienie tradycji uprawy winorośli na Ziemi Lubuskiej i zwyczajów winiarskich oraz promocja lokalnych winnic wśród turystów i mieszkańców regionu. Termin realizacji zadania: styczeń – grudzień 2019 r. Miejsce realizacji zadania: Lubuskie Centrum Winiarstwa w Zaborze.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Przygotowanie jak największej liczby młodych mieszkańców regionu do samodzielnej działalności w branży winiarskiej i turystycznej.
Finansowanie	Planowane środki 15 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL

Zadanie	II Światowy Dzień Pszczoły.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki.
Opis zadania	Propagowanie szlaku pn. „Kraina wina i miodu” wśród młodych mieszkańców regionu poprzez organizację wydarzenia, podczas którego przeprowadzone zostaną prezentacje na temat roli pszczoł w życiu człowieka, wykłady poświęcone sytuacji lubuskiego pszczelarstwa oraz działania plenerowe, w których tematem przewodnim będzie ochrona środowiska oraz lubuskie pszczelarstwo. Termin realizacji zadania: maj 2019 r. Miejsce realizacji zadania: Lubuskie Centrum Winiarstwa w Zaborze.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wypromowanie lubuskiego dziedzictwa kulturowego w zakresie atrakcji turystycznych regionu i ofert kulturowo – turystycznych, przyczynienie się do rozwoju branży pszczelarskiej i zainteresowanie nią młodych mieszkańców lubuskiego.
Finansowanie	Planowane środki 15 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL

Zadanie	Wydanie gry terenowej oraz książki dla dzieci pt. „Przygody Duszka Lubuszka”.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki.
Opis zadania	Gra i książka mają być zbiorem legend, ciekawostek, zabaw, zagadek i komiksów nt. regionu. Kluczową rolę odgrywają mapki i szlak, który z powodzeniem można zwiedzić podczas weekendowych wycieczek z rodzicami. Głównym bohaterem, a zarazem przewodnikiem po krainie zamków i pałaców jest Duszek Lubuszek. Jest przyjacielem dzieci, autorem legend i znawcą wielu tajemnic. Zamieszkuje zamki i pałace, dlatego każdy zna jak własną kieszeń. Bohaterami drugoplanowymi i zarazem turystami są dzieci, występujące w roli odkrywców, podążające szlakiem obiektów zabytkowych. To świetne narzędzie poznawcze i edukacyjne, skierowane do najmłodszych. Książeczka ma zadanie kształtować postawę aktywnego odbiorcy, który wyruszając w podróż szlakiem lubuskich zabytków architektury, poznaje w ciekawy sposób historię danego miejsca. Książka ma być narzędziem pozyskania informacji i przewodnikiem po mapie miejsc, które dziecko chętnie odwiedzi. Propaguje rodzinną turystykę po województwie lubuskim.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Promocja rodzinnej turystyki po województwie lubuskim, a także chęć pokazania najmłodszym odbiorcom, że Lubuskie to region do odkrycia - pełen tajemnic, zasobów i niezwykłych historii.
Finansowanie	Planowane środki 26 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL

Zadanie	Święto Województwa Lubuskiego.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki.
Opis zadania	Święto Województwa Lubuskiego to święto wszystkich Lubuszan. Każdego roku podczas wydarzenia przeprowadzanych jest szereg działań dla mieszkańców regionu, w szczególności na rzecz dzieci i młodzieży. Organizowany jest m.in. Festiwal Podróżników National Geographic, warsztaty, gry i zabawy dla dzieci oraz młodzieży m.in. tory przeszkód, pokazy dronów, robotów i najdziwniejszych wynalazków, a także przeprowadzane są prezentacje z dziedziny technologii kosmicznych, informatycznych i robotyki. W 2019 r. podczas ŚWL planuje się zorganizować m.in. warsztaty taneczne, pokazy szkół tańca, turniej break dance'a czy wyścig kolarski i miasteczko aktywności. Działania mają na celu włączenie w obchody Święta szkół oraz tanecznych klubów sportowych, w których trenują młodzi Lubuszanie.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Promocja województwa Lubuskiego jako regionu kolorowego, aktywnego i roztańczonego.
Finansowanie	Planowane środki 500 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL

Zadanie	Promocja Województwa Lubuskiego podczas Festiwalu Pol'and'Rock w Kostrzynie nad Odrą.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki.
Opis zadania	Podczas najpiękniejszego festiwalu świata jakim jest Festiwal Pol'and'Rock w Kostrzynie nad Odrą na „Lubuskiej Strefie” odbywa się promocja województwa lubuskiego, jako regionu tolerancyjnego, wielokulturowego i otwartego. Każdego roku strefę odwiedza kilka tysięcy woodstockowiczów, nie tylko z naszego regionu, ale z całego kraju i zza granicy. W zdecydowanej większości to osoby młode. Dlatego na lubuskiej strefie przygotowywanych jest wiele atrakcji, w szczególności dla dzieci i młodzieży. W 2019 r. planuje się m.in. wielkie warsztaty tańca rock&roll.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Promocja województwa Lubuskiego jako regionu kolorowego, aktywnego, wielokulturowego i tolerancyjnego.
Finansowanie	Planowane środki 50 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL

Zadanie	Stoisko promocyjne w Parku Rozrywki „Majaland”.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki.
Opis zadania	Organizacja mobilnego stoiska promocyjnego w Parku Rozrywki „Majaland” w Kownatach k. Torzymia, na terenie województwa lubuskiego. Szacuje się, że rocznie Majaland odwiedzi aż 300 tysięcy osób, nie tylko z naszego regionu, ale również całej Polski, a nawet zagranicy. W związku z tym utworzenie stoiska promocyjnego w Parku Rozrywki „Majaland” stwarza okazję do promocji województwa lubuskiego jako regionu przyjaznego, stwarzającego dogodne warunki dla młodych jako miejsca do życia i rozwoju.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Promocja województwa Lubuskiego jako regionu przyjaznego oraz miejsca do życia i rozwoju dla młodych.
Finansowanie	Bez kosztowo
Zgłoszone przez	Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki UMWL

Zadanie	Stypendia sportowe Marszałka Województwa Lubuskiego na 2019 r.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Infrastruktury Społecznej.
Opis zadania	<p>Stypendia przeznaczone są dla wybitnie uzdolnionych sportowców w kategoriach: juniora młodszego, juniora, młodzieżowca, będących w pierwszym roku kategorii seniora oraz dla osób niepełnosprawnych za osiągnięte wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym, którzy są członkami klubów lub stowarzyszeń sportowych zarejestrowanych na terenie województwa lubuskiego. Stypendia mogą być przyznawane sportowcom, zarówno w indywidualnych, jak i zespołowych dyscyplinach sportowych, którzy w roku poprzedzającym przyznanie stypendium spełnili co najmniej jeden z następujących warunków:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reprezentowali Polskę na Igrzyskach Olimpijskich lub na Igrzyskach Paraolimpijskich, • reprezentowali Polskę na Mistrzostwach Świata lub Mistrzostwach Europy w kategorii seniorów, młodzieżowców, juniorów lub juniorów młodszych lub reprezentowali Polskę na Igrzyskach Olimpijskich Młodzieży, • zdobyli medal na głównych Mistrzostwach Polski Seniorów lub zdobyli medal na Młodzieżowych Mistrzostwach Polski, Mistrzostwach Polski Juniorów, Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych, objętych Systemem Sportu Młodzieżowego, • zdobyli medal na Mistrzostwach Świata, Mistrzostwach Europy w sportach osób niepełnosprawnych, • byli medalistami Mistrzostw Polski w zespołowych grach sportowych seniorów, młodzieżowców, juniorów lub juniorów młodszych. <p>Nabór na 2019 rok zakończył się w dniu 21.12.2018 roku. Stypendia przyznawane są na okres do 10 miesięcy w wysokości nie większej niż 1 000 zł brutto miesięcznie..</p>
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Przyznane stypendia sportowe mają na celu podniesienie poziomu sportowego młodych lubuskich sportowców, pomoc w przygotowaniach do najważniejszych imprez sportowych, w tym do Igrzysk Olimpijskich.
Finansowanie	Na stypendia sportowe na 2019 r. w budżecie województwa lubuskiego została zaplanowana kwota 188 200 zł.
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury Społecznej UMWL

Zadanie	Europejski Tydzień Sportu 24-25.09.2019 - aktywizacja sportowa dzieci i młodzieży.
Podmiot odpowiedzialny	Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji w Drzonkowie.
Opis zadania	<p>Projekt w ramach Euroregion Sprewa Nysa – Bóbr Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży. W ramach Europejskiego Tygodnia Sportu spotkanie grupy młodzieży ze szkoły sportowej w Zielonej Górze z uczniami szkoły z partnerskiego Lindow. Czas trwania 2 dni. I dzień: Rywalizacja sportowa w wybranych dyscyplinach (p.siatkowa i tenis). Wspólne zwiedzanie ciekawych miejsc Zielonej Góry. II dzień: Przeprowadzenie zawodów sportowych dla grupy przedszkolaków w formie Olimpiady. Sędziowanie, pomoc techniczna, opieka nad młodszą grupą wiekową. Cel główny: Integracja międzypokoleniowa, nawiązanie współpracy z partnerami z Niemiec, pokonywanie barier językowych, wychowanie przez sport.</p>
Zakładane efekty/ wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Integracja międzypokoleniowa, nawiązanie współpracy z partnerami z Niemiec, pokonanie barier językowych, wychowanie przez sport, poznanie kultury sąsiadów.
Finansowanie	Wartość projektu (na etapie kosztorysu finansowego) 10 000 zł, dofinansowanie do 8 000 zł, wkład własny 2 000 zł w ramach Euroregion Sprewa Nysa – Bóbr. Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży.
Zgłoszone przez	Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego w Drzonkowie

Zadanie	„Ruch to zdrowie” - szkolenie pn. „Wady postawy u dzieci - zapobieganie”.
Podmiot odpowiedzialny	Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji w Drzonkowie.
Opis zadania	Szkolenie skierowane jest do: nauczycieli wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego, studentów oraz absolwentów wychowania fizycznego. Grupa docelowa to 15-20 uczestników; czas trwania 4 godz. Celem szkolenia jest zwiększenie świadomości na temat skutków braku odpowiedniego poziomu ruchu wśród dzieci w wieku przedszkolnym. Podczas III edycji omówione zostanie zagadnienie wad kończyn dolnych u dzieci oraz sposobów ich zapobiegania oraz kształtowania właściwej postawy we wczesnym okresie rozwojowym dzieci. W części praktycznej zaprezentowane będą różne formy ćwiczeń korekcyjnych i zabaw. Szkolenie przeprowadzone będzie w znacznej części w formie warsztatów praktycznych, uczestnicy będą brać udział w ćwiczeniach – obowiązuje strój sportowy. Zajęcia prowadzi pracownik naukowy Uniwersytetu Zielonogórskiego. Każdy uczestnik otrzymuje materiały szkoleniowe oraz certyfikat ukończenia szkolenia.
Zakładane efekty/ wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Opanowanie zestawu ćwiczeń zapobiegających powstawaniu wad postawy u dzieci w wieku wczesnoszkolnym w celu wykorzystania w przedszkolu, szkole. Przekazanie materiałów szkoleniowych ABC gimnastyki malucha rodzicom na wywiadówce.
Finansowanie	Wpłaty własne uczestników (20 osób x 30 zł = 600 zł). Koszt własny WOSiR. Obiekty, media, prelegent - 500 zł.
Zgłoszone przez	Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego w Drzonkowie

Zadanie	Półkolonia dla dzieci i młodzieży w WOSiR Drzonków.
Podmiot odpowiedzialny	Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji w Drzonkowie.
Opis zadania	Półkolonia dla dzieci i młodzieży 5 turnusów w terminie od 1-go do ostatniego dnia wakacji. Każdy turnus liczy max 90 dzieci od 7-15 roku życia i trwa 2 tygodnie lub 1 tydzień. Cel : Poszukiwanie i rozwijanie pasji sportowych. Wypoczynek i integracja z rówieśnikami poprzez wspólną zabawę i sport. Aktywne spędzanie wolnego czasu Nauka dyscyplin sportowych spoza podstawy programowej. Wyrabianie nawyku aktywności ruchowej Integracja dzieci i młodzieży – dzieci w różnym wieku spędzają ze sobą czas na zabawie, współpracy, rywalizacji. Zajęcia sportowe wg ustalonego harmonogramu: pływalnia odkryta, strzelanie, jazda konna na lonży, nauka tenisa ziemnego podstawy szermierki, nauka tenisa stołowego, koszykówka, gry i zabawy na sali sportowej i na świeżym powietrzu.
Zakładane efekty/ wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Nauka dyscyplin sportowych spoza podstawy programowej. Wyrabianie nawyku aktywności ruchowej na co dzień. Poprawa sprawności dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach.
Finansowanie	Źródłem finansowania są wpłaty uczestników (rodziców). Koszt na 1 turnus wynosił w 2018 r. ok.18 400 zł.
Zgłoszone przez	Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego w Drzonkowie

Zadanie	Promowanie roweru jako alternatywnego – zdrowego i ekologicznego środka transportu dla wszystkich mieszkańców województwa.
Podmiot odpowiedzialny	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Gorzowie Wielkopolskim.
Opis zadania	Organizowanie turniejów rowerowych we współudziale z placówkami oświatowymi na terenie województwa lubuskiego pod hasłem „Lubuski bikestyle”, którego naczelnymi celami będzie: <ul style="list-style-type: none"> • popularyzacja roweru jako środka lokomocji, • promowanie roweru jako źródła niezależności (samochodem pojedziesz tylko z rodzicami, rowerem możesz pojechać sam), • jadąc na rowerze uprawiasz sport, uczysz się i wypoczywasz.

Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Budzenie potrzeby częstego, aktywnego i bezpiecznego korzystania z jednośladów nie mechanicznych. Budowanie świadomości zdrowotnej i ekologicznej. Promocja jazdy rowerem, która może być modnym stylem życia. Działania na rzecz umiejętności mieszkańców dzielenia się przestrzenią drogową kierowców pojazdów mechanicznych i owerzystów. Zachęcanie do korzystania z bezpiecznej i przyjaznej infrastruktury rowerowej.
Finansowanie	WORD Gorzów Wielkopolski 4 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury i Komunikacji UMWL

Zadanie	„Dzień Krajobrazu”.
Podmiot odpowiedzialny	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego.
Opis zadania	Wycieczki terenowe na terenie parków krajobrazowych. Przeprowadzenie edukacji dotyczącej przyrody, historii i kultury parków krajobrazowych.
Zakładane efekty/ wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Popularyzacja turystyki pieszej. Uwrażliwianie na piękno otaczających nas krajobrazów. Promocja walorów przyrodniczych i kulturowych parków krajobrazowych oraz regionu. Wskaźnik pomiaru – ok 150 uczestników.
Finansowanie	Środki własne ZPKWL i WFOŚiGW w Zielonej Górze (dofinansowanie uzależnione od zakwalifikowania złożonego wniosku).
Zgłoszone przez	Departament Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi UMWL

Zadanie	Imprezy promocyjno–edukacyjne m.in. „Święto ryby”, „Jarmark Magdaleński”, „Piknik ekologiczny”, „Nadodrzańskie Skarby”.
Podmiot odpowiedzialny	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego.
Opis zadania	Przygotowanie materiałów w postaci ulotek, folderów, map ukazujących piękno i zasoby województwa lubuskiego i czynny udział w różnych imprezach promocyjno–edukacyjnych.
Zakładane efekty/ wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Promocja parków krajobrazowych województwa lubuskiego. Promocja lokalnych walorów przyrodniczo – kulturowych. Wskaźnik pomiaru – ok 1500 uczestników.
Finansowanie	Środki własne ZPKWL.
Zgłoszone przez	Departament Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi UMWL

Zadanie	Wystawy fotograficzne „Piękno lubuskich krajobrazów”.
Podmiot odpowiedzialny	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego.
Opis zadania	Organizacja wystaw zdjęć wielkoformatowych w gminnych ośrodkach kultury i bibliotekach gminnych.
Zakładane efekty/ wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Promocja parków krajobrazowych województwa lubuskiego. Promocja lokalnych walorów przyrodniczo – kulturowych. Wskaźnik pomiaru – ok 300 uczestników.
Finansowanie	Środki własne ZPKWL.
Zgłoszone przez	Departament Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi UMWL

Zadanie	Pożegnanie wakacji na sportowo – sierpień.
Podmiot odpowiedzialny	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Przychodnia Dworcowa”.
Opis zadania	Organizatorem imprezy jest Stowarzyszenie Sportu i Rekreacji Haliny Kunickiej. Impreza plenerowa wraz z stoiskiem edukacyjno–diagnostycznym.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Przewidywana frekwencja 50-100 osób.
Finansowanie	
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury Społecznej UMWL

Polityka społeczna

Zadanie	Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży – zadanie wynikające z Wojewódzkiego Programu Pomocy Społecznej.
Podmiot odpowiedzialny	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze – Wydział Polityki Społecznej.
Opis zadania	W ramach otwartego konkursu wspieranie organizacji pozarządowych, podejmujących działania na rzecz dzieci i młodzieży np. prowadzenie świetlic środowiskowych, pomoc w nauce dzieciom z rodzin niewydolnych wychowawczo, zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży i inne. Organizacja „Mikołajek” dla dzieci z placówek wsparcia dziennego, podczas których zapewnione będą atrakcje kulturalno-sportowe wraz z poczęstunkiem i wręczeniem paczek świątecznych. W 2019 roku atrakcją będzie pobyt dzieci w Lubuskim Teatrze na spektaklu teatralnym.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Zapewnienie opieki dzieciom z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zwiększenie umiejętności dzieci w różnych dziedzinach. Podniesienie poczucia własnej wartości. Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań w sferze społeczno-kulturalnej.
Finansowanie	Środki samorządu województwa – 69 200 zł
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury Społecznej UMWL

Zadanie	Szkolenie pracowników zatrudnionych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w zakresie przeciwdziałania przemocy wśród wychowanków
Podmiot odpowiedzialny	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze – Wydział Polityki Społecznej
Opis zadania	Zorganizowanie 4 szkoleń w tym 1 dla pracowników zatrudnionych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w zakresie przeciwdziałania przemocy wśród wychowanków.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Zwiększenie wiedzy i kompetencji w zakresie instrumentów dających możliwość przeciwdziałania przemocy wśród wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zmniejszenie zjawiska przemocy wśród wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.
Finansowanie	Środki administracji rządowej – 100 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury Społecznej UMWL

Zadanie	Lubuska Karta Dużej Rodziny – w ramach Programu działań na rzecz rodzin wielodzietnych
Podmiot odpowiedzialny	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze – Wydział Polityki Społecznej.
Opis zadania	Wydawanie Lubuskich Kart Dużej Rodziny dla rodzin posiadających 3 i więcej dzieci. Zadanie ma na celu promocje rodziny, zachęcanie do wspólnego spędzania czasu z wykorzystaniem dóbr i obiektów kultury, edukacji, sportu na terenie województwa lubuskiego.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Promocja rodziny. Utrwalanie więzi międzypokoleniowych. Propagowanie zdrowego stylu życia. Rozwijanie zainteresowań i pasji wśród członków rodziny. Pozyskiwanie nowych partnerów oferujących zniżki na różnego rodzaju usługi.
Finansowanie	
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury Społecznej UMWL

Zadanie	Otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych – działalność na rzecz osób niepełnosprawnych.
Podmiot odpowiedzialny	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej górze – Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych.
Opis zadania	W ramach konkursów dofinansowane mogą być zadania dla dzieci i młodzieży, polegające m.in. na : <ul style="list-style-type: none"> • prowadzeniu szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych, aktywizujących

	<p>zawodowo i społecznie te osoby,</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzeniu grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania, rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną, które usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach, • organizowaniu lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach, • opracowywaniu, wydawaniu publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych, dotyczących problematyki związanej z niepełnosprawnością i kierowanych do osób niepełnosprawnych (np. przewodniki po województwie lubuskim, mapy).
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Dzięki dofinansowaniu zadań duża liczba osób niepełnosprawnych zostanie objęta działaniami mającymi na celu włączenie ich w życie społeczne, kulturalne, sportowe. Natomiast warsztaty i zajęcia wspomagające samodzielne funkcjonowanie przyczynią się do aktywnego udziału w życiu społecznym województwa.
Finansowanie	Środki z Budżetu Województwa Lubuskiego (36 000 zł), środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (wg. algorytmu którego wysokość będzie znana w 2 kwartale 2019 roku).
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury Społecznej UMWL

Zadanie	Działania promocyjne skierowane do dzieci i młodzieży z rodzin adopcyjnych
Podmiot odpowiedzialny	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze – Ośrodki Adopcyjne w Zielonej Górze i w Gorzowie Wielkopolskim.
Opis zadania	Zadanie obejmuje następujące działania: piknik dla rodzin adopcyjnych, warsztaty mikolajkowe dla dzieci z rodzin adopcyjnych, współuczestnictwo w pikniku organizowanym przez Centrum Rodziny w Zielonej Górze. W ramach tych działań zorganizowane zostaną warsztaty plastyczne, ruchowe i edukacyjne oraz zabawy integracyjne i konkursy dla dzieci i młodzieży.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Budowanie poczucia własnej wartości u dzieci adopcyjnych. Rozwijanie umiejętności i zainteresowań u dzieci adopcyjnych. Integracja dzieci adopcyjnych. Budowanie sieci wsparcia dla dzieci adopcyjnych i ich rodzin. Nawiązywanie więzi pomiędzy rodzeństwem biologicznym umieszczonym w różnych rodzinach adopcyjnych. Budowanie tolerancji na temat różnych systemów rodzinnych.
Finansowanie	Nie jest możliwe określenie wysokości finansowania ze względu na to, że pieniądze niezbędne do realizacji tych zadań zostaną przekazane w drugim półroczu 2019 r. przez Lubuski Urząd Wojewódzki.
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury Społecznej UMWL

Zadanie	Poradnie wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach projektu „Otwórz się na pomoc”.
Podmiot odpowiedzialny	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze – Zespół ds. Realizacji Projektów Strukturalnych.
Opis zadania	Projekt zakłada uruchomienie sześciu poradni wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, obejmujących swoim zasięgiem dwanaście powiatów województwa lubuskiego. Formy pomocy, udzielanej w ramach punktów wsparcia, to: psychoterapia rodzinna i indywidualna, terapia uzależnień, szkoła dla rodziców oraz poradnictwo prawne. Projekt nie zakłada ograniczeń wiekowych, w związku z czym skierowany jest on zarówno do osób dorosłych, jak i dzieci i młodzieży.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Podjęte działania mają na celu zniwelowania skutków ubocznych niedoboru miejsc świadczenia specjalistycznej pomocy, a przez to zwiększenie dostępności tego typu usług. W grupie dzieci i młodzieży ma to fundamentalne znaczenie dla zagwarantowania

	ich prawidłowego rozwoju, funkcjonowania w ramach rodziny oraz wdrażania potencjalnych działań naprawczych, umożliwiających rozwiązanie zaistniałych problemów. Efektywność zadania w obrębie omawianej grupy docelowej można zatem mierzyć zarówno krótko, jak i długofalowo, co wynika ze zdywersyfikowanych źródeł oraz form występujących problemów. Zdiagnozowane w ramach projektu zapotrzebowanie na specjalistyczne usługi jest szczególnie widoczne w zakresie pomocy psychoterapeutycznej oraz terapii uzależnień, szczególny nacisk położony zostanie na zagwarantowanie tego typu wsparcia.
Finansowanie	Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020. Koszt na 2019 r. – 1 468 623,60 zł.
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury Społecznej UMWL

Bezpieczeństwo

Zadanie	Bezpieczeństwo w ruchu drogowym dzieci i młodzieży.
Podmiot odpowiedzialny	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Gorzowie Wielkopolskim, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Zielonej Górze, Stowarzyszenie na Rzecz Bezpieczeństwa Dzieci i Młodzieży (SRBDiM), Uniwersytet Zielonogórski (UZ), Kuratorium Oświaty
Opis zadania	<p>Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie znajomości przepisów ruchu drogowego i zasad bezpieczeństwa na drodze. Propagowanie kulturalnych i życzliwych zachowań wobec innych uczestników ruchu drogowego. Promocja wśród uczniów lubuskich szkół umiejętności udzielania pierwszej pomocy.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność szkoleniowa poprzez organizację i współorganizację konkursów i turniejów z zakresu BRD („10-latek w ruchu drogowym”, „Bezpieczna droga na wakacje”, „Na bezpiecznych obrotach”, „Lubuski Konkurs BRD dla uczniów szkół podstawowych) - WORD Gorzów Wielkopolski 10 000 zł. 2. Projekt edukacyjny pn. „ODBLASKOWE LUBUSKIE”. Budowanie świadomości pieszych i rowerzystów o potrzebie noszenia elementów odblaskowych - WORD Gorzów Wielkopolski 10 000 zł. 3. Lubuski Konkurs Grafiki Komputerowej dla uczniów szkół podstawowych - WORD Zielona Góra, SRBDiM. 4. Konferencja „Praktyczne zagadnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego” – WORD Zielona Góra, UZ. 5. Lubuski Konkurs Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym – WORD Zielona Góra, WORD Gorzów Wielkopolski, Kuratorium Oświaty, SRBDiM. 6. Szkolenie nauczycieli Wychowania Komunikacyjnego - WORD Zielona Góra. 7. To trzeba szybko zmienić – lubuski konkurs fotograficzny z zakresu BRD (fotografowanie niebezpiecznych sytuacji, oznaczeń, infrastruktury, zachowań wymagających poprawy / zmiany, a dotyczących ruchu drogowego) – WORD Zielona Góra, WORD Gorzów Wielkopolski.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	<p>Budzenie świadomości w zakresie konieczności współfunkcjonowania na drodze różnych osób i pojazdów. Wzmacnianie potrzeby bezpiecznego tzn. ostrożnego i rozsądnego użytkownika drogi. Utrwalanie poprawnych nawyków w zachowaniu uczniów lubuskich szkół jako pieszych i rowerzystów.</p> <p>Promowanie zachowań empatycznych na drodze (poczuj się tak jako inny uczestnik ruchu drogowego, ustąp, pomóż).</p> <p>Uczniowie już na poziomie szkoły podstawowej kształtują swoje przyszłe zainteresowania i umiejętności. Być może wpłyną na ich przyszłą pracę.</p> <p>W każdej szkole pracuje przynajmniej jeden odpowiednio przygotowany nauczyciel.</p>
Finansowanie	WORD Gorzów Wielkopolski, WORD Zielona Góra, SRBDiM, Kuratorium Oświaty, Uniwersytet Zielonogórski.
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury i Komunikacji UMWL

Zadanie	Przygotowaniu młodzieży do uzyskania uprawnień do jazdy na motorowerze (kat. AM).
Podmiot odpowiedzialny	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego Zielona Góra, Młodzieżowe Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza” w Zielonej Górze (MCKiE).
Opis zadania	Zadania edukacyjno – wychowawcze dla nieletniej młodzieży zmierzające do właściwego teoretycznego przygotowania i praktycznego opanowania przez uczniów jazdy motorowerem. 1. Zadania praktyczne w zakresie przygotowania młodzieży do uzyskania PJ AM (prawo jazdy na motorower) – WORD Zielona Góra, MCKiE „Dom Harcerza” w Zielonej Górze. 2. Przygotowanie młodzieży z zakresu przepisów ruchu drogowego przez nauczycieli z pomocą portalu e-learningowego – WORD Zielona Góra. 3. Umożliwienie zdawania egzaminu praktycznego na kat. AM w terenie (poza siedzibą WORD) – WORD Zielona Góra.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Uzyskanie przez młodzież uprawnienia do legalnego poruszania się na motorowerze. Zmniejszenie kosztów egzaminu i zachęcenie kandydatów do uzyskania PJ AM. Ułatwienie w zdaniu egzaminu.
Finansowanie	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego Zielona Góra, MCKiE „Dom Harcerza” w Zielonej Górze.
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury i Komunikacji UMWL

Zadanie	Przygotowaniu młodzieży do uzyskania karty rowerowej.
Podmiot odpowiedzialny	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego Zielona Góra, Młodzieżowe Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza” w Zielonej Górze, Stowarzyszenie na Rzecz Bezpieczeństwa Dzieci i Młodzieży
Opis zadania	Zajęcia edukacyjne z zakresie przygotowania młodzieży do uzyskania karty rowerowej. 1. Przygotowaniu młodzieży do znajomości teorii i praktycznej jazdy na rowerze w ruchu drogowym w szkołach – WORD Zielona Góra, MCKiE „Dom Harcerza” w Zielonej Górze. 2. Wszystkie szkoły przygotowują bezpiecznych rowerzystów (projekt skierowany do małych i wiejskich szkół – południe województwa) – SRBDiM. 3. Rewitalizacja, budowa miasteczek ruchu drogowego (budowa lub odnawianie miasteczek ruchu drogowego przy szkołach podstawowych) – WORD Zielona Góra
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wszyscy uczniowie posiadają uprawnienia i są bezpieczni na drodze.
Finansowanie	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego Zielona Góra MCKiE „Dom Harcerza” w Zielonej Górze.
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury i Komunikacji UMWL

Zadanie	Doskonalenie techniki jazdy młodych kierowców.
Podmiot odpowiedzialny	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego Zielona Góra - Ośrodek Doskonalenia Techniki Jazdy w Tomaszowie.
Opis zadania	Doskonalenie umiejętności kierowania pojazdem w symulowanych warunkach. Tematyczne szkolenia dla kierujących w zakresie jazdy pojazdem połączone z kumulacją symulacji trudnych warunków drogowych. Celem jest wzrost bezpieczeństwa na drogach. Młodzi kierujący powinni przechodzić szkolenie cyklicznie.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Wzrost bezpieczeństwa na drogach. Każdy przeszkolony kierujący po przeszkoleniu potrafi poradzić sobie w trudnych warunkach rzeczywistych na drodze.
Finansowanie	Działania komercyjne.
Zgłoszone przez	Departament Infrastruktury i Komunikacji UMWL

Zdrowie

Zadanie	Konferencje, seminaria, spotkania o tematyce zdrowia organizowane przy współpracy z Wydziałem Lekarskim UZ, organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami podległymi Samorządowi Województwa Lubuskiego, np. 8 marca 2019 r. pn. „Zdrowie Kobiet”.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Ochrony Zdrowia.
Opis zadania	Konferencje poświęcone są różnym dziedzinom medycznym: onkologia, psychiatria, transplantacja, zdrowie dzieci i młodzieży. Adresowane są do studentów, organizacji pozarządowych, pracowników urzędu, uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz mieszkańców regionu. Istnieje możliwość dyskusji i konsultacji z prowadzącymi. Celem jest promocja zdrowego stylu życia, badań profilaktycznych, przedstawienie nowoczesnych metod diagnostyki i leczenia oraz prezentacja oferty lubuskich przychodni szpitali i innych jednostek w zakresie udzielanych świadczeń, możliwości jakie daje nowoczesny sprzęt diagnostyczny i leczniczy, jak również integracja mieszkańców. Prelegenci to wykładowcy UZ, lekarze specjaliści z podległych jednostek oraz konsultanci wojewódzcy.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Zakłada się, że młodzież i rodzice uczestniczący w konferencjach, seminariach zainteresują się tematyką związaną z ochroną zdrowia, z możliwościami rozwoju, co pozwoli im podjąć decyzję o podjęciu studiów bądź zatrudnieniu w województwie lubuskim
Finansowanie	Budżet Departamentu Ochrony Zdrowia, szacowany koszt ok. 10 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Ochrony Zdrowia UMWL

Zadanie	X Lubuski Piknik Zdrowia, 16 czerwca 2019, WOSiR Drzonków.
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Ochrony Zdrowia.
Opis zadania	Lubuski Piknik Zdrowia to impreza prozdrowotna o charakterze plenerowym. Do udziału zaprasza się średnio ok. ok 100 podmiotów, głównie leczniczych, oraz instytucji realizujących zadania na rzecz ochrony zdrowia. Celem imprezy jest promocja zdrowego stylu życia (w tym psychicznego), badań profilaktycznych oraz prezentacja oferty lubuskich przychodni szpitali i innych jednostek w zakresie udzielanych świadczeń, możliwości jakie daje nowoczesny sprzęt diagnostyczny i leczniczy, jak również integracja mieszkańców. Przeprowadzenie kampanii profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych, w tym różnych form przemocy i samobójstw (Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej). Jedną z wielu instytucji prezentujących się na Pikniku jest Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego, który przedstawia ofertę dydaktyczną w zakresie kilku specjalności (kierunek lekarski, pielęgniarstwo, wychowanie fizyczne, ratownictwo medyczne) oraz prezentuje działalność funkcjonujących na wydziale kół naukowych. W ramach Pikniku lubuskie zakłady opieki zdrowotnej (np., Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Ciborzu, Lubuskie Centrum Ortopedii w Świebodzinie) przybliżają młodzieży wizerunek współczesnych zawodów medycznych i ścieżki rozwoju zawodowego oraz promują medycynę jako prestiżowy kierunek studiów. Piknik odbywa się na terenie WOSiR w Drzonkowie.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Zakłada się, że dzieci, młodzież i rodzice poprzez udział w LPZ mają okazję zapoznać się z ciekawą ofertą kształcenia i możliwościami rozwoju na UZ, ofertą WOSiR w zakresie sportu i rekreacji. To realnie może przełożyć się na decyzję o dalszym kształceniu i podjęciu pracy w regionie w instytucjach powiązanych z systemem ochrony zdrowia lub innych.
Finansowanie	Budżet Departamentu Ochrony Zdrowia oraz środki z projektu „Lubuszanie skutecznie przeciw nowotworom...” – 30 000 zł.
Zgłoszone przez	Departament Ochrony Zdrowia, Departament Infrastruktury Społecznej UMWL

Zadanie	Kształcenie i rozwój kadry lekarskiej.
Podmiot odpowiedzialny	Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr. Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o.o.
Opis zadania	Cykl spotkań, konsultacji, konsyliów i konferencji poświęconych nowoczesnym formom leczenia schorzeń narządów ruchu. Uczestnikami będą lekarze oraz studenci medycyny.
Zakładane efekty / wskaźniki pomiaru efektywności zadania	Nawiązanie współpracy z kadrami medycznymi. Wymiana doświadczenia. Realizacja i włączanie się w działania społeczne mające na celu promowanie i propagowanie profilaktyki związanej z ortopedią i traumatologią. Nawiązanie współpracy z przyszłymi lekarzami, w zakresie odbywania staży oraz praktyki zawodowej a także dalszej kariery medycznej w LCO sp. z o.o.
Finansowanie	
Zgłoszone przez	Departament Ochrony Zdrowia UMWL

Załącznik nr 1

Skład Lubuskiego Zespołu ds. Szkolnictwa Wyższego

1. Przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego:
 - a) Maciej Nowicki Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego - Przewodniczący Zespołu,
 - b) Magdalena Balak-Hryńkiewicz Z-ca Dyrektora Departamentu Rozwoju Regionalnego – Z-ca Przewodniczącego Zespołu,
 - c) Paweł Makuch, Departament Rozwoju Regionalnego – Sekretarz Zespołu,
 - d) Sylwia Pędzińska Dyrektor Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym,
 - e) Joanna Malon Dyrektor Departamentu Przedsiębiorczości i Strategii Marki,
 - f) Andrzej Wojnakowski Z-ca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego,
 - g) Katarzyna Kozińska Pełnomocnik Zarządu ds. Koordynacji programu Młodzi On-Life,
 - h) Bogumiła Ewa Jaske Kierownik Wydziału Organizacji i Promocji Zdrowia w Departamencie Ochrony Zdrowia,
 - i) Grażyna Dobroczyńska Kierownik Wydziału Edukacji w Departamencie Infrastruktury Społecznej.
2. Przedstawiciele uczelni wyższych:
 - a) dr hab. inż. prof. UZ Andrzej Pieczyński Prorektor ds. Rozwoju i Współpracy z Gospodarką,
 - b) Krzysztof Cichowias Kanclerz Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim,
 - c) dr Anna Czekirda Rektor Wyższej Szkoły Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim,
 - d) Agnieszka Brończyk Z-ca Dyrektora Administracyjnego Collegium Polonicum UAM w Poznaniu,
 - e) dr hab. Leszek Zguczyński Dziekan Zamiejscowego Wydziału Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu,
 - f) prof. nadzw. dr hab. Paweł Leszczyński Prorektor ds. Nauki Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim,
 - g) dr Marek Laskowski Rektor Łużyckiej Szkoły Wyższej im. Jana Benedykta Solfy z siedzibą w Żarach.
3. Przedstawiciele samorządów studenckich i doktorantów:
 - a) Sławomir Sobański Przewodniczący Rady Doktorantów Uniwersytetu Zielonogórskiego,
 - b) Jędrzej Dragan, Parlament Studencki Uniwersytetu Zielonogórskiego.
4. Przedstawiciele miast akademickich:
 - a) Lidia Gryko Z-ca Naczelnika Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra,
 - b) Agnieszka Beszczyńska Kierownik Referatu Unijnych Projektów Edukacyjnych w Urzędzie Miasta Gorzowa Wielkopolskiego.
5. Przedstawiciele organizacji lubuskich pracodawców:
 - a) dr Bogusław Bukowski, Pełnomocnik Zarządu ds. Szkół Wyższych i Zawodowych Lubuskiej Organizacji Pracodawców,
 - b) Jarosław Nieradka Dyrektor Biura Organizacji Pracodawców Ziemi Lubuskiej,
 - c) Stanisław Owczarek Dyrektor Zachodniej Izby Przemysłowo-Handlowej.
6. Roman Fedak Dyrektor Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze.
7. Łukasz Hudziak Wicedyrektor ds. Rynku Pracy i Doradztwa Zawodowego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze.

Załącznik nr 2

Wykaz Kierunków i Działań

1. **Kierunek: Atrakcyjne kształcenie**, czyli koncentracja na tworzeniu atrakcyjnej oferty dydaktycznej i wsparcie dla studiujących.

Działania:

- 1.1. Udzielanie dotacji samorządowych na profilowanie kształcenia w uczelniach, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków o znaczeniu strategicznym dla regionu, w obszarze nauk ścisłych, przyrodniczych, technicznych i ekonomicznych. Ograniczenie wewnętrznej konkurencji i dublowania kierunków studiów.
- 1.2. Wdrażanie programów stypendialnych dla studentów oferowanych przez samorząd województwa i samorządy lokalne.
- 1.3. Realizacja programów płatnych staży i praktyk dla studentów w lubuskich firmach i instytucjach publicznych.
- 1.4. Wdrażanie systemu samorządowych dotacji dla studenckich i szkolnych grup, kół zainteresowań na działania aktywizujące i rozwijające, udział w prestiżowych konkursach, przeglądach.
- 1.5. Przygotowanie specjalnej oferty dla uczniów i studentów – kreowanie regionu lubuskiego, a szczególnie ośrodków akademickich jako atrakcyjnych i przyjaznych miejsc życia i nauki studenta.
- 1.6. Promowanie studiowania na lubuskich uczelniach, kreowanie atrakcyjnego wizerunku uczelni wewnątrz oraz poza regionem, w tym zagranicą. Szczególnie ważne jest wsparcie rekrutacji na studia wyższe poprzez tworzenie więzi młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych z regionalnymi uczelniami z uwzględnieniem włączenia uczelni w proces dydaktyczny, doradztwa zawodowego, zajęć pozalekcyjnych, kursów przygotowawczych, wizyt studyjnych i prezentacji działalności uczelni.
- 1.7. Tworzenie atrakcyjnych warunków studiowania przez uczelnie, m.in. wzmocnienie praktycznego aspektu programów studiów, stosowanie metod aktywizujących studenta, rozpowszechnianie nowoczesnych technologii w procesie dydaktycznym, zwiększanie dostępu do nowoczesnej infrastruktury m.in. laboratoriów.
- 1.8. Popularyzowanie podejścia do uczenia się przez całe życie i stałego podnoszenia kompetencji.

2. **Kierunek: Wysokiej jakości nauka**

Działania:

- 2.1. Wspieranie rozwoju lubuskich naukowców oraz promocja ich dorobku naukowego m.in. poprzez dotacje podmiotowe samorządów terytorialnych na rozwój kadry naukowej oraz pogłębienie współpracy lubuskich uczelni z uwzględnieniem narzędzi nowej ustawy o szkolnictwie wyższym (możliwość federacji).
- 2.2. Zwiększanie środków na badania naukowe, m.in. stworzenie systemu i źródła finansowania regionalnych grantów naukowo-badawczych, system wsparcia w aplikowaniu o środki zewnętrzne.
- 2.3. Rozwijanie współpracy naukowo-badawczej z uczelniami z kraju i zagranicy (szczególnie z sąsiednich landów niemieckich), m.in. poprzez tworzenie partnerstw (sieciowanie), realizację wspólnych projektów i wzmocnienie międzynarodowej wymiany kadrowej.
- 2.4. Wspieranie budowania zespołów badawczych poprzez pozyskiwanie naukowców o wybitnym dorobku naukowym, w tym tworzenie atrakcyjnych warunków na rzecz jakości życia.

3. **Kierunek: Komercjalizacja badań i wzmocnienie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym**

Działania:

- 3.1. Rozwijanie nowoczesnych form kształcenia włączających w szerszym zakresie przedstawicieli przedsiębiorców, w tym propagowanie studiów dualnych jako efektywnej formy kształcenia praktycznego i odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku pracy.
- 3.2. Wspomaganie procesu komercjalizacji wyników badań prowadzonych na uczelniach, w tym poprzez wzmocnienie istniejących i tworzenie nowych podmiotów transferu technologii (m.in. rozwój istniejących na uczelniach ośrodków B+R, powstanie Parku Technologii Kosmicznych). Szczególnie wspieranie współpracy uczelni z przedsiębiorstwami na polu inteligentnych specjalizacji województwa lubuskiego.
- 3.3. Rozwijanie współpracy szkół, uczelni z pracodawcami: organizowanie dni otwartych, gdzie pokazywać się będzie miejsca pracy powiązane z kierunkami studiów prowadzonymi na lubuskich uczelniach oraz spotkania młodzieży z zatrudnionymi tam absolwentami lubuskich uczelni.
- 3.4. Monitorowanie potrzeb i oczekiwań pracodawców dotyczących sylwetki absolwenta w ramach biur karier na uczelniach.
- 3.5. Upowszechnianie, prezentowanie, promowanie innowacyjnych rozwiązań, które mogą znaleźć zastosowanie w biznesie, jako osiągnięć lubuskich uczelni i firm.
- 3.6. Wspieranie przedsiębiorczości studentów i pracowników naukowych (stypendia, inkubatory przedsiębiorczości, wsparcie start-upów, konkursy promujące).

Załącznik 3

Wykaz projektów współfinansowanych ze środków UE, w których uczestniczyć mogą dzieci i młodzież z województwa lubuskiego¹

I. Projekty dotyczące rynku pracy

Ip.	Tytuł projektu	Skrócony opis	Nazwa beneficjenta	Wartość projektu (w zł)	Miejsce realizacji projektu
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój					
1.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wschowskim (IV)	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie wschowskim. Głównym rezultatem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez 42% osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych, oraz o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3) oraz 57% osób bezrobotnych, nieprzynależnych do kategorii osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach zarejestrowanych w PUP. W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby poniżej 30 roku życia. W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzi analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizować będzie odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	POWIAT WSCHOWSKI/ POWIATOWY URZĄD PRACY WE WSCHOWIE	1 172 187,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: wschowski
2.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie krośnieńskim (IV)	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie krośnieńskim. Głównym rezultatem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez uczestników na poziomie co najmniej 57% dla osób bezrobotnych, nieprzynależnych do kategorii osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych, oraz o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3), które znalazły zatrudnienie, 42% dla osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3), które znalazły zatrudnienie. W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby poniżej 30 roku życia.	POWIAT KROŚNIEŃSKI/ POWIATOWY URZĄD PRACY W KROŚNIE ODRZAŃSKIM	1 666 665,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: krośnieński
3.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie zielonogórskim (IV)	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie zielonogórskim. Głównym rezultatem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez 57% osób bezrobotnych nieprzynależnych do kategorii osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3) oraz 42% osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3)W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby poniżej 30 roku życia. W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty	POWIAT ZIELONOGÓRSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W ZIELONEJ GÓRZE	2 919 615,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: Zielona Góra, POW.: zielonogórski

¹ Źródło danych: www.funduszeuropejskie.gov.pl, Lista projektów realizowanych z Funduszy Europejskich w Polsce w latach 2014-2020, stan na dzień 31.12.2018 r.

		aktywizacji zawodowej poprzedzi analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizować będzie odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.			
4.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie strzelecko-drezdeneckim (IV).	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie strzelecko-drezdeneckim. Głównym rezultatem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez 151 osób zarejestrowanych w PUP. W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby poniżej 30 roku życia. W ramach projektu dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzi analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizować będzie odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	POWIAT STRZELECKO-DREZDENECKI/ POWIATOWY URZĄD PRACY W STRZELCACH KRAJEŃSKICH	1 767 511,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: strzelecko-drezdenecki
5.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Powiecie Gorzowskim (IV)	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w Powiecie Gorzowskim. Głównym rezultatem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez: 42% osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3) oraz 57% osób bezrobotnych, nieprzynależnych do kategorii osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3). W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby poniżej 30 roku życia. W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzi analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizować będzie odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	POWIAT GORZOWSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W GORZOWIE WLKP.	2 081 433,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: gorzowski, POW.: Gorzów Wielkopolski
6.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie ślubickim (IV)	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie ślubickim. Głównym rezultatem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez 22 osoby zarejestrowane w PUP. W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby poniżej 30 roku życia zakwalifikowane do profilu pomocy I (tzw. bezrobotni aktywni) lub profilu pomocy II (tzw. wymagający wsparcia). W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzi analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizować będzie odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	POWIAT ŚLUBICKI/ POWIATOWY URZĄD PRACY W ŚLUBICACH	535 109,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: ślubicki
7.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie żagańskim (IV).	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie żagańskim. Głównym rezultatem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez 112 osób zarejestrowanych w PUP. W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby poniżej 30 roku życia. W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzi analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizować będzie odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	POWIAT ŻAGAŃSKI/ POWIATOWY URZĄD PRACY W ŻAGANIU	1 798 647,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: żagański

8.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie międzyrzeckim (IV).	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie międzyrzeckim. Głównym rezultatem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez co najmniej 140 osób zarejestrowanych w PUP. W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby poniżej 30 roku życia. Dla każdego z uczestników projektu zostanie przedstawiona konkretna oferta aktywizacji zawodowej poprzedzona analizą umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizować będzie odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Projekt zakłada aktywizację zawodową 228 osób (158 kobiet), w tym będą m.in. osoby z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotne oraz o niskich kwalifikacjach zawodowych (do poziomu ISCED). Proporcja kobiet i mężczyzn ustalona została na podstawie danych statystycznych z dnia 31.10.2018r., z których wynika, że w ewidencji PUP w Międzyrzeczu zarejestrowanych było 616 osób poniżej 30 roku życia, w tym 420 kobiet (68,18%). Planujemy, że 130 osób (89K) zostanie skierowanych na staż, 15 osób (11K) otrzyma środki na podjęcie działalności gospodarczej, 58 osób (40K) otrzyma bon na zasiedlenie, 20 osób (14K) zostanie zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych a 5 osób (4K) zostanie zatrudnionych w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.	POWIAT MIĘDZYRZECKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W MIĘDZYRZECZU	2 152 671,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: międzyrzecki
9.	"Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie nowosolskim (IV)"	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w pow. nowosolskim. Głównym rezultatem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez uczestników zarejestrowanych w PUP: nieprzynależnych do kategorii osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych, oraz o niskich kwalifikacjach do poziomu ISCED 3), które znalazły zatrudnienie co najmniej 57 % z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3), które znalazły zatrudnienie co najmniej 42 % oraz podjęcie przez 30 osób samozatrudnienia. W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby poniżej 30 roku życia. W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzi analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizować będzie odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	POWIAT NOWOSOLSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W NOWEJ SOLI	1 961 559,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: nowosolski
10.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie żarskim (IV)	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie żarskim. Głównym rezultatem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez jak największą liczbę osób z spośród grupy 184 osób młodych do 29 roku życia zarejestrowanych w PUP. W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby poniżej 30 roku życia. W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawiana będzie konkretna oferta aktywizacji zawodowej, którą poprzedzi analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizować będzie odpowiednio dobrane instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	POWIAT ŻARSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W ŻARACH	1 497 008,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: żarski

11.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie świebodzińskim (IV)	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie świebodzińskim. Głównym rezultatem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez 66 osób zarejestrowanych w PUP. W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby poniżej 30 roku życia. W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzi analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizować będzie odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI/ POWIATOWY URZĄD PRACY W ŚWIEBODZINIE	1 010 842,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: świebodziński
12.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sulęcińskim (IV)	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie sulęcińskim. Głównym rezultatem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez uczestników projektu. Zakłada się osiągnięcie efektywności zatrudnieniowej na poziomie:-dla uczestników niekwalifikujących się do żadnej z poniżej wymienionych grup docelowych - co najmniej 57% - dla osób niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, o niskich kwalifikacjach - co najmniej 42%. W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby poniżej 30 roku życia. W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzi analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizować będzie odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	POWIAT SULĘCIŃSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W SULĘCINIE	991 753,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: sulęciński
13.	Do pracy - POWER - gotowi - START!	Celem projektu jest podniesienie potencjału zaw. 26 UP (w tym 16K i 10M - osób w wieku 18-29 lat z grupy NEET-nie pracują /wyłącznie bierni zawodowo/ i nie uczą się i nie szkolą, w tym osoby o niskich kwalifikacjach i osoby zam. miasta średnie), w tym osoby z niepełnosprawnościami, zam. w woj. lubuskim, w okresie 1.9.2018-31.5.2019, przez zindywidualizowaną i kompleksową aktywizację zawodowo-edukacyjną realizowaną zgodnie ze sporządzonym IPD, przez szkolenia i/lub staże, wsparte poradnictwem zawodowym i/lub pośrednictwem pracy, poradnictwem psychologicznym. Uczestnikami Projektu będzie młodzież NEET zgodnie z def. przyjętą w POWER, z wyłączeniem osób należących do grupy docelowej określonej dla trybu konkursowego w poddziałaniu 1.3.1: 26 osób (16K, 10M) w wieku 18-29 lat, które nie pracują (wyłącznie osoby bierne zawodowo), nie uczą się i nie szkolą się, zam. w rozumieniu KC w woj. lubuskim, w tym osoby z niepełnosprawnościami. Działania: Identyfikacja potrzeb, diagnozowanie możliwości w zakresie doskonalenia zawodowego, identyfikacja stopnia oddalenia od rynku pracy, opracowanie IPD; Pośrednictwo pracy i/lub poradnictwo zawodowe; Poradnictwo psychologiczne; Szkolenia kończące się nabyciem kompetencji lub uzyskaniem kwalifikacji Staże zawodowe Wskaźniki: Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu-10 Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu-18. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla osób: w najtrudniejszej sytuacji- 39%, które nie są w najtrudniejszej sytuacji- 54%. Liczba osób biernych zawodowo nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu objętych wsparciem w programie- 26.	KANCELARIA ADWOKACKA JAROSŁAW CZECH	438 536,37	WOJ.: LUBUSKIE

14.	Lubuska Aktywizacja Młodych	GRUPA DOCELOWA: 64 (38K/26M) os. młode w wieku 18-29 zamieszkujące lub pracujące na terenie woj. lubuskiego w rozumieniu przepisów KC: bierne zawodowo, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu-tzw. młodzież NEET, zgodnie z definicją osoby z kategorii NEET przyjętą w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (90%UP tj. 58os.); a także os. odchodzące z rolnictwa i ich rodziny (5%UP tj. 3 os.); tzw. ubodzy pracujący, os. zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilnoprawnych (5%UP tj. 3 os.), zgodnie z definicjami zwartymi w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020 z wyłączeniem osób należących do grupy docelowej określonej dla tryb konkursowego w poddziałaniu 1.3.1. W proj. min. 20% UP będą stanowiły os. z niepełnosprawnościami (min.6 os.) oraz os. o niskich kwalifikacjach (min.6 os.), min.20% tj. 12UP będą stanowili mieszkańcy miast średnich (w rozumieniu przepisów KC).WN zapewnia możliwość skorzystania ze wsparcia byłym UP z zakresu włączenia społecznego realizowanych w ramach celu tematycznego 9 w RPO.CZAS TRWANIA: 11.2018-07.2019. CEL: aktywizacja zawodowa oraz zwiększenie możliwości zatrudnienia ZADANIA: Identyfikacja potrzeb os. młodych oraz diagnozowanie możliwości w zakresie doskonalenia zawodowego, w tym identyfikacją stopnia oddalenia od rynku pracy pośrednictwo pracy szkolenia zawodowe + egzamin certyfikujący szkolenia komputerowe +egzamin certyfikujący staż. REZULTATY: pomoc w wyborze ścieżki kariery, przygotowanie/aktualizacja IPD, zdobycie kwalifikacji zawodowych oraz komputerowych potwierdzonych certyfikatami, wzrost/nabycie doświadczenia zawodowego	VISION CONSULTING SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	1 037 154,21	WOJ.: LUBUSKIE
15.	Program Kompleksowego Wsparcia Osób Młodych	CEL GŁÓWNY: Zwiększona zdolność do podjęcia zatrudnienia wśród 64 (39K/25M) osób młodych, w wieku 18-29 lat, pozostających bez pracy, biernych zawodowo-tzw. młodzieży NEET (spełniających kryteria gr.doc.), z obszaru powiatów: międzyrzeckiego, nowosolskiego, ślubickiego, świebodzińskiego, żagańskiego i żarskiego woj. lubuskiego, poprzez ich aktywizację zawodową i przygotowanie do podjęcia zatrudnienia, osiągnięte dzięki kompleksowemu wsparciu udzielonemu w okresie od 11.2018 do 09.2019, skutkującemu podjęciem zatrudnienia przez min.54% (min.39%) UP.GRUPA DOCELOWA: Osoby młode, w tym osoby z niepełnosprawnościami, w wieku 18-29 lat, wyłącznie osoby bierne zawodowo, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu, tzw. młodzież NEET, zgodnie z definicją osoby z kategorii NEET przyjętą w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020; z wyłączeniem osób należących do grupy docelowej określonej dla trybu konkursowego w poddziałaniu 1.3.1.Projekt jest skierowany wyłącznie do osób z obszaru woj. lubuskiego (osób fizycznych, które zamieszkują na terenie woj. lubuskiego w roz. KC), powiatów: międzyrzeckiego, nowosolskiego, ślubickiego, świebodzińskiego, żagańskiego lub żarskiego. Co najmniej 20% (13os.) to os. zamieszkujące (w roz. KC) miasta średnie (Międzyrzecz, Nową Sól, Ślubice, Świebodzin, Żagań, Żary). Gr. odbiorców stanowią 64os. (39K/25M), w tym: min.5% (4os.) to osoby z niepełnosprawnościami (OzN), min. 20% (13os.) to osoby o niskich kwalifikacjach. DZIAŁANIA: 1) Analiza potrzeb UP (w tym IPD), 2) Pośrednictwo pracy, 3) Szkolenia zawodowe zakończone certyfikacją zewnętrzną i nabyciem kwalifikacji, 4) Szkolenia komputerowe zakończone egzaminem zewnętrznym i uzyskaniem kwalifikacji/ kompetencji cyfrowych, 5) Staże zawodowe.	VIVID CONSULTING SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	1 036 552,70	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: międzyrzecki, nowosolski, ślubicki, świebodziński, żagański, żarski

		GL.REZULTATY: 1) L. os. poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu progr. - min.50% UP, tj. 32os., 2) Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla osób w najtrudniejszej sytuacji - min.39%, 3) Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla osób, które nie są w najtrudniejszej sytuacji - min. 54%			
16.	Postaw na pracę!	CEL PROJEKTU: wzrost aktywności zawodowej i zdolności do zatrudnienia u 64 os. młodych (min. 36 kobiet), w tym 4 os. z niepełnosprawnościami, o cechach zgodnych z określoną grupą docelową dzięki realizacji kompleksowego wsparcia, dopasowanego do indywidualnych potrzeb w okresie 11.2018-09.2019r. prowadzącego do uzyskania kwalifikacji przez min.39 osób. GRUPA DOCELOWA: 64 os. młode (min. 36 kobiet), w tym osoby z niepełnosprawnościami, w wieku 18-29 lat, z następujących grup: osoby biernie zawodowo, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu- tzw. Młodzież NEET, zg. z def. os. z kategorii NEET przyjętą w PO WER 2014-2020 ,które stanowią min. 70% UP, tj.min. 45 osób osoby z następujących grup docelowych: osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, tzw. ubodzy pracujący, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilno-prawnych, zg. z def. zawartymi w Wytocznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem EFS w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020-tj.19 osób z wyłączeniem osób należących dogr. docelowej określonej dla trybu konkursowego w Poddziałaniu 1.3.1.Gr.docel stanowić będzie ponadto: min.5% os. z niepełnosprawnościami; min. 20% os. z niskimi kwalifikacjami, min. 20% os. zamieszkujące miasta średnie. Projekt jest skierowany wyłącznie do os. fizycznych, które pracują lub zamieszkują na terenie woj. lubuskiego w rozum. KC. ZADANIA: Poradnictwo zawodowe połączone z opracowaniem Indywidualnego Planu Działania, Pośrednictwo pracy, Warsztaty z zakresu kompetencji miękkich, Warsztaty aktywnego poszukiwania pracy, Szkolenia zawodowe, Staże zawodowe. REZULTATY: L. os. poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu-39 osób Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na min. poziomie dla: os. w najtrudniejszej sytuacji (w tym os. z niepełnosprawnościami, os. z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3) - 39%, pozostałych os. nienależących do ww. grup- 54%. Wskaźnik efektywności zawodowej na min. poziomie 27%.	FUNDACJA INICJATYW SPOŁECZNYCH "BARWY ZIEMI"	1 018 378,30	WOJ.: LUBUSKIE
17.	W Młodych POWER zawodowy	Celem projektu jest podniesienie potencjału zawodowego 26 UP (w tym 14K i 12M) (osób w wieku 18-29 lat z grupy NEET - nie pracują /wyłącznie biernie zawodowo/ i nie uczą się i nie szkolą, w tym OzN), zam. w woj. lubuskim, w okresie 1.9.2018-31.5.2019, przez zindywidualizowaną i kompleksową aktywizację zawodowo-edukacyjną realizowaną zgodnie ze sporządzonym IPD, przez szkolenia i/lub staże, wsparte poradnictwem zawodowym i/lub pośrednictwem pracy, poradnictwem psychologicznym. Uczestnikami Projektu (UP) będzie młodzież NEET zgodnie z definicją przyjętą w PO WER, z wyłączeniem osób należących do grupy docelowej określonej dla trybu konkursowego w poddziałaniu 1.3.1: 26 osób (14K, 12M) w wieku 18-29 lat, które nie pracują (wyłącznie osoby biernie zawodowo), nie uczą się i nie szkolą się, zam. w rozumieniu KC w woj. lubuskim. Minimum 20% będą stanowić osoby niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3 włącznie); minimum 20% będą stanowić mieszkańcy miast średnich. Wnioskodawca zapewni możliwość skorzystania ze wsparcia dla byłych uczestników projektów z zakresu włączenia społecznie realizowanych w ramach celu tematycznego 9 w RPO. Działania: Identyfikacja	FUNDACJA NA RZECZ INTEGRACJI ZAWODOWEJ, SPOŁECZNEJ ORAZ ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI VIA	437 166,37	WOJ.: LUBUSKIE

		potrzeb, diagnozowanie możliwości w zakresie doskonalenia zawodowego, identyfikacja stopnia oddalenia od rynku pracy, opracowanie IPD; Pośrednictwo pracy i/lub poradnictwo zawodowe; Poradnictwo psychologiczne; Szkolenia kończące się nabyciem kompetencji lub uzyskaniem kwalifikacji; Staże zawodowe. Wskaźniki: Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu- 10. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla osób: w najtrudniejszej sytuacji- 39%, które nie są w najtrudniejszej sytuacji- 54%. Liczba osób biernych zawodowo nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu objętych wsparciem w programie - 26.			
18.	Postaw na POWER, postaw na pracę	Celem projektu jest podniesienie potencjału zawodowego 26 UP (w tym 14K i 12M) (osób w wieku 18-29 lat z grupy NEET-nie pracują /wyłącznie bierni zawodowo/ i nie uczą się i nie szkolą, w tym OzN), zam. w woj. lubuskim, w okresie 1.9.2018-31.5.2019, przez zindywidualizowaną i kompleksową aktywizację zawodowo-edukacyjną realizowaną zgodnie ze sporządzonym IPD, przez szkolenia i/lub staże, wsparte poradnictwem zawodowym i/lub pośrednictwem pracy, poradnictwem psychologicznym. Uczestnikami Projektu (UP) będzie młodzież NEET zgodnie z definicją przyjętą w PO WER, z wyłączeniem osób należących do grupy docelowej określonej dla trybu konkursowego w poddziałaniu 1.3.1: 26 osób (14K, 12M) w wieku 18-29 lat, które nie pracują (wyłącznie osoby biernie zawodowo), nie uczą się i nie szkolą się, zam. w rozumieniu KC w woj. lubuskim. Minimum 20% będą stanowić osoby niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3 włącznie); minimum 20% będą stanowić mieszkańcy miast średnich. Wnioskodawca zapewni możliwość skorzystania ze wsparcia dla byłych uczestników projektów z zakresu włączenia społecznego realizowanych w ramach celu tematycznego 9 w RPO. Działania: Identyfikacja potrzeb, diagnozowanie możliwości w zakresie doskonalenia zawodowego, identyfikacja stopnia oddalenia od rynku pracy, opracowanie IPD; Pośrednictwo pracy i/lub poradnictwo zawodowe; Poradnictwo psychologiczne; Szkolenia kończące się nabyciem kompetencji lub uzyskaniem kwalifikacji Staże zawodowe. Wskaźniki: Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu- 10 Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla osób: w najtrudniejszej sytuacji- 39%, które nie są w najtrudniejszej sytuacji- 54%, Liczba osób biernych zawodowo nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu objętych wsparciem w programie - 26.	CARGA SP. Z O.O.	437 166,37	WOJ.: LUBUSKIE
19.	Lubuska Szkoła Aktywności Zawodowej	CEL: podniesienie do końca 03/2020 aktywności zawodowej przez 45 os. (25K, 20M) w wieku 18-29 lat, z woj. lubuskiego, w tym 28 należących do tzw. grupy NEET oraz 17 tzw. ubogich pracujących/ zatrudnionych na umowy krótkoterminowe/ cywilno-prawne poprzez realizację kompleksowego, zindywidualizowanego programu aktywności zawodowej. GRUPA DOCELOWA (GD): 50 osób (28K, 22M) w wieku 18-29 lat, pracujących/zamieszkujących zg. z KC w woj. lubuskim (WL), należące do grup:- min. 60% (30) os., os biernych zawodowo które, nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu- tzw. młodzież NEET, zg. z def. os z kat. NEET przyjętą w POWER, - max 40% (20) os. tzw. ubogich pracujących, os. zatrudnionych na umowach krótkoterminowych/ cywilno-prawnych zg. z def zawartymi w Wyt. w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków z EFS w obszarze rynku pracy (Wytyczne).Wyłączone os. należące do GD określonej dla trybu konkursowego w Poddziałaniu 1.3.1 POWER. Główne WSKAŹNIKI: Odsetek osób w najtrudniejszej sytuacji objętych wsparciem w projekcie, które w jego wyniku podjęły zatrudnienie	KDK INFO SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	849 402,25	WOJ.: LUBUSKIE

		<p>w ramach efektywności zatrudnieniowej -39%. Odsetek osób bez pracy (poza osobami w najtrudniejszej sytuacji) objętych wsparciem w projekcie, które w jego wyniku podjęły zatrudnienie w ramach efektywności zatrudnieniowej- 54%Odsetek osób pracujących objętych wsparciem w projekcie, które poprawia sytuację na rynku pracy w ramach efektywności zawodowej -27% Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu -18 osób. Zadania: 1. wstępna diagnoza, 2. IPD, 3. pośrednictwo pracy, 4. warsztaty aktywnego poszukiwania pracy, 5. szkolenia, 6. staż.</p>			
20.	Aktywni na lubuskim rynku pracy	<p>CEL GŁ.: podniesienie do końca 05/2020r. aktywności zawodowej 50 (28K,22M) os. młodych w wieku 18-29 lat (w tym z niepełnosprawnościami - OzN), pracujących/zamieszkałych zg. z KC w woj. lubuskim [WL], w tym: os. biernych zawodowo które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. Młodzież NEET) oraz os. tzw. ubogich pracujących, os. zatrudnionych na um. krótkoterminowych i pracujący w ramach um. cywilnoprawnych, poprzez realizację kompleksowego, zindywidualizowanego programu aktywizacji zawodowej. Miarą wzrostu aktywności zaw. będą oprac. IPD oraz stopień ich realizacji określany przez doradcę zawodowego. Grupa doc.: 50 os. (28K, 22M) młodych w wieku 18-29 lat (w tym 3 OzN), zamieszkałych/pracujących zg. z KC w woj. lubuskim, w tym:30 os. (60% GD) biernych zawodowo, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. Młodzież NEET),20 os. (40% GD) pracujących: tzw. ubogich pracujących (zg. z def. w Wytycznych), os. zatrudnione na um. cywilno-prawne oraz na umowy krótkoterminowe Ze wsparcia wyłączona grupa określi dla trybu konkursowego w Poddziałaniu 1.3.1 POWER. Zadania: 1) Diagnoza predyspozycji Kandydatów/ek do udziału w projekcie, 2) Indywidualny Plan Działania 3) Warsztaty aktywnego poszukiwania pracy, 4) Szkolenia, 5) Staże, 6) Pośrednictwo pracy. Kluczowe wskaźniki rezultatu: Liczba os. poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - 20 (11 K, 9 M)Liczba os. poniżej 30 lat, które nabyły doświadczenie zawodowe w wyniku udziału w proj. 47 (26 K, 21 M). Wskaźnik efektywności zawodowej: w ciągu 3 m-cy od zakończenia udziału w proj. zatrudnienie uzyska: min. 39% os. pozostających bez pracy będących w najtrudniejszej sytuacji oraz 54% os. pozostających bez pracy z wyłączeniem os. będących w najtrudniejszej sytuacji. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej: w ciągu 3 m-cy sytuację na rynku pracy poprawi min. 27% os. pracujących.</p>	MDDP SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, AKADEMIA BIZNESU SP. K.	848 771,55	WOJ.: LUBUSKIE
21.	POLUB ROZWÓJ ZAWODOWY!	<p>CELEM GŁ. PROJEKTU jest zwiększenie, w okresie 1.9.2018-31.10.2019, szans na zatrudnienie 43 kobiet/K i 27 mężczyzn/M w wieku 18-29 lat, w tym z niepełnosprawnościami należących do grup osób: biernych zawodowo, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu - tzw. młodzież NEET zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilnoprawnych zam. (w roz. KC) woj. lubuskie, w przypadku których problemy społeczne i bariery edukacyjno-zaw. są największe, a wyposażenie ich w zestaw kwal./kompetencji oczekiwanych przez pracodawców jest szansą na trwałą integrację z rynkiem pracy. GŁ. REZULTATY TO: min. 28 osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu odsetek efektywności: zatrudnieniowej min.: 39% os. w najtrudniejszej sytuacji, 54%pozostałe osoby zawodowej, min. 27% GD stanowi 70 os. fizycznych (43K i 27M) w wieku 18-29 lat, zam. (w roz. KC) WL, w tym min. 20% tj. 14 os. miasta średnie, w tym:63 to bierni zawodowo spośród, których: 46 to os. o niskich</p>	SENSE CONSULTING SP. Z O.O.	1 037 092,62	WOJ.: LUBUSKIE

		<p>kwalifikacjach, 7 to os. z niepełnosprawnościami, 10 to os. biernie zaw. nienależące do ww. grup bez pracy, niezarejestrowanych w urzędach pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu tzw. młodzież NEET (def. POWER 2014-2020). 7 to os. zatrudnione na um. krótkoterminowych oraz pracujące w ramach um. cywilno-prawnych zg. z def. zawartymi w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020. Z wył. gr. określonej w SZOOP dla trybu konkurs. w Poddziałaniu 1.3.1. Beneficjent zapewnia możliwość skorzystania ze wsparcia byłym UP z zakr. włącz. społecznego realizowanych w ramach celu tematycznego 9 w RPO. ZAD.: identyfikacja potrzeb i wsparcie w planowaniu rozwoju kariery zawodowej: budowa ipd oraz wsparcie doradcze rozwój umiejętności poszukiwania zatrudnienia i zarządzana karierą; pośrednictwo pracy rozwój kapitału edukacyjnego: szkolenia/kursy nadające kompetencje i kwalifikacje, rozwój umiejętności praktycznych: staże u pracodawców.</p>			
22.	Pierwszy krok w drodze na szczyt kariery	<p>GRUPA DOCELOWA: 72 osoby młode, w tym osoby z niepełnosprawnościami, w wieku 18-29, z następujących grup: osoby biernie zawodowo, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu tzw. młodzież NEET, zgodnie z definicją osób z kategorii NEET przyjętą w POWER 2014-2020 - min. 89% uczestników ubodzy pracujący, os. zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilnoprawnych, zgodnie z definicjami zawartymi w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020, tj. max 11% uczestników z wyłączeniem osób należących do grupy docelowej określonej dla trybu konkursowego w poddziałaniu 1.3.1. Projekt jest skierowany wyłącznie do osób zamieszkujących (w rozumieniu Kodeksu cywilnego) lub pracujących na terenie powiatu międzyrzeckiego, krośnieńskiego, strzelecko-drezdeneckiego, żagańskiego, nowosolskiego (województwo lubuskie). Projekt jest skierowany w: min. 20% do osób o niskich kwalifikacjach (do ISCED 3 włącznie), min.20% do osób zamieszkujących(w rozumieniu Kodeksu cywilnego) miasta średnie CEL: Zwiększona zdolność do podjęcia zatrudnienia(wyrażona osiągniętymi wskaźnikami efektywności zatrudnieniowej i zawodowej) wśród 72 osób (min.44 kobiety) młodych, w tym osoby z niepełnosprawnościami w wieku 18-29 lat należących do grupy docelowej w okresie od 01.11.2018 do 31.07.2019, poprzez realizację indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej. DZIAŁANIA: identyfikacja potrzeb osób młodych oraz diagnozowanie możliwości w zakresie doskonalenia zawodowego, w tym identyfikacja stopnia oddalenia się od rynku pracy szkolenia zawodowe szkolenia komputerowe szkolenia z umiejętności "miękkich" staż zawodowy pośrednictwo pracy REZULTATY: poprawa sytuacji na rynku pracy (efektywność zatrudnieniowa/zawodowa), nabycie kwalifikacji przez min.60% uczestników projektu.</p>	"O.K. CENTRUM JĘZYKÓW OBCYCH" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	1 022 824,40	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: krośnieński, międzyrzecki, nowosolski, strzelecko-drezdenecki, żagański
23.	Młodzi tytani	<p>Celem głównym projektu jest zwiększenie zdolności do podjęcia zatrudnienia oraz ułatwienie wejścia na rynek pracy 64 UP (39 K,5 ON) osobom młodym do 29 roku życia, w tym w szczególności osobom bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu tzw. młodzież NEET, wyłącznie biernym zawodowo-zamieszkałym na terenie woj. lubuskiego. Cel zostanie osiągnięty w okresie od 01.11.2018-30.07.2019 r. poprzez udział w projekcie i otrzymanie przez UP kompleksowego i zindywidualizowanego wsparcia prowadzącego do zatrudnienia, w wyniku którego osiągnięte zostaną wskaźniki efektywności zatrudnieniowej wskazane w pkt 3.1 wniosku</p>	NS KONSULTING SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	1 033 138,40	WOJ.: LUBUSKIE

		o dofinansowanie Grupę docelową stanowią 64 [39K/25M] osoby młode, w tym os. z niepełnosprawnościami [5 ON], w wieku 15-29 lat, wyłącznie bierne zawodowo, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu tzw. młodzież NEET (zgodnie z definicją osoby z kategorii NEET przyjętą POWER 2014-2020), zamieszkujące na obszarze woj. lubuskiego w rozumieniu KC, z wyłączeniem osób należących do grupy docelowej określonej dla trybu konkursowego w poddziałaniu 1.3.1., przy czym min. 20% (tj.13 UP) zamieszkiwać będzie miasta średnie-kryterium premiujące 2. Projekt jest skierowany w co najmniej 20% (tj.13UP) do osób z niepełnosprawnościami i/lub osób o niskich kwalifikacjach-kryterium premiujące 1. Zadania: poszerzona diagnoza w zakresie indywidualizacji wsparcia i sprecyzowania ścieżki kariery poprzez stworzenie IPD, liczba: 64 up., poradnictwo psychologiczne - indywidualne i grupowe, aktywne i indywidualne pośrednictwo pracy, szkolenia zawodowe wraz z uzupełniającym modulem komputerowym, staż zawodowy. Beneficjent zapewnia możliwość skorzystania ze wsparcia byłym uczestnikom projektów z zakresu włączenia społecznego realizowanych w ramach celu tematycznego 9 w RPO.			
24.	Wykaż się, a będziesz mieć pracę - szkolenia i staże szansą na start zawodowy absolwentów wyższych uczelni	50 biernych zawodowo absolwentów z wyższym wykształceniem (35K,15M), zamieszkujących powiat: m. Zielona Góra, zielonogórski, świebodziński lub nowosolski w wieku 21-29 lat bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (młodzież NEET) zostanie objętych od 01.12.2018 do 29.02.2020 wsparciem: określenie potencjału zawodowego i IPD, poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy, szkolenia z kompetencji kluczowych niezbędnych w pracy zawodowej absolwentów, szkolenia komputerowe i egzaminy ECDL oraz staże. Po ukończeniu projektu min. 27 os. (19K, 8M) znajdzie zatrudnienie na lokalnym rynku pracy.	COMPETENCE - TRAINING & COACHING, BARBARA JAŚKIEWICZ	829 115,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: zielonogórski, nowosolski, świebodziński, Zielona Góra, GM.: Zielona Góra
25.	Młodzież gotowa do zmiany	Cel gł.: Wzrost zdolności do zatrudnienia wśród 84 (52K, 32M) os. młodych, w tym os. z niepełnosprawnościami, w wieku 15-29 lat, pozostających bez pracy, os. biernych zawodowo, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu tzw. młodzież NEET, zamieszkałych w woj. lubuskim, dzięki uczestnictwie w zorganizowanych i wdrożonych usługach rynku pracy realizowanych w ramach programu zawodowo-edukacyjnego obejmującego: identyfikację potrzeb os. młodych oraz diagnozowanie możliwości w zakresie doskonalenia zaw.- IPD, poradnictwo zaw., wysokiej jakości szkolenia, pośrednictwo pracy, staże zaw., zatrudnienie wspomaganie - trening pracy, w terminie 01.01.2019-31.01.2020. GD: Uczestnikami proj. są 84 (52K,32M) os. młode, w tym os. z niepełnosprawnościami, w wieku 15-29 lat, z następującej grupy: - os. bierne zawodowo, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu tzw. młodzież NEET, zgodnie z definicją os. z kategorii NEET przyjętą w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, które stanowią 100% uczestników proj.(z wyłączeniem os. należących do grupy docelowej określonej dla trybu konkursowego w poddziałaniu 1.3.1). Proj. jest skierowany wyłącznie do os. z obszaru woj. lubuskiego (os. fizycznych zamieszkują na terenie woj. lubuskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego). Gł. rezultaty: L. os., które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu-21K,13M. Efektywność zatrudnieniowa dla os. w najtrudniejszej sytuacji(w tym imigranci,	HUMANEO	899 649,20	WOJ.: LUBUSKIE

		reemigranci, os. z niepełnosprawnościami, os. długotrwale bezrobotne, os. z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3) - 45%. Efektywność zatrudnieniowa dla pozostałych os. nienależących do ww. grup - 60%. Zadania: identyfikacja potrzeb os. młodych oraz diagnozowanie możliwości w zakresie doskonalenia zawodowego - IPD, poradnictwo zaw., wysokiej jakości szkolenia zaw., pośrednictwo pracy, staż zaw., zatrudnienie wspomaganie - trening pracy.			
26.	Lubuska Agencja Pracy	Wsparcie indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej biernych zawodowo osób młodych i niepełnosprawnych (niezarejestrowanych w PUP) poprzez wzrost i trwałą integrację edukacyjną i zawodową 45K i 30M niepełnosprawnych w wieku 18-29 lat, należących do grupy NEET i zagrożonych wykluczeniem społecznym, z obszaru województwa lubuskiego przyczyniającej się do zdobycia przez min 39% z gr ON trwałego zatrudnienia poprzez wykorzystanie mechanizmu kompleksowego wsparcia opartego o rezultaty EQUAL w okresie od 01.01.2019-31.12.2019 45K i 30M niepełnosprawnych biernych zawodowo i niezarejestrowanych w urzędzie pracy zamieszkujących woj. lubuskie (osób fizycznych posiadających miejsce zamieszkania na obszarze województwa lubuskiego w rozumieniu przepisów kodeksu Cywilnego), w wieku 15-29 lat bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu-tzw. młodzież NEET, niezarejestrowane w urzędach pracy, z wyłączeniem grupy określonej dla trybu konkursowego w poddziałaniu 1.3.1. W tej grupie: 45K i 30M to os niepełnosprawne bierne zawodowo (100%)- 45K i 30M to os niepełnosprawne (100%)- min. 9K i 6M to mieszkańcy miast średnich (Międzyrzecz, Nowa Sól, Słubice, Żagań, Żary, Świebodzin). Beneficjent zapewnia możliwość skorzystania ze wsparcia byłym ucz projektów z zakresu włączenia społecznego realizowanych w ramach celu tematycznego 9 w RPO. Działania: Rekrutacja uczestników, Wsparcie szkoleniowo-doradcze, Wsparcie zawodowe i pośrednictwo pracy, Aktywizacja zawodowa staż. W ramach działań każdy uczestnik otrzyma stypendium szkoleniowe i zwrot kosztów dojazdu.	PROFESJA CAZ SP. Z O.O.	980 395,31	WOJ.: LUBUSKIE
27.	Start zawodowy dla osób młodych do 29 roku życia	50 biernych zawodowo absolwentów z wyższym wykształceniem (35K,15M), zamieszkujących powiat: m. Zielona Góra, zielonogórski, świebodziński lub nowosolski w wieku 21-29 lat bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (młodzież NEET) zostanie objętych od 01.06.2019 do 31.08.2020 wsparciem: określenie potencjału zawodowego i IPD, poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy, szkolenia z kompetencji kluczowych niezbędnych w pracy zawodowej absolwentów, szkolenia komputerowe i egzaminy ECDL oraz staże. Po ukończeniu projektu min. 27 os. (19K, 8M) znajdzie zatrudnienie na lokalnym rynku pracy.	COMPETENCE - TRAINING & COACHING, BARBARA JAŚKIEWICZ	824 115,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: zielonogórski, nowosolski, świebodziński, Zielona Góra, GM.: Zielona Góra
28.	SZANSA na dobrą zmianę	Celem głównym pr. jest zwiększenie potencjału zawodowego 60 osób młodych (35K/25M), w wieku 18-29 lat, w tym 6 osób (4K/2M) z niepełnosprawnościami, w szczególności 42 osoby (25K/17M) bierne zawodowo - tzw. młodzież NEET, zgodnie z definicją osoby z kategorii NEET przyjętą w POWER 2014-2020 oraz 18 osób (10K/8M) zatrudnionych na umowach krótkoterminowych lub umowach cywilno-prawnych, mieszkańców powiatu międzyrzeckiego i świebodzińskiego woj. lubuskiego, w tym min 20% uczestników pr. pochodzących z miast średnich Międzyrzecz i Świebodzin, w terminie od. 02.01.2019 r. do 31.12.2019 r., dzięki ofercie wsparcia indywidualnej	STOWARZYSZENIE AKTYWNEGO WSPIERANIA GOSPODARKI	892 796,55	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: międzyrzecki, świebodziński

		<p>i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej w projekcie. Wsparcie realiz. w pr. przyczyni się do poprawy sytuacji 60 UP na RP, zwiększenia możliwości zatrudnienia. Dzięki realizacji projektu osiągnięte zostaną następujące rezultaty: 100% biernych zawodowo otrzyma w ciągu 4 mies. od przystap. danej os. do pr. wysokiej jakości ofertę zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu lub stażu, min 90% pracuj. UP poprawi swoją syt. na RP dzięki nabyciu kompet./kwalifik. zawodowych umożliw. podjęcie stabilnego zatrudnienia - min 60% UP uzyska kwalifikacje w po opuszczeniu programu - min 25 % UP pracujących po opuszcz. programu. Ww. rezultaty zostaną osiągnięte dzięki realizacji indywidualnej i kompleksowej oferty wsparcia 60 UP w ramach następ. zadań: 1. Identyfik. potrzeb 60 UP oraz diagnoza możliwości w zakr. doskonal. zawodowego, w tym identyfikacja stopnia oddal. od RP, 2. Indywidualne i kompleksowe pośrednictwo pracy 60 UP, 3. Coaching indywidualny dla 42 UP, 4. Zamknięte szkolenia zawodowe, w tym kształt./nabyw. kompet. miękkich niezbędn. do podjęcia i utrzym. zatrud. dla 60 UP, 5. Wysokiej jakości staże zawodowe dla 42 UP.</p>			
29.	Lubuska Akademia aktywizacji osób młodych	<p>Celem głównym pr. jest zwiększ. potencjału zawod. 70 os. młodych (43K/27M), w wieku 18-29 lat, w tym 7 osób (5K/2M) z niepełnosprawnościami, w szczególności 49 osób (30K/19M) biernych zawodowo- tzw. młodzież NEET, zgodnie z definicją os. z kategorii NEET przyjętą w POWER 2014-2020 oraz 21 osób (13K/8M) zatrudnionych na umowach krótkoterminowych lub umowach cywilno-prawnych, mieszkańców powiatu żagańskiego i żarskiego województwa lubuskiego, w tym min 20% uczestników pr. pochodzących z miast średnich Żagania i Żar w terminie od. 01.01.2019r. do 31.12.2019 r., dzięki ofercie wsparcia indyw. i komplek. aktywiz.zawod.-eduk. w projekcie. Projekt (dalej: pr.) przyczyni się do osiągnięcia odpowiedniego celu szczegółowego POWER: Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 r.ż. w tym w szczególności osób bez pracy, które nie uczestniczyły w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET) poprzez kompleksowe wsparcie uczestników projektu (dalej: UP) w postaci zapewnienia wysokiej jakości oferty zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu lub stażu, które zostaną udzielone w ciągu 4 m-cy od przystąpienia UP do pr. Wspar. realiz. w pr. przyczyni się do poprawy syt. 70 UP na RP, zwiększ. możliw. zatrudn. Dzięki realiz. pr. osiągn. następ. rezultaty:- 100% biernych zawod. otrzyma w ciągu 4 mies. od przystap. danej os. do pr. wysokiej jakości ofertę zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu lub stażu,- min 90% pracuj. UP poprawi swoją syt. na RP dzięki nabyciu kompet./kwalifik. zawod. umożliw. podjęcie stabiln. zatrud.- min 60% UP obj. szkol. kwalifikac. uzyska kwalifikacje w po opuszcz. programu Ww. rezultaty zostaną osiągn. dzięki reali z. indywid. i komplek. oferty wsparcia 70 UP w ramach następ. zadań: 1.identyfik.potrzeb 70 UP oraz diagnoz. możliw. w zakr. doskonal. zawod., w tym identyfik. stopnia oddal. od RP, 2.gr.porad.zawod. 70 UP, 3.kursy i szkolenia dla 70 UP, 4.Staże zawodowe dla 49 UP, 5.indyw. pośrednictwo. pracy dla 70 UP.</p>	PROFECTUS MARCIN JANKOWSKI	744 713,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: żagański, żarski

30.	Aktywność i Praca - lubuski program wsparcia młodych i biernych zawodowo do 29 roku życia	Wsparcie indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej os młodych w tym niepełnosprawnych biernych zawodowo należących do gr NEET i zagrożonych wykluczeniem społ, z obszaru woj lubuskiego, poprzez wzrost i trwałą integracją edukacyjną i zawodową 33K i 27M w wieku 18-29 lat z rynkiem pracy. Cel ma przyczynić się do zwiększenia możliwości zatrudnienia os młodych i zdobycia przez min 39% ucz. z gr. ON i 54% ucz. z pozostałej gr. trwałego zatrudnienia, poprzez wykorzystanie mechanizmu kompleksowego wsparcia opartego o rezultat EQUAL w okresie od 01.01.2019-31.12.2019. Uczestnikami projektu są wyłącznie 33K i 27M biernych zawodowo zamieszkujących woj. lubuskie (os fizycznych posiadających miejsce zamieszkania na obszarze woj lubuskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego), w wieku 15-29 lat bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu-tzw. młodzież NEET, niezarejestrowane w urzędach pracy, z wyłączeniem os należących do gr docelowej określonej dla trybu konkursowego w Poddziałaniu 1.3.1. W tej gr - 33K i 27M to bierni zawodowo (100%)- 7K i 6M to mieszkańcy miast średnich (20%)- 7K i 6M to os niepełnosprawne (min.20%)- 33K i 27M posiadają maksymalne wykształcenie średnie lub pomaturalne (100%)Planowane działania to wsparcie doradcze, motywacyjno-zawodowe, pośrednictwo pracy, aktywizacja zawodowa oraz staż. Dodatkowo przewidziano stypendium szkoleniowe dla wszystkich uczestników oraz zwrot kosztów dojazdu na szkolenia i staże. Projekt realizowany jest zgodnie ze standardami kwalifikacji i kompetencji zawodowych (www.kawlifikacje.praca.gov.pl). Wsparcie dla os młodych do 29 roku życia pozostających bez zatrudnienia będzie udzielane w projekcie zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce, w ciągu 4 mc. od dnia przystąpienia do projektu ucz. otrzymają dobrej jakości ofertę zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu, stażu, inną formę pomocy prowadzącą do aktywizacji zawodowej	FUNDACJA PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ	990 212,25	WOJ.: LUBUSKIE
31.	Młodzi z POWERem	W ciągu czterech miesięcy od dnia przystąpienia do projektu os młodym zostanie zapewniona wysokiej jakości oferta zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu, stażu lub inna forma pomocy prowadząca do aktywizacji zawodowej (KRYT DOST 7). W ramach proj. realizowana będzie indywid. i kompleksowa aktywizacja zawodowo-edukacyjna, oparta na co najmniej 3 elementach (KRYT DOST 6):-IPD i Portfolio-pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe. Trzecia i kolejne formy wsparcia zostaną dostos. do potrzeb UP, zg. z oprac. dla niego IPD, zaplanow. szkolenia oraz staże. W ramach wsparcia realizowane będą dział. na rzecz wyrównania szans płci w proj. oraz realiz. wsparcia zg. z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostęp. dla ON poprzez: równy, powszechny i otwarty dostęp do udziału w formach wsparcia dla wszystkich UP bez względu na m.in. płeć, pochodzenie, status społeczny, światopogląd, niepełnospr., wyznanie.	STOWARZYSZENIE POWER	1 378 734,72	WOJ.: LUBUSKIE
32.	NEED zamiast NEET - Lubuskie - II edycja	Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zwiększenie możliwości zatrudnienia 60 os. (36K i 24M) młodych w wieku 18-29 lat, w tym NEET bez zatrudnienia oraz osób odchodzących z rolnictwa i ich rodziny, tzw. ubodzy pracujący, osoby zatrudn. na umowach krótkoterm., cywilnoprawnych, zamieszkałych w woj. lubuskiego, poprzez wzrost kompetencji i kwalifikacji, realizację stażu oraz przedstawienie oferty pracy w okresie od 01.11.2018 do 31.12.2019r. Rodzaje wsparcia: indywidualne doradztwo zawodowe - IPD dla każdego uczestnika, Indywidualne wsparcie psychologiczne lub coaching kariery w wymiarze 6h/os., indywidualne pośrednictwo pracy 8h/os.,	CENTRUM INNOWACYJNEGO BIZNESU TOMASZ OSAK	824 963,00	WOJ.: LUBUSKIE

		<p>kursy kwalifikacyjne z egzaminem i szkolenia kompetencyjne - zgodne z IPD, stypendium szkoleniowe i zwrot kosztów dojazdu-realizacja śr. 4 m-ch staży. CIB zapewnia możliwość skorzystania ze wsparcia byłym uczestnikom projektów z zakresu włączenia społecznego realizowanych w ramach celu temat. 9 w RPO. Projekt będzie realizowany zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020. Wsparcie dla m.in. osób biernych w wieku 18-29 lat będzie udzielane w proj. zgodnie ze standardami określ. w Planie realizacji Gwarancji dla młodzieży w PL, tzn. w ciągu 4 m-cy od dnia przystąpienia do proj. zostanie zapewniona wysokiej jakości oferta zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu lub stażu lub inna forma pomocy prowadząca do aktywizacji zawodowej. Szkolenia będą zgodne ze zdiagnozowanymi potrzebami i potencjałem uczestnika projektu oraz zdiagnozowanymi potrzebami właściwego lokalnego lub regionalnego rynku pracy. Efektem szkol. jest uzyskanie kwalifikacji/ kompetencji w rozumieniu Wytycznych w zakresie monit. postępu rzeczowego realizacji PO 2014-2020. Efektem szkolenia jest uzyskanie kwalifikacji lub nabycie kompetencji w rozumieniu Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.</p>			
33.	Impuls do samodzielności	<p>Celem projektu jest: jest wzrost zdolności do podjęcia zatrudnienia i zaktywizowanie 120 młodych osób (66K,54M) biernych zawodowo i należących do kategorii NEET, w wieku 15-29 l. będących osobami, które zakończyły naukę w szkole specjalnej lub opuściły: pieczę zastępczą, młodzież. ośrodki wychow. i młodzież. ośrodki socjoterapii, specj. ośrodki szkolno-wychow. i specj. ośrodki wychow., zakład poprawczy lub schronisko dla nieletnich lub zakłady pracy chronionej (w tym min. 60 os. niepełnosprawnych) - zamieszkujących na obszarze woj. dolnośląskiego, opolskiego lub lubuskiego, w okresie 1.07.2018- 31.01. 2020r. za pomocą kompleksowego i zindywidualizowanego wsparcia aktywizacyjnego. Grupę docelową projektu stanowi:120 os. (66K, 54M) w wieku 15-29 lat, bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), zamieszkujące na obszarze woj. dolnośląskiego, opolskiego i lubuskiego, z następn. grup docel.: os., które zakończyły naukę w szkole specjalnej (do 2 l. po zakończeniu nauki w szkole specj.), os., które opuściły pieczę zastępczą (do 2 l. po opuszc. instytucji pieczy), os., które opuściły młodzież. ośrodki wychow. i młodzież. ośrodki socjoterapii (do 2 lat po opuszc.), os., które opuściły specj. ośrodki szkolno-wychow. i specj. ośrodki wychow. (jw.), os., które opuściły zakład poprawczy lub schronisko dla nieletnich (jw.), os., które opuściły zakłady pracy chronionej (do 2 lat po zakończ. zatrudn. w zakładzie). Ponadto min. 50% uczestn. to os. niepełnosprawne. Proj. obejmuje działania: indywidualne i grupowe poradnictwo zawod. wraz z utworzeniem IPD, indywidualne pośrednictwo pracy, szkolenia zawod. dopasowane do predyspozycji UP oraz potrzeb lokalnego r. pracy, staże zawodowe zgodne z odbytym szkoleniem. Główne rezultaty projektu: min. 29% UP zdobędzie zatrudnienie po zakończeniu proj. (efektywność zatrudn.) min. 30% UP nabędzie kwalifikacje zawodowe a 80 os. kompetencje zawodowe w ramach projektu zgodne z potrzebami rynku pracy.</p>	FUNDACJA BEZPIECZNA PRYZYTAŃ	1 712 281,34	WOJ.: DOLNOŚLĄSKIE LUBUSKIE, OPOLSKIE

34.	Młodzi i aktywni na rynku pracy!	Projekt jest skierowany do 48 Uczestników Projektu (27K i 21M), w wieku 15-29 lat, osób bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), do osób biernych zawodowo oraz osób pracujących; w tym do osób z niepełnosprawnościami. Cel główny: Podniesienie aktywności zawodowej prowadzącej do zwiększenia szansy zatrudnienia wśród 48 osób młodych (27K i 21M), biernych zawodowo oraz pracujących na krótkoterminowe umowy (w tym um. cywilnoprawne, tzw. ubodzy pracujący), w tym os. z niepełnosprawnościami, w wieku 15-29 lat, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu - tzw. młodzież NEET, poprzez kompleksową aktywizację zawodowo-edukacyjną do dn. 31.12.2019 r. Cel główny przyczyni się do realizacji celu szczegółowego PO WER poprzez osiągnięcie wskaźnika efektywności zatrudnieniowej oraz zawodowej zgodnie z Regulaminem Konkursu nr POWR.01.03.01-IP.03-00-001/18. Główne rezultaty projektu: 1. Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - 15 osób (9K/6M). 2. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej - 29%. 3. Wskaźnik efektywności zawodowej - 27%. Główne zadania w projekcie: 1. Indywidualne poradnictwo zawodowe, 2. Aktywizacja społeczna, 3. Aktywizacja zawodowa, 4. Szkolenia zawodowe, 5. Staże zawodowe.	IZBA RZEMIEŚLNICZA MAŁEJ I ŚREDNIEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	754 745,22	WOJ.: LUBUSKIE, WIELKOPOLSKIE, ZACHODNIOPOMORSKIE
-----	----------------------------------	---	--	------------	---

Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020

35.	Włączmy się do działania	Cel gł.: Wzrost kompetencji społeczno-zawodowych wśród 84 os. (52K,32M) niepracujących, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w wieku 15 lat i więcej, o niskich kwalifikacjach, w tym długotrwale bezrobotnych, zamieszkałych na obszarach wiejskich pow. krośnieńskiego, międzyrzeckiego, strzelecko-drezdeneckiego, dzięki realizacji programu aktywnej integracji, opartego na usługach o charakterze społecznym - rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy, poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne oraz zawodowym - poradnictwo zaw., pośrednictwo pracy, staże zaw. i trening pracy, w terminie 01.09.2018-31.07.2019 r. Zadania: 1 Rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy, poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne. 2 Poradnictwo zaw. 3 Kursy i szkolenia zaw. 4 Pośrednictwo pracy 5 Staż zaw. 6 Trening pracy. Gł. rezultaty: L. os. zagr. ubóstw. lub wykl. społ., które uzyskały kwalifikacje po opusz.prog.- 19K,11M, L. os. zagrożonych ubóstwem lub wykl. społ. pracujących po opusz.prog.- 11K,6M, L. os. zagr. ubóstwem lub wykl. społ. poszukujących pracy po opuszczeniu programu - 11K,6M.	STOWARZYSZENIE AKTYWNEGO WSPIERANIA GOSPODARKI	941 683,10	WOJ.: LUBUSKIE, gminy: Bobrowice, Bytnica, Dąbie, Gubin - gmina wiejska, Krosno Odrzańskie, Maszewo, Bledzew, Międzyrzecz, Przytoczna, Pszczew, Skwierzyna, Trzciel, Dobiegniew, Drezdenko, Stare Kurowo, Strzelce Krajeńskie, Zwierzyn
-----	--------------------------	--	--	------------	---

36.	Rozwiń skrzydła!	Celem głównym projektu jest: Zwiększenie aktywności zawodowej, społecznej i edukacyjnej 50 (30K/20M) osób w wieku od 15 do 64 roku życia, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z powodu długotrwałego bezrobocia, niepełnosprawności, niesamodzielnosci ze względu na wiek lub powodu pochodzenia z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z obszarów wiejskich województwa lubuskiego w okresie od 01.09.2016 do 31.01.2019 w oparciu o ścieżkę reintegracji, stworzoną indywidualnie dla każdej osoby. Minimum 50% uczestników projektu będą stanowiły osoby o III profilu pomocy PUP i osoby niepełnosprawne. Każdy UP zostanie objęty indywidualnym poradnictwem psychologicznym, doradztwem zawodowym, kursami kompetencji społecznych, kursami zawodowymi, stażami i pośrednictwem pracy - wsparcie zostanie dobrane w ramach indywidualnych ścieżek reintegracji społeczno-zatrudnieniowej. Zakładamy, że w ramach projektu zostanie osiągnięty wskaźnik efektywności społeczno-zatrudnieniowej na poziomie minimum 56% (min. 29 osób), w tym wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie 22%.	FUNDACJA INICJOWANIA ROZWOJU SPOŁECZNEGO	955 815,00	WOJ.: LUBUSKIE
37.	OD WYKLUCZENIA DO ZATRUDNIENIA	Celem projektu zaplanowanym do 30/09/2019r. jest wzrost zdolności do zatrudnienia min.50 z 85 UP [55%K] mieszk. powiatów objętych projektem, powyżej 18 r.ż., wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym przez objęcie ich kompleksowym programem integracji społecznej i zawodowej. UP zostanie zaoferowane: - opr. Indywidualnej Ścieżki Reintegracji [100%UP] - 100% UP zostanie objętych usługami doradztwa zawodowego, poradnictwa zawodowego [Zad.1] - 280 h ind. poradnictwa specjalistycznego [Zad.3] - UP wezmą udział w 5-dn. treningach kompet. i umiejętności społ. [Zad.3] - śr. 60 UP zrealizuje średnio 100h program szkoleń zawodowych [Zad.5] - śr. 60 UP zrealizuje min. 3-miesięczny (średnio 4 miesięczny) program stażu zawodowego (długość zal. od IŚR) [Zad.6] - Każdy z 85 UP zostanie objęty usługami pośrednika pracy [5h/UP], doradcy/psychologa oraz wsparciem mentorskim [sr. 10h/UP, Zad. 2] - ok.50UP - wsparcie o charakterze zdrowotnym których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy.	JMM MARIUSZ LEWANDOWSKI	999 749,25	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: krośnieński, nowosolski, słubicki, świebodziński, Zielona Góra, zielonogórski, żagański, żarski

II. Projekty edukacyjne (m.in. szkolnictwo zawodowe, wzmacnianie umiejętności cyfrowych)

Ip.	Tytuł projektu	Skrócony opis	Nazwa beneficjenta	Wartość projektu (w zł)	Miejsce realizacji projektu
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój					
1.	Podniesienie kompetencji w zakresie utworzenia i prowadzenie instytucji opieki nad dziećmi do lat 3	<p>Cel ogólny projektu. Celem głównym projektu są szkolenia w zakresie form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 skierowane do przedstawicieli podmiotów niegminnych (600K/55M) planujących utworzenie i/lub prowadzenie instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, pochodzących z gmin, na terenie których mieszka mniej niż 5 tys. mieszkańców (zgodnie z zał 15 do reg.) z makroregionu północno-zachodniego (woj: lubuskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie) w okresie 01.02.2018-31.01.2020. Główne rezultaty, które zostaną osiągnięte dzięki realizacji projektu: projekt przyczyni się do realizacji celów PO WER, w szczególności wpisze się w realizację celu szczegółowego nr 4 PO WER: Podniesienie kompetencji przedstawicieli podmiotów tworzących i prowadzących instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Zakłada się iż 90% uczestników podniesie lub nabędzie kompetencje w zakresie rozwiązań związanych z organizacją i finansowaniem opieki nad dziećmi do lat 3, dzięki udziałowi w szkoleniach. Grupa docelowa: Projekt skierowany jest do 655 osób (600K,55M) zgodnie z SZOOP: osoby fizyczne, przedstawiciele osób prawnych i jednostek nieposiadających osobowości prawnej, którzy planują utworzyć i prowadzić żłobek lub klub dziecięcy, przedstawiciele osób prawnych i jednostek nieposiadających osobowości prawnej, którzy planują zatrudnienie dziennego opiekuna, osoby planujące pracę jako dzienny opiekun w ramach działalności prowadzonej na własny rachunek. Uczestnicy pochodzą z gmin (są zameldowani/mieszkają/prowadzą działalność) na terenie których mieszka mniej niż 5 tys. mieszkańców (zał.15 do reg. konk) z makroregionu północno-zachodniego (województwa: lubuskie, wielkopolskie, zachpom, pomorskie, warmińsko-mazurskie). Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu 1. Szkolenie z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3, 2. Egzamin wewnętrzny. Potrzeby/oczekiwania- narastające zapotrzebowanie na placówki świadczące opiekę nad dziećmi do lat 3. Niewystarczające liczby miejsc.</p>	TOWARZYSTWO WIEDZY POWSZECHNEJ ODDZIAŁ REGIONALNY W SZCZECINIE	1 374 828,00	WOJ.: LUBUSKIE, POMORSKIE, WARMIŃSKO-MAZURSKIE, WIELKOPOLSKIE, ZACHODNIOPOMORSKIE

2.	Profesjonalny system wspomagania szkół z województwa lubuskiego	Wnioskodawca zakłada osiągnięcie celu: Do końca 01.2020 r. w 176 szkołach/przedszkolach z terenu woj. lubuskiego wdrożony zostanie kompleksowy system wspomagania placówki w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy, nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw uczniów oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia. GRUPA DOCELOWA: 176 osób (150 K, 26 M) dyrektorów, wicedyrektorów, kierowników zespołów przedmiotowych oraz kierowników świetlic szkolnych z szkół/ przedszkoli/placówek z terenu woj. lubuskiego, w tym min. 88 osób (min. 50%) pracujących na terenie gmin wiejskich i wiejsko-miejskich. Z jednej szkoły może wziąć udział tylko jedna osoba. WYBRANE WSKAŹNIKI: Liczba przedstawicieli kadry kierowniczej systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie określonym w programie – 176 (150 K, 26 M) Liczba przedstawicieli kadry kierowniczej placówek z terenu gmin wiejskich i wiejsko-miejskich – 88 (75 K, 13 M). Liczba szkół korzystających z kompleksowego modelu wspomagania pracy szkoły dzięki wsparciu z EFS – 176. ZADANIA: 1) Szkolenia, 2) Doradztwo i sieci współpracy.	KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA	1 843 624,80	WOJ.: LUBUSKIE
3.	Wsparcie kadry kierowniczej systemu oświaty (kadra JST II etap) w zarządzaniu oświatą ukierunkowanym na rozwój szkół i kompetencji kluczowych uczniów woj. lubuskie	Celem realizowanych w ramach projektu działań (szkolenia i doradztwo) jest podniesienie kompetencji min. 128 przedstawicieli JST w zakresie zarządzania oświatą ukierunkowanego na rozwój szkół i kompetencji kluczowych uczniów. Podjęte działania przyczynią się do wypracowania strategicznych rozwiązań - lokalnych planów rozwoju oświaty, które po ich zakończeniu zostaną wdrożone do praktyki samorządowej. Cele szczegółowe:-opracowanie przez każdy z zespołów reprezentujących 37 JST dokumentu strategicznego lokalnego planu rozwoju oświaty oraz wspomagania szkół w zakresie kompetencji kluczowych uczniów w gminie/powiecie,-objęcie, w każdej JST biorącej udział w szkoleniu, kompleksowym procesem wspomagania szkół/placówek w oparciu o opracowany plan rozwoju oświaty oraz wspomagania szkół w zakresie kompetencji kluczowych uczniów w woj. lubuskim min. 100 szkół w okresie realizacji projektu. Projekt przyczynia się do realizacji celów POWER, w szczególności wpisuje się w realizację celu szczegółowego Osi priorytetowej II: Poprawa funkcjonowania i zwiększenie wykorzystania systemu wspomagania szkół w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia. Zadania: przeszkolenie przedstawicieli 37JST, udzielenie wsparcia doradczego 128 przedstawicielom JST w opracowaniu lokalnego planu rozwoju oświaty oraz wspomagania szkół w zakresie kompetencji kluczowych uczniów, przeprowadzenie 4 spotkań w środowisku lokalnym każdej JST, w celu udzielenia pomocy w zawiązaniu lokalnej koalicji na rzecz rozwoju oświaty, zaplanowanie i skoordynowanie prac związanych z realizacją procesowego wspomagania z poziomu JST, zapewnienie przedstawicielom JST uczestnictwa w 6 sieciach współpracy dla samorządowców uruchomionych w regionie (WL) dotyczących różnych obszarów tematycznych.	4 SYSTEM POLSKA SPÓŁKA Z O.O.	900 585,00	WOJ.: LUBUSKIE

4.	Lubuska Szkoła Ćwiczeń w Żarach szansą na rozwój nauczycieli, studentów i uczniów	<p>Cel główny projektu: poprawa funkcjonowania i zwiększenie wykorzystania systemu wspomaganie szkół poprzez wdrożenie modelu Szkoły Ćwiczeń w SP5 w Żarach w woj. lubuskim w sieci z 9 szkołami we współpracy z partnerami do 31.12.2020 r. Cel ten będzie osiągnięty poprzez realizację nw. zadań: Diagnoza potrzeb szkół objętych wsparciem w ramach szkoły ćwiczeń, Szkolenie trenerów szkoły ćwiczeń, Szkolenie dyrektorów szkół, Seminaria dla nauczycieli – webinaria Funkcjonowanie szkoły ćwiczeń, Prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia, Prowadzenie lekcji pokazowych, Przeprowadzenie warsztatów metodycznych, Wykonanie zadań doprowadzi do poniższych rezultatów: Odsetek szkół korzystających z kompleksowego modelu wspierania pracy szkoły dzięki wsparciu z EFS 4,46% Liczba szkół korzystających z kompleksowego modelu wspierania pracy szkoły dzięki wsparciu z EFS 10. Pomogą w tym nw. produkty: Liczba szkół objętych wsparciem w celu przygotowania i doskonalenia zawodowego nauczycieli (szkoła ćwiczeń) w zakresie określonym w programie 10. Grupy docelowe: 10 szkół, w tym 4 wiejskie, 1 integracyjna, dyrektorzy (10) i nauczyciele (125) tych szkół. Okres realizacji: 1.01.2019 r.-31.12.2020 r. Projekt będzie realizowany w partnerstwie z Uniwersytetem im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Zielonej Górze oraz Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze. Szkołą Ćwiczeń będzie SP5 w Żarach</p>	GMINA ŻARY O STATUSIE MIEJSKIM	1 008 396,81	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: żarski, GM.: Lipinki Łużyckie, Trzebiel, Żary
5.	Szkolenia i doradztwo dla pracowników systemu wspomagania pracy szkoły z woj. kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, mazowieckiego, warmińsko-mazurskiego, wielkopolskiego, zachodniopomorskiego.	<p>Projekt zakłada wdrożenie programów szkoleniowo-doradczych wraz z obudową metodyczną, wypracowanych w ramach projektu pozakonkursowego ORE Zwiększenie skuteczności działań pracowników systemu wspomagania i trenerów w zakresie kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych, dzięki którym 170 pracowników (136 K i 34M) systemu wspomagania pracy szkoły oraz trenerów z terenu woj. kujawsko-pomorskiego, wielkopolskiego, lubuskiego, zachodniopomorskiego, warmińsko-mazurskiego i mazowieckiego podniesienie swoje kompetencje w zakresie wspierania szkół w rozwijaniu kompetencji klucz. uczniów. Dzięki zaplanowanym w projekcie działaniom 170 szkół i placówek otrzyma wsparcie doradcze udzielane przez uczestników projektu. Zainicjowane działania prorozwojowe posłużą uczeniu się pracowników systemu wspomagania pracy szkoły i trenerów od siebie nawzajem i na przykładach dobrych praktyk. Formy wsparcia:-szkolenia i doradztwo dla pracowników systemu wspomagania pracy szkoły oraz trenerów na podstawie programu szkoleniowo-doradczego opracowanego w projekcie pozakonkursowym ORE - objęcie przez każdego uczestnika projektu procesem wspomagania 1 szkoły, placówki lub przedszkola w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów-zorganizowanie z użyciem platformy www.doskonaleniowsieci.pl co najmniej, 7 sieci współpracy i samokształcenia dla pracowników systemu wspomagania pracy szkoły i ich animowanie.</p>	FUNDACJA ROZWOJU DEMOKRACJI LOKALNEJ	1 700 568,00	WOJ.: KUJAWSKO-POMORSKIE, LUBUSKIE, MAZOWIECKIE, WARMIŃSKO-MAZURSKIE, WIELKOPOLSKIE, ZACHODNIOPOMORSKIE

6.	Szkolenia dla doradców edukacyjno-zawodowych na obszarze makroregionu III	Celem projektu jest wzrost kompetencji merytorycznych 3171 osób realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego w szkołach i placówkach systemu oświaty (w tym 2763K) z terenu województw: lubuskiego, dolnośląskiego, opolskiego, śląskiego (makroregion III) w zakresie doradztwa edukacyjno - zawodowego poprzez udział w szkoleniach z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego do 30.06.2020r. Grupą docelową(GD) projektu (P) jest kadra realizująca zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego realizująca doradztwo zawodowe w szkołach: podstawowych, liceach ogólnokształcących, technikach, branżowych szkołach I stopnia z makroregionu III:1.woj.lubuskie co najmniej 378os w tym: 321K;69 os wykonuje pracę w szkołach na terenie objętym pakietem dla średnich miast realizowanym w ramach SOR2.woj.dolnośląskie co najmniej 919os w tym: 800K 167os z SOR3.woj.opolskie co najmniej 406os w tym: 350K; 74os z SOR4.woj.śląskie co najmniej 1468os w tym: 1292K;267os z SOR Działania: szkolenia z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego 212 gr x 20h/gr. Wskaźniki: Liczba osób przygotowanych do realizacji ramowych programów doradztwa edukacyjno-zawodowego opracowanych w ramach programu w województwie: lubuskim -378osób, dolnośląskim -919osób, opolskim -406osób, śląskim -1468 osób.	DGA S.A.	5 039 959,10	WOJ.: DOLNOŚLĄSKIE LUBUSKIE, OPOLSKIE, ŚLĄSKIE
7.	Profesjonalny mediator gospodarczy - studia podyplomowe na Wydziale Prawa i Administracji UAM	WPIA UAM przygotował projekt, którego celem głównym jest zwiększenie kompetencji, w okresie od 01.06.2018 do 30.09.2020, stu mediatorów specjalizujących się w sprawach cywilnych, w szczególności w sprawach gospodarczych, poprzez udział w studiach podyplomowych. Podwyższenie kompetencji przez mediatorów będzie miało bezpośredni wpływ na jakość ugód mediacyjnych i spowoduje wzrost skuteczności mediacji, a w efekcie odciążą wydziały cywilne, w tym gospodarcze, w sądach powszechnych. W ramach projektu przeprowadzone zostaną dwie edycje dwusemestralnych studiów podyplomowych dla łącznie 100uczestników (mediatorów), po 50 w każdej edycji(KD4). Program studiów obejmować będzie zajęcia teoretyczne i praktyczne z zakresu mediacji w sprawach gospodarczych oraz wiedzy pozaprawnej przydatnej do pomocy stronom przy rozwiązywaniu spraw cywilnych o charakterze gospodarczym, z minimalnym zaangażowaniem, bądź bez udziału sądu. Objęci wsparciem uczestnicy zrealizują studia podyplomowe, obejmujące 160 godzin zajęć, realizowanych w formie dziesięciu dwudniowych zjazdów odbywanych w semestrze zimowym i letnim, w ramach których zaplanowano:- 64 godziny zaj. teoretycznych prowadzonych przez pracowników naukowo-dydaktycznych UAM;- 96 godzin warsztatów praktycznych prowadzonych przez osoby posiadające min. 5-letnie doświadczenie mediacyjne zdobyte poza uczelnią w okresie ostatnich 8 lat, co wymaga zaangażowania specjalistów spoza UAM. Dokładny termin zajęć uzależniony będzie od organizacji roku akademickiego w danych latach. ZADANIA: 1.Opracowanie programu studiów podyplomowych i zakładanych efektów kształcenia oraz weryfikacja jego realizacji, 2. Organizacja i przeprowadzenie pierwszej edycji studiów podyplomowych dla mediatorów, 3. Ograniczenie i przeprowadzenie drugiej edycji studiów podyplomowych dla mediatorów. Wartość dofinansowania projektu nie przekroczy kwoty 650.000 PLN (KD5).	UNIwersytet im. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	649 075,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: gorzowski Gorzów Wielkopolski krośnieński międzyrzecki nowosolski słubicki strzelecko-drezdenecki sulęciński świebodziński wschowski Zielona Góra zielonogórski żagański żarski, DOLNOŚLĄSKIE KUJAWSKO-POMORSKIE, OPOLSKIE, POMORSKIE, WARMIŃSKO-MAZURSKIE, WIELKOPOLSKIE, ZACHODNIOPOMORSKIE

8.	Program podnoszenia kwalifikacji studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego zgodnie z oczekiwaniami pracodawców	Celem głównym projektu jest nabycie certyfikowanych kompetencji / kwalifikacji zawodowych przez 205 studentów Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego (w tym min. 89 kobiet – min.43%) oraz przygotowanie ich do efektywnego funkcjonowania na rynku pracy zgodnie ze zdiagnozowanymi u nich potrzebami i potrzebami regionalnej gospodarki. Grupą docelową są zbliżający się do wejścia na rynek pracy studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych 1. i 2. stopnia (zwłaszcza uczęszczający na 2 ostatnie semestry), kształcący się na 4 kierunkach: >architektura >architektura i urbanistyka >budownictwo >inżynieria środowiska. W ramach programów kształcenia o profilu ogólnoakademickim lub praktycznym, dostosowanych do potrzeb gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa, podnoszącym kompetencje w obszarach kluczowych dla gospodarki i rozwoju kraju (szkolenia zorient. na doskonalenie kompetencji zawodowych, komunikacyjnych, dot. przedsiębiorczości, informatycznych i analitycznych) – ogółem 205 osób (w tym 89 kobiet) uzyska lub podniesie kwalifikacje potwierdzone certyfikatem w zakresie: (1) budownictwa energooszczędnego (2) uprawnień budowlanych (3) systemów fotowoltaicznych (4) pomp ciepła (5) projektowania z wykorzystaniem programów komputerowych (do kosztorysowania w budownictwie; AutoCAD Structural Detailing; CAD 2D; CAD 3D; Autodesk Revit Architecture; Autodesk Robot Structural Analysis/konstrukcje żelbetowe; Autodesk Advance Steel w środowisku Autocad) – dla wszystkich uczestników projektu do wyboru min. 1 szkolenie. Ponadto 150 osób kształcących się w zakr. budownictwa energooszcz., uprawnień budowl., systemów fotowolt. lub pomp ciepła ugruntuje nabyte kompetencje przez udział w działaniach realizowanych we współpracy z pracodawcami (zajęcia warsztatowe i wizyty studyjne). Oczekuje się, że w wyniku udzielonego wsparcia min. 82 absolwentów/-ek UZ podejmie zatrudnienie.	UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI	1 222 560,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: Zielona Góra, GM.: Zielona Góra
9.	AFTERMATCH - Trener Beta 1.0	Projekt zakłada wykorzystanie współpracy partnerów ze szkołami średnimi i regionalnymi związkami sportowymi oraz przygotowanie cyklu szkoleń dla uczniów szkół średnich. Przygotowanych zostanie 10 szkoleń - inspirujących warsztatów, każdorazowo dla 20 uczniów, każde w wymiarze 42 godzin dydaktycznych. Celem warsztatów będzie zapoznanie uczniów ze światem sportu: wymaganiami, predyspozycjami, możliwościami i planowaniem kariery, społeczną odpowiedzialnością sportowców i związków sportowych. Szkolenia będą realizowane we współpracy z regionalnymi związkami sportowymi 4 dyscyplin zespołowych. Uzupełnieniem kursów dla uczniów będzie cykl webinarów dla rodziców, nt. rozwoju kompetencji wychowawczych oraz społecznych. Celem szkoleń jest promocja wykształcenia wyższego w kierunkach sportowych, przedstawienie wymagań, możliwości rozwoju zawodowego w zawodzie trenera sportu określonej dyscypliny. Wstępny kurs trenerski będzie realizowany przez kadrę partnerów oraz kadrę instruktorską związków sportowych. Łącznie kurs obejmuje 42 godziny dydaktyczne i jest zróżnicowany pod kątem konkretnej dyscypliny. Program zajęć zostanie certyfikowany przez związki sportowe, z którymi partnerzy podpiszą porozumienia o współpracy. Dzięki projektowi uczelnia przekaże uczniom podstawowe elementy wyższego wykształcenia w zawodzie trenera sportu. Kurs ma elementy doradztwa zawodowego, wsparcia kariery dwutorowej czynnych sportowców, mobilizuje uczestników do zaangażowania się intelektualnego w poznanie dyscypliny sportowej i da podstawy do samodzielnego planowania swojej kariery zawodowej.	WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA I COACHINGU	193 000,00	WOJ.: DOLNOŚLĄSKIE LUBUSKIE, OPOLSKIE, ŚLĄSKIE, WIELKOPOLSKIE

10.	Monoprofilowe centrum symulacji medycznej dla pielęgniarstwa Uniwersytetu Zielonogórskiego	<p>Cel główny: Poprawa jakości kształcenia na Wydziale Lekarskim i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego poprzez opracowanie i wdrożenie programu rozwojowego oraz utworzenie monoprofilowego centrum symulacji medycznej na kierunku pielęgniarstwo studia I stopnia w okresie od 1.01.2018 r. do 31.12.2020 roku. Kluczowe wskaźniki: Liczba programów rozwojowych uczelni kształcących na kierunkach medycznych opracowanych dzięki wsparciu z EFS: 1Liczba utworzonych i rozwiniętych Monoprofilowych Centrów Symulacji Medycznej (MCSM) w zakresie kształcenia pielęgniarów i/lub położnych: 1Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych: 239Liczba osób na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo objętych wsparciem w ramach programu: 225Liczba osób objętych szkoleniami/konsultacjami w zakresie funkcjonowania centrum symulacji medycznej: 239Zadania:Dzięki zadaniom zostanie wdrożony Program rozwoju uczelni i utworzone Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej. Prace adaptacyjno-remontowe - dostosowanie pomieszczeń do MCSM Utworzenie MCSM poprzez wyposażenie i utworzenie następujących sal: Sala opieki pielęgniarstwa wysokiej wierności Pomieszczenie kontrolne- sala pielęgniarstwa Sala egzaminacyjna OSCE- Pielęgniarstwo Pracownia nauki umiejętności technicznych Sala symulacji z zakresu ALS i BLS Sala do ćwiczeń umiejętności pielęgniarstwa Funkcjonowanie Monoprofilowego centrum symulacji medycznej Szkolenia, kursy, staże dla kadry naukowo-dydaktycznej z zakresu CSM w ośrodkach krajowych i zagranicznych Opracowanie podręcznika symulacji Opracowanie ekspertyz dot. treści nauczanych metodą symulacji Opracowanie bazy scenariuszy symulacyjnych Opracowanie aplikacji komputerowych wspomagających nauczanie (Platforma e-learningowa)Szkolenia dla studentów z symulacji niskiej, pośredniej i wysokiej wierności Spotkania informacyjno-warsztatowe nt. skuteczności CSM w realizacji efektów kształcenia.</p>	UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI	2 284 995,95	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: Zielona Góra, GM.: Zielona Góra
11.	Innowacyjne kształcenie pielęgniarów na Uniwersytecie Zielonogórskim.	<p>Projekt będzie realizowany przez UZ. Jest to szkoła wyższa publiczna spełniająca warunki przewidziane w wymogach ustawy z 15 VII 2011 r o zawodach pielęgniarów i położnych (Dz.U. z 2018r. poz. 123, 650) oraz ustawy z 27 VII 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym(Dz.U. 2018r. poz. 138,398)-KD4 i nie posiada negatywnej opinii PKA-KD5. Proj. zakłada opr. progr. studiów (w wersji rozszerzonej w stosunku do obecnego-KD3) (1) i progr. rozwoju absolwenta (2), a następnie ich wdrożenie. Proj. zostanie objętych max. 75% studentów, którzy ukończyli II sem. studiów (1) oraz osoby, które nabyły uprawnienia do wykonywania zawodu pielęgniarstwa (2). Osoby, które przystąpią do programu będą otrzymywały styp. motyw. przez 24 m-ce i będą zobowiązane do przystąpienia do prog. rozwoju absolwenta, w ramach którego będzie im udzielone wsparcie w zakresie znalezienia pracy, szkoleń zawodowych i wypł. wynagr. w wysokości 1000 zł/m-ąc przez okres 24 m-cy. Każdy Absolwent będzie miał wsparcie w postaci opiekuna w placówce lecz., w której podejmie zatrudnienie. Opiekun otrzymywać będzie dodatkowe wynagr. w wysokości max. 40% podst. wynagr. pielęgniarstwa-KD1 i KD2. Prog. studiów przewiduje realizację zajęć dot. rozwoju umiejętności komunik. w relacjach pielęgniarstwo-pacjent-KD6. Proj. będzie real. od IX 2018 do 30VI 2023. Obejmuje swym wsparciem 60 uczestników (57K 3M)Celem proj. jest zwiększenie wiedzy absolwentów kierunku pielęgniarstwa na podst. opracowanych progr., dzięki czemu os. podejmujące pracę w zawodzie pielęgniarstwa będą potrafiły podejmować samodzielne decyzje w wybranych obszarach oraz będą</p>	UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI	4 742 231,92	WOJ.: LUBUSKIE

		<p>mogły uczestniczyć w nowoczesnym sposobie leczenia i prowadzenia pacjentów. Rezultatem proj. będą uczestnicy, którzy nabędą uprawnienia do wykonywania zawodu pielęgniarka i os., które przystąpią do programu rozwoju absolwenta. Proj. jest real. z partnerem, który ma siedzibę w woj. lubuskim-KP1 i 2. Projekt zakłada, że prog. rozwoju zostanie objętych min. 95% uczestników (ponad 50% absolwentów ostatniego roku studiów) - KP 4.</p>			
12.	„Program podnoszenia kompetencji studentów kierunku Informatyka Uniwersytetu Zielonogórskiego”	<p>Podstawą "The knowledge-based economy" są zaawansowane technologie (m.in. informatyka) oraz edukacja w wykwalifikowanych pracowników. Projekt obejmie wsparciem 140 studentów w tym 13K czterech ostatnich semestr. studiów I st. w zakresie komp. kluczowych dla gospodarki i rozwoju kraju celem zwiększ. szans absolw. na zatrudn. w branży zgodnej z kierunkiem studiów poprzez zadania: Certyfikowane szkolenia i zajęcia warsztatowe kształcące kompetencje zawodowe informatyczne na podstawie badania kompetencji dla 140 studentów do 02.2020r.; Zajęcia warsztatowe kształcące kompetencje analityczne w tym umiejętność rozwiązywania problemów, komunikacyjne w tym językowe oraz w zakresie przedsiębiorczości, interpersonalne; Wizyty studyjne u pracodawców; Dodatkowe zajęcia realizowane wspólnie z pracodawcami w formie warsztatów i wykładów; wskazane w ramach bieżących kontaktów UZ z regionalnymi przedsiębiorcami oraz OPZL jako niezbędne do realizacji zgłoszonych zastrzeżeń do absolwentów Informatyki. Analiza kwalifikacji i kompetencji kluczowych dla zwiększenia szans absolwentów na rynku pracy, głosi jako dobre praktyki udział pracodawców w nauczaniu studentów dlatego w ramach projektu odbędą się warsztaty z przedstawicielami firm (potencjalnymi pracod.). Każdy student zostanie objęty bilansem kompetencji oraz szkoleniami. Celem proj. jest wzrost praktycznych zawodowych umiejętności 140 studentów Informatyki potwierdzonych certyfikatami, nabycie lub podniesienie tzw. kompetencji "miękkich" - interpersonalnych, komunikacyjnych w tym językowych, z zakresu przedsiębiorczości oraz analitycznych, itp. w okresie 03.2017 - 02.2020. Dzięki udziałowi w proj. student pozna wachlarz swoich kompetencji a także jego braki, będzie to początek do rozpoczęcia pracy nad swoim rozwojem zawodowym. Jak głosi Bilans Kapitału Ludzkiego, "Kierunki silnie preferowane, bez względu na fakt ich zamawiania (będące w ponad 80% pierwszym wyborem), tj. automatyka</p>	UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI	727 575,00	Cały Kraj
13.	Zintegrowany program kształcenia na Uniwersytecie Zielonogórskim	<p>Celem projektu jest podniesienie kompetencji osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym, odpowiadającym potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa, oraz wsparcie zmian organizacyjnych i podniesienie kompetencji kadr w systemie szkolnictwa wyższego. Powyższy cel zostanie osiągnięty poprzez kompleksowe i zintegrowane wdrożenie pakietu działań na 7 wydziałach uczelni. Zintegrowany pakiet składa się z realizacji zadań w ramach modułu 1 programy kształcenia, modułu 2 podnoszenie kompetencji, modułu 3 programy stażowe, modułu 6 zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego. W ramach projektu udział weźmie łącznie 964 osób (510K/454M) w tym 843 studentów/ek (444K/399M) oraz 121 os (66K/55M) kadry naukowo-dydaktycznej i administracyjnej. W ramach działań zostanie również wdrożony nowy system informatyczny uczelni, integrujący już działające systemy, w celu podniesienia jakości zarządzania infrastrukturą informatyczną uczelni do obsługi studenta jako i kadry administracyjnej i naukowo-dydaktycznej. W zakresie rezultatów w ramach podjętych działań na poszczególnych wydziałach; zostaną podniesione kompetencje w tym w obszarach klucz. dla gos. i rozw. kraju potwierdzone</p>	UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI	8 695 213,18	Cały Kraj

		<p>certy, zaświadc. na podstawie badania kompetencji, 358 studentów/ek (79K/279M) weźmie udział w wysokiej jakości stażach zawodowych z kierunków na Wydziałach Matematyki, Informatyki i Ekonometrii, Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki oraz Wydziału Zamiejscowego w Sulechowie co pozwoli na wyposażenia studentów/ek w praktyczne umiejętności potrzebne na rynku pracy. Zaplanowano również wprowadzenie nowego kierunku kształcenia "Arteterapia" oraz dostosowanie 2 programów kształcenia na Wydziale Lekarskim i Nauk o Zdrowiu oraz Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii. Dzięki kompleksowemu wsparciu 30% absolwentów podejmie kontynuację kształcenia (na studiach I,II,III stopnia, lub jednolitych mgr.) lub zatrudnienie w ciągu 6 m-cy od zakończenia kształcenia.</p>			
--	--	---	--	--	--

Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020

14.	<p>SIŁA KOMPETENCJI CYFROWYCH. Wyrównanie dysproporcji edukacyjnych w Zespole Edukacyjnym w Brójcach</p>	<p>Celem głównym projektu jest podnoszenie jakości procesu kształcenia oraz wyrównanie szans edukacyjnych 180 uczniów 90K/90M w tym 6U/6M niepełnosprawnych w klasach I-VIII Szkoły Podstawowej i 24 nauczycieli w tym 18K/6M w Zespole Edukacyjnym w Brójcach w terminie do 30.06.2019 r. poprzez: wyposażenie szkoły w narzędzia i sprzęt TIK, podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów. Projekt zakłada wsparcie ZE w Brójcach, w którym od kilku lat występuję niski wynik edukacyjny na terenie woj. lubuskiego (źr. OKE Poznań). Projekt spełnia kryterium dostępu nr 1,2,3,4,5,6,7,8,9 oraz kryterium premiujące nr 6.</p>	<p>WZDZ ODDZIAŁ TERENOWY "CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO" W TRZCIELU UL. ARMII CZERWONEJ 8</p>	355 421,75	<p>WOJ.: LUBUSKIE, POW.: międzyrzecki, GM.: Trzciel</p>
15.	<p>Nabieramy cyfrowej mocy</p>	<p>Celem projektu jest poprawa efektywności i jakości kształcenia informatycznego w 2 szkołach położonych na terenie Gminy Trzebiechów: SP i GIM wchodzących w skład Zespołu Edukacyjnego w Trzebiechowie (pow. zielonogórski, woj. lubuskie) poprzez realizację zaplanowanych w okresie 1.08.2017-30.06.2019 zadań polegających na stworzeniu warunków do nauczania opartego na nowoczesnych technologiach poprzez utworzenie szkolnych pracowni TIK (2), kształceniu i rozwijaniu u 220 (110K) Uczniów - w tym 5 z niepełnosprawnością (5K) - kompetencji cyfrowych, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz podnoszenie kompetencji cyfrowych 22 (19K) nauczycieli. Grupę docelową stanowią uczniowie i uczennice ZE w Trzebiechowie (woj. lubuskie), ich nauczyciele oraz obie szkoły, do których uczęszczają uczniowie. P real będzie w szkołach, w których średnia z egz. zewn jest niższa niż średnia woj z danego egzaminu. Co potwierdza analiza wyników, która pokazuje, że: SP w Trzebiechowie uzyskało: 45,05% z I cz. spr. (śred. woj. 60,53%), Gim w Trzebiechowie uzyskało: 42,47% z cz. mat. (średnia woj.46,49%), 40,56% z cz. przyr. (śred woj,49,75%).</p>	<p>GMINA TRZEBIECHÓW</p>	277 400,00	<p>WOJ.: LUBUSKIE, POW.: zielonogórski, GM.: Trzebiechów</p>

16.	CYFROWA PRZYGODA - podnoszenie kompetencji cyfrowych uczniów oraz nauczycieli PSP nr 4, 5 i 7 w Żaganiu.	Proj. polega na kształtowaniu umiejętności korzystania z techn. inform.-komunikac. oraz rozwijania kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli poprzez następujące działania: 1. Wyposażenie 3 szkół w pomoce dydak. oraz narzędz. TIK niezbędne do realizacji programów naucz., w tym zapewnienie odpowiedniej infrastr. sieciowo-usług., w tym stworzenie 1 międzyszkolnych pracowni na potrzeby zajęć pod nazwą "CYFROWANKA - podnoszenie kompetencji cyfrowych uczniów kl. V - VII", 2. Podnoszenie kompetencji cyfrowych 40 nauczycieli (32K i 8M) w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiot. w ramach zad. "TECHNOLOGICZNI GIGANCI", 3. Kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych z uwzgl. elem. programowania u 140 uczniów (62K i 78M), w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń w ramach zad. "CYFROWA AKADEMIA" oraz "NOCY NAUKOWCÓW". Do udziału w proj. wskazano uczniów szkół, które w br. uzyskały wynik z egzam. szóstoklas. poniżej śred. woj. Wsparcie tak dużej gr. docel. zarówno uczn., jak i naucz. ma przyczynić się do poprawy jakoś. kształ. oraz wyrównywania dysproporcji w jakości kształcenia.	GMINA ŻAGAŃ O STATUSIE MIEJSKIM	381 712,50	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: żagański, GM.: Żagań
17.	Interaktywna szkoła - nowa jakość edukacji w Zespole Szkolno- Przedszkolnym w Gozdnicy	Projekt "Interaktywna szkoła - nowa jakość edukacji w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Gozdnicy" realizowany jest na terenie gminy Gozdnica (powiat Żagański, woj. Lubuskie) w okresie 01.09.2017 do 31.06.2019. Celem realizacji projektu jest kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów oraz nauczycieli z ZSP w Gozdnicy. W ramach projektu zrealizowanych zostanie 1 446 godzin zajęć dla 158 uczniów (80 K, 76 M), w tym dla 5 uczniów (3M,2 K) z niepełnosprawnościami. Uczniowie będą rozwijać swoje umiejętności w zakresie informatyki, robotyki, grafiki oraz bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni. W ramach projektu w szkole podstawowej w ZSP w Gozdnicy powstanie nowoczesna, międzyszkolna pracownia komputerowa. 12 nauczycieli (11 K,1 M) weźmie udział w szkoleniach podnoszących ich kompetencje z zakresu IT, bezpieczeństwa w sieci i wykorzystywania w nauczaniu e-podręczników, e-zasobów, e-materiałów dydaktycznych dopuszczonych do użytku szkolnego przez MEN. Potrzeba realizacji projektu wynika z diagnozy potrzeb edukacyjnych przeprowadzonych w SP i GIM w Gozdnicy w lutym 2017 roku. Diagnozy zostały zatwierdzone przez organ prowadzący szkoły.	GMINA GOZDNICA/ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY W GOZDNICY	162 454,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: żagański, GM.: Gozdnica
18.	W drodze po sukces II - edukacja informatyczna w Gminie Świebodzin	Realizacja proj. odbywać się będzie w okresie IX.2017-VI.2019 na terenie 3 szkół prowadzących kształcenie ogólne w Gminie Świebodzin (woj. lubuskie). Potrzeba realizacji projektu wynika bezpośrednio z przeprowadzonej w III.2017 diagnozy szkół, zatwierdzonej przed złożeniem wniosku o dofinansowanie przez organ prowadzący. Wsparciem w projekcie objętych zostanie 640 uczniów (299k i 341m) oraz 82 nauczycieli (74k i 8m) w tym: - 80 u. (39k i 41m), 12 n-li (10k i 2m) z SP w Gościkowie - 320 u. (160k i 160m), 30 n-li (27k i 3m) z SP nr 7 w Świebodzinie. - 240 u. (100k i 140m), 40 n-li (37k i 3m) z Gim nr 1 w Świebodzinie. Uczniowie w projekcie uzyskają wsparcie w zakresie dodatkowych zajęć i warsztatów w celu rozwój kompetencji kluczowych -informatycznych (3000h zaj. i warsztatów), a nauczyciele podniosą w ramach kursów i szkoleń kompetencje cyfrowe (12 szkoleń). Wsparciem objęte zostaną również wszystkie 3 szkoły, których u. i n-le biorą udział w proj. poprzez wyposażenie w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania. Wnioskodawca składa w odpowiedzi na konkurs 1 projekt zgodnie z regulaminem konkursu w ramach IV typu.	GMINA ŚWIEBODZIN	400 000,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: świebodziński, GM.: Świebodzin

19.	Cyfrowe Szkoły w Gminie Szczaniec	Projekt – realizowany od sierpień 2017 do czerwca 2016 – udziela kompleksowego wsparcia wszystkim szkołom Podstawowym i Gimnazjalnym zarządzanym przez Gminę Szczaniec, tj. Podstawowa im. Księdza Jana Twardowskiego w Smardzewie oraz Publiczną Szkołę Podstawową i Publiczne Gimnazjum nr 1 należące do Zespołu Szkół w Szczañcu. Szkoły te uzyskały średnią z egzaminów zewnętrznych niższą od średniej wojewódzkiej. Grupą docelową są: uczniowie 283 (143 K i 140 M) oraz nauczyciele 28 (21 K i 7 M) z ww. placówek. Oczekiwanym efektem projektu jest zwiększenie do VI 2019 r. kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli z ww. szkół z terenu gminy Szczaniec oraz przygotowanie ich do efektywnego funkcjonowania w przyszłości na rynku pracy zgodnie z potrzebami gospodarki regionu. Podstawą dla określenia celów projektu stanowiła indywidualna „Diagnoza zapotrzebowania szkół i placówek oświat. Gminy Szczaniec” z dn. 01.03.2017 z zakr. kształcenia kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy ze szczeg. uwzględnieniem kompetencji cyfrowych”.	GMINA SZCZANIEC	173 281,38	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: świebodziński, GM.: Szczaniec
20.	jestem CYBERGENIUSZEM – cyfrowe szkoły powiatu nowosolskiego	Realizacja proj. odbywać się będzie na terenie 5SP prowadzących kształcenie ogólne w powiecie nowosolskim woj. lubuskiego: SP nr 2 i nr 5 w Nowej Soli, SP w Bytomiu Odrzańskim, SP nr 1 i nr 2 w Kożuchowie. Celem gł. proj. realizowanego do 30.06.2019 jest nabycie/podniesienie kompetencji informatycznych i cyfrowych 350U (166K/184M) i 40N (33K/7M) poprzez: a) wyposażenie 5 szkół w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji progr. nauczania, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo – usługowej, b) podnoszenie kompetencji cyfr. 40N(33K/7M) wszystkich przedm., w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedm. poprzez praktyczne szkolenia, c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfr. 350 uczniów (166K/184M), w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń. (KD nr 6) Wsparciem objęte zostały szkoły, których śr. wynik z egzaminów zew. jest niższy od śr. woj. Zaplanowane wsparcie przyczyni się do poprawy jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz wyrównywania dysproporcji w jakości kształcenia.	CYBERGENIUSZ - FUNDACJA ROZWOJU UMIEJĘTNOŚCI CYFROWYCH	332 681,25	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: nowosolski, GM.: Bytom Odrzański, Kożuchów, Nowa Sól
21.	TIK-tak	Projekt skierowany jest do uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej z oddziałami gimnazjalnymi i Liceum Ogólnokształcącego wchodzących w skład Gminnego Zespołu Szkół w Dobiegniewie. Organem prowadzącym tych szkół jest Gmina Dobiegniew, woj. lubuskie. Głównym założeniem projektu jest podniesienie kompetencji korzystania z TIK oraz rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli, a poprzez to zmniejszenie różnicowania międzyszkolnego w odniesieniu do osiąganym przez szkoły wyników edukacyjnych. Ważną rolę w realizacji celu głównego odgrywać będzie doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej, podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń.	GMINA DOBIEGNIEW	414 437,50	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: strzelecko-drezdenecki, GM.: Dobiegniew

22.	Droga do sukcesu	Cel gł. proj.: Wyrównanie dysproporcji w jakości kształcenia ogólnego w Szkole Podstawowej nr 2 im. Szarych Szeregów w Międzyrzeczu, w Szkole Podstawowej nr 4 w Międzyrzeczu i Szkole Podstawowej w Kaławie oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych poprzez realizację zajęć mających na celu podniesienie kompetencji cyfrowych wśród 450 uczniów (228 dz. + 222 chł.) oraz wśród 70 nauczycieli (64 K + 6 M) i poprzez wyposażenie szkół w pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK do końca VI.2019 r. Zadania: Kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów, Podniesienie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, Wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji progr. nauczania w szkołach lub placówkach sys. oświaty, w tym zapewnienie odpow. infrastruktury sieciowo-usług. Gł. rezultaty: Nabycie kompetencji cyfrowych u 90% uczniów i 94% nauczycieli, Wyposażenie szkół w pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK. Gr. docelowa: 450 uczniów (228 dz. + 222 chł.) oraz 70 nauczycieli (64K+6M): SP 2: 280U+50N SP 4: 76U+13N SP K: 94U+7N.	GMINA MIEDZYRZECZ	1 035 607,74	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: międzyrzecki, GM.: Międzyrzecz
23.	Akademia kompetencji cyfrowych w szkołach podstawowych Gminy Nowa Sól	Projekt – realizowany od 1 września 2018 r. do 30 września 2020 r. – przez organ prowadzący - Gminę Nowa Sól polega na realizacji dodatkowych zajęć rozwijających kompetencje informatyczne uczniów oraz szkoleń doskonalących umiejętności cyfrowe nauczycieli ze szkół podstawowych w Lubieszowie, Lubięcinie i Przyborowie. W ramach projektu zaplanowano realizację zajęć informatycznych dotyczących m.in. bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni, grafiki, kreacji plików audio i video, tworzenia stron www, obsługi narzędzi wirtualnych. Na potrzeby realizacji przewidzianych form wsparcia placówka zostanie wyposażona w niezbędny sprzęt ICT. Grupą docelową są uczniowie - 386 osób (181 K i 205 M) oraz nauczyciele 15 (13K i 2M) z wyżej wymienionej szkoły. Oczekiwanym efektem projektu jest zwiększenie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli z ww. szkół oraz przygotowanie ich do efektywnego funkcjonowania w przyszłości na rynku pracy zgodnie z potrzebami gospodarki regionu. Planowane wsparcie wynika z wniosków sformułowanych w Diagnostyce zapotrzebowania szkół i placówek na wsparcie EFS w Gminie Nowa Sól opracowanych przez szkołę.	GMINA NOWA SÓL	358 475,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: nowosolski, GM.: Nowa Sól
24.	Przejdź na wyższy level – zajęcia informatyczne w szkole podstawowej w Otyniu	Projekt – realizowany od 1 września 2018 r. do 30 września 2020 r. – przez organ prowadzący - Gminę Otyń polega na realizacji dodatkowych zajęć rozwijających kompetencje informatyczne uczniów oraz szkoleń doskonalących umiejętności cyfrowe nauczycieli ze Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Otyniu (powiat nowosolski, województwo lubuskie). W ramach projektu zaplanowano realizację zajęć informatycznych dotyczących m.in. bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni, grafiki, kreacji plików audio i video, tworzenia stron www, druku 3D. Na potrzeby realizacji przewidzianych form wsparcia placówka zostanie wyposażona w niezbędny sprzęt ICT. Grupą docelową są uczniowie - 410 osób (188 K i 222 M) oraz nauczyciele 10 (9K i 1M) z wyżej wymienionej szkoły. Oczekiwanym efektem projektu jest zwiększenie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Otyniu oraz przygotowanie ich do efektywnego funkcjonowania w przyszłości na rynku pracy zgodnie z potrzebami gospodarki regionu.	GMINA OTYŃ	399 762,50	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: nowosolski, GM.: Otyń

25.	Świat nauki – nowe standardy edukacji w szkołach zielonogórskiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego	Projekt – realizowany od VII 2016 do V 2023 – udziela kompleksowego wsparcia 97 szkołom MOF Zielonej Góry, prowadzącym kształcenie ogólne na poziomie: –podstawowym –43 szkół –gimnazjalnym –25 szkół –ponadgimnazjalnym –29 szkoły, w tym 19 liceów i techników, 8 szkół zawodowych i 2 inne. Grupą docelową są ucz. ww. szkół i ich nauczyciele –przewiduje się, że w ciągu 7 lat proj. wsparciem zostanie objętych ogółem 27 520 ucz. i 212 naucz. przedmiotów mat.– przyr. Gł. efektem projektu jest zwiększenie do końca V 2023r. szans eduk.–zawod. ucz. z ww. szkół oraz przygotowanie ich do efektywnego funkcjonowania na rynku pracy zgodnie z potrzebami gosp. regionu wskutek zrealizowania zajęć rozwijających i wyrównawczych dla ucz. wszystkich typów szkół w zakresie nauk i przedmiotów matem.–przyrod., j.ang., zajęć z doradztwa zawodowego dla gimnazjalistów i warsztatów doskonalących kompetencje nauczycieli w tym TIK oraz kursów nadających kwalifikacje z zakresu wczesnego nauczania j.ang. Badania ORE VIII 2015 wskazują korzyści pracy zesp.: umiejętności członków grupy sumują się, zwiększa się efektywność pracy jednostki, członkowie zespołu uczą się dialogu.	POLSKIE TOWARZYSTWO EKONOMICZNE SAMODZIELNY ODDZIAŁ W ZIELONEJ GÓRZE	24 557 848,70	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: Zielona Góra, GM.: Zielona Góra, Czerwieńsk, Sulechów, Świdnica, Zabór
26.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Powiecie Świebodzińskim	Założeniem projektu jest poprawa jakości kształt. zaw. w Pow. Świebodzińskim przez wzrost poziomu wiedzy i kompetencji 645 ucz (318K, 327M) i 34 n-li (21K, 13M) z Powiatowego Zespołu Szkół w Świebodzinie i Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Świebodzinie uczestn w kursach, szkół i stażach/praktykach zaw. i zintegrowanego kształt. zawod z rynkiem pracy w terminie 01.07.2016 - 30.06.2022 KRYT 13 Real. dział ukierunkowane będą na rozwój kompet., kwalif i umiejętności przyszłych pracow m.in. dzięki wsparciu nauczania zawod poprzez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształt. zaw., a także poprzez współpracę z pracodawcami, instytucjami rynku pracy oraz szkołami wyższymi z regionu KRYT 6 Dział w zakresie wyposażenia/doposaż. szkół w sprzęt i materiały dydak. wynikają z diagnozy przeprowadzonej przez placówki oraz są zgodne ze standardem wyposażenia określonym w Wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS na lata 2014-2020 w obszarze edukacji.	POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI	8 252 441,56	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: świebodziński
27.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Gminie Dobiegniew	Celem głównym projektu jest podniesienie jakości kształcenia i szkolenia zawodowego w Gminie Dobiegniew poprzez wzrost poziomu wiedzy i kompetencji 70 uczniów (23K, 47M) uczestniczących w szkoleniach, kursach i stażach/praktykach zawodowych w terminie od 01.07.2016 do 30.06.2022 - KRYT nr 13. Projekt realizowany będzie w partnerstwie z otoczeniem społeczno-gospodarczym, pracodawcami i ich organizacjami, przedsiębiorcami i instytucjami rynku pracy - KRYT 6. Podjęte działania przyczynią się do podwyższenia umiejętności oraz uzyskiwania kwalifikacji zawodowych przez uczniów (w tym osób niepełnosprawnych). Zgodnie z przeprowadzoną diagnozą w Zasadniczej Szkole Zawodowej w Zespole Szkół w Dobiegniewie zostanie zakupiony sprzęt i pomoce dydaktyczne do tworzonego Szkolnego Punktu Informacji i Kariery mającego służyć rozwojowi doradztwa edukacyjno-zawodowego. Diagnoza stanowi załącznik do Wniosku o dofinansowanie - KRYT nr 15.	GMINA DOBIEGNIEW	660 715,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: strzelecko-drezdenecki, GM.: Dobiegniew

28.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Powiecie Żagańskim.	Założeniem proj jest poprawa jakości kształcenia zaw. w Pow. Żagańskim poprzez podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji 1800 uczniów (612K, 1188M) i 31 nauczycieli (21K,10M) uczestniczących w kursach, szkoleniach i stażach/praktykach zaw. oraz zintegrow. kształcenia zawodowego z rynkiem pracy w terminie do 01.07.2016 - 30.06.2022r – KRYT.13. Realizowane działania ukierunkowane będą na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników, między innymi dzięki wsparciu nauczania zawodowego poprzez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształcenia zaw., a także poprzez współpracę z pracodawcami , instytucjami rynku pracy oraz szkołami wyższymi z regionu - KRYT.6. Działania w zakresie wyposażenia/doposaż szkół w sprzęt i materiały dydak. wynikają z diagnozy przeprowadzonej przez placówki oraz są zgodne ze standardem wyposażenia określonym w Wytocznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS na lata 2014-2020 w obszarze edukacji.	POWIAT ŻAGANSKI	10 675 278,28	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: żagański, GM.: Żagań
29.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Technikum Leśnym im. Jana Miklaszewskiego w Staroście	Real. proj. ukierunkowana jest na poprawę jakości kształcenia w Technikum Leśnym w Staroście poprzez podniesienie poz. wiedzy i kompetencji 200 ucz (30K/170M) oraz 5 n-li (2K/3M) uczestniczących w kursach, szkol. i stażach/praktykach zaw. oraz zintegrow. kształcenia zawodowego z rynkiem pracy w terminie 01.07.2016 - 30.06.2022r – KRYT.DOSTĘPU nr 13. Realizowane działania ukierunkowane będą na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników (w tym ON), między innymi dzięki wsparciu nauczania zawodowego poprzez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształcenia zawod, a także poprzez współpracę z pracodawcami, inst. rynku pracy oraz szkołami wyższymi z regionu - KRYT. DOSTĘPU nr 6. Działania w zakresie wyposażenia/doposaż szkoły w sprzęt i materiały dydak. wynikają z diagnozy przepr. przez szkołę oraz są zgodne ze standardem wyposażenia określonym w Wytocznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS na lata 2014-2020 w obszarze edukacji.	MINISTERSTWO ŚRODOWISKA/TECHNIKUM LEŚNE IM. PROF.JANA MIKLASZEWSKIEGO W STAROŚCINIE	2 105 338,18	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: słubicki, GM.: Rzepin
30.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Powiecie Sulęcińskim	W projekcie udział weźmie 400 uczniów (160K, 240M) i 13 nauczycieli (8K, 5M) z Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych im. Unii Europejskiej w Sulęciniu. UP wezmą udział w kursach, szkol i stażach/praktykach zawodowych. Dodatkowo utworzony zostanie CKZiU. Projekt ma na celu zintegrowanie kształcenia zawodowego z rynkiem pracy w terminie: 01.07.2016-30.06.2022r – KRYT nr 13. Realizowane dział ukierunkowane będą na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników, m.in dzięki wsparciu nauczania zawodowego poprzez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształcenia zawodowego, a także poprzez współpracę z pracodawcami i instytucjami rynku pracy - KRYT. nr 6. Wsparcie uczniów (zakres i tematyka) będzie wynikać z IPD sporządzonego dla każdego ucznia, dostosowanego do jego predyspozycji zawod-społ. Działania w zakresie wyposaż/doposaż szkół w sprzęt i materiały dydaktyczne wynikają z diagnozy przeprowadzonej przez ZSLiZ oraz są zgodne ze standardem wyposażenia określonym w Wytocznych w zakresie zasad realizacji. przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze edukacji.	POWIAT SULĘCIŃSKI	5 212 166,17	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: sulęciński, GM.: Sulęcín

31.	Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego w Powiecie Zielonogórskim	Celem głównym projektu jest zwiększenie efektywności i atrakcyjności szkolnictwa zawodowego w powiecie zielonogórskim poprzez udzielenie wsparcia 1 placówce kształcenia zawodowego (Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Sulechowie) w postaci doposażenia pracowni zawodowych, wsparcia poprzez kursy, szkolenia, staże i praktyki 215 uczniów (w tym 207K; w tym 4 ON (w tym 2K)) oraz 20 nauczycieli (w tym 15K). W ramach projektu powstanie także Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w okresie 01.07.2016-30.06.2022r. Wsparcie uczniów (zakres i tematyka) będzie wynikać z Indywidualnego Planu Działania sporządzonego dla każdego ucznia, dostosowanego do jego predyspozycji zawodowo-społecznych. Realizacja projektu umożliwi zintegrowanie kształcenia zawodowego z rynkiem pracy w Powiecie Zielonogórskim. Działania w zakresie wyposażenia/doposażenia szkół w sprzęt i materiały dydaktyczne wynikają z diagnozy przeprowadzonej przez placówkę oraz są zgodne ze standardem wyposażenia określonym w Wytocznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS na lata 2014-2020 w obszarze edukacji.	POWIAT ZIELONOGÓRSKI	8 086 053,38	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: zielonogórski
32.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Powiecie Żarskim	W projekcie udział weźmie 2300 uczniów (900K, 1400M) i 79 nauczycieli (53K, 26M) z 9 szkół/placówek kształcenia zawodowego z Powiatu Żarskiego. UP wezmą udział w kursach, szkół i stażach/praktykach zawodowych. Dodatkowo utworzony zostanie CKZiU. Projekt ma na celu zintegrowanie kształcenia zawodowego z rynkiem pracy w terminie od 01.07.2016 do 30.06.2022r – KRYT nr 13. Realizowane działania ukierunkowane będą na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników (w tym ON), m.in dzięki wsparciu nauczania zawodowego poprzez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształcenia zawodowego, a także poprzez współpracę z pracodawcami, instytucjami rynku pracy oraz szkołami wyższymi z regionu - KRYT. nr 6. Działania w zakresie wyposaż/doposaż szkół w sprzęt i materiały dydaktyczne wynikają z diagnozy przeprowadzonej przez placówki oraz są zgodne ze standardem wyposażenia określonym w Wytocznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS na lata 2014-2020 w obszarze edukacji.	POWIAT ŻARSKI	23 990 879,88	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: żarski
33.	Modernizacja kształcenia zawodowego w ZS CKR im. Zesłańców Sybiru w Bobowicku	Celem projektu jest poprawa jakości kształcenia zawodowego w ZS CKR w Bobowicku poprzez podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji 188 os: 180 uczniów (110K, 70M) i 8 nauczycieli (8K,0M) uczestniczących w kursach, szkoleniach i stażach/praktykach zawodowych oraz zintegrowanie kształcenia zawodowego z rynkiem pracy w terminie do 01.07.2016 - 30.06.2022r – KRYT nr 13. Realizowane działania ukierunkowane są na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników, między innymi dzięki wsparciu nauczania zawodowego poprzez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształcenia zawodowego, a także poprzez współpracę z pracodawcami, instytucjami rynku pracy oraz szkołami wyższymi z regionu - KRYT nr 6. Działania w zakresie wyposażenia/doposaż szkoły w sprzęt i materiały dydaktyczne wynikają z przeprowadzonej diagnozy oraz są zgodne ze standardem wyposażenia określonym w Wytocznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS na lata 2014-2020 w obszarze edukacji.	MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI/ ZESPÓŁ SZKÓŁ CENTRUM KSZTAŁCENIA ROLNICZEGO IM. ZESŁAŃCÓW SYBIRU W BOBOWICKU	1 489 218,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: międzyrzecki, GM.: Międzyrzecz

34.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Powiecie Wschowskim	Celem projektu jest modernizacja kształcenia zawodowego w Powiecie Wschowskim poprzez: doposażenie 2 placówek prowadzących edukację zawodową; podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji 142 ucz (78K, 64M) i 7 n-li (5K, 2M) uczestniczących w kursach, szkoleniach i stażach/praktykach zawod. w terminie od 01.07.2016 - 30.06.2022r – KRYT nr 13. Realizowane działania ukierunkowane będą na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników, między innymi dzięki wsparciu nauczania zawod poprzez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształcenia zawod, a także poprzez współpracę z pracodawcami, instytucjami rynku pracy oraz szkołami wyższymi z regionu - KRYT nr 6. W ramach projektu doposażone zostaną pracownie w 2 szkołach zawod. powiatu wschowskiego. Działania w zakresie wyposażenia/doposażenia szkół w sprzęt i materiały dydaktyczne wynikają z diagnozy przeprowadzonej przez placówki oraz są zgodne ze standardem określonym w Wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS (...) w obszarze edukacji.	POWIAT WSCHOWSKI	4 384 106,22	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: wschowski, GM.: Wschowa
35.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Gminie Skwierzyna	Celem gł. proj. jest wzrost jakości kształcenia i szkolenia zawodowego w Gminie Skwierzyna poprzez podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji 400 uczniów (177K, 223M) i 20 nauczycieli (8K, 12M) uczestniczących w szkoleniach, kursach i stażach/praktykach zawod. oraz utworzenie zespołu realizującego zadania zbieżne z zadaniami CKZiU w terminie od 01.07.2016 do 30.06.2022 - KRYT nr 13. Działania podjęte w ramach projektu przyczynią się do rozwoju kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników (w tym ON), do doksztal kadr i podniesienia ich kompetencji oraz wpłynie na nowoczesne podejście do nauki zawodu m.in. przez realizację projektu w partnerstwie z otoczeniem społ-gosp, współpracę z pracodawcami i ich organizacjami, przedsiębiorcami i instytucjami rynku pracy - KRYT 6. Zgodnie z przeprowadzoną w ZST diagnozą zostanie zakupiony sprzęt i pomoce dydaktyczne do doposażenia pracowni praktycznego kształcenia w zawodach mechanicznych, logistyczno-spedycyjnych, hotelarsko-gastronom. Diagnoza stanowi załącznik do Wniosku o dofinansow - KRYT nr 15. Dodatkowo w ramach rozwoju doradztwa edu-zawod zostanie utworzony Szkolny Punkt Informacji i Kariery.	GMINA SKWIERZYNA	4 250 791,56	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: międzyrzecki, GM.: Skwierzyna
36.	MODERNIZACJA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W ZESPOLE SZKÓŁ LEŚNYCH W ROGOZIŃCU	Projekt ukierunkowany na poprawę jakości kształcenia zawodowego w Zesp Szkół Leśnych w Rogozińcu poprzez podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji 200 ucz. (30K,170M) oraz 6 n-li (2K,4M) Zespołu Szkół Leśnych uczestniczących w kursach, szkoleniach i stażach/praktykach zawod oraz zintegrowan kształcenia zaw z rynkiem pracy w terminie od 01.07.2016 do 30.06.2022r – KRYT.DOSTĘPU nr 13. Realizowane dział ukierunkowane będą na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników (w tym ON), między innymi dzięki wsparciu nauczania zawod. poprzez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształ. zawod., a także poprzez współpracę z pracodawcami, instyt. rynku pracy oraz szkoł wyższymi z regionu-KRYT.DOSTĘPU nr 6.Działania w zakresie wyposażenia/doposaż szkoły w sprzęt i materiały dydaktyczne wynikają z diagnozy przeprowadzonej przez placówkę oraz są zgodne ze standardem wyposażenia określonym w Wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem śr EFS na lata 2014-2020 w obszarze edukacji.	MINISTERSTWO ŚRODOWISKA/ ZESPÓŁ SZKÓŁ LEŚNYCH W ROGOZIŃCU	1 895 812,80	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: świebodziński, GM.: Zbąszynek

37.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Gminie Sława	Celem projektu jest poprawa jakości kształcenia zawodowego w Gminie Sława poprzez podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji 170 ucz (80K, 90M) i 7 n-li (4K, 3M) uczestniczących w kursach, szkol. i stażach/praktykach zawodowych w terminie od 01.07.2016 do 30.06.2022r. Wszystkie działania ukierunkowane są na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników (w tym ON), m.in dzięki wsparciu nauczania zawodowego poprzez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształcenia zawodowego, a także poprzez współpracę z pracodawcami, instytucjami rynku pracy oraz szkołami wyższymi z regionu – proj. realizow. w partnerstwie z otoczeniem społ-gospod szkół KRYT nr 6. W projekcie zaplanowano również działania w zakresie wyposażenia/doposaż szkół w sprzęt i materiały dydaktyczne. Potrzeba takiego wsparcia szkół wynika z diagnozy przeprowadzonej przez placówki i jest zgodna ze standardem wyposażenia określonym w wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem śr EFS na lata 2014-2020 w obszarze edukacji.	GMINA SŁAWA	1 781 169,18	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: wschowski, GM.: Sława
38.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Gminie Zbąszynek	W projekcie udział weźmie 390 ucz (56K) i 11 n-li (4K) z Zespołu Szkół Technicznych w Zbąszynku. UP wezmą udział w kursach, szkol i stażach/praktykach zawodowych. Dodatkowo utworzony zostanie CKZiU. Projekt ma na celu zintegrowanie kształcenia zawodowego z rynkiem pracy w terminie od 01.07.2016 do 30.06.2022r –KRYT nr 13. Realizowane dział ukierunkowane będą na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników (w tym ON), m.in dzięki wsparciu nauczania zawodowego poprzez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształcenia zawodowego, a także poprzez współpracę z pracodawcami i instytucjami rynku pracy - KRYT. nr 6. Wsparcie uczniów (zakres i tematyka) będzie wynikać z IPD sporządzonego dla każdego ucznia, dostosowanego do jego predyspozycji zawodowo-społecznych. Działania w zakresie wyposaż/doposaż szkół w sprzęt i materiały dydaktyczne wynikają z diagnozy przeprowadzonej przez placówki oraz są zgodne ze standardem wyposażenia określonym w Wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem śr EFS w obszarze edukacji.	GMINA ZBĄSZYNEK	3 829 099,46	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: świebodziński, GM.: Zbąszynek
39.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Powiecie Krośnieńskim	W projekcie udział weźmie 700 ucz (300K, 400M) i 38 n-li (22K, 16M) z 3 szkół/placówek kształcenia zawodowego z Powiatu Krośn. UP wezmą udział w kursach, szkol i stażach/praktykach zawod. Dodatkowo utworzone zostanie ECKZiU. Projekt ma na celu zintegrowanie kształcenia zawodowego z rynkiem pracy w terminie do 01.07.2016 - 30.06.2022r – KRYT nr 13. Realizowane dział ukierunkowane będą na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników (w tym ON), m.in dzięki wsparciu nauczania zawodowego poprzez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencje kadry w zakresie kształcenia zawodowego, a także poprzez współpracę z pracodawcami, instytucjami rynku pracy oraz szkołami wyższymi z regionu - KRYT. nr 6. Działania w zakresie wyposaż/doposaż szkół w sprzęt i materiały dydaktyczne wynikają z diagnozy przeprowadzonej przez placówki oraz są zgodne ze standardem wyposażenia określonym w Wytycznych w zakresie zasad realiz. przedsięwzięć z udziałem śr EFS na lata 2014-2020 w obszarze edukacji.	POWIAT KROŚNIENSKI	8 890 620,20	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: krośnieński

40.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Powiecie Gorzowskim	Celem projektu jest poprawa jakości kształcenia zawodowego w Powiecie Gorzowskim poprzez podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji 400 uczniów (176K, 224M) i 8 nauczycieli (7K, 1M) uczestniczących w kursach, szkoleniach i stażach/praktykach zawodowych w terminie od 01.07 2016 do 30.06 2022r – KRYT nr 13. Wsparcie w projekcie ukierunkowane jest na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników (w tym ON), między innymi dzięki wspieraniu nauczania zawodowego poprzez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształcenia zawodowego. Projekt realizowany w partnerstwie z otoczeniem społeczno – gospodarczym szkół (przedsiębiorca, organizacja przedsiębiorców, uczelnia) - KRYT nr 6. W projekcie zaplanowano działania w zakresie wyposażenia/doposaż szkół w sprzęt i materiały dydaktyczne. Potrzeba takiego wsparcia szkół wynika z diagnozy przeprowadzonej przez placówki i jest zgodna ze standardem wyposażenia określonym w wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS na lata 2014-2020 w obszarze edukacji.	POWIAT GORZOWSKI	4 557 410,97	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: gorzowski
41.	Modernizacja Kształcenia Zawodowego w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Henrykowie	Wsparcie skierowane jest do nauczycieli, uczniów ZSCKR w Henrykowie i instytucji z otoczenia społeczno – gospodarczego szkoły. Projekt realizowany jest w partnerstwie z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Głównym celem projektu jest doskonalenie jakości kształcenia zawodowego. Zostanie on zrealizowany dzięki następującym zadaniom: Wsparcie doskonalenia nauczycieli przedmiotów zaw., doradztwo zaw., praktyki i staże nauczycieli kształcenia zaw. w przedsiębiorstwach, praktyki i staże uczniów w przedsiębiorstwach, modernizację szkolnictwa zawodowego, przez doposażenie szkoły w nowy niezbędny sprzęt, współpracę ze szkołami wyższymi. Działania stanowią uzupełnienie działań prowadzonych przez ZSCKR przed rozpoczęciem realizacji projektu. Liczba osób objętych programem to 400 u. (350 u. z obszarów wiejskich), a także 8 nauczycieli. Projekt będzie realizowany w zgodzie z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Projekt kierowany będzie przez Zespół ds. Zarządzania Projektem. Będzie to koordynator projektu oraz specjalista do spraw finansowych, zatrudnieni na 1/2 etatu.	MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI/ZESPÓŁ SZKÓŁ CENTRUM KSZTAŁCENIA ROLNICZEGO IM. KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ W HENRYKOWIE	2 096 142,43	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: żagański, GM.: Szprotawa
42.	Modernizacja kształcenia zawodowego w ZS CKR w Kamieniu Małym	Celem gł. projektu jest poprawa jakości kształcenia zawodowego w ZS CKR w Kamieniu Małym poprzez podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji 105osób: 90 uczniów (60K, 30M) i 15 naucz-lic (11K, 4M) uczestniczących w kursach, szkoleniach i stażach/praktykach zawodowych oraz zintegrow kształcenia zawodowego z rynkiem pracy w terminie do 01.07.2016 - 30.06.2022r – KRYT nr 13. Realizowane działania ukierunkowane będą na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników, między innymi dzięki wsparciu nauczania zawodowego poprzez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształcenia zawodowego, a także poprzez współpracę z pracodawcami, instytucjami rynku pracy oraz szkołami wyższymi z regionu - KRYT nr 6. Działania w zakresie wyposażenia/doposaż szkoły w sprzęt i materiały dydaktyczne wynikają z przeprowadzonej diagnozy oraz są zgodne ze standardem wyposażenia określonym w Wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS na lata 2014-2020 w obszarze edukacji.	MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI/ ZESPÓŁ SZKÓŁ CENTRUM KSZTAŁCENIA ROLNICZEGO W KAMIENIU MAŁYM	1 402 938,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: gorzowski, GM.: Witnica

43.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim	W projekcie udział weźmie 1500 uczniów (30%K) i 16 nauczycieli (8K, 8M) z 3 szkół kształcenia zawodowego z Powiatu SD. UP wezmą udział w kursach, szkoleniach i stażach/praktykach zawodowych. Wsparciem doradczym zostanie objętych 100% ucz., a 240 ucz. weźmie udział w stażach/praktykach zawodowych u pracodawcy. Dodatkowo utworzony zostanie CKZiU. Proj. ma na celu zintegrowanie kształc. zawod. z RPr w terminie 01.07.2016 - 30.06.2022r.- KRYT nr 13 Realizowane działania ukierunkowane zostały na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników (w tym ON), m.in dzięki wsparciu nauczania zawodowego przez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu i podnoszenie kompeten. kadry w zakresie kształcenia zawod., oraz przez współpracę z pracodawcami, instytut. rynku pracy i szkołami wyższymi z regionu.-KRYT. nr 6. Działania w zakresie wyposaż./doposaż. szkół w sprzęt i mat. dydak. wynikają z diagnozy przeprowadz. przez placówki i są zgodne ze stand. wyposażenia określonym w Wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem śr. EFS na lata 2014-2020 w obszarze edukacji.	POWIAT STRZELECKO-DREZDENECKI/ POWIATOWY ZESPÓŁ EKONOMICZNO-ADMINISTRACYJNY	7 314 007,34	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: strzelecko-drezdenecki
44.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Gminie Witnica	Modernizacja kształc. zaw. w Zespole Szkół Samorządowych w Witnicy (ZSS), dla którego Gmina Witnica jest organem prowadzącym i w skład którego wchodzi 2 szkoły prowadzące eduk. zawodową: Technikum (TE) i Zasadnicza Szkoła Zawodowa (ZSZ), odbywać się będzie poprzez: doposażenie ww. szkół w sprzęt i mat. dydaktyczne., podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji 300 ucz. (100K, 200M) i 5 n-li (2K, 3M) poprzez uczestn. w kursach, szkoleniach, stażach/praktykach zawod. i zintegrowanie kształc. zawod. z rynkiem pracy od 01.07.2016 - 30.06.2022r. – KRYT. 13 Realizowane działania ukierunkowane będą na rozwój kompet., kwalifik. i umiejętności przyszłych pracowników (w tym niepełnosprawnych ON), m.in. przez praktyczną naukę zawodu, podnoszenie kompet. kadry w zakresie kształc. zawodowego, współpracę z pracodawcami, instytut. rynku pracy i szk. wyższą z regionu - KRYT. 6 Wyposażenie/doposaż. szkoły w sprzęt i mat. dydak. wynika z diagnozy i jest zgodne z Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem śr. EFS na 2014-2020 w obszarze edukacji.	GMINA WITNICA	1 563 274,58	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: gorzowski, GM.: Witnica
45.	Modernizacja kształcenia zawodowego w powiecie międzyrzeckim	Cel główny proj.: "Zwiększenie zdolności do zatrudnienia uczniów szkół i placówek oświatowych kształcenia zawodowego z terenu powiatu międzyrzeckiego przez 581 ucz. w tym 238K +27 n-cieli razem 608 BO poprzez udział w kompleksowych formach wsparcia-zgodnie z SZOOP RPO-L2020". Grupę docelową proj. będą stanowili uczniowie (581 w tym 238K) Centrum Kształ. Zawodowego i Ustawicznego w Międzyrzeczu, Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzcielu (kryt.wyb.nr2). GD otrzyma kompleksowe wsparcie w postaci dodat. zajęć specjalist. podnosz. kompet. zawodowe zgodnie z zawodem, którego się uczą, przedsiębiorcz. oraz kreatywności, wystąpień publicznych, pracy w gr., dodatkowo GD otrzyma wsparcie w postaci doradztwa edukacyjno-zawodowego. Wsparciem w proj. objęci zostaną nauczyciele kształc. zawod. (27os.). Będą to: kursy kwalif., szkol. doskonalące i studia podyplomowe w zakresie tematyki związanej z naucz. zawodem, będą ukierunk. na podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Wsparcie będzie powiązane z udzielonym wsparciem dla uczniów. Projekt będzie realizowany na terenie wskazanych szkół w okresie od 01.07.2016r do 30.06.2022r.	POWIAT MIĘDZYRZECKI	7 613 326,59	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: międzyrzecki

46.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Powiecie Nowosolskim	W projekcie udział weźmie 1750 uczniów (648K, 1102M) i 71 nauczycieli (45K, 26M) z 8 szkół/placówek kształcenia zawodowego z Powiatu Nowosolskiego. UP wezmą udział w kursach, szkoleniach i stażach/ praktykach zawodowych Dodatkowo utworzony zostanie zespół realiz. zad zbieżne z zadaniami CKZiU. Projekt ma na celu zintegrowanie kształcenia zawod. z rynkiem pracy w terminie od 01.07.2016 do 30.06.2022r. Realizowane dział ukierunkowane będą na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników (w tym ON), m.in dzięki wsparciu nauczania zawodowego poprzez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształcenia zawodowego, a także poprzez współpracę z pracodawcami, instytucjami rynku pracy oraz szkołami wyższymi z regionu - KRYT. nr 6. Działania w zakresie wyposażenia/doposaenia szkół w sprzęt i materiały dydaktyczne wynikają z diagnozy przeprowadzonej przez placówki oraz są zgodne ze standardem wyposażenia określonym w Wytucznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem śr EFS na lata 2014-2020 w obszarze edukacji.	POWIAT NOWOSOLSKI	17 860 037,50	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: nowosolski
47.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Mieście Zielona Góra - projekty realizowane poza formułą ZIT	Projekt Modernizacja kształcenia zawodowego w Mieście Zielona Góra realizowany w okresie od 01.07.2016 do 30.06.2022 (KRYT. 13) ma na celu podniesienie kompetencji zawodowych nauczycieli oraz uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego w MZG. W projekcie udział weźmie 4000 uczniów (1612K, 2388M) i 122 nauczycieli kształcenia zawodowego (73K,49M) z 10 szkół i placówek oświatowych chcących podnieść swoje kwalifikacje zawodowe i dostosować je do warunków panujących na lokalnym rynku pracy. Podniesienie jakości kształcenia zawodowego realizowane będzie poprzez: kursy, szkolenia, studia podyplomowe, dodatkowe specjalist. zajęcia, staże/praktyki zawodowe. Nastąpi również rozwój doradztwa edukacyjno – zawodowego, którym objęci zostaną uczestnicy projektu. Działania realizowane w proj. ukierunkowane będą na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności uczniów i nauczycieli poprzez współpracę z otoczeniem społ.-gospodarczym (KRYT. 6). Szkoły zostaną wyposażone/doposażone w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne. Ponadto zostaną utworzone 3 specjalistyczne CKZiU.	MIASTO ZIELONA GÓRA	37 327 381,09	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: Zielona Góra, GM.: Zielona Góra
48.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Powiecie Słubickim	Projekt – realizowany od 1 VII 2016r. do 30 VI 2022r. w partnerstwie z otoczeniem społ.-gosp. – wspiera 4 szkoły/placówki kształcenia zawodowego z powiatu słubickiego: Zespół Szkół Ekonomicznych w Ośnie Lubuskim, Zespół Szkół Ekonomiczno–Rolniczych w Słubicach, Zespół Szkół Technicznych w Słubicach, Specjalny Ośrodek Szkolno–Wychowawczy w Słubicach w zakresie modernizacji ich oferty i bazy kształcenia zawodowego oraz udoskonalenia kompetencji ich 23 nauczycieli w celu należytego przygotowania min.598 uczniów z ww. szkół do efektywnego funkcjonowania w przyszłości na rynku pracy. Oczekiwane efekty projektu zostaną osiągnięte w wyniku realizacji: – dodatkowych praktyk/staży zawodowych dla uczniów – różnych form doskonalenia nauczycieli w związku z nauczaniem zawodem (kursy kwalifik. i szkolenia, studia podyplomowe, staże i praktyki u pracodawców i przedsiębiorców) – doposażenia bazy dydaktycznej szkół – utworzenia i rozwoju zespołu realizującego zadania zbieżne z zadaniami CKZiU – doradztwa edukacyjno-zawodowego dla uczniów – kursów i szkoleń doskonalących niezbędne na rynku pracy kompetencje i kwalifikacje uczniów – współpracy z uczelniami wyższymi.	POWIAT SŁUBICKI	7 621 686,20	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: słubicki, GM.: Słubice

49.	"Zawodowcy w Gorzowie 2.0"	<p>Miasto Gorzów Wlkp.(MG) współpr. z renomowanymi inst. i org.-partn. proj. podejmuje innowacyjne kompleksowe działania skierowane na doskonalenie jakości kształcenia zaw. w MOF GW. Wg. założeń projektu najważniejszy jest uczeń – przyszły pracownik, którego sukces uzależniony jest m.in. od kompetencji nauczyciela. Uczniowie otrzymają nowatorskie formy edukacji zgodnie z rozpoznanym indywidualnym potencjałem, każdy otrzyma adekwatną formułę wsparcia przygot. do jednej z 3 dróg zaistnienia na rynku–jako prac. na stan. robotn., specjalistycznym (kont. ed. na studiach) lub otwarciu dział. gosp. Nauczyciele podniosą swoje kwalifik. zaw., uaktualnią wiedzę o najnowsze osiągn. techn., dostosują się do zmieniających się wymagań i cech uczniów. Pokolenie Y i Z nie potrafi dłuższy czas skupić swojej uwagi, należy więc oferować im formy edukacji z wyk. multimed, e-learning, blended-learning. Szkoły (SZ) zostaną doposaż. w sprzęt i śr. dydaktyczne zg. ze stand. lok. rynku pracy. Wsparciem w proj. zostanie objętych 12 szkół i 1 plac. MOF GW, 70% uczniów wg stanu na 3.03.2017 oraz 70% planowanego naboru w latach 2018-2020 – 4440 (1930K, 2510M), a także 55%N – 60(26K, 34M). Powiat. Punkt Konsult. (PPK), 13 e-SPInk (Szkolne Punkty Informacji i Kariery) i CKZiU będą kontynuowały swoją działalność.</p>	<p>MIASTO GORZÓW WIELKOPOLSKI</p>	<p>15 602 823,50</p>	<p>WOJ.: LUBUSKIE, POW.: Gorzów Wielkopolski, GM.: Gorzów Wielkopolski</p>
50.	<p>Centrum Edukacji Zawodowej przy ulicy Warszawskiej w Gorzowie Wlkp. w ramach Centrum Edukacji Zawodowej i Biznesu</p>	<p>Przedmiotem projektu jest utworzenie infrastruktury kształcenia zawodowego (1 szt.) - Centrum Edukacji Zawodowej (CEZ) w byłym Zespole Szpitalnym przy ul. Warszawskiej w Gorzowie Wlkp., czyli nowoczesnego zespołu średnich szkół zawodowych (ZS Budowlanych i Samochodowych im. M. Kopernika, ZS Mechanicznych im. Zesłańców Sybiru oraz Centrum Kształcenia Zawodowego), opartego na synergii szkół z pracodawcami (dualny system kształcenia) i nastawionego na nauczanie zawodów poszukiwanych przez obecny rynek pracy oraz proaktywne wybieranie kierunków kształcenia przydatnych w przyszłości. Zadania projektowe obejmują zmianę sposobu użytkowania terenu objętego wsparciem poprzez kompleksową modernizację obiektów, ich adaptację i remont wraz z wyburzeniem części istniejących obiektów, budową nowych obiektów i zagospodarowaniem terenu. Obiekty infrastruktury jednostek organizacyjnych oświaty(6 szt.) zostaną odpowiednio wyposażone, w szczeg. w nowoczesny sprzęt służący praktycznej nauce zawodu. Projekt obejmuje też sporządzenie koncepcji i dokumentacji proj., opracowanie SW i inf. do wniosku, nadzór inwestorski i autorski oraz promocję proj. Realizacja proj. zwiększy dostępność oraz poprawi warunki kształcenia i szkolenia zawodowego na terenie MOF GW (cel gł. proj.). Inwestycja skierowana jest przede wszystkim do uczniów/słuchaczy/użytkowników CEZ, lokalnych i regionalnych przedsiębiorców, a także uczniów ZS Elektrycznych i ZS Mistrzostwa Sportowego, bowiem opuszczone budynki przez zespoły szkół bezpośrednio objętych wsparciem, przekazane zostaną ww. szkołom. Poprzez planowane działania m.in. z zakresu preorientacji zawodowej, CEZ będzie pełnić też funkcję instytucji popularyzującej naukę i innowację. Projekt jest kluczowy dla rozwoju MOF GW i całego woj. lubuskiego. Proj. realizowany będzie przez Gorzów Wlkp., który będzie też operatorem nowo powstałej infrastruktury. Wnioskodawca oprócz wykwalifikowanych zasobów osobowych posiada wszelkie niezbędne do realizacji inwestycji zasoby.</p>	<p>MIASTO GORZÓW WIELKOPOLSKI</p>	<p>70 334 707,90</p>	<p>WOJ.: LUBUSKIE, POW.: Gorzów Wielkopolski, GM.: Gorzów Wielkopolski</p>

51.	Nowoczesna szkoła zawodowa –modernizacja infrastruktury szkolnictwa zawodowego w Powiecie Nowosolskim	Celem projektu „Nowoczesna szkoła zawodowa – modernizacja infrastruktury szkolnictwa zawodowego w Powiecie Nowosolskim" jest poprawa warunków kształcenia, prowadząca do zwiększenia poziomu wykształcenia, kwalifikacji i dostosowania umiejętności do potrzeb rynku pracy na terenie powiatu nowosolskiego. Nowoczesne wyposażone pracownie oraz unowocześnienie istniejącej już bazy szkolnej na potrzeby kształcenie zawodowego i praktycznego wzbogaci ofertę edukacyjną. Modernizacja i doposażenie bazy dydaktycznej pozwoli szkołom kształcić większą liczbę uczniów. Podjęte działania wpłyną na znaczącą poprawę warunków i atrakcyjności praktycznej nauki zawodu. Dzięki rozwojowi infrastruktury kształcenia zawodowego podwyższeniu ulegną standardy nauczania, które umożliwią uczniom lepsze przygotowanie do wykonywania zawodu. Nastąpi znacząca poprawa w dostępie do bazy służącej praktycznej nauce zawodu. Posiadanie nowoczesnych pracowni przyczyni się do polepszenia jakości prowadzonych zajęć edukacyjnych. Szkoła spełniać będzie standardy kształcenia zawodowego będąc w ten sposób konkurencyjną na rynku edukacyjnym. Projekt zostanie zrealizowany na terenie powiatu nowosolskiego w następujących placówkach kształcenia zawodowego: 1) Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Elektryk” w Nowej Soli; przy ul. Piłsudskiego 65; 2) Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Nowej Soli. W ramach zadania zrealizowane zostaną: 1. Modernizacja istniejącej infrastruktury - modernizacją i doposażeniem objęte zostaną Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Elektryk” w Nowej Soli oraz Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Nowej Soli.	POWIAT NOWOSOLSKI	6 901 676,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: nowosolski, GM.: Nowa Sól
-----	---	--	----------------------	--------------	---

III. Projekty na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i innowacji

Ip.	Tytuł projektu	Skrócony opis	Nazwa beneficjenta	Wartość projektu w PLN	Miejsce realizacji projektu
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój					
1.	Akademia Menadżera MŚP - wsparcie dla mikro małych i średnich firm z woj. dolnośląskiego, lubuskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego	GRUPA DOCELOWA: wsparciem zostanie objętych min. 1030 (412 K, 618 M) os. zatrudnionych na stanowiskach menadżerskich lub przewidzianych do objęcia stanowiska kierowniczego w przedsiębiorstwach MŚP lub właścicieli MŚP posiadających siedzibę główną na obszarze woj. dolnośląskiego, lubuskiego, zachodnio-pomorskiego lub wielkopolskiego, tj. na obszarze Makroregionu 5. Minimum 773 os. (75% pracowników objętych wsparciem szkol. lub doradczym) będą pracownikami lub właścicielami mikro lub małych przedsiębiorstw CEL GŁÓWNY: podniesienie do końca 06/2021, zgodnie z potrzebami MŚP, kompetencji w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem, w tym zarządzania zasobami ludzkimi przez min. 927 (371 K, 556 M) spośród 1030 objętych wsparciem właścicieli MŚP/pracowników kadry menadżerskiej/os. przewidzianych do objęcia stanowiska kierowniczego, z ok. 344 MŚP, których główna siedziba znajduje się na obszarze woj. dolnośląskiego, lubuskiego, zachodniopomorskiego lub wielkopolskiego GŁÓWNE REZULTATY: Liczba pracowników, którzy podnieśli kompetencje w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem, w tym zarządzania zasobami ludzkimi- 927, w tym: 371 K, 556 M	MDDP AKADEMIA BIZNESU SP. Z O.O.	11 945 945,00	WOJ.: DOLNOŚLĄSKIE LUBUSKIE, WIELKOPOLSKIE, ZACHODNIOPO-MORSKIE
Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020					
2.	Bon na innowacje - wsparcie lubuskich przedsiębiorstw MŚP w zakresie badań, rozwoju i wdrożeń	Przedmiotem Projektu: "Bon na innowacje - wsparcie lubuskich przedsiębiorstw MŚP w zakresie badań, rozwoju i wdrożeń", jest udzielenie wsparcia finansowego w postaci bonów na innowacje, lubuskim przedsiębiorstwom MŚP, na przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych, wdrożeniowych i doradczych. MŚP uzyskają dostęp do najnowszych rozwiązań technicznych, technologicznych, naukowych i biznesowych oraz możliwość zastosowania ich we własnej praktyce gospodarczej. Transfer wiedzy i doświadczenia ze sfery B+R, oraz okołobiznesowej, spowoduje pobudzenie potencjału innowacyjnego i podniesienie konkurencyjności MŚP. Maks. wartość 1 bonu, to kwota poniżej 100 000,00 zł - w przypadku wsparcia na usługę badawczą, usługę związaną z wdrożeniem prac B+R, wsparcia na opracowanie lub wdrożenie nowego produktu/usługi/technologii oraz wsparcia na koszty uzyskania ochrony praw własności przemysłowej. Natomiast w przypadku wsparcia na usługę doradczą, maks. wartość 1 bonu to kwota poniżej 20 000,00 zł. Poziom dof. wyniesie maks. 85%. MŚP zobowiązane będą do wniesienia min. 15% wkł. własnego. Ponadto w ramach Projektu MŚP uzyskują wsparcie doradcze świadczone przez brokerów innowacji, np. przy wyborze wykonawcy usługi, bądź	ORGANIZACJA PRACODAWCÓW ZIEMI LUBUSKIEJ	5 946 125,02	WOJ.: LUBUSKIE

		w procesie transferu wiedzy i technologii. Najważniejsze etapy Projektu to: I. Działania promocyjno-informacyjne Projektu II. Nabór, weryfikacja i wybór brokerów innowacji III. Konkurs o udzielenie wsparcia dla MŚP (2 edycje) Faza 1. Przygotowanie konkursu i przeprowadzenie naboru MŚP Faza 2. Prace badawczo-rozwojowe, wdrożeniowe i inne w ramach bonów Faza 3. Weryfikacja i rozliczenie projektów objętych bonami Wnioskodawca zaplanował 2 edycje konkursu dla MŚP w ramach czasowych Projektu. W przypadku, gdy będzie to uzasadnione, przeprowadzi dodatkową 3 edycję konkursu.			
3.	Park Technologii Kosmicznych	Przedmiotem projektu jest stworzenia Parku Technologii Kosmicznych, w ramach którego funkcjonować będzie 7 laboratoriów: 1. Laboratorium elektroniki satelitarnej i Systemów FPGA, 2. Pomieszczenie czystego montażu, integracji i testów systemów i podsystemów satelitarnych, 3. Centrum przetwarzania i interpretacji danych satelitarnych oraz Cywilnych Systemów Nawigacji Satelitarnej, 4. Laboratorium systemów zrobotyzowanych i sztucznej inteligencji, 5. Laboratorium Kryptografii i Przeciwdziałania Cyberzagrożeniom, 6. Laboratorium medycyny kosmicznej, 7. Laboratorium Inżynierii Materiałowej i Badań Wytrzymałościowych. Laboratoria te zostaną wyposażone w specjalistyczną aparaturę. Celem głównym projektu pn. Park Technologii Kosmicznych jest: Poprawa warunków do rozwoju firm z sektora MŚP. Strategicznym celem projektu jest poprawa warunków dla prowadzenia innowacyjnej działalności gospodarczej podmiotów z sektora MŚP oraz rozwoju przedsięwzięć innowacyjnych. Inicjatywa Parku Technologii Kosmicznych w Zielonej Górze, ma na celu stworzenie wiodącego ośrodka przemysłowo-badawczego inżynierii kosmicznej i satelitarnej oraz innowacyjnego przemysłu. Dostrzegalny jest innowacyjny potencjał tkwiący w lubuskim środowisku naukowym i gospodarce, związany z rozwojem branż wysokiej technologii, w tym technologii kosmicznych. W ramach rozwijania inteligentnych specjalizacji regionu zakłada się komercjalizację badań a także inkubowanie innowacyjnych firm (start-upów), co w efekcie przyczyni się do wzmocnienia konkurencyjności podmiotów z sektora MŚP. Liderem projektu będzie: Województwo Lubuskie. Partnerami projektu będą: Uniwersytet Zielonogórski (dalej: UZ), Centrum Badań Kosmicznych PAN (dalej: CBK PAN) oraz partner prywatny - firma Hertz Systems Ltd. S p. z o.o. Partnerzy zapewnią trwałość projektu–instytucjonalną, techniczną i finansową inwestycji w trakcie jej wdrażania oraz po jej zakończeniu w okresie trwałości (transferu korzyści).	WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	60 765 029,86	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: Zielona Góra, GM.: Zielona Góra

4.	"Z bonem po innowacje 2.0!"	<p>Projekt grantowy "Z bonem po innowacje 2.0!" skierowany jest do MŚP z woj. lubuskiego. Realizowany będzie przez 24 m-c, w okresie 01.06.2018 - 31.05.2020. Przedmiotem projektu będą granty - w formule bonu na innowacje - udzielane dla MŚP na realizację między innymi prac B+R oraz usług innowacyjnych w obszarze Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji woj. lub. Projekt będzie realizowany w partnerstwie ZIPH i firmy Profi Biznes Group Sylwia Karina Majewska. Typy projektów możliwych do dofinansowania: przeprowadzenie prac B+R; wdrożenie nabytych prac B+R; opracowanie, wdrożenie nowego produktu, usługi lub technologii odnoszące się bezpośrednio do przedmiotu działalności przedsiębiorstwa; doradztwo w zakresie usprawnienia zarządzania; uzyskanie ochrony praw własności przemysłowej lub nabycie tych praw; doradztwo w zakresie procedury ochrony praw własności przemysłowej; doradztwo w zakresie internacjonalizacji w tym przygotowanie strategii rozwoju działań eksportowych; doradztwo w zakresie prowadzenia przedsiębiorstwa na terytorium UE. W ramach projektu zostanie udzielonych min. 50 grantów na max. kwotę wydatków kwalifikowalnych pojedynczego bonu wynoszącą 117 647,04 zł netto (brutto: w przypadku braku możliwości odzyskania VAT przez Grantobiorcę). Max. średnia kwota wyd. kwal. bonu wyniesie 110 588,22 zł netto. Poziom dofinansowania każdego bonu wyniesie max 85%. Granty realizowane będą przez okres do 12 miesięcy. Grantobiorca będzie zobowiązany do wniesienia wkładu własnego na poziomie min. 15% wartości działań objętych bonem wraz z podatkiem VAT. Ponadto Grantobiorcy będą mieli możliwość skorzystania z usługi brokera innowacji w zakresie: doradztwa i wsparcia w procesie transferu wiedzy i technologii do przedsiębiorstwa; wsparcia w kontaktach z jednostkami naukowo-badawczymi, uczelniami, parkami naukowo-technologicznymi; pomocy przy wyborze wykonawcy usługi dla przedsiębiorstwa korzystającego z bonu oraz wsparcia w kontaktach z Wykonawcą.</p>	ZACHODNIA IZBA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA W GORZOWIE WLKP.	5 829 563,00	WOJ.: LUBUSKIE
5.	Inkubator Innowacji – utworzenie centrum inkubacji i akceleracji startupów w Parku Technologicznym Interior	<p>Projekt polega na utworzeniu Inkubatora Innowacji w Parku Technologicznym Interior, uzupełniającego ofertę klasycznego inkubatora, udostępniającego pomieszczenia dla firm. Będzie to miejsce, które w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby (ankiety, listy intencyjne, lista 100 pomysłów do objęcia wsparciem) realizować będzie proinnowacyjne usługi doradcze w procesie Preinkubacji, Inkubacji i Akceleracji. Jego celem jest stworzenie ekosystemu, świadczącego kompleksowe usługi, w wyniku których lubuskie MŚP osiągną dojrzałość oraz zdolność do samodzielnego funkcjonowania na rynku. Priorytetowo będą traktowane startupy, czyli firmy działające do 3 lat. Projekt ma charakter nieinfrastrukturalny. Wykorzystuje bogate zasoby rzeczowe i imponujące doświadczenie we wspieraniu startupów Parku Interior, w którym działa m.in. fundusz seed capital oraz Sieć Aniołów Biznesu. Proinnowacyjne usługi doradcze będą składać się z 3 etapów. Pierwszy to Preinkubacja oznaczająca tworzenie Prototypu Modelu Biznesowego wykorzystującego The Business Model Canvas. Drugi to Inkubacja, czyli cykl doradczy, związany z tematyką wdrażania rozwiązań technologicznych, internacjonalizacją, czy poszukiwaniem nowych modeli biznesowych. Trzeci to Akceleracja, czyli przygotowanie do fizycznego wdrożenia przedsięwzięcia za pomocą finansowania Aniołów Biznesu, crowdfundingu, czy mechanizmów rynku kapitałowego. Projekt ma charakter priorytetowy i został uwzględniony w kontrakcie terytorialnym województwa lubuskiego.</p>	REGIONALNE CENTRUM TECHNOLOGII I WIEDZY „INTERIOR” SPÓŁKA Z O.O.	682 681,14	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: nowosolski, GM.: Nowa Sól

6.	Proinnowacyjne Centrum Wsparcia dla MŚP	Potrzeba realizacji proj. wynika ze zbyt niskiego poziomu komercjalizacji i innowacyjności w lubuskich MŚP na tle innych w Polsce. Proj. zakłada budowanie systemu wspierania innowacyjnej struktury mającej na celu przełamanie istniejących barier. Obejmuje świadczenie usług proinnowacyjnych dla MŚP w zakresie zarządzania innowacyjnymi projektami, transferu technologii oraz komercjalizacji produktów i usług, doradztwa technicznego i patentowego, szkoleń i specjalistycznych baz danych. Planuje się rozszerzyć ofertę PNT m.in. o wykonywanie audytów, doradztwo z zarządzania firmą, pomoc w komercjalizacji technologii, a także udostępnienie przedsiębiorcom proinnowacyjnej usługi na lubuskim rynku - wycena własności intelektualnej. Działania: 1. Stworzenie i wdrożenie systemów komercjalizacji technologii dla MŚP. 2. Przygotowanie i wdrożenie procedur zarządzania własnością intelektualną dla MŚP. 3. Stworzenie i obsługa bazy danych. 4. Utworzenie Punktu Doradczego. 5. Zakup usług szkoleniowych. 6. Świadczenie usług szkoleniowych. 7. Opracowania dla MŚP 8. Działalność promocyjno – informacyjna. Realizacja projektu ma na celu wzrost zainteresowania wdrożeniem nowatorskich rozwiązań przez firmy, wzrost liczby zgłoszeń patentowych, komercjalizowanych technologii i rozwiązań innowacyjnych, zwiększenie efektywności i skuteczności działań Parku, podniesienie kompetencji MŚP dotyczących komercjalizacji wiedzy oraz ochrony praw własności intelektualnej.	PARK NAUKOWO-TECHNOLOGICZNY UNIWERSYTETU ZIELONOGÓRSKIE GO SP. Z O.O.	365 100,00	WOJ.: LUBUSKIE
7.	"Profesjonalizacja Gorzowskiego Ośrodka Technologicznego Parku Naukowo-Przemysłowego w celu wdrożenia proinnowacyjnego modelu realizacji usług wsparcia dla MŚP"	Przedmiotem Projektu, realizowanego przez Gorzowski Ośrodek Technologiczny Park Naukowo-Przemysłowy Sp. z o. o. (GOT) jest profesjonalizacja IOB poprzez wprowadzenie nowego, proinnowacyjnego modelu usług wdrażanego w zakresie współpracy z MŚP województwa lubuskiego. Na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych przez GOT, zdiagnozowano potrzeby rozwojowe przedsiębiorstw oraz konieczność wprowadzenia nowych, proinnowacyjnych usług dla biznesu. Usługi w sposób kompleksowy, zmierzać będą do optymalizacji procesów i rozwoju innowacyjności przedsiębiorstw województwa lubuskiego w obszarze inteligentnych specjalizacji Regionu. Proces realizacji usług zostanie zaprojektowany w oparciu o standardy certyfikacji ISO 9001:2015 oraz wymagania niezbędne do uzyskania akredytacji Ośrodka Innowacji. Zakres rzeczowy, przewidziany do realizacji w okresie 24 miesiące, obejmuje: Zad. I Diagnoza potrzeb lubuskich MŚP: 1.12.2016 - 31.01.2017 Zad. II Opracowanie proinnowacyjnego modelu: 01.07.2017 – 31.12.2017 Zad. III Uruchomienie i standaryzacja proinnowacyjnego modelu: 01.12.2017 – 31.12.2018 Zad. IV Akredytacja IOB: Certyfikacja standardów ISO 9001:2015 proinnowacyjnego modelu: 01.12.2017 – 31.12.2018 Zad. V Wdrożenie i ciągłe doskonalenie proinnowacyjnego modelu: 01.12.2018 – 31.06.2019 Zad. VI Szkolenie dla personelu w celu świadczenia proinnowacyjnego modelu: 24 miesiące Zad. VII Działania informacyjno-promocyjne: 24 miesiące Zad. VIII Koszty administracji i zarządzania: 24 miesiące.	GORZOWSKI OŚRODEK TECHNOLOGICZNY PARK NAUKOWO-PRZEMYSŁOWY SP. Z O. O.	726 514,00	WOJ.: LUBUSKIE

8.	Profesjonalizacja usług świadczonych przez Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. dla lubuskich MMŚP	Celem głównym projektu jest zwiększenie potencjału lubuskich MMŚP w zakresie przygotowania i realizacji projektów rozwojowych poprzez profesjonalizację ARR S.A. jako Instytucji Otoczenia Biznesu i wdrożenie 4 nowych, proinnowacyjnych usług na rzecz MMŚP: 1. Proinnowacyjna usługa finansowa Lubuskiego Funduszu Pożyczkowego (LFP) 2. Usługa strategicznego controllingu finansowego 3. Usługa controllingu działalności badawczo - rozwojowej (B+R) 4. Usługa Green controllingu Powyższe usługi – zgodnie z definicją określoną w SZOP - będą usługami służącymi rozwojowi przedsiębiorstwa poprzez poprawę istniejącego lub wdrożenie nowego procesu technologicznego, produktu lub usługi. Będą ukierunkowane na wspieranie przedsiębiorstwa przy wdrażaniu nowych inwestycji (procesów/technologii/ usług/produktów) i nowych modeli biznesowych. Usługi proinnowacyjne będą świadczone według standardów świadczenia usług wypracowanych na poziomie krajowym, tj. w oparciu o standardy ISO 9001:2009. Usługi proinnowacyjne będą miały kompleksowy charakter, co wynika z połączenia następujących form ich realizacji: coaching biznesowy, usługi doradcze oraz usługi finansowe. Będą adresowane do lubuskiego sektora MMŚP. Zakres i charakter usług został podyktowany potrzebami lubuskich przedsiębiorstw, w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb.	AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO S.A.	734 849,99	WOJ.: LUBUSKIE
9.	Promocja gospodarcza regionu poprzez udział w zagranicznych targach i misjach zagranicznych	Przedmiotem projektu są działania promujące lubuskich przedsiębiorców na perspektywicznych rynkach eksportowych branży spożywczej, która zalicza się do inteligentnych specjalizacji wyznaczonych w PRI. Wyjazdy będą przygotowywane etapami od rekrutacji poprzez realizację zadania po spotkanie podsumowujące. Rekrutacja będzie miała charakter otwarty i skierowana będzie do wszystkich przedsiębiorców z kategorii MŚP w branży spożywczej i posiadających siedzibę w Województwie Lubuskim. Na zakończenie wyjazdu przeprowadzone będą ankiety ewaluacyjne oraz uroczyste spotkanie z uczestnikami misji oraz przedstawicielami Zarządu Województwa.	WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	1 141 785,58	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: Zielona Góra, GM.: Zielona Góra
10.	Promocja gospodarcza województwa lubuskiego poprzez organizację i udział w krajowych i zagranicznych wydarzeniach gospodarczych	Przedmiotem projektu są działania promujące województwo lubuskie oraz lubuskich przedsiębiorców na rynkach eksportowych z tych branż, które zaliczają się do inteligentnych specjalizacji wyznaczonych w PRI. Każdy wyjazd będzie przygotowywany etapami od rekrutacji poprzez realizację zadania po spotkanie podsumowujące. Rekrutacja będzie miała charakter otwarty i skierowana będzie do wszystkich przedsiębiorców z kategorii MŚP we wskazanych branżach i posiadających siedzibę w Województwie Lubuskim. Na zakończenie wyjazdu przeprowadzone będą ankiety ewaluacyjne oraz uroczyste spotkanie z uczestnikami misji oraz przedstawicielami Zarządu Województwa. Wyboru kierunków ekspansji gospodarczej lubuskich firm dokonano w oparciu o analizę potencjału inwestycyjnego i eksportowego regionu. W ramach projektu planuje się udział w następujących wydarzeniach: Warsaw Home - Polska (X 2018); Swissbau - Szwajcaria (I 2019); Salone del Mobile - Włochy (IV 2019); Hannover Messe – Niemcy (IV 2019); Expo Real - Niemcy (X 2019); W ramach projektu planuje się także organizację ogólnopolskiego wydarzenia gospodarczego na terenie województwa lubuskiego. Odbędzie się ono w październiku 2018 roku, a jego celem będzie wywołanie zainteresowania obszarem Polski Zachodniej i wyróżnienie się na tle konkurencji. Promocja gospodarcza będąca przedmiotem projektu ukierunkowana jest na stworzenie wizerunku województwa przyjaznego ludziom młodym, rozwojowi własnej działalności gospodarczej, gdzie działają nowoczesne i dobrze zarządzane firmy o dużym potencjale eksportowym.	WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	2 500 000,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: Zielona Góra, GM.: Zielona Góra

11.	Wsparcie MŚP przez Fundusz Funduszy województwa lubuskiego	Przedmiotem projektu jest realizacja "Strategii Inwestycyjnej dla instrumentów finansowych Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020" (SI) - w zakresie dotyczącym Priorytetu inwestycyjnego 3c, Osi Priorytetowej 1, Działania 1.5, Poddziałania 1.5.2 RPO L2020. Celem realizacji SI jest wdrażanie instrumentów finansowych (IF) dla nowych i istniejących w województwie lubuskim MŚP poprzez wsparcie ich konkurencyjności na rynku. System wdrażania IF bazować będzie na strukturze kaskadowej tj. Menadżerze Funduszu Funduszy (MFF) współpracującym z Instytucją Zarządzającą RPOL2020 (IZ) na podstawie umowy o finansowanie, który odpowiedzialny będzie za utworzenie i zarządzanie funduszem funduszy oraz pośrednikami finansowymi (PF). PF odpowiedzialni będą za utworzenie instrumentu finansowego, do którego MRR wnieśli wkład finansowy z funduszu funduszy w celu udzielenia z niego bezpośredniego wsparcia finansowego dla ostatecznych odbiorców, tj. MŚP województwa lubuskiego. Aktualny portfel produktów będzie zawierał 2 produkty finansowe – pożyczkę małą w kwocie do 500 tys. PLN z okresem finansowania do 60 m-cy i pożyczkę dużą od 500 do 2.000 tys. PLN z okresem finansowania do 120 m-cy. Dzięki realizacji Projektu m.in. ma nastąpić wzrost liczby przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI3) – 964, liczby przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI 29) – 450 oraz wzrost inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI7) 23990000,00 EUR. Wszystkie docelowe wskaźniki produktu zostały określone w pkt. D.1, D.2 i D.3. Dla wartości określonych w EUR przyjęto w całym wniosku o dofinansowanie kurs 4,3148 PLN. W ramach realizacji projektu ogólna wartość kosztów kwalifikowalnych, zgodnie z zapisami pkt. E 1.1 zakładana jest na poziomie 274878141,18 PLN, w tym dofinansowanie ze środków EFRR na poziomie 233646420,00 PLN.	BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO	274 878 141,18	WOJ.: LUBUSKIE
12.	Z własną firmą w przyszłość	Projekt „Z własną firmą w przyszłość” to kontynuacja projektu „Moja firma – mój sukces” realizowanego przez Beneficjenta. Projekt ten skierowany jest do osób, które ze względu na ograniczoną pulę środków, nie mogły skorzystać z pierwszej edycji. „Z własną firmą w przyszłość” to projekt skierowany do 28 osób powyżej 30 r.ż., zamieszkałych na terenie powiatów: strzelecko-drezdeneckiego, międzyrzeckiego, sulęcińskiego. Osoby stanowiące grupę docelową projektu to osoby bezrobotne lub bierne zawodowo w wieku 30 lat i więcej, spełniające jeden z warunków: os. powyżej 50 lat, kobiet, os. niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, os. o niskich kwalifikacjach. Projekt zakłada: doradztwo zawodowe na etapie rekrutacji, udział w szkoleniach dla 28 osób, poczęstunek podczas trwania szkoleń, ubezpieczenie NNW, zwrot kosztów za przejazdy, zakup podręczników, zwrot kosztów za opiekę nad dzieckiem/os. zależną oraz wsparcie finansowe dla 25 osób na założenie działalności do kwoty 23 000,00 zł/os. oraz wsparcie pomostowe do wysokości 1 200,00 zł/osoba/ miesiąc, przez okres dwunastu miesięcy.	WOJEWÓDZKI ZAKŁAD DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W GORZOWIE WLKP	1 275 720,00	WOJ.: LUBUSKIE, POW.: międzyrzecki strzelecko-drezdenecki sulęciński

13.	Wiedza+dotacja =SUKCES! edycja II	Cel główny projektu określono jako „Wsparcie 27 os. pozostających bez zatrudnienia w uruchom. własnej działalności gospodarczej (DG) w woj. lubuskim (WL) poprzez udzielenie kompleksowego wsparcia w okresie 10.2018 - 04.2020” Projekt jest skierowany do os. bezrobotnych i biernych zawodowo, w wieku 30 +, zamierzających rozpocząć i prowadzić DG, będących w szczegól. trudnej sytuacji na rynku pracy (należących do co najmniej jednej z kategorii: kobiety, osoby 50+, osoby niepełnospr., osoby długotrwale bezrobotne i osoby o niskich kwalifikacjach). Projekt zapewnia kompleks. wsparcie poprzez zastosowanie wszystkich typów przedsięwzięć: a) bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie DG: 24.000 zł/os.; b) szkolenia grupowe przygotowujące do rozpoczęcia DG; c) wsparcie pomostowe w postaci: - pomocy finansowej: 1.300 zł/os. na okres 6 m-cy (dla min. 50% uczestn: na okres 12 m-cy); - usług doradczych po założeniu DG (śr. 1 godz./os.). Wsparcie będzie się koncentrować na obsz. wiejskich powiatów, dla których odnotowano wskaźnik bezrobocia na poziomie pow. śr. wojewódzkiej; tj. krośn., międzyrz., nowosolsk., strzel.-drezd., sulęcín., wschow., zielonogór. (ziem) i żagańskim.	AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO S.A.	1 329 548,94	WOJ.: LUBUSKIE
14.	"Wsparcie rynku pracy przez Fundusz Funduszy województwa lubuskiego"	Celem projektu jest utworzenie przez Bank Gospodarstwa Krajowego Funduszy w celu wdrażania instrumentów finansowych w Działaniu 6.3 Wsparcie dla samozatrudnienia, Poddziałanie 6.3.2 Wsparcie dla samozatrudnienia poprzez finansowe instrumenty zwrotne. Zarząd Województwa Lubuskiego wniesie do Funduszu Funduszy wkład finansowy z programu w wysokości 5 699 350,28 zł i tym samym udzieli dofinansowania na realizację projektu w celu zapewnienia wsparcia w formie instrumentów finansowych utworzonych przez pośredników finansowych, z których następnie udzielane będzie wsparcie ostatecznym odbiorcom. Projekt będzie miał zasięg oddziaływania obejmujący teren całego województwa lubuskiego. Utworzona sieć dystrybucji, bazująca na efektywnej współpracy z pośrednikiem finansowym/pośrednikami finansowymi, umożliwi dotarcie do wszystkich zainteresowanych. W wyniku realizacji projektu wsparte zostaną osoby planujące rozpoczęcie działalności gospodarczej na terenie województwa lubuskiego. Wsparcie będzie miało postać mikropożyczek, udzielanych na preferencyjnych warunkach. Ostateczni odbiorcy projektu wpisywać się będą do grupy docelowej obejmującej osoby w wieku 30 lat i więcej pozostające bez zatrudnienia, w tym osoby spoza grup będących w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy.	BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO	6 705 117,98	WOJ.: LUBUSKIE
15.	Lubuskie Bony Rozwojowe w subregionie zielonogórskim	Celem Projektu jest podniesienie kompetencji i kwalifikacji 350 lubuskich przedsiębiorców z sektora MMŚP oraz 1500 pracowników w powiatach: zielonogórskim, świebodzińskim, krośnieńskim, wschowskim, nowosolskim, żarskim oraz żagańskim w okresie od I.2017-XII.2019 r. Preferowaną grupę docelową będą stanowili: pracownicy pow. 50 roku życia, pracownicy o niskich kwalifikacjach, przedsiębior. wysokiego wzrostu, przedsiębior. działające w obszarze inteligentnych specjalizacji, przedsiębior., którzy uzyskali wsparcie w postaci analizy potrzeb rozwojowych lub planów w ramach działania 2.2. PO WER oraz usługi rozwojowe prowadzące do zdobycia kwalifikacji. Wsparcie będzie udzielane w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania, a dofinansowane usługi rozwojowe (m.in. szkolenia, studia podyplom., doradztwo, egzaminy) zostaną wybrane samodzielnie przez przedsiębiorców z katalogu Bazy Usług Rozwojowych. Przedsiębiorcy otrzymają profesjonalne wsparcie podczas całego procesu korzystania z PSF dzięki zaangażowaniu potencjału kadrowego, finansowo, tech. ARR S.A (Lidera), OPZL - Partnera Merytorycznego oraz TYLDA Sp z o.o. - Partnera Technicznego.	AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO S.A.	17 472 288,02	WOJ.: LUBUSKIE

16.	Lubuskie Bony Szoleniowe szansą dla przedsiębiorców i pracowników subregionu gorzowskiego	CELEM GŁÓWNYM Projektu jest podniesienie kompetencji i kwalifikacji 350 przedsiębiorców lubuskich z sektora MŚP oraz 1500 pracowników (825 K, 675M) w subregionie gorzowskim w powiatach: strzelecko-drezdeneckim, gorzowskim, słubickim, sulęcińskim, międzyrzeckim oraz w mieście Gorzów Wielkopolski w okresie od stycznia 2017 do grudnia 2019. Wsparciem zostaną objęci: pracownicy powyżej 50 roku życia (co najmniej 25% osób), prac. o niskich kwalifikacjach, przedsiębiorstwa wysokiego wzrostu oraz którzy otrzymali wsparcie w postaci analizy potrzeb rozwojowych lub planów rozwoju w ramach dział. 2.2 PO WER. Projekt przyczyni się do dostosowania przedsiębiorstw i ich pracowników z subregionu gorzowskiego, do zmian zachodzących w gospodarce. Wsparcie w projekcie udzielane będzie w ramach PSF (Podmiotowy System Finansowania) w zakresie usług szkol., doradczych i jednorazowych (egzaminów) w formie bonów szkoleniowych. Dofinansowane usługi rozwojowe będą wybrane samodzielnie przez przedsiębiorców i ich pracowników z katalogu Bazy Usług Rozwojowych (BUR) lub zamówionych poprzez BUR. Cel gł. jest spójny z celem szczegół. zawartym w SZOOP RPO-L2020.	ZACHODNIA IZBA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM	17 488 458,68	WOJ.: LUBUSKIEI
-----	--	--	--	---------------	-----------------

IV. Projekty dotyczące zdrowia

Ip.	Tytuł projektu	Skrócony opis	Nazwa beneficjenta	Wartość projektu w PLN	Miejsce realizacji projektu
Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020					
1.	Wczesne wykrywanie i zapobieganie cukrzycy w populacji osób powyżej 15 roku życia.	Program skierowany jest do osób w wieku aktywności zawodowej zamieszkujących teren województwa lubuskiego o wysokim ryzyku rozwoju cukrzycy typu 2 oraz kobiet w I trymestrze ciąży. Ma na celu wdrożenie i rozpowszechnienie zasad wczesnego wykrywania oraz zapobiegania cukrzycy i jej powikłaniom, mające na celu redukcję zapadalności i chorobowości z powodu cukrzycy w województwie lubuskim, prowadzące do poprawy stanu zdrowia i jakości życia oraz aktywności zawodowej mieszkańców regionu. Personel nasz będzie dążył do zmiany myślenia pacjenta tak by to oni sami wzięli odpowiedzialność za swoje zdrowie i dbali o nie. Ważna w cukrzycy jest dieta i samokontrola, a to wymaga zmiany podejścia i przekonań, które możliwe są jedynie w trakcie intensywnych, długotrwałych działań edukacyjnych, w których pielęgniarki stanowią ogólnie działających. Program realizowany będzie poprzez: działania informacyjno - edukacyjne, konsultację lekarza POZ oraz edukację pielęgniarki poprzez przeprowadzenie szkoleń indywidualnych i grupowych.	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ "MEDKOL"	184 815,00	WOJ.: LUBUSKIE
2.	Lubuskie e-Zdrowie	Głównym celem projektu jest uruchomienie e-usług oraz rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej na potrzeby świadczenia usług z zakresu ochrony zdrowia na rzecz pacjentów przez jednostki ochrony zdrowia, dla których Samorząd Województwa Lubuskiego jest podmiotem tworzącym lub posiada 100% udziałów, oraz efektywniejszego stosowania technik ICT w tych podmiotach. Zdefiniowany cel główny oraz cele szczegółowe odpowiadają na problemy zdefiniowane w wyniku analizy problemów. Do celów szczegółowych, ściśle powiązanych z celem głównym należą: rozwój usług elektronicznych dla pacjentów z zakresu e-zdrowia, poprawa jakości i efektywności ochrony zdrowia w regionie, poprawa dostępności do publicznej służby zdrowia dla mieszkańców województwa, usprawnienie procesu gromadzenia danych i informacji, przyspieszenie dostępu do danych i informacji, zdobycie nowych umiejętności przez pracowników sektora opieki zdrowotnej, wspomaganie podejmowania decyzji medycznych i zarządczych, kreowanie polityki zdrowotnej regionu, poprawa jakości nadzoru właścicielskiego. Realizacja projektu obejmuje następujące zadania: 1. Przygotowanie dokumentacji do realizacji projektu „Lubuskie e-Zdrowie”. 2. Zadanie I – Wdrożenie nowych lub modernizacja obecnych systemów HIS i ERP w jednostkach ochrony zdrowia. 3. Zadanie II – Wdrożenie i uruchomienie platformy medycznej, platformy informacyjnej pacjenta oraz e-usług. 4. Zadanie III – Wdrożenie systemu zarządzania i raportowania jednostek ochrony zdrowia na potrzeby podmiotów leczniczych i Samorządu Województwa. 5. Zadanie IV – Dostawa infrastruktury technicznej niezbędnej do realizacji projektu. 6. Przeprowadzenie szkoleń z obsługi systemów. 7. Inżynier Kontraktu. 8. Promocja Projektu.	WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE - URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO	20 000 000,00	WOJ.: LUBUSKIE

3.	<p>Utworzenie Centrum Zdrowia Matki i Dziecka w Szpitalu Uniwersyteckim im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze Sp. z o.o.</p>	<p>Celem inwestycji jest stworzenie nowoczesnego pediatrycznego szpitala klinicznego realizującego leczenie ogólnopediatryczne i specjalistyczne w powiązaniu z rozwojem kierunku Medycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego. Efektem realizacyjnym będzie podniesienie bezpieczeństwa i jakości opieki szpitalnej poprzez poprawę standardów i dostępności świadczeń zdrowotnych, mniejsza migracja pacjentów z województwa lubuskiego oraz unowocześnienie infrastruktury. Celami budowy Centrum Zdrowia Matki i Dziecka w Wojewódzkim Szpitalu Klinicznym im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze Sp. z o.o. są: odseparowanie oddziałów dziecięcych od oddziałów, gdzie przebywają dorośli, zwiększenie zakresu udzielanych świadczeń m.in. o anestezjologię i intensywną terapię, onkologię, stanowiska oparzeniowe, odizolowany odcinek zakaźny. W planie jest stworzenie przyjaznego środowiska dla dzieci poprzez stworzenie zewnętrznej infrastruktury przyjaznej dzieciom. W ramach struktury Centrum Zdrowia Matki i Dziecka przewidziano m.in. oddział pediatrii (46 łóżek + 6 izolacyjno -zakaźnych), oddział chirurgii i urologii dziecięcej (30 łóżek), oddział onkologii dziecięcej (12 łóżek), oddział położnictwa (23 łóżek dla matek i 23 łóżeczka dla noworodków) z 2 salami cięć cesarskich, oddział noworodkowy i intensywnej terapii (15 łóżeczek + 12 stanowisk OIOM), oddział anestezjologii i intensywnej terapii dla dzieci (6 łóżek), zintegrowany blok operacyjny (6 sal z zapleczem), dział diagnostyki obrazowej i laboratoryjnej, izby przyjęć, zakład rehabilitacji, sterylizatornia i inne. Nowy budynek będzie posiadać 7 kondygnacji nadziemnych i 2 podziemne. Połączony będzie łącznikiem z istniejącym budynkiem L. W ramach projektu zostaną zapewnione miejsca parkingowe dla pacjentów. Zmieniony zostanie również ciąg komunikacyjny wokół obiektu. Powierzchnia netto budynku Centrum szacowana jest na 19 600 m2, kubatura obiektu: 87 200 m3.</p>	<p>SZPITAL UNIWERSYTECKI IM. KAROLA MARCINKOWSKIE- GO W ZIELONEJ GÓRZE SP. Z O.O.</p>	<p>112 292 675,00</p>	<p>WOJ.: LUBUSKIE, POW.: Zielona Góra, GM.: Zielona Góra</p>
----	--	---	---	---------------------------	--

V. Projekty w ramach współpracy transgranicznej²

Program Współpracy Interreg VA Brandenburgia – Polska 2014-2020:

ŚRODKI DOSTĘPNE W PROGRAMIE: 100.152,579 EUR	
Oś priorytetowa	EFFR (w EUR)
OP 1 – Dziedzictwo naturalne i kulturowe	32.048.827
OP 2 – Transport	19.028.989
OP 3 – Kształcenie	10.015.258
OP 4 – Współpraca administracji i mieszkańców	33.050.351
OP 5 – Pomoc Techniczna	6.009.154

lp.	Nazwa projektu	Opis projektu	Partnerzy	Wartość dofinansowania EFRR
1.	„Współpraca partnerów naukowych w zakresie kształcenia i wymiany wiedzy w dziedzinie technologii magazynowania energii efektywności energetycznej w regionie SNB”	<p>Grupą docelową w projekcie są w pierwszej linii studenci. Z transgranicznej oferty edukacyjnej i kształcenia zawodowego skorzystają również w dalszej kolejności uczniowie, pedagodzy i nauczyciele akademicy jak i inne grupy docelowe. Projekt przyczyni się do polepszenia konkretnego dostępu do dodatkowych transgranicznych ofert edukacyjnych w państwie sąsiednim.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspólne transgraniczne niem.-pol. Centrum Magazynowania Energii z podziałem na zakres pracy, cyfrowo połączone, lokalizacja części na BTU i na UZ (Nowy Kisielin). • Platforma internetowa. • Rozwój innowacyjnych, trwałych formatów współpracy i spotkań w zakresie kształcenia jak również przeprowadzenie różnorodnych transgranicznych ofert kształcenia. 	Centrum Technologii Energetycznych Brandenburg e.V. Cottbus Uniwersytet Zielonogórski	805 291,65 EUR
2.	„Transgraniczny model dualnego kształcenia zawodowego ViVA 4.0”	<p>Transgraniczny model dualnego kształcenia zawodowego „ViVA 4.0” to innowacyjny pilotażowy projekt wspólnego polsko-niemieckiego kształcenia dualnego poprzez włączenie MSP z branży metalowej i elektrycznej i opracowanie modułów do celu kształcenia zaw. w j. polskim i niemieckim, które odzwierciedlać będą zapotrzebowanie regionu Lubuskie-Brandenburgia oraz będą wspólnie wykorzystane. W ramach projektu zostanie stworzona wspólna oferta edukacyjna do celów kształcenia zawodowego i ustawicznego i w ten sposób zapewniona będzie trwała perspektywa uczenia się przez całe</p>	QualifizierungsCENTRUM d.Wirtschaft / Centrum Kształcenia Gospodarczego Miasto Gorzów Wlkp. Lubuski Klaster Metalowy	868.064,77 EUR

² Źródło informacji: Biuro Współpracy Zagranicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego

		<p>życie. MŚP skorzystają z wykształcenia docelowej grupy projektowej, ponieważ będzie ono odpowiadało ich zapotrzebowaniu. Poprzez projekt o zostanie zredukowany proces odpływu młodzieży z regionu wsparcia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie transgranicznego modelu kształcenia zawodowego „VIVA 4.0 w branży metalowo -elektrycznej przy udziale MŚP z województwa lubuskiego i Brandenburgii. • Zakup nowoczesnego wyposażenia laboratoryjnego do placówek edukacyjnych objętych projektem. • Kursy językowe. 		
3.	„Przyrodnicza edukacja w zakresie zoologii i botaniki w Cottbus i Zielonej Górze”	<p>Celem projektu jest wzmocnienie transgranicznych umiejętności i kompetencji poprzez stworzenie i wykorzystanie transgranicznych pozaszkolnych ofert oświatowych w zakresie zoologii i botaniki w Zoo w CB i w Ogrodzie Botanicznym w ZG. Co najmniej 2100 dzieci ze szkół i przedszkoli weźmie udział w pol-niem. ofercie kształcenia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nauka przyrody w naturze: w Zoo w Cottbus i Ogrodzie Botanicznym w ZG. • W Zoo powst. pomieszczenie dydaktyczne dla ok. 30 dzieci (pow.70m2). • W Ogrodzie Botanicznym wybudowany zostanie od podstaw budynek dydaktyczny o pow. ok. 100 m2. - sala na 50 osób, z wyposażeniem multimedialnym. • Opracowanie dwujęzycznych tabliczek z nazwami gatunków w zoo dla uczestników lekcji w Zoo i innych zwiedzających. 	Urząd Miasta Cottbus Miasto Zielona Góra ZGKiM Zielonogórski Ośrodek Kultury	597.796,12 EUR
4.	„Razem dla pogranicza – poprawa infrastruktury edukacyjnej i rozwój transgranicznych kompetencji”	<p>Przedmiotem projektu jest rozwój współpracy w zakresie edukacji zawodowej w porozumieniu z przedsiębiorcami na terenie obszaru wsparcia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa kompetencji językowych wśród uczniów i nauczycieli. • Poprawa warunków infrastrukturalnych - modernizacja i wyposażenie CKZiU „Elektryk” w Nowej Soli (przebudowa obiektu pod pracownie warsztatowe oraz remont i przebudowa istniejących pomieszczeń- pracowni dydaktycznych kształcenia zawodowego i pomieszczeń przyległych w tym przebudowa i doposażenie w ramach inwestycji korytarzy, ciągów komunikacyjnych, wc, łazienek, szatni). • Dostosowanie kwalifikacji zasobów pracowników do wymogów rynku pracy na obszarze wsparcia. • Przeprowadzenie badań zapotrzebowania pracodawców. • Innowacyjne zaprojektowanie i skonstruowanie prototypu skutera elektrycznego. W projekcie będą brali udział uczniowie CKZiU, którzy ukończą kurs języka niemieckiego specjalistycznego. 	Powiat Nowosolski Centrum Innowacji i Technologii Business Development Corporation SPN GmbH (Forst)	946.505,92 EUR

5.	„Transgraniczna Akademia Edukacji Prewencji Zdrowotnej i Rehabilitacji”	<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie wspólnego polsko-niemieckiego programu szkolenia „Sport w prewencji zdrowotnej i rehabilitacji” wraz z opracowaniem materiałów w obu językach oraz przeprowadzenie szkoleń ze zintegrowanym modułem nauki języka kraju sąsiada po obu stronach granicy. • Przeprowadzenie szkoleń w zespole polskich i niemieckich specjalistów (rehabilitantów, fizjoterapeutów, trenerów i instruktorów) dla 2 polskich i 2 niemieckich grup uczestników (po 14 os.). • Nadanie kwalifikacji o charakterze transgranicznym, tj. polsko-niemieckiego certyfikatu oraz niemieckich licencji instruktorskich/ trenerskich. • Modernizacja bazy lokalowej w WOSiR Drzonków wraz z zakupem niezbędnego sprzętu z przystosowaniem do prowadzenia specjalistycznych szkoleń w zakresie sportu prewencyjnego i rehabilitacyjnego. • ESAB renowacja podłogi wraz z zakupem niezbędnego sprzętu z przystosowaniem do prowadzenia specjalistycznych szkoleń w zakresie sportu prewencyjnego i rehabilitacyjnego. 	Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego w Drzonkowie Europejska Akademia Sportu Landu Brandenburgia GmbH	377.769,25 EUR
6.	„Bez granic: nauka – praca – życie. Orientacja zawodowa na pograniczu polsko-niemieckim – rozwiązanie modelowe na przykładzie Euroregionu PRO EUROPA VIADRINA”	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie wspólnego jednolitego transgranicznego modelu orientacji zawodowej w polsko-niemieckim regionie pogranicza na przykładzie Euroregionu Pro Europa Viadrina, dopasowanego do potrzeb uczniów, szkół i rodziców oraz euroregionalnego rynku pracy. • Przebudowa i remont pomieszczeń dydaktycznych u partnera projektu – Gmina Strzelce Krajeńskie. • Szkolenia personelu nauczycielskiego przy pomocy opracowanej koncepcji doskonalenia zawodowego. • Zajęcia dla uczniów i nauczycieli z Polski i Niemiec wraz z raportem ewaluacyjnym. • Kontrola i ocena skuteczności przeprowadzonych dotychczas imprez informacyjnych, szkoleń i warsztatów. • Dostosowanie metodyki w wypadku stwierdzenia dysproporcji/różnic. 	IHK-Projektgesellschaft mbH Ostbrandenburg Izba Rzemieśnicza Frankfurt (Oder) Instytut Edukacji Ekonomicznej GmbH Stowarzyszenie Lubuska Sieć Innowacji Wojewódzki Zakład Doskonalenia Zawodowego Gmina Strzelce Krajeńskie Wojewódzki Ośrodek Metodyczny	1.264,798,17 EUR
7.	„Transgraniczna edukacja na rzecz branży gastronomicznej i spożywczej polsko – niemieckiego pogranicza”	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa bazy konferencyjnej i wyposażenie Polsko-Niemieckiego Centrum Kształcenia przy Zespole Szkół Gastronomicznych. • Organizacja konferencji transgranicznej w Gorzowie Wlkp. „Problemy i możliwości transgranicznego rynku usług branży gastronomicznej i spożywczej”, z udziałem nauczycieli ZSG, QCW, niem. i pol. pracodawców, partnerów środowisk lokalnych. • Utworzenie grupy pol.–niem. ekspertów branżowych do budowania trwałej współpracy transgranicznej w zakresie edukacji turystycznej. • Opracowanie przez grupy autorskie transgranicznego pakietu dydaktycznego, doskonalącego umiejętności praktyczne oczekiwane przez 	Miasto Gorzów Wielkopolski Centrum Kwalifikacyjne Gospodarki Eisenhüttenstad	648,928,12 EUR

	pracodawcę. • Organizacja warsztatów w zakresie edukacji zawodowej w obszarze usług, połączonych z kursem jęz. pol. i niem. z elementami wiedzy o kraju sąsiada.		
--	---	--	--

Program Współpracy INTERREG Polska – Saksonia 2014-2020

ŚRODKI DOSTĘPNE W PROGRAMIE 70 mln EUR	
Oś priorytetowa	EFFR (w EUR)
OP 1 - Wspólne dziedzictwo naturalne i kulturowe	21,7 mln EUR
OP 2 - Mobilność regionalna	13,6 mln EUR
OP 3 – Edukacja transgraniczna	10,14 mln EUR
OP 4 – Współpraca partnerska i potencjał instytucjonalny	20,36 mln EUR

lp.	Nazwa projektu	Opis projektu	Partnerzy	Wartość dofinansowania EFRR
1.	„Kompetencje i perspektywy zawodowe w polsko-saksońskim regionie przygranicznym”	<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie uczniów na wyzwania związane z rozwojem transgranicznego rynku pracy w dziedzinach: menedżer turystyki regionalnej i menedżer kultury. Wymiana uczniowska w celu zdobywania kwalifikacji zawodowych, tworzenia polsko-niemieckich sieci turystycznych oraz zwiększania atrakcyjności obszaru wsparcia tj. opracowanie przez uczniów oferty turystycznej z wykorzystaniem potencjału wspólnego dziedzictwa kulturowego i naturalnego zostaną utworzone w czterech liceach w Polsce i trzech gimnazjach w Saksonii Uczniowskie Agencje Turystyczne (UAT). 	Sächsische Bildungsagentur Starostwo Powiatowe w Żarach Starostwo Powiatowe w Zgorzelcu Starostwo Powiatowe w Lubaniu Starostwo Powiatowe w Bolesławcu	438 097,91 EUR
2.	„Transgraniczna Liga Mistrzów wzmocnienie innowacyjnych oddziaływań edukacyjnych po obu stronach Nysy Łużyckiej”	Projekt koncentruje się na podniesieniu wśród uczniów kompetencji językowych, społecznych i interkulturowych, świadomości ekologicznej, pogłębianie wzajemnych relacji, przełamywanie barier. W projekcie weźmie udział około 80 dzieci (4 grupy: 2 przedszkolne i 2 szkolne) z Polski i Saksonii. Odbiorcami będą też rodzice i kadra pedagogiczna partnerskich placówek. Projekt przewiduje organizację spotkań integracyjnych, warsztatów językowych dla dzieci, kursu językowego dla kadry projektu, wymianę grup przedszkolnych, wspólnych wydarzeń sportowych, pikników rodzinnych, pleneru artystycznego, warsztatów ekologicznych: <ul style="list-style-type: none"> nauka języka sąsiada; warsztaty edukacyjne. 	Gmina Łęknica Miasto Bad Muskau	242 105,34 EUR

Załącznik 4

Możliwości dofinansowania projektów dotyczących dzieci i młodzieży na rok 2019 w ramach środków UE

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

1. Działanie 2.1 Równość szans mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym w dostępie do zatrudnienia, rozwoju kariery, godzenia życia zawodowego i prywatnego.

Typ projektu:

Szkolenia w zakresie form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, skierowane do przedstawicieli podmiotów tworzących i prowadzących instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (w szczególności do przedstawicieli władz samorządu gminnego i pracowników jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za rozwój form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3).

Typ beneficjenta:

- instytucje szkoleniowe;
- organizacje pozarządowe;
- podmioty ekonomii społecznej;
- partnerzy społeczni zgodnie z definicją przyjętą w POWER;
- instytucje publiczne;
- ogólnopolskie stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego;
- federacje lub związki organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej;
- jednostki naukowe, w tym instytuty badawcze.

Grupa docelowa / ostateczni odbiorcy wsparcia:

- gminy (przedstawiciele organów ustawodawczych i wykonawczych jednostek samorządu gminnego, pracownicy jednostek samorządu gminnego odpowiedzialni za organizację i finansowanie infrastruktury instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3), osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które mogą tworzyć i prowadzić żłobek lub klub dziecięcy;
- gminy (przedstawiciele organów ustawodawczych i wykonawczych jednostek samorządu gminnego, pracownicy jednostek samorządu gminnego odpowiedzialni za organizację i finansowanie infrastruktury instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które mogą zatrudniać dziennego opiekuna.

Instytucja Pośrednicząca: Ministerstwo Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej.

Tryb wyboru projektów: konkursowy.

Cross financing: maksymalnie do 5% wydatków kwalifikowalnych.

Środki trwałe i cross financing: maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.

Wkład własny beneficjenta: minimalnie 3%.

Maksymalny poziom dofinansowania: 97%.

Data naboru: kwiecień 2019 r.

Do dofinansowania zostanie wybranych 16 projektów, po jednym na każde województwo.

2. Działanie 2.14 Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie.

Typy projektów:

Typ 1. Zwiększenie oferty pozaszkolnych form kształcenia i uczenia się dorosłych, w tym:

- a. opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych,
- b. opracowanie modelowych programów kursów umiejętności zawodowych,
- c. opracowanie przykładowych programów kursów kompetencji ogólnych,
- d. opracowanie kursów multimedialnych umożliwiających prowadzenie części teoretycznej kursów dla osób dorosłych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Typ 2. Przygotowanie szkół do pełnienia roli Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji we współpracy z organem prowadzącym i społecznością lokalną, tj. do prowadzenia działań na rzecz aktywności edukacyjnej osób dorosłych, w zakresie rozwijania potrzebnych na rynku pracy kompetencji kluczowych, oraz rozwój metod i narzędzi pracy nauczycieli tych szkół z osobami dorosłymi, w szczególności na terenach.

Typ 5. Przygotowanie i udostępnienie multimedialnych zasobów wspierających proces doradztwa dla wszystkich grup wiekowych.

Typ beneficjenta:

- Ministerstwo Edukacji Narodowej;
- Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju;
- Ośrodek Rozwoju Edukacji;
- Instytut Badań Edukacyjnych;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego;
- organizacje pozarządowe lub związki organizacji pozarządowych;
- samorząd gospodarczy i zawodowy;
- partnerzy społeczni;
- jednostki naukowe, w tym instytuty badawcze;
- przedsiębiorcy lub pracodawcy;
- placówki doskonalenia nauczycieli;
- szkoły wyższe.

Grupa docelowa / ostateczni odbiorcy wsparcia:

- szkoły i placówki systemu oświaty oraz ich organy prowadzące;
- Ministerstwo Edukacji Narodowej;
- właściwi ministrowie (w tym podmioty im podległe) nadzorujący szkoły i placówki oświatowe;
- trenerzy;
- kadra realizująca zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- szkoły i placówki systemu oświaty oraz ich organy prowadzące.

Instytucja Pośrednicząca: Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Tryb wyboru projektów: konkursowy.

Cross financing: maksymalnie do 5% wydatków kwalifikowalnych.

Środki trwale i cross financing: maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.

Wkład własny beneficjenta: nie dotyczy.

Maksymalny poziom dofinansowania: 84,28%.

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję): 100%.

Data naboru: luty 2019 r. (typ I oraz II), czerwiec 2019 r. (typ V).

3. Działanie 2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki.

Typ projektu:

Wdrożenie mechanizmów strategicznej współpracy z przedstawicielami partnerów społecznych na rzecz dostosowywania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, w tym:

b. przegląd i aktualizacja we współpracy z partnerami społecznymi podstaw programowych kształcenia w zawodach oraz innych treści kształcenia i szkolenia zawodowego, pod względem uwzględnienia oczekiwań pracodawców w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, w tym:

- modernizacja podstaw programowych kształcenia w zawodach we współpracy z partnerami społecznymi, w tym pracodawcami,
- modyfikacja programów nauczania, planów nauczania, suplementów do dyplomów i kwalifikacji, uwzględniająca zmiany w podstawach programowych wprowadzone we współpracy z pracodawcami.

Typ beneficjenta:

- Ministerstwo Edukacji Narodowej;
- Ośrodek Rozwoju Edukacji;
- Instytut Badań Edukacyjnych;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego;
- organizacje pozarządowe lub związki organizacji pozarządowych;
- samorząd gospodarczy i zawodowy;
- partnerzy społeczni;
- jednostki naukowe, w tym instytuty badawcze;
- przedsiębiorcy lub pracodawcy;
- placówki doskonalenia nauczycieli;
- szkoły wyższe.

Grupa docelowa / ostateczni odbiorcy wsparcia:

- partnerzy społeczni zgodnie z definicją przyjętą w POWER;
- samorząd gospodarczy;
- sektorowe rady ds. kompetencji;
- pracodawcy;
- Ministerstwo Edukacji Narodowej;
- właściwi ministrowie (w tym podmioty im podległe) nadzorujący szkoły i placówki oświatowe;
- Centralna i Okręgowe Komisje Egzaminacyjne;
- szkoły i placówki oświatowe oraz ich organy prowadzące;
- uczelnie i jednostki naukowe;
- kuratoria oświaty i inne jednostki realizujące nadzór pedagogiczny;
- absolwenci szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe.

Instytucja Pośrednicząca: Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Tryb wyboru projektów: konkursowy.

Cross financing: maksymalnie do 5% wydatków kwalifikowalnych.

Środki trwałe i cross financing: maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.

Wkład własny beneficjenta: nie dotyczy.

Maksymalny poziom dofinansowania: 84,28%.

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję): 100%.

Data naboru: maj 2019 r.

4. Działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym.

Typ projektu:

Realizacja programów kształcenia o profilu ogólnoakademickim albo praktycznym, dostosowanych, w oparciu o analizy i prognozy, do potrzeb gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa, zawierających w szczególności:

- a) tworzenie i realizację nowych kierunków studiów odpowiadających na aktualne potrzeby społeczno-gospodarcze,
- b) dostosowanie i realizację programów kształcenia do potrzeb społeczno-gospodarczych,
- c) działania włączające pracodawców w przygotowanie programów kształcenia i ich realizację.

Typ beneficjenta:

- uczelnie i inne podmioty realizujące kształcenie na poziomie wyższym w zakresie typów projektu;
- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w zakresie systemu praktyk dla PWSZ, w zakresie opracowania modelowych programów kształcenia nauczycieli oraz w zakresie wsparcia stypendialnego dla wybitnie zdolnych studentów w 1 typie projektu;
- Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w zakresie praktyk dla studentów uczelni morskich.

Grupa docelowa / ostateczni odbiorcy wsparcia:

- uczelnie i podmioty uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym;
- osoby uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym;
- pracodawcy;
- organizacje pracodawców;
- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- pozostali właściwi ministrowie nadzorujący uczelnie.

Instytucja Pośrednicząca: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Tryb wyboru projektów: konkursowy.

Cross financing: maksymalnie do 5% wydatków kwalifikowalnych.

Środki trwałe i cross financing: maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.

Wkład własny beneficjenta: minimalnie 3%.

Maksymalny poziom dofinansowania: 84,28%.

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję): 97%.

Data naboru: maj 2019 r.

5. Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych.

Typ projektu:

1. Realizacja programów kształcenia o profilu ogólnoakademickim albo praktycznym, dostosowanych, w oparciu o analizy i prognozy, do potrzeb gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa, zawierających w szczególności:
 - a) tworzenie i realizację nowych kierunków studiów odpowiadających na aktualne potrzeby społeczno-gospodarcze,
 - b) dostosowanie i realizację programów kształcenia do potrzeb społeczno-gospodarczych,
 - c) działania włączające pracodawców w przygotowanie programów kształcenia i ich realizację.
2. Wspieranie świadczenia wysokiej jakości usług przez instytucje wspomagające studentów w rozpoczęciu aktywności zawodowej na rynku pracy.
3. Wdrażanie na uczelniach zmian w zakresie zarządzania procesem kształcenia:
 - a) informatycznych narzędzi zarządzania uczelniami: stworzenie centralnego systemu repozytoriów prac dyplomowych, obsługa tzw. programów antyplagiatowych, tworzenie otwartych zasobów edukacyjnych,
 - b) narzędzi udostępniania informacji i danych o szkolnictwie wyższym tj. wsparcie rozszerzania zakresu informacji przekazywanych przez uczelnie do systemu informacji o szkolnictwie wyższym, wdrażanie systemów wspierania zarządzania finansami oraz informatyczne wspieranie innowacyjnego procesu dydaktycznego.
4. Działania podnoszące kompetencje dydaktyczne kadr uczelni w zakresie innowacyjnych umiejętności dydaktycznych, umiejętności informatycznych, w tym posługiwania się profesjonalnymi bazami danych i ich wykorzystania w procesie kształcenia, prowadzenia dydaktyki w j. obcym, zarządzania informacją.
5. Działania podnoszące kompetencje zarządcze kadr kierowniczych i administracyjnych w uczelniach, takie jak zarządzanie zespołem zarządzanie finansami, wsparcie uczelnianych struktur związanych z absorpcją środków finansowych.
6. Rozwój oferty uczelni w zakresie realizacji trzeciej misji, jako forum aktywności społecznej np. poprzez programy realizowane przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, przyczyniające się do rozwoju kompetencji kluczowych, odpowiadających potrzebom rynku pracy, gospodarki i społeczeństwa.

Typ beneficjenta:

- uczelnie i inne podmioty realizujące kształcenie na poziomie wyższym.

Grupa docelowa / ostateczni odbiorcy wsparcia:

- uczelnie i podmioty uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym;
- osoby uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym;
- pracodawcy/organizacje pracodawców;

- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- pozostali właściwi ministrowie nadzorujący uczelnie.

Instytucja Pośrednicząca: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Tryb wyboru projektów: konkursowy.

Cross financing: maksymalnie do 5% wydatków kwalifikowalnych.

Środki trwałe i cross financing: maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.

Wkład własny beneficjenta: minimalnie 3%.

Maksymalny poziom dofinansowania: 84,28%.

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję): 97%.

Minimalna wartość projektu: 50 tys. PLN.

Data naboru: luty 2019 r.

Program Operacyjny Polska Cyfrowa

6. Działanie 3.2 Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej.

Typ projektu:

Wsparcie rozwoju kompetencji nauczycieli w zakresie nauczania programowania.

Typ beneficjenta:

- organizacje pozarządowe,
- partnerstwa organizacji pozarządowych JST,
- instytucje prowadzące działalność w zakresie uniwersytetów trzeciego wieku,
- instytucje publiczne z obszaru nauki,
- instytucje publiczne z obszaru edukacji,
- instytucje publiczne z obszaru kultury,
- szkoły wyższe,
- partnerstwa pomiędzy powyższymi podmiotami.

Grupa docelowa / ostateczni odbiorcy wsparcia:

Nauczyciele publicznej edukacji wczesnoszkolnej, nauczycieli publicznej edukacji posiadający uprawnienia do nauczania w klasach 1-3 szkół podstawowych oraz uczniowie klas 1-3 publicznych szkół podstawowych.

Instytucja Pośrednicząca: Centrum Projektów Polska Cyfrowa.

Tryb wyboru projektów: konkursowy.

Wkład własny beneficjenta: minimalnie 5%.

Maksymalny poziom dofinansowania: 84,63%.

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję): 95%.

Minimalna wartość projektu: 300 tys. PLN

Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020¹

Działanie 6.4 Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3

Typ projektu:

- I. Wspieranie usług opieki nad dziećmi do 3 roku życia poprzez m.in. tworzenie oraz rozwój żłobków i klubów dziecięcych, wsparcie usług świadczonych przez dziennego opiekuna, wsparcie istniejących form opieki nad

¹ Źródło informacji: Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w województwie lubuskim

dziećmi do lat 3 przyczyniających się do zwiększenia liczby miejsc w ww. placówkach i/lub tworzenie lub dostosowanie istniejących miejsc opieki nad dziećmi do 3 lat do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w instytucjonalnych formach opieki przewidzianych ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat.

Typ beneficjenta:

- jednostki samorządu terytorialnego (JST) ich związki, stowarzyszenia i porozumienia,
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną,
- organizacje pozarządowe,
- przedsiębiorstwa i ich związki i stowarzyszenia (MŚP), w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
- osoby fizyczne prowadzące działalność oświatową na podstawie odrębnych przepisów,
- instytucje rynku pracy,
- podmioty ekonomii społecznej,
- podmioty działające w obszarze rynku pracy, zajmujące się aktywizacją osób wykluczonych społecznie, zagrożonych ubóstwem itp. (w tym jednostki pomocy społecznej),
- szkoły, przedszkola i placówki (w rozumieniu ustawy Prawo oświatowe) i ich organy prowadzące.

Grupa docelowa / ostateczni odbiorcy wsparcia:

- osoby bezrobotne lub osoby biernie zawodowo pozostające poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3, w tym osoby, które przerwały karierę zawodową ze względu na urodzenie dziecka lub przebywające na urlopie wychowawczym,
- osoby pracujące sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3.

Tryb wyboru projektów: konkursowy

Cross financing: maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych

Środki trwałe: maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu

Wkład własny beneficjenta: minimalnie 15%

Maksymalny poziom dofinansowania: 85%

Minimalna wartość projektu: 100 tys. PLN

Data naboru: 19-26.04.2019 r.

Alokacja: 5 mln PLN

Działanie 7.1 Programy aktywnej integracji realizowane przez ośrodki pomocy społecznej

Typ projektu:

- I. Programy na rzecz integracji osób i rodzin wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej, obejmujące następujące formy wsparcia:
 - a) kontrakt socjalny lub równoważny lub
 - b) program aktywności lokalnej lub
 - c) program integracji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami lub
 - d) program specjalny lub
 - e) Program Aktywizacja i Integracja lub
 - f) Projekt socjalny.

Typ beneficjenta:

▪ **Tryb konkursowy:**

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- ośrodki pomocy społecznej.

▪ **Tryb pozakonkursowy:**

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- ośrodki pomocy społecznej.

Projekty muszą być realizowane na zasadzie partnerstwa z udziałem przynajmniej jednego z następujących Partnerów:

- ośrodki pomocy społecznej,

- jednostki samorządu terytorialnego (JST) ich związki, stowarzyszenia i porozumienia,
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną,
- państwowe jednostki organizacyjne,
- organizacje pozarządowe,
- przedsiębiorstwa i ich związki i stowarzyszenia (MŚP), w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
- osoby fizyczne prowadzące działalność oświatową na podstawie odrębnych przepisów,
- instytucje rynku pracy,
- podmioty ekonomii społecznej,
- podmioty działające w obszarze rynku pracy, zajmujące się aktywizacją osób wykluczonych społecznie, zagrożonych ubóstwem itp. (w tym jednostki pomocy społecznej).

Grupa docelowa / ostateczni odbiorcy wsparcia:

- osoby i/lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, a także osoby w ich otoczeniu,
- środowiska lub lokalne społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w szczególności lokalne społeczności na obszarach zdegradowanych, w tym objętych rewitalizacją,
- jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

Tryb wyboru projektów: konkursowy oraz pozakonkursowy

Cross financing: maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych

Środki trwałe: maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu

Wkład własny beneficjenta: minimalnie 15%

Maksymalny poziom dofinansowania: 85%

Minimalna wartość projektu: 90 tys. PLN

Data naboru: 21.06 – 28.09.2019 r.

Alokacja: 10 mln PLN

[Działanie 7.3 Programy aktywnej integracji realizowane przez inne podmioty](#)

Typ projektu:

- I. Kompleksowe programy na rzecz integracji społeczności marginalizowanych obejmujące kompleksowe działania z zakresu edukacji, zatrudnienia, pomocy społecznej prowadzące do podniesienia kwalifikacji lub uzyskania zatrudnienia z obligatoryjnym wykorzystaniem indywidualnych diagnoz w zakresie rozwoju społeczno-zawodowego, obejmujące m.in. następujące formy wsparcia:
 - a) rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy,
 - b) poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne, prowadzące do integracji społecznej i zawodowej,
 - c) kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych,
 - d) poradnictwo zawodowe oraz pośrednictwo pracy,
 - e) staże, subsydiowane zatrudnienie i zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy,
 - f) wsparcie towarzyszące dla otoczenia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym niezbędne do ich aktywizacji, np. przy wykorzystaniu środowiskowych form aktywizacji społecznej,
 - g) inne.

Typ beneficjenta:

- jednostki samorządu terytorialnego (JST) ich związki, stowarzyszenia i porozumienia,
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną,
- organizacje pozarządowe,
- przedsiębiorstwa i ich związki i stowarzyszenia (MŚP), w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
- osoby fizyczne prowadzące działalność oświatową na podstawie odrębnych przepisów,
- instytucje rynku pracy,
- podmioty ekonomii społecznej,
- podmioty działające w obszarze rynku pracy,
- podmioty zajmujące się aktywizacją osób wykluczonych społecznie, zagrożonych ubóstwem itp. (w tym jednostki pomocy społecznej).

Grupa docelowa / ostateczni odbiorcy wsparcia:

- osoby i/lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Tryb wyboru projektów: konkursowy

Cross financing: maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych

Środki trwałe: maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu

Wkład własny beneficjenta: minimalnie 5%

Maksymalny poziom dofinansowania: 85%

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu: 95%

Minimalna wartość projektu: 50 tys. PLN

Data naboru: 22-26.03.2019 r.

Alokacja: 2 mln PLN

[Poddziałanie 7.4.1 Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej – projekty realizowane poza formułą ZIT](#)

[Poddziałanie 7.4.2 Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej realizowane przez ZIT Zielona](#)

Typ projektu:

- **Poddziałanie 7.4.1 Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej – projekty realizowane poza formułą ZIT**

Typ II. Wsparcie dla działalności podmiotów integracji społecznej, tj. centrów integracji społecznej, klubów integracji społecznej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społecznozawodowej, przyczyniające się do zwiększenia miejsc w tych placówkach.

- **Poddziałanie 7.4.2 Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej realizowane przez ZIT Zielona**

Typ I. Wsparcie dla tworzenia podmiotów integracji społecznej, tj. centrów integracji społecznej, klubów integracji społecznej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społecznozawodowej, z wyjątkiem warsztatów terapii zajęciowej.

Typ II. Wsparcie dla działalności podmiotów integracji społecznej, tj. centrów integracji społecznej, klubów integracji społecznej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społecznozawodowej, przyczyniające się do zwiększenia miejsc w tych placówkach.

Typ beneficjenta:

- jednostki samorządu terytorialnego (JST) ich związki, stowarzyszenia i porozumienia,
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną,
- organizacje pozarządowe,
- przedsiębiorstwa i ich związki i stowarzyszenia (MŚP), w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
- osoby fizyczne prowadzące działalność oświatową na podstawie odrębnych przepisów,
- instytucje rynku pracy,
- podmioty ekonomii społecznej,
- podmioty działające w obszarze rynku pracy, zajmujące się aktywizacją osób wykluczonych społecznie, zagrożonych ubóstwem itp. (w tym jednostki pomocy społecznej).

Grupa docelowa / ostateczni odbiorcy wsparcia:

- osoby określone zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Tryb wyboru projektów: konkursowy

Cross financing: maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych

Środki trwałe: maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu

Wkład własny beneficjenta: minimalnie 5%

Maksymalny poziom dofinansowania: 85%

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu:
95%

Minimalna wartość projektu: 50 tys. PLN

Data naboru: 22-29.03.2019 r. (7.4.1) oraz 24-31.10.2019 r. (7.4.2)

Alokacja: 4 mln PLN (7.4.1) oraz 660 tys. PLN (7.4.2)

Działanie 7.5 Usługi społeczne

Typ projektu:

Typ II. Wsparcie rozwoju usług opiekuńczych i/lub asystenckich oraz zdrowotnych (skierowanych do osób z różnych względów zagrożonych wykluczeniem społecznym , również w utworzonych mieszkaniach chronionych/wspomaganych.

Typ III. Wsparcie tworzenia miejsc pobytu w nowo tworzonych lub istniejących mieszkań o charakterze chronionym/wspomagany dla osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Tworzone miejsca świadczenia usług mogą być miejscami stałego lub krótkookresowego pobytu dziennego, stałego lub krótkookresowego pobytu całodobowego.

Typ IV. Wsparcie rozwoju usług pomocy środowiskowej, usług wspierających i interwencyjnych dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Typ V. Zapewnienie dostępu do usług bezpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego, poradnictwa rodzinnego i psychologicznego oraz pomoc w uzyskaniu informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, z których korzystanie jest niezbędne dla sprawowania wysokiej jakości opieki dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Typ beneficjenta:

- jednostki samorządu terytorialnego (JST) ich związki, stowarzyszenia i porozumienia,
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną,
- organizacje pozarządowe,
- przedsiębiorstwa i ich związki i stowarzyszenia (mikroprzedsiębiorstwa, małe i średnie przedsiębiorstwa), w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
- osoby fizyczne prowadzące działalność oświatową na podstawie odrębnych przepisów, instytucje rynku pracy,
- podmioty ekonomii społecznej,
- podmioty działające w obszarze rynku pracy, zajmujące się aktywizacją osób wykluczonych społecznie, zagrożonych ubóstwem itp. (w tym jednostki pomocy społecznej).

Grupa docelowa / ostateczni odbiorcy wsparcia:

- osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem,
- osoby planujące sprawować pieczę zastępczą,
- osoby sprawujące pieczę zastępczą.

Tryb wyboru projektów: konkursowy

Cross financing: maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych

Środki trwałe: maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu

Wkład własny beneficjenta: minimalnie 5%

Maksymalny poziom dofinansowania: 95%

Minimalna wartość projektu: 50 tys. PLN

Data naboru: 24-31.07.2019 r.

Alokacja: 9 mln PLN

Poddziałanie 8.1.1 Poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej – projekty realizowane poza formułą ZIT

Typ projektu:

I. Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, w istniejących lub nowo utworzonych OWP.

- II. Dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności. Działania te mogą być realizowane samodzielnie.
- III. Rozszerzenie oferty OWP o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów:
 - a) zajęcia specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym,
 - b) zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju w rozumieniu Prawa oświatowego,
 - c) zajęcia stymulujące rozwój psychoruchowy np. gimnastyka korekcyjna.
- IV. Wydłużenie godzin pracy OWP.
- V. Doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego, do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym w szczególności z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz w zakresie współpracy nauczycieli z rodzicami, w tym radzenia sobie w sytuacjach trudnych:
 - a) kursy i szkolenia doskonalące, w tym z wykorzystaniem pracy trenerów przeszkolonych w ramach POWER oraz studia podyplomowe,
 - b) wspieranie istniejących, budowanie nowych i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli,
 - c) współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami np. specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, OWP i szkołami kształcącymi dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami.
- VI. Kształtowanie i rozwijanie u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy

Typ beneficjenta:

- jednostki samorządu terytorialnego (JST) i ich związki, stowarzyszenia i porozumienia,
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną,
- organizacje pozarządowe,
- przedsiębiorstwa i ich związki i stowarzyszenia (mikroprzedsiębiorstwa, małe i średnie przedsiębiorstwa), w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
- osoby fizyczne prowadzące działalność oświatową na podstawie odrębnych przepisów,
- podmioty ekonomii społecznej,
- szkoły, przedszkola i placówki (w rozumieniu ustawy Prawo oświatowe) i ich organy prowadzące.

Grupa docelowa / ostateczni odbiorcy wsparcia:

- dzieci w wieku przedszkolnym,
- nowo utworzone i istniejące OWP, w tym, specjalne i integracyjne,
- nauczyciele zatrudnieni w OWP, w tym w specjalnych i integracyjnych.

Tryb wyboru projektów: konkursowy

Cross financing: maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych

Środki trwałe: maksymalnie 20% wydatków kwalifikowalnych projektu

Wkład własny beneficjenta: minimalnie 15%

Maksymalny poziom dofinansowania: 85%

Minimalna wartość projektu: 100 tys. PLN

Data naboru: 22-29.03.2019 r.

Alokacja: 5 mln PLN

[Poddziałanie 8.2.2 Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych – ZIT Gorzów Wielkopolski](#)

[Poddziałanie 8.2.3 Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych – ZIT Zielona Góra](#)

Typ projektu:

- I. Kształcenie kompetencji kluczowych i uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy poprzez:
 - a) doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych i uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy,
 - b) kształtowanie i rozwijanie u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych i uniwersalnych niezbędnych na rynku prac.
- II. Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu poprzez realizację przynajmniej dwóch z następujących elementów:
 - a) wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki,
 - b) doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu,
 - c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów lub słuchaczy w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.
- III. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcie ucznia młodszego poprzez:
 - a) doposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością, ze szczególnym uwzględnieniem tych pomocy, sprzętu i narzędzi, które są zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania,
 - b) przygotowanie nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy,
 - c) wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych w ramach zajęć uzupełniających ofertę szkoły lub placówki systemu oświaty.
- IV. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych poprzez:
 - a) wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oświaty, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej,
 - b) podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego,
 - c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów lub słuchaczy, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń.

Typ beneficjenta:

Poddziałanie 8.2.2 Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych – ZIT Gorzów Wielkopolski

- jednostki samorządu terytorialnego (JST) ich związki, stowarzyszenia i porozumienia,
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną,
- szkoły i placówki (w rozumieniu ustawy Prawo oświatowe) i ich organy prowadzące z wyłączeniem szkół prowadzących kształcenie zawodowe.

Poddziałanie 8.2.3 Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych – ZIT Zielona Góra

- jednostki samorządu terytorialnego (JST) ich związki, stowarzyszenia i porozumienia,
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną,
- samorządowe instytucje kultury,

- organizacje pozarządowe,
- przedsiębiorstwa i ich związki i stowarzyszenia (mikroprzedsiębiorstwa, małe i średnie przedsiębiorstwa), w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
- osoby fizyczne prowadzące działalność oświatową na podstawie odrębnych przepisów,
- instytucje rynku pracy,
- podmioty ekonomii społecznej,
- szkoły i placówki (w rozumieniu ustawy Prawo oświatowe) i ich organy prowadzące z wyłączeniem szkół prowadzących kształcenie zawodowe.

Grupa docelowa / ostateczni odbiorcy wsparcia:

- publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, ponadgimnazjalne, szkoły dla dorosłych lub placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie ogólne z wyłączeniem szkół prowadzących kształcenie zawodowe;
- uczniowie i słuchacze szkół lub placówek systemu oświaty z wyłączeniem szkół prowadzących kształcenie zawodowe;
- nauczyciele szkół lub placówek systemu oświaty z wyłączeniem szkół prowadzących kształcenie zawodowe.

Tryb wyboru projektów: konkursowy

Cross financing: maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych

Środki trwałe: maksymalnie 20% wydatków kwalifikowalnych projektu

Wkład własny beneficjenta: minimalnie 5%

Maksymalny poziom dofinansowania: 85%

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu: 95%

Minimalna wartość projektu: 100 tys. PLN

Data naboru: 21-28.06.2019 r.(8.2.2) oraz 24-31.10.2019 r. (8.2.3)

Alokacja: 240 tys. PLN (8.2.2) oraz 400 tys. PLN (8.2.3)

Poddziałanie 8.4.2 Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego, realizowane przez ZIT Gorzów Wielkopolski

Typ projektu:

- I. Podniesienie jakości kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym rozwój współpracy szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym, poprzez:
 - a) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu, związanych z nauczaniem zawodem, we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe,
 - b) podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczestników pozaszkolnych form kształcenia zawodowego i wzmacnianie ich zdolności do zatrudnienia,
 - c) tworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów,
 - d) rozwój współpracy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym.
- II. Tworzenie i rozwój ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz tworzenie innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU poprzez:
 - a) przygotowanie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe do pełnienia funkcji CKZiU lub innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU dla określonej branży,
 - b) wsparcie realizacji zadań przez CKZiU lub innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU dla określonych branż.
- III. Rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego, poprzez:
 - a) uzyskiwanie kwalifikacji doradców zawodowych przez osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach, które nie posiadają kwalifikacji z tego zakresu oraz

- podnoszenie kwalifikacji zawodowych doradców edukacyjno-zawodowych, realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjnozawodowego,
- b) tworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery,
 - c) zewnętrzne wsparcie szkół w obszarze doradztwa edukacyjnozawodowego.

Typ beneficjenta:

- szkoły i placówki ponadgimnazjalne prowadzące kształcenie zawodowe i ich organy prowadzące (w rozumieniu ustawy Prawo oświatowe), ich związki, stowarzyszenia i porozumienia.

Grupa docelowa / ostateczni odbiorcy wsparcia:

- uczniowie i słuchacze szkół i placówek ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie,
- szkoły i placówki ponadgimnazjalne prowadzące kształcenie zawodowe,
- nauczyciele,
- instruktorzy praktycznej nauki zawodu,
- instytucje z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe.

Tryb wyboru projektów: konkursowy

Cross financing: maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych

Środki trwałe: maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu

Wkład własny beneficjenta: minimalnie 15%

Maksymalny poziom dofinansowania: 85%

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu: 95%

Minimalna wartość projektu: 100 tys. PLN

Data naboru: 21-28.06.2019 r.

Alokacja: 1,58 mln PLN

Program Współpracy INTERREG Polska-Saksonia 2014-2020²

Środki wyczerpane

Program Współpracy INTERREG VA Brandenburgia-Polska 2014-2020

Nabór (marzec – kwiecień 2019) zostanie przeprowadzony w przypadku wystąpienia oszczędności w Programie w osi programowej OP III Kształcenie.

Nabór wniosków do Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży na 2019 r.

Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży zakwalifikowała się do specjalnego programu Federalnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych mającego na celu wspieranie polsko-niemieckich spotkań młodzieży z krajami Partnerstwa Wschodniego (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia, Ukraina) oraz Rosją.

W przypadku projektów trójstronnych z wymienionymi krajami, które planowane są w Polsce PNWM gwarantuje 100% stawek ryczałtowych na uczestników z kraju trzeciego.

Szczegóły dotyczące PNWM umieszczonym są na stronie internetowej www.euroregion-snb.pl z zakładce PNWM.

Wszystkie wnioski z terminem realizacji w 2019 r. złożone do 15 maja 2019 r. mają zagwarantowane dofinansowanie na poziomie 85 % maksymalnych stawek ryczałtowych.

Data naboru: II kwartał 2019 r.

² Źródło informacji: Biuro Współpracy Zagranicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego

ZARZĄDZENIE NR 84/2018

MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

z dnia 13 sierpnia 2018 r.

w sprawie utworzenia Lubuskiego Zespołu ds. Szkolnictwa Wyższego

Na podstawie art. 43 ust. 1 i 3 oraz art. 14 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 913 z późn. zm.) oraz Uchwały nr 275/3889/18 Zarządu Województwa Lubuskiego z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pn. Kierunki rozwoju szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim do roku 2030, zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Powołuje się Lubuski Zespół ds. Szkolnictwa Wyższego (LZSZW) – zespół opiniodawczo-doradczy dla Zarządu Województwa Lubuskiego.

2. Członkami Zespołu są:

- 1) przedstawiciele Departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w randze dyrektora lub kierownika wydziału, tj.:
 - a) Departamentu Rozwoju Regionalnego (DR),
 - b) Departamentu Infrastruktury Społecznej (DS),
 - c) Departamentu Ochrony Zdrowia (DZ),
 - d) Departamentu Przedsiębiorczości i Strategii Marki (DM),
 - e) Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego (DFS),
 - f) Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym (DIZ),
- 2) Pełnomocnik Zarządu ds. Koordynacji programu Młodzi On-Life.
- 3) przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze jako wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej.
- 4) zaproszeni przedstawiciele:
 - a) lubuskich uczelni wyższych,
 - b) lubuskich samorządów studenckich i doktoranckich,
 - c) samorządów lubuskich miast akademickich – Zielonej Góry i Gorzowa Wielkopolskiego,
 - d) lubuskich organizacji pracodawców,
 - e) Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze.

§ 2. Zadaniem Zespołu jest koordynacja przedsięwzięć podejmowanych na rzecz rozwoju szkolnictwa wyższego zgodnie z zapisami dokumentu pn. „Kierunki rozwoju szkolnictwa wyższego w województwie lubuskim do roku 2030”, m.in.:

- 1) opracowywanie projektu rocznego planu działań,
- 2) zbieranie i wymiana informacji na temat prowadzonych działań, ich ocena i wypracowanie rekomendacji dotyczących tempa, efektywności ich realizacji oraz składanie propozycji nowych rozwiązań,
- 3) opracowywanie rocznego raportu monitorującego.

§ 3.1 Pracami Zespołu kieruje Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego lub w razie jego nieobecności Z-ca Dyrektora.

2. W pracach Zespołu uczestniczyć mogą także eksperci, zaproszeni przez Przewodniczącego Zespołu.

3. Tryb pracy Zespołu zostanie określony w *Regulaminie prac Zespołu*, który zostanie ustalony przez Zespół.

4. Obsługę organizacyjną prac Zespołu zapewnia Departament Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze.

5. Z tytułu pracy w Zespole nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie.

§ 4. Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Departamentu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

MARSZAŁKOWSKIE WOJEWÓDZTWO
fm
Elżbieta Anna Polak

DYREKTOR DEPARTAMENTU
ROZWOJU REGIONALNEGO

Maciej Nowicki
Maciej Nowicki

BRAK UWAG
RADCA PRAWNY
FORMALNO-PRAWNYCH
Paulina Gabrysiak
Paulina Gabrysiak

09.08.2018 r.

09.08.18r. E. Polak